

نوروزانه

ویژه نوروز ۱۴۰۱، روزنامه همدان پیام

پیام تاریخ، تمدن و فرهنگ مادستان

اکباتان - ۱۳۳۰ خورشیدی

اکباتان - ۱۴۰۰ خورشیدی

آخرین دفتر قرن

■ استقبال از نخستین بهار قرن جدید
با نگاهی به تحولات صد سال گذشته مادستان

A New Taste
of Quality



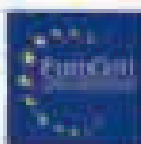
BARAD SAFFRON

زعفران باراد، طعمی جدید از کیفیت!



www.baradsaffron.com

۰۹۱۸۸۱۷۶۷۸۶



ISO 9001:2015
ISO 14001:2015
ISO 22000:2018
HACCP 2018
FSSC 22000:2018
FSSC 22000:2018



0211111



خانه دل را بتکانید

سمنانه جهانگیری عرش

نو شدن با آغاز فصل بهار به عنوان مبدأ تقویم ملی و رسمی ما ایرانیان، ویژگی بارز جشن‌های آغاز سال نو است.

این ویژگی برجسته نوروز آن را از همه جشن‌های سال نو در میان سایر فرهنگ‌ها و تمدن‌ها متمایز می‌کند و سبب می‌شود که مردم، نوروز را بر خلاف سایر جشن‌هایشان نه در تالارهای درسته بلکه در آغوش طبیعت به زیبایی جشن بگیرند.

تاریخ سرزمین ایران، تاریخی است تفصیلی با جزئیات بسیار که با رویدادها و فراز و فرودهای تاریخ در دوره‌های مختلف همبستگی دارد.

در روز سه‌شنبه ۱۱ فروردین ۱۳۰۴ خورشیدی پس از کش و قوس‌های فراوان در خصوص تاریخ رسمی که هر دم دست‌خوش حکومتها می‌شد با تصویب قانون اساسی در مجلس شورای ملی، تاریخ و ماه‌های رسمی ایران و آغاز نوروز تصویب شد و از آن سال به بعد این گاهشمار پابرجا ماند.

نوروز نیز مثل صدها و چه بسا هزاران آیین ملی و بومی دیگر، فرخنده یادمان نیاکان فرهنگ‌پرور و نوع دوست ماست که هر منصفی را به تفکر و تدبیر در گذشته خویش و تلاش برای تغییر و تحول وادار می‌کند و هر ایرانی در هر جای جهان که باشد به گذشته خویش و فرهنگ و تمدنی که در آن بالیده است افتخار می‌کند. تا ایران بوده، نوروز هم بوده و تا ایرانی هست نوروز هم خواهد بود.

در هر حال سالی دیگر در راه است. بهار که می‌رسد، زمین خدا و هر آنچه روی آن نفس می‌کشد، با آهنگ خوش، سبز شده و جوانه می‌زند و نو می‌شود. ایرانیان از مدت‌ها قبل برای سال جدید با طراوت بهار خانه‌ها را عطرآگین می‌کنند، کوچک و بزرگ، پیر و جوان و زن و مرد همه به رسم آیین گذشته خانه را تمیز و پاکیزه می‌کنند.

فرقی نمی‌کند که باشیم در چه جایگاه و سنی، شاید در این یکسالی که گذشت، دل‌های زیادی را شکسته ایم شاید غم و اندوهی را وارد دل‌هایمان کردیم و حتی از کسی کینه‌ای به دل بستیم، پس بهتر است عقده دل را بکشاییم و مهربانی را به قلب‌هایمان بازگردانیم و غبار کدورت‌ها را پاک کنیم. خدا نکند در این روزهای آخر سال، قلب‌هایمان دچار سیاهی و ظلمت شده باشد و از خدا فاصله گرفته باشیم، بهتر است در این روزها دل‌ها دگرگون شود.

هر اما آنچه که بزرگان همواره در این روزها ما را بدان سفارش کرده‌اند، دل‌تکانی است، علاوه بر خانه‌تکانی و زدودن گرد و غبار خانه، باید گرد و غبار کینه و نفرت، دشمنی و خصومت را نیز از دل بزداییم.

بهار را در آغوش بگیرید و لمسش کنید. طراوت و نشاط او را بدزدید. مثل بهار سبز شوید و از درون رشد کنید. به مانند شکوفه‌های باز شده بهاری، لیخند به لب‌هایتان بنشانید و از عشق و شور به زندگی پر شوید.

هنوز چند روزی به وقت بهار زمان باقی است، همین امروز، تصمیم بگیرید وقتی پای سفره هفت سین سال ۱۴۰۱ می‌نشینید تا تحویل سال جدید را جشن بگیرید و آغازی دوباره را رقم بزنید، این بار از ته دل و با باور و اعتقادی راسخ تر از سال‌های گذشته، زیر لب زمزمه کنید: یا محول حول والاحوال، حول حالنا الی احسن الحال ...



ISSN: 2322-4665

پیام تاریخ، تمدن و فرهنگ ماستان

همدان پیام
روزنامه

www.HamedanPayam.com

ویژه نوروز ۱۴۰۰

صاحب امتیاز و مدیر مسئول:

نصرت ا... طاقتی احسن

سر دبیر: ید... طاقتی احسن

مدیر اجرایی: سیده ثریا جلالی

مدیر ویژه‌نامه: مریم مقدم - سمنانه جهانگیری عرش

مدیر بازرگانی: مجید بیات

صفحه‌آرایی: حامد جعفری

ویراستار: زهرا زنگنه

امور مالی: مصطفی طاقتی احسن

تأهیبست: نسرين امیدزاده نیک

عکس‌های تاریخی: مرکز اسناد و کتابخانه‌های

منطقه غرب کشور - آرشیو همدان پیام

■ با سپاس از واحدهای نیازمندی، بازرگانی،

توزیع و اشتراک، تحریریه، نویسندگان

و کارشناسان، رسانه دیجیتال

مرکز چاپ و بسته‌بندی همدان و روابط عمومی

ادارات بخش‌های دولتی و خصوصی در شهرستان‌های

استان

■ لیتوگرافی و چاپ:

مرکز چاپ و بسته‌بندی همدان (پیام رسانه)

■ دفتر روزنامه:

همدان - خیابان مهدیه - ساختمان پیام

تلفن: ۰۸۱-۳۸۲۶۴۴۳۳

■ چاپخانه:

همدان - شهرک صنعتی بهاران - بلوار صنعت -

خیابان دوازدهم - خیابان نهم

تلفن: ۰۸۱-۳۴۵۸۶۷۳۱-۳

پایگاه اینترنتی: www.hamedanpayam.com ایمیل: info@hamedanpayam.com

تلگرام و اینستاگرام: @hamedanpayam

نوروز را با رسانه دیجیتال همدان پیام میهمان شما خواهیم بود



ای دگرگون کننده قلب ها و چشم ها
گرداننده و تنظیم کننده روزها و شبها
تغییر دهنده حال انسان و طبیعت
حال ما را به بهترین حال دگرگون فرما

یا مقلبَ القلوبِ و الأبصارِ
یا مدبرَ الليلِ و النهارِ ای
یا مهولَ القولِ و الأحوالِ ای
هولَ حالتنا إلى أحسنِ الحال

تحويل سال ۱۴۰۱

لحظه آغاز سال شمسی در تقویم هر سال ایران دقیقاً مقارن با لحظه رسیدن خورشید به نقطه اعتدال بهاری (برج فلکی حمل) می باشد. یعنی لحظه تحويل سال جدید شمسی زمانیست که فاصله خورشید از نقطه اعتدال بهاری صفر شود. زمان تحويل سال ۱۴۰۱ (هزار چهارصد و یک هجری شمسی) و آغاز بهار طبیعت و نوروز باستانی به ساعت رسمی جمهوری اسلامی ایران برابر است با: ساعت ۱۹ و ۳ دقیقه روز یکشنبه ۲۹ اسفند ۱۴۰۰ هجری شمسی مطابق ۸ شعبان ۱۴۴۳ هجری قمری ۲۰ مارس ۲۰۲۲ میلادی



سال ۱۴۰۱ سال چه حیوانی است؟

حتماً تا حالا دیدید و شنیدید که هر سال را به یک حیوانی نسبت می دهند و با توجه به خصوصیات حیوان سال ها، خصوصیات و طالع بینی متولدین سال های مختلف را با توجه به حیوان سال تولدشان ارائه می دهند. سال ۱۴۰۱ نیز سال ببر می باشد.

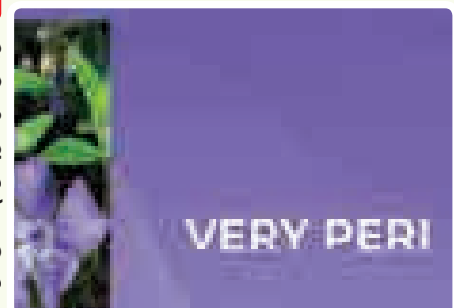
ببر نماد چیست؟

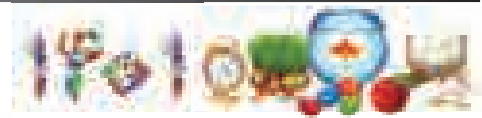
حیوان ببر نماد بی باکی، دلیری و نترس بودن است و کاملاً در عشق و زندگی روزمره خود شتاب زده عمل می کند. بنابراین توصیه می شود که در همه امور صرفاً دنباله رو او نباشید.



رنگ سال ۱۴۰۱ چیست؟

رنگ سال ۱۴۰۱ توسط شرکت پنتون در جلسه ای با نمایندگان از سراسر جهان که در ماه نوامبر (آبان - آذر) برگزار می شود تعیین و پس از آن اعلام می شود. شرکت پانتون به انگلیسی (Pantone) یک سازمان تولید رنگ بسیار بزرگ است که با سامانه تطبیق رنگ آنلاین در سراسر جهان شناخته شده است. این مؤسسه که در ایالت نیوجرسی آمریکا قرار دارد از سال ۱۹۶۳ به صورت غیررسمی رنگ سال را انتخاب می کند. پانتون سالیانه با برگزیدن چند رنگ و سپس نظرسنجی از مردم رنگ سال را تعیین می کند که در بخش های متفاوتی اعم از دکوراسیون داخلی، صنعت چاپ، گرافیک و لباس مورد استفاده قرار می گیرد. از آنجایی که رنگ سال جدید یعنی رنگ سال ۲۰۲۲ در زمستان تعیین می شود. ویژه نامه نوروزی همدان پیام، رنگ سال ۲۰۲۲ را به شما معرفی می کند و این رنگ رنگی نیست جز یاسی یا بنفش روشن...





گزیده پیام‌های نوروزی رهبر انقلاب در ۳۲ بهار



مقام معظم رهبری در نخستین دقایق آغاز سال نو، در پیامی به ملت ایران، با تشریح اوضاع مهم سال گذشته، چارچوب کلی و افق پیش روی ملت و مسئولان جمهوری اسلامی را در سال پیش‌رو، ترسیم می‌کنند. ایشان از سال ۶۹ که نخستین بهاری بود که رهبری کشور را برعهده گرفتند تاکنون هر سال با پیامی راهبردهای اساسی سال جدید را مشخص می‌کنند. بخش‌هایی از پیام‌های نوروزی ایشان در سال‌های مختلف که در پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری درج شده، می‌خوانیم:

۶۹ سال

نوروز را در حالی برگزار می‌کنیم که خدای متعال با فقدان بزرگ رهبر عظیم‌الشأن، امتحان سختی از ما کرد و دوران سختی را بر ما گذراند. ان فقدان، محنت بزرگی بود. امیدواریم که خدای متعال، روح آن بزرگمرد را با ارواح مقدسه انبیا و اولیا محشور کند و او را از ما راضی نماید و ما را در راه او، مستمر و مستدام بدارد. امیدواریم که خداوند، نظر لطف و محبت خود را که در طول این ۱۱ سال همواره بر این ملت و بر این نظام داشته است، باز هم آن را بر ما مستمر بگرداند و ما بتوانیم به کمک خدا و با حرکت در راه او و با استغفار و توبه الیاله، متاع حسن و قدرت و قوت و عزت الهی را برای خودمان و برای این ملت بزرگ و فداکار تأمین کنیم.

۷۰ سال

ملت عزیز ما توانستید با کمک‌های خودتان به دولت و به مردم آسیب‌دیده کشور، کاری بکنید که در طول تاریخ گذشته ما بی‌سابقه بود. ما زلزله‌های بسیاری را دیده‌ایم؛ حوادث طبیعی بسیاری را در گذشته از نزدیک شاهد بوده‌ایم؛ حادثه‌ای با عظمت زلزله‌ای که در شمال پیش آمد، بعضاً در گذشته هم اتفاق افتاده بود؛ لیکن هیچ وقت نشده بود که آثار و عوارض آن حوادث تلخ، به این سرعت به سمت بهبودی پیش برود که در این بار اتفاق افتاد. البته کمبودها در آن مناطق زیاد است؛ لیکن آنچه که از پیشرفت امور و کمک به زلزله‌زدگان و آسیب‌دیدگان و تأمین مسکن و غیراینها اتفاق افتاد، به برکت همکاری و همدوشی مردم با دولت و تلاش فراوان ملت و دولت در این زمینه بود.

۷۱ سال

یکی از این حوادث سال گذشته، از هم پاشیده شدن امپراتوری بزرگ و کشور اتحاد جماهیر شوروی و زوال یک ابرقدرت بود که حقیقتاً حادثه‌ای بزرگ در زمان و تاریخ ما به حساب می‌آید.

۷۲ سال

آنچه که من به برنامه‌ریزان و مسئولان دولتی سفارش می‌کنم، این است که در این برنامه توجه کنند که هدف اصلی، کمک به طبقات محروم جامعه باشد. این، چیزی است که ما را به «عدالت اجتماعی» نزدیک می‌کند. هدف اصلی در کشور ما و در نظام جمهوری اسلامی، تأمین عدالت است و رونق اقتصادی و تلاش سازندگی، مقدمه آن است.

۷۳ سال

تذکری که می‌خواهم عرض کنم این است که از آغاز سال جدید، دو شاخص را به عنوان شعار برای خودمان قرار دهیم: این دو شاخص، عبارت است از «وجدان کار» و «انضباط اجتماعی». این دو شاخص، برای همه ما، در هر جا که هستیم بسیار مهم است.

۷۴ سال

امسال هم می‌خواهم دو توصیه کنم. یک توصیه این است که آن دو شعار «شعارهای سال ۷۳» را زنده نگه داریم... توصیه دوم هم که برای جامعه ما بسیار مهم است، «انضباط اقتصادی و مالی» است.

۷۵ سال

من همه را به رعایت منابع مالی کشور توصیه می‌کنم... اسراف در ثروت عمومی و موجودی‌های این کشور و منابع طبیعی و نیز در آنچه که با زحمت زیاد به دست می‌آید و اسراف در نان و آب و انرژی و نیروی انسانی، همه اینها بد است.

۷۶ سال

من توقعم از هر دو است: هم از مردم و هم از مسئولان. من می‌خواهم به مردم عزیزمان عرض کنم که امسال همه سعی کنند اسراف را کنار بگذارند.

۷۷ سال

امسال توصیه مهم من عبارت است از صرفه‌جویی. دولت هم باید صرفه‌جویی کند؛ ملت هم باید صرفه‌جویی کند. دولت، علاوه بر صرفه‌جویی بایستی راه‌های صرفه‌جویی را هم به مردم تعلیم دهد.

۷۸ سال

از مهمترین خصوصیات امسال این است که مصادف با صدمین سال ولادت امام بزرگوار ماست. به همین مناسبت جا دارد که این سال را سال امام خمینی (ره) بدانیم و بنامیم.

۷۹ سال

سال جدیدی را در پیش رو داریم و همان طور که می‌دانید، امسال، هم در آغاز و هم در پایان خود، مزین به عید مبارک غدیر است؛ یعنی سال ۱۳۷۹، دو عید غدیر دارد. بسیار مناسب است که ما این سال را به این مناسبت، «سال امام امیرالمؤمنین، علی‌این‌ایطالاب علیه‌السلام» بدانیم و بنامیم.

۸۰ سال

در زمینه آنچه که ما در سال ۸۰ باید به عنوان شعارهای اساسی خودمان به آن نگاه کنیم، من دو نقطه مهم را مطرح می‌کنم: نقطه اول، اقتدار ملی است. اقتدار ملی برای یک کشور، حفظ‌کننده هویت او، مایه عزت او و وسیله رسیدن او به آرمان‌هاست. نکته دوم و نقطه اساسی دیگر مسأله اشتغال است.

۸۱ سال

امسال را «سال عزت و افتخار حسینی» بدانیم. امیدواریم ملت عزیز ما با تمسک به معنویت حسین‌بن‌علی (ع) و با آشنایی بیشتر با آن بزرگوار، عزت و افتخار و سربلندی را برای خود کسب کند؛ همچنان که به‌حمله‌ای به برکت آن حضرت و به برکت اسلام و قرآن، از عزت و افتخار معنوی برخوردار بوده و هست.

۸۲ سال

نکته‌ای که امسال اضافه می‌کنم و به آن تأکید می‌ورزم، این است که همه مسئولان در سه قوه، باید نهضتی را برای خدمت‌رسانی به مردم شروع کنند.

۸۳ سال

سال ۸۳ آخرین سال دولت خدمتگزار کنونی است؛ همچنانکه مدت مسئولیت ۵ ساله اول رئیس قوه قضائیه و مجلس ششم شورای اسلامی دوران مسئولیت خود را به پایان می‌برند. آنچه که در این سال مناسب و لازم است که انجام بگیرد، این است که مسئولان بخش‌های مختلف به مردم گزارش بدهند که در دوران مسئولیتی که در حال پایان یافتن است یا پایان یافته، چه خدمت بزرگ و چه کار شایسته‌ای را برای مردم انجام داده‌اند.

۸۵ سال

نام امسال به طور طبیعی، نام مبارک پیامبر اعظم است. در سایه این نام و این یاد، ملت ما درس‌های پیغمبر را باید مرور کند و آنها را به درس‌های زندگی و برنامه‌های جاری خود تبدیل کند.

۸۶ سال

امسال، سال «اتحاد ملی و انسجام اسلامی» است؛ یعنی در درون ملت ما اتحاد کلمه همه آحاد ملت و قومیت‌های گوناگون و مذاهب گوناگون و اصناف گوناگون ملی؛ و در سطح بین‌المللی، انسجام میان همه مسلمانان و روابط برادرانه میان آحاد امت اسلامی از مذاهب گوناگون و وحدت کلمه آنها.

۸۷ سال

امسال را «سال نوآوری و شکوفایی» می‌نامم و انتظار دارم که انشا... هم در زمینه نوآوری و هم در زمینه شکوفایی، ملت ما شاهد نتایج شیرینی باشند.

۸۸ سال

این سال را، سال «حرکت مردم و مسئولان به سوی اصلاح الگوی مصرف» می‌دانم.

۸۹ سال

من امسال را به عنوان سال «همت مضاعف و کار مضاعف» نام‌گذاری می‌کنم.

۹۰ سال

من این سال را «سال جهاد اقتصادی» نام‌گذاری می‌کنم و از مسئولان کشور، چه در دولت، چه در مجلس، چه در بخش‌های دیگری که مربوط به مسائل اقتصادی می‌شوند و همچنین از ملت عزیزمان انتظار دارم که در عرصه اقتصادی با حرکت جهادگونه کار کنند، مجاهدت کنند.

۹۱ سال

همه مسئولان کشور، همه دست‌اندرکاران عرصه اقتصادی و همه مردم عزیزمان را دعوت می‌کنم به این که امسال را سال رونق تولید داخلی قرار بدهند. بنابراین شعار امسال، «تولید ملی، حمایت از کار و سرمایه ایرانی» است.

۹۲ سال

سال ۹۲ را به عنوان «سال حماسه سیاسی و حماسه اقتصادی» نام‌گذاری می‌کنیم و امیدواریم به فضل پروردگار، حماسه اقتصادی و حماسه سیاسی در این سال به دست مردم عزیزمان و مسئولان دلسوز کشور تحقق پیدا کند.

۹۳ سال

من شعار و نام امسال را این قرار دادم: «اقتصاد و فرهنگ با عزم ملی و مدیریت جهادی».

۹۴ سال

دولت، کارگزار ملت است و ملت، کارفرمای دولت است. من این شعار را برای امسال انتخاب کردم: «دولت و ملت، همدلی و هم‌زبانی».

۹۵ سال

اگر ما بخواهیم مشکل رکود را حل کنیم، مشکل تولید داخلی را حل کنیم، بخواهیم مسأله بیکاری را حل کنیم، بخواهیم گرانی را مهار کنیم، علاج همه اینها در مجموعه «مقاومت اقتصادی و اقتصاد مقاومتی» گنجانده شده است. کردم: «دولت و ملت، همدلی و هم‌زبانی».

۹۶ سال

حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای رهبر انقلاب اسلامی در پیامی به‌مناسبت آغاز سال ۱۳۹۶، سال جدید را سال «اقتصاد مقاومتی: تولید-اشتغال» نام‌گذاری کردند.

۹۷ سال

رهبر معظم سال جدید را سال «حمایت از کالای ایرانی» نام‌گذاری کردند.

۹۸ سال

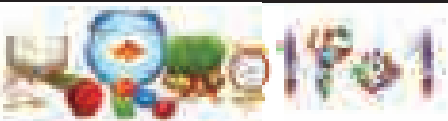
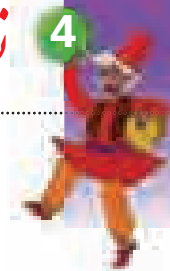
رهبر سال ۹۸ را سال «رونق تولید» نام‌گذاری کردند.

۹۹ سال

به مناسبت آغاز سال ۱۳۹۹، سال جدید را سال «جهش تولید» نام‌گذاری کردند.

۱۴۰۰ سال

در پیام نوروزی پس از تحویل سال جدید، شعار سال ۱۴۰۰ را «تولید؛ پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها» اعلام کردند.



همدان پیامی‌ها در جشن ۱۸ سالگی روزنامه

همراه ما باشید

سالنامه‌های نوروزی فرصت مغتنمی است تا هر آنچه را در چنته داریم در اختیار خوانندگان فهیم روزنامه قرار دهیم. امسال نیز به سنت هر ساله در نخستین روزهای بهار و عید باستانی نوروز میهمان خانه‌های شما هستیم. در کنار مخاطبانی که همواره یاوران صمیمی «روزنامه همدان پیام» بوده‌اند و در سختی‌ها همراه ما و بیش از هر کس با حال و هوای سالنامه‌های «روزنامه همدان پیام» آشنا هستند.

ما هر سال به فراخور سالی که پشت سر گذاشته بودیم، موضوعی را برگزیده یا به حادثه پرداختیم که از اهمیت ویژه‌ای برخوردار بود. به عبارت دیگر موضوع محور بودیم یا رویداد محور. البته در این میان از نگاه به آینده نیز غافل نبودیم. همواره در صدد برآمده‌ایم با همراهی کارشناسان و صاحب‌نظران، خوانندگان را در حد بضاعت خود از آینده پیش‌رو آگاه کنیم.

ملی، انسانی و حرفه‌ای ماست که پاسدار حریم دانش و توانایی‌های بی‌نظیر چهره‌های ملی خود باشیم. بدیهی است در این بین از دستور کار همیشگی خود که همانا روشنگری و واکاوی مسائل و مصائب استان است دست برنخواهیم داشت. باری امیدوارم با سالنامه ۱۴۰۰ دقایقی ماندگار در روزهای آغازین ۱۴۰۱ برای شما فراهم کرده باشیم و اگر بتوانیم از این طریق نوید فردایی بهتر را به خوانندگان «همدان پیام» بدهیم و گامی مؤثر هر چند کوچک در مسیر تحقق اهداف خود برداریم.

بدیهی است پیش‌بینی آینده در شرایط و اوضاع و احوال سیاسی-اقتصادی کار دشواری است و خوانندگان نیز انتظاری بیش از دستان برآمده نداشته‌اند. اما امسال شیوه دیگری به کار گرفته‌ایم، تصمیم بر آن شد تا مروری بر داشته‌های تاریخی و فرهنگی و هنری و برخی از مطرح‌ترین چهره‌های صد سال گذشته همدان از میان چهره‌های دیگر انتخاب کنیم؛ موضوعی که در برگیری آن چشمگیر بوده باشد؛ همچون اما مسأله مهم این است که «همدان پیام» از سال آینده انتخاب چهره‌های برگزیده و مرور بر تاریخ گذشته استان را ادامه خواهد داد و از دیدگاه‌های شما در انتخاب چهره‌های مؤثر در حوزه‌های مختلف بهره خواهیم برد. امید است ما را در این مسیر همراهی کنید. باشد که این شیوه، سنتی ماندگار در مسیر روزنامه‌نگاری «همدان پیام» باشد. باور داریم این کار وظیفه

شکل دیگری را به وجود آورد، دیگر نه هنرمان آن هنر سابق بود و نه ادبیاتمان، نه خانه‌ها و نه جاده‌هایمان، نه دانشمان، نه حتی لباس و رفتارمان و پدیده‌های نوظهوری چون موزه و سینما یا در همین قرن پا گرفتند یا در همین قرن همگانی شدند و گسترش یافتند، اما حال فرصتی است که در این نقطه رسیدن به نوسده بینیم این راه رفته را چگونه رفته‌ایم و آیا می‌خواهیم همان گونه پا به قرن جدید بگذاریم یا اینکه لازم است چشم‌انداز و سیاستی تازه برای هر کدام از عرصه‌های فرهنگی، هنری و اجتماعی تعریف کنیم؟

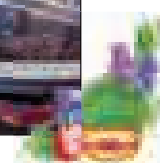
همین نگاه و دغدغه در این روزگار می‌تواند فرصتی ملی پدید آورد، فرصتی برای دیدن، برای گردآوردن و گردآمدن، برای جنب و جوش و برای امیدواری، نوسده می‌تواند فرصت ترسیم تصویری برای فردا باشد، تصویری که می‌تواند آرمان و امید بسازد. تصویری که برای حوزه‌های مختلف تعریف می‌شود و می‌تواند این حوزه‌ها را از افسردگی یا راکد بودن به در آورد. هنوز فرصت داریم و نباید فرصت‌ها را راحت از دست بدهیم، بلکه باید فرصتی برای نو شدن ایجاد کنیم.

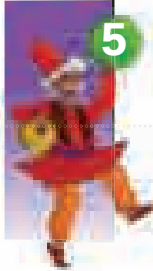
ما در یک قدمی نوسده

کرامت مقدم

تقریباً چند روز دیگر تا آخرین سال قرن ۱۴ خورشیدی مانده است. یک هفته دیگر پا به نوسده می‌گذاریم، قرنی که می‌گذرد دیگر از معاصر بودن خارج می‌شود و به تاریخ می‌پیوندد. قرنی که با خود تحولات، تلاطم‌ها، جنبش‌ها و انقلاب‌های متعددی را در کشورمان ایران به همراه داشت و از این منظر شاید باید برای ورود به قرن تازه هم این تاریخ را مرور کنیم و هم میراث تاریخی قرن گذشته را در قالب‌های مختلف دریابیم، ثبت و گردآوری کنیم و نگذاریم گم یا تحریف شود به‌ویژه در روزگار رسانه‌های پرسرعت و پرهیاهو که هر کدام از منظر خود دست به انتخاب و روایت می‌زنند.

از سوی دیگر قرنی که تمام می‌شود زمانه ابداعات و ورود پدیده‌های مختلف فرهنگی و صنعتی بود که در همه حوزه‌ها





رئیس جمهوری:

مسافرت بارعایت اصول بهداشتی انجام شود

رئیس جمهوری با اشاره به ایام و اعیاد پیش رو اظهار کرد: «حضور در گردهمایی‌ها و جشن‌ها، رفتن به مسافرت و حضور در کاروان‌های راهیان نور با رعایت اصول بهداشتی بلاشکال است.» به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست جمهوری، حجت الاسلام سید ابراهیم رئیسی در یکصد و نهمین جلسه ستاد ملی مقابله با کرونا با تبریک اعیاد شعبانیه گفت: «به روال هر سال در ایام و اعیاد پیش رو اجتماعات و گردهمایی‌هایی داریم که با توجه به وضعیت شیوع بیماری کرونا، ستاد ملی کرونا با برگزاری این مراسم با رعایت اصول و فاصله بهداشتی و زدن ماسک مخالفتی ندارد.» رئیس جمهوری با بیان اینکه اولویت برای مسافرت و نیز حضور افراد در کاروان‌های راهیان نور نیز تزریق ۳ دُز واکسن است، افزود: «البته برابر تصمیم ستاد ملی مقابله با کرونا، اگر کسی دُز سوم واکسن را تزریق نکرد نیز می‌تواند با ارائه نتیجه منفی آزمایش کرونا از خدمات اجتماعی استفاده کرده و یا در گردهمایی‌ها حضور یابد و به سفر برود.» رئیس با تأکید بر اینکه سیاست اعلامی ستاد ملی مقابله با کرونا اقناع عمومی برای تزریق ۳ دُز واکسن کرونا است، خاطرنشان کرد: «با روش‌های مختلف تبلیغی به مردم توضیح دهید که تزریق ۳ دُز واکسن تا چه اندازه برای سلامتی خودشان و صیانت از سلامتی دیگران مؤثر است.»

ضرغامی:

همه فعالان حوزه گردشگری برای استقبال از نوروز آماده هستند

وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی با بیان اینکه همه فعالان حوزه سفر و گردشگری برای استقبال از نوروز آماده هستند، گفت: ماهیت سفر این است که حال مردم عوض شود، اکنون مردم حال خوبی ندارند و سفر فرصتی است تا حال مردم خوب شود. عزت‌الله ضرغامی وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی بر اهمیت هماهنگی مستمر و لحظه به لحظه با ستاد کرونا و وزارت بهداشت در نوروز ۱۴۰۱ تأکید کرد.

وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی با اشاره به اینکه امسال اولین کارنامه دولت مردمی در حوزه سفر است، افزود: محدودیت دوساله سفر به دلیل شیوع کرونا موجب شده که امسال مردم از فرصت نوروز برای سفر استفاده کنند و باید برای سونامی سفر آمادگی کامل داشته باشیم. وی به اهمیت هماهنگی مستمر و لحظه به لحظه با ستاد کرونا و

وزارت بهداشت تأکید کرد و گفت: با توجه به تصمیمات ستاد کرونا و بر اساس شرایط زمانی، منطقه‌ای و سطح محدودیت‌ها تصمیمات لحظه‌ای صورت می‌گیرد.

سفر لذت‌بخش و سرگرم‌کننده‌ای برای خانواده‌ها فراهم می‌کنیم. ضرغامی گفت: ماهیت سفر برای این است که حال مردم عوض شود. مردم حال خوبی ندارند و سفر فرصتی است تا حال مردم خوب شود. این مهم است و کار ما در این زمینه بسیار حساس است. خدماتی که به مردم می‌دهیم باید رضایت‌مندی ایجاد کند تا از سفرشان لذت ببرند. در کنار مقصد، طول مسیر هم جزو سفر است.

وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی بیان کرد: ستاد هماهنگی خدمات سفر پر قدرت است، همه بازیگران اصلی سفر و حوزه گردشگری نیز آماده هستند. در این مدت باید دائما ظرفیت‌های پنهان را بشناسیم و به موقع به کار گیریم. با هماهنگی که ایجاد شده بتوانیم سفر لذت‌بخش و سرگرم‌کننده‌ای برای خانواده‌ها فراهم کنیم. مراکز اقامتی آمادگی کامل برای سفر نوروزی ۱۴۰۱ را دارند. وزیر میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری گفت: اگر وضعیت

بیماری کرونا در کشور به شرایط مطلوبی برسد در انتظار یک سال پرسفر بوده و مراکز اقامتی آمادگی لازم برای اقامت را دارند. ضرغامی اظهار کرد: امید داریم وضعیت کرونا به گونه‌ای شود تا سال پرسفری را بعد از دو سال شیوع بیماری در کشور تجربه کنیم.

وی تصریح کرد: هماهنگی‌های لازم برای سفرهای نوروزی انجام شده و ستاد سفر برای هماهنگی با دستگاه‌های اجرایی تشکیل شده و تاکنون با ۱۸ دستگاه مرتبط جلسات لازم برگزار شده است.

وزیر میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری خاطرنشان کرد: با جامعه هتلداران جلسات لازم برگزار و وظایف‌مندی آنها در مراکز اقامتی تشریح شد تا در صورت وقوع سفرهای نوروزی امکانات اقامتی، نظارت‌ها و ارائه سرویس‌های لازم و رعایت پروتکل‌های بهداشتی انجام شود. وی ادامه داد: ظرفیت‌های دیگر اقامتی مانند مدارس برای شرایط خاص هم در نظر گرفته شده و آمادگی لازم برای استفاده از این ظرفیت‌ها وجود دارد تا در صورت ایجاد محدودیت برای مراکز اقامتی رسمی بتوانیم از این ظرفیت‌ها استفاده کرده و سال پرسفری را داشته باشیم.

معاون گردشگری کشور

موضوع سفر در نوروز ۱۴۰۱ دغدغه مسئولان کشور است

«نوروز امسال که نخستین نوروز قرن جدید است از اهمیت بالایی برخوردار است. شورای فرهنگ عمومی کشور نیز با توجه به آغاز قرن جدید، شعار «قرن جدید، قرن امید» را تصویب کرده است.» معاون گردشگری با عنوان این مطلب گفت: «از آبان ماه امسال ستادهای خدمات سفر را در استان‌ها فعال کردیم. پیش‌بینی ما این است که در نوروز ۱۴۰۱ حجم سفرها افزایش خواهد یافت و باید آمادگی برای میزبانی شایسته از میهمانان نوروزی را در استان‌های مختلف داشته باشیم.» شالابافیان ادامه داد: «۱۰۰ شاخص مهم در حوزه خدمات سفر در استان‌های مختلف شناسایی شده که این ۱۰۰ شاخص به استان‌های

فروند بالگرد و ۵ دستگاه آمبولانس دریایی به مسافران نوروزی خدمات ارائه خواهیم داد. ضمن این که هزار و ۲۰۰ تیم کارشناسی برای بازدید از مراکز اقامتی تشکیل شده و از ابتدای اسفندماه فعالیت خود را آغاز کردند.»

مجتبی خالدي افزود: «تمام بیمارستان‌های تحت نظارت این وزارتخانه در نوروز ۱۴۰۱ در آماده‌باش کامل هستند.»

۲۱ ایجاد سیاه‌چادر عشایری در ۳۰ کیلومتری جاده‌ها

نماینده سازمان امور عشایری نیز با اشاره به همکاری‌های این سازمان با ستاد مرکزی هماهنگی خدمات سفر اظهار کرد: «جامعه عشایری دارای جاذبه‌های ویژه برای گردشگران هستند از این رو تلاش داریم در نوروز ۱۴۰۱ گردشگران را به مناطق بکر عشایری هدایت کنیم تا بیش از پیش با زندگی عشایری آشنا شوند.»

گونگون ابلاغ شده و آمادگی لازم در نوروز ۱۴۰۱ برای ارائه خدمات به گردشگران و مسافران وجود دارد.» وی یادآور شد: «موضوع سفر در نوروز ۱۴۰۱ دغدغه مسئولان کشور است و ارائه خدمات شایسته به گردشگران و مسافران نوروزی نیز خواسته همه مسئولان کشور است.»

معاون گردشگری کشور خاطرنشان کرد: «تمام هماهنگی‌های لازم با استان‌های مختلف و دستگاه‌های گوناگون برای ارائه خدمات مناسب در نوروز ۱۴۰۱ انجام شده و به‌طور حتم امسال مسافران نوروزی خدماتی متفاوت نسبت به سال‌های گذشته دریافت خواهند کرد.»

۲۱ آماده‌باش اورژانس با ۳۳۰۰ دستگاه آمبولانس در نوروز ۱۴۰۱ رئیس اداره عملیات وزارت بهداشت و سخنگوی اورژانس نیز در این نشست اظهار کرد: «۳ هزار و ۳۰۰ دستگاه آمبولانس، ۲۳۳ ایستگاه سلامت، ۵۰

استاندار همدان:

همدان آماده میزبانی است

تزریق ۲ دُز واکسن مبنا و مجوز سفرهای نوروزی قرار گرفت. این تصمیم براساس اظهارات رئیس جمهوری در ستاد ملی مقابله با کرونا کشور و با توجه به بخش قابل توجهی از مردم هنوز دُز سوم واکسن را تزریق نکرده‌اند، گرفته شد.

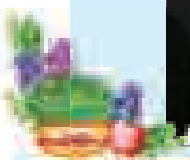
استاندار همدان با عنوان این مطلب برای برنامه‌ریزی سفرهای نوروزی دستورالعمل ابلاغ کرد و قرار شد کمیته تخصصی برای بررسی چگونگی اسکان و تغذیه مسافران نوروزی با در نظر گرفتن دیدگاه‌های دانشگاه علوم پزشکی تشکیل و نسبت به بررسی دقیق این موارد اقدام کند. علیرضا قاسمی‌فرزاد با توجه به سرعت شیوع سویه امیکرون، شرط سفر به خارج از استان را رعایت شیوه‌نامه‌های بهداشتی از جمله فاصله‌گذاری اجتماعی، استفاده از ماسک و تزریق واکسن به ویژه دُز سوم برای افراد بزرگسال و دُز نخست برای افراد ۱۲ تا ۱۵ سال دانست. همچنین وی با اشاره به ترندهای روزهای منتهی به پایان سال و

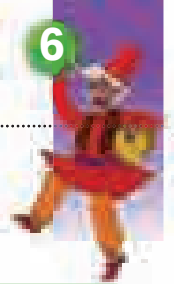
تعطیلات نوروزی بر این موضوع هم تأکید کرد که حتی افرادی که دارای خودروهای شخصی هستند و تاکنون نسبت به تزریق ۳ دُز واکسن اقدام نکرده‌اند باید اعمال قانون صورت گیرد.

از ظرفیت‌های استان برای میزبانی مسافران نوروزی استفاده شود استاندار با تأکید بر اینکه واحدهای اقامتی مرتبط با میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی نسبت به دریافت OR از سامانه هوشمند اقدام کنند، ادامه داد: ارائه خدمات در اماکن اقامتی و هتل‌ها مشروط به ارائه تأییدیه تزریق ۳ دُز واکسن با ارائه تست منفی است.

قاسمی از آماده‌باش بودن مراکز خدماتی مانند بیمارستان‌ها، اورژانس و هلال احمر خبر داد و گفت که باید تمامی مراکز خدماتی در ایام نوروز فعال باشند چراکه احتمال بروز هرگونه بحران در این روزهای تعطیلات وجود دارد.

علاوه بر این مراکز، استاندار به فعالیت صنوف به ویژه نانوايي‌ها در مسیرهای پرتردد مسافران اشاره و بیان کرد که باید نانوايي‌های موجود در این مسیرها نیز در ایام نوروز فعال باشند.





■ دکتر محمد حسین یزدانی راد
دکتری تاریخ
پژوهشگر و نویسنده

همدان باستانه وتحول در قرن حاضر

و «دروازه قلعه حاجی آباد» به سوی نواحی اطراف کوه‌های الوند و دروازه «گنبد» و «دروازه علی قبول» (یا اهل قبور) که به سوی تویسرکان، کنگاور و کرمانشاه گشوده می‌شدند، ذکر شده، که در نوع خود جالب است. همچنین از این نقشه می‌توان اطلاعاتی درباره بازار همدان و راسته های آن که یک سر آن در «میدان شاه سابق» (نزدیک میدان شاهزاده حسین) و سر دیگر آن در «میدان عین القضاة» بوده، کسب کرد و نیز اطلاعاتی درباره راه‌های ارتباطی از طریق دروازه‌های دهگانه و تعیین مسیر کاروان‌ها به داخل شهر و اینکه دروازه‌ها اغلب در جهت شمال غربی و جنوب شرقی همدان پدید آمده که خود مؤید این مطلب است که کانون مرکزی شهر همدان (راسته بازار اصلی شهر) در مسیر کاروان‌های تجاری بوده، به‌دست آورد. قابل ذکر است که در وقفنامه شیخ علی خان زنگنه نیز اسامی راسته بازارهای شهر همدان «مظفریه»، «زغالی‌ها» و «سبزه میدان» ذکر شده که بنابراین می‌توان قدمت این سه راسته بازار را حداقل تا دوره صفویه تعیین کرد.

همچنین در نقشه‌ای که توسط ارتش انگلیس در سال (۱۹۱۸م/۱۲۹۷ش) تهیه شده و نسبت به نقشه ارتش روسیه خیلی دقیق‌تر است، اطلاعات جامعی درباره بافت شهری، راه‌های ارتباطی آمده است، مهمترین مسیر ارتباطی در داخل شهر نسبت به دیگر مسیرها، مربوط به راسته بازاری است که از «میدان شاه» سابق شروع و با گذر از میدان «شاهزاده حسین» به «بازار گندمی‌ها» (میدان عین القضاة) می‌رسد. این مسیر ارتباطی در امتداد خود کاروانسراهایی همچون میرزا کاظم، گلشن، مصطفی قلیخان و... در بر می‌گرفت. راسته‌بازار شهر همدان در امتداد مسیری قرار گرفته که یک سر آن به گلپایگان و بروجرد و سلطان آباد می‌رسید و سر دیگر آن به ۳ شعبه تقسیم می‌شد: دو شعبه آن به کرمانشاهان و تبریز و شعبه دیگر به قزوین منتهی می‌شد. راسته‌بازار در امتداد مسیر خود با عناصر کلیدی و مهم شهر در ارتباط بود که از جمله می‌توان به مسجد جامع اشاره کرد، که با فاصله کمی از مسیر راسته‌بازار اصلی شهر قرار گرفته بود. در راستای مسیر منشعب به مسجد جامع، میدان اصلی شهر قرار دارد. این میدان که میدان اصلی شهر پیش از خیابان کشی بوده از دو مسیر جداگانه به دو مدرسه و از یک مسیر به مسجد جامع و راسته بازار اصلی متصل می‌شده است.

درباره همدان چنین آورده است: «همدان در اصل مشتمل بر ۵ شهر بوده است: قلعه کبریت، قلعه ماکین، گردلاخ، خورشید و کورشت که این شهر آخری سابقاً شهری عظیم بود و اکنون یکسره خراب است. بیشتر آن قلعه اکنون خراب است. ولایتش ۵ ناحیه دارد: اول فریوار که در حوالی شهر است، بعد شهرستانه و لاله‌جین فخرآباد، قاسم آباد و کوشاب باغ معظم وری آن و ولایت ماوشان‌رود که نسخه خلد برین و رشک نگارخانه چین است. از حساب فریوار است و نه پاره‌دیه همچو یک باغ، زیرا قطعاً معلوم نتوان کرد زمین هر دیه کدام است از پیوستگی باغات به همدیگر. در آن از کثرت درختان آفتاب نمی‌تابد. طول ماوشان‌رود دو فرسنگ است در عرض نیم فرسنگ و از شهر در نظر باشد. ناحیه دوم از ماوین ۴۱ پاره دیه است و دیه، درودا، اقایاد، گردآباد، ماربان، فامیتی، معظم قرای آن. ناحیت سوم شرایین، چهل پاره‌دیه است: اموهن، فامره و کوریجان، میلارد و اسطه و اشود معظم قرای آن است. ناحیت چهارم اعلم ۳۵ پاره‌دیه است. اشوند و ادمان و استوزن و نوار قرو که معظم قرای آن. ناحیت پنجم سردرود و برهندرود است که ۲۱ پاره‌دیه است، دیه کرکهریه و پیروزم معظم قرای آن (مستوفی قزوینی، ۱۳۶۷: ۸۱).

درباره تصاویر باقی‌مانده از شهر همدان، نقاشی باقی‌مانده از «نصوح مطراقچی» نقاش ترک که پس از سقوط حکومت صفوی همراه لشکر عثمانی به همدان عزیمت کرده؛ از جمله منابع منحصر به فردی است که در آن تصویری از شکل و شمایل همدان با برج و بارو و مسجد جامع آن به تصویر کشیده شده است (زارعی، ۱۳۹۰: ۶۴). که به احتمال فراوان یکی از بناهای گنبدی نمایش داده شده، مسجد جامع و دیگر مسجد شاه باشد. علاوه بر نقاشی نصوح مطراقچی، در دوران قاجاریه دو نقشه از شهر همدان به وسیله ارتش روسیه و انگلیس باقی مانده که بی‌تردید یکی از ابزارهای مهم در شناخت عناصر و شاکله شهری، همدان است. در نقشه ارتش روسیه که متعلق به دوران ابتدایی حکومت ناصرالدین شاه قاجار به تاریخ ۱۸۵۱م می‌باشد، علاوه بر ارائه نمای کلی شهر اسامی دروازه‌های ورودی همدان، «دروازه بنه بازار» به سوی سیدآباد (اسداباد) و کنگاور و کرمانشاهان، «دروازه بهار» به سوی شهر سنه (سنندج) و «دروازه چهارباغ» به سوی تبریز و «دروازه تهران» به سوی تهران، «دروازه شیرین» به سوی سلطان آباد و گلپایگان، دروازه «سنن شار» به سوی شهر نهاوند و بروجرد

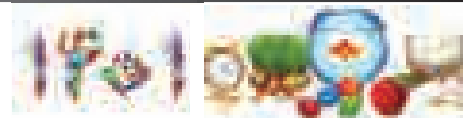
کهن شهر باستانی همدان که بر حسب قرائن معین تاریخی و باستان‌شناسی از قدمتی حداقل ۵ هزار ساله برخوردار است از منظر سیمای شهری و مدل شهرسازی ادوار مختلفی را از سر گذارنده و در هر دوره شاهد تغییر و تحولات گسترده‌ای بوده است. در نوشتار پیش رو سیر تحول شهرسازی همدان از کهن‌ترین ایام تا زمان معاصر بررسی خواهد شد. عهد باستان «هگمتانه»

هرچند به نظر بسیاری از مورخان قدیم، «هگمتانه قدیم»، در محوطه کنونی «تپه هگمتانه» قرار داشته ولی به دلیل نبود هرگونه آثار معماری خاص در این محوطه نظریه فوق تاکنون توسط باستان‌شناسان مورد تأیید واقع نشده است. البته باید یادآور شد، تأییدنشدن این نظریه بدین معنا نیست که «تپه هگمتانه» متعلق به دوره مادها نیست و با توجه به ادامه کاوش در آنجا و افزایش سطح آن در آینده، این احتمال وجود دارد که آثاری از دوران مادها و هخامنشی در آن یافت شود. درباره تعیین محل و شناخت هسته اصلی شهر همدان، صرف‌نظر از اینکه آیا تپه هگمتانه و مصلی متعلق به دوره مادی هستند یا خیر؟ با استناد به گزارش‌های علمی باستان‌شناسان و همچنین با در نظر گرفتن این مطلب که در ادوار گذشته و مشخصاً از دوران مادها سازمان فضایی شهرهای ایرانی متشکل از «دژ حکومتی» که در نقطه سوق‌الجیشی شهر ساخته می‌شد و «شار میانی» که معمولاً در میان دیوارهای سنگین قرار داشت و همچنین «شار بیرونی» که به‌وسیله حصارهای طبیعی همچون رودخانه، کوه و تپه محافظت می‌شد، بوده است که دقیقاً با سازمان فضایی «شهر باستانی هگمتانه» متشکل از تپه‌های مصلی (دژ حکومتی یا نظامی) و تپه هگمتانه (شار میانی) که مطابق کاوش‌های باستان‌شناسی میان دیوارها محصور بوده و همچنین (شار بیرونی) که توسط رودخانه آلوسجرد که هم در حکم حصار طبیعی آن عمل می‌کرد، محافظت می‌شد، منطبق می‌باشد، وجود شهر «باستانی هگمتانه» در همدان محتمل به نظر می‌رسد.

۲۱ دوران اسلامی

شناخت ما از ساختار شهرسازی همدان در دوران اسلامی در مرتبه نخست برگرفته از منابع جغرافیایی دوران اسلامی که عمدتاً مشتمل بر توصیف بازار و وضعیت اقلیمی این شهر است و همچنین تصاویر و نقشه‌های باقی مانده، از دوران صفوی و پس از آن است. در این باره مستوفی قزوینی





۲۱ دوران معاصر

بیشتر جهانگردانی که در دوره قاجار به همدان مسافرت کردند ساختار شهری آنجا را بسیار «نامنظم» با کوچه های تنگ و پیچ در پیچ ذکر کردند و اگر چه از رونق بازار و از صنعت چرم آن به خوبی یاد می-کنند، ولی در مجموع وضعیت شهری آن را چندان مطلوب ارزیابی نمی-کنند (اذکابی، ۱۳۸۰: ۱۷۱). و بیشتر آنها از بوی نامطبوع کوچه پس کوچه های همدان گله مند بودند. به عنوان نمونه فلاندن فرانسوی که در دوره ناصرالدین شاه به همدان سفر کرده بود در سفرنامه خود می-نویسد که این شهر (همدان) جای دیدنی ندارد و مشکل بتوان گفت که این شهر همان همدان بزرگ است که به این شکل در آمده است. همچنین سیاح دیگری به نام «رستم خاگارت» که در اوایل دوره پهلوی (۱۳۰۷ ه. ش.) به همدان سفر کرده وضعیت این شهر را چندان مطلوب توصیف نمی-کند و در تشریح وضعیت آن نوشته: «شهر بی اندازه کثیف است؛ خیابان ها سنگفرش باریک و معابری که راه به مناطق مسکونی می-برند، از میان دیوارهای فرو ریخته می-گذرد». ویلیام جکسن نیز که در اوایل قرن بیستم به همدان سفر کرده، همانند اسلاف خود، وضعیت کوچه پس کوچه های شهر را پرپیچ و خم و کثیف، همانند گورستان مسلمانان (میرزا تقی) که در قلب شهر جای گرفته است توصیف می-کند. (اذکابی، ۱۳۸۰: ۴۷۱-۴۷۰). بنابراین در دوره مذکور یعنی اوایل پهلوی به دلایل بی-شمار، من جمله نبود قوانین و مقررات و رعایت نکردن بهداشت، ویژگی های آب و هوایی و وجود فصول یخبندان، همدان در وضعیت نامناسب کالبدی قرار داشت و لزوم نوسازی شهری در آنجا اجتناب ناپذیر بوده است. به دلایل برشمرده و در راستای سامان دادن به وضعیت شهری، که با هدف ایجاد حکومت تمرکز و اجرای «برنامه های مدرنیته» دنبال می-شد، طرح نوسازی همدان آغاز و در نخستین اقدام مسئولان بلدیة اقدام به تهیه نقشه برای آن کردند. به نوشته یکی از جراید: قریب یک سال مأمورین بلدیة همدان، پس از تصویب مجوز ساخت یک خیابان بزرگ در شهر همدان، مشغول نقشه کشی و نصب بیدق های قرمز، بالای بام خانه ها بودند، اما پس از چندی به دلایل نامشخص، بیدق های قرمز از بام های سابق کنده شده و روی بام خانه های دیگری قرار گرفت، اما ظاهراً باز به فاصله دو روز نقشه تغییر کرد و بیدق ها در بام های دیگری نصب شدند و سرانجام ساخت خیابانی در نظر گرفته شد که به هیچ وجه متناسب با وضعیت شهر همدان نیست (اطلاعات، ۱۳۰۷/۲۸). چنین به نظر می-رسد این طرح که در سال ۱۳۰۷ ش. تهیه شده بود، احتمالاً از نوع «طرح های چیلیپا» بوده که در برخی شهرهای ایران نیز اجرا شده بود. به دنبال اجرانکردن طرح مذکور، طرح دومی که توسط «کارل فریش» (مهندس وزارت داخله) پیشنهاد شده بود در مورخ ۱۳۱۰/۸/۶ تصویب (میدان مرکزی و شش خیابان منشعب از آن) و توسط تیمی آلمانی-ایرانی-روسی تهیه و اجرا شد. روند اجرایی شدن آن با خرید املاک واقع در میدان پهلوی سابق و دهنه های ششگانه آنجا آغاز شد. با حضور هیأت آلمانی در همدان شعبه های به نام شعبه فنی و ساختمان و مستقل از بلدیة (شهرداری) به وجود آمد و ریاست آن بر عهده شخصی به نام گرهارد

تا پیش از اجرای این طرح، بازار به عنوان نماد و سمبل شهرسازی ایرانی-اسلامی نقش مهمی در زندگی شهروندان ایفا می-کرد و کانون مرکزی و ستون اصلی شهر به شمار می-رفت. درحالی که با اجرای این طرح کانون شهری همدان دستخوش تغییرات عمده شد و خیابان ها به عنوان مهمترین شاخصه طرح مذکور، جانشین بازار شدند. همچنین تا پیش از اتمام این طرح بیشترین میزان دسترسی (آمد و شد) از طریق بازار بود درحالی که با اجرای طرح مذکور تردد و آمد و شد شهروندان به بازار کاسته شد و بار جمعیت به خیابان ها منتقل شد.

راه همدان به دیده پویی
هذه البلد امینش گویی
خضرش مثال کعبه دانی
اروندش ابوقیس خوانی
کوهی حجرش جواهر پاک
میخ زمین و ستون افلاک
کار همدان چه دست بالاست
کاروند قرارگاه عنقااست
خاقانی

رودنبرگ (مهندس وزارتتی) نهاده شد که مطابق اسناد باقی مانده، ایشان در رشته های معماری، شهرسازی و راه سازی سر رشته داشته است. برای اجرای طرح مذکور، یک مهندس ایرانی (کمک مهندس) به نام «سیفا... خان سلیمانی» و یک مهندس آلمانی به نام «شتولباخ» و یک مهندس روسی به نام «ولادیمیر چارولیف» در شعبه فنی، با وی همکاری داشتند و کار خود را از اواخر سال ۱۳۱۰ ش آغاز کردند. همچنین شخصی به نام «گراند لر» از سال ۱۳۱۴ ش و در سمت مشاور قائم مقام کارل فریش در کنار او حضور داشت. ضمن اینکه «گرهارد رودنبرگ» به همراه «سیفا... خان سلیمانی» بیشترین نقش را در روند اجرای طرح مذکور و ساخت میدان و ساخت خیابان های سیروس و شورین برعهده داشته اند. در زمان اجرای طرح مذکور و ساخت میدان فعلی (پهلوی سابق) و خیابان های شهدا (شورین) شریعتی (الوند) و قسمتی از خیابان بوعلی، ریاست انجمن شهر برعهده «ناصرالممالک شریفی» (موسی) بود همچنین استاد «غلامرضا معماری»، «میرزا خلیل منصف»، «حسن ریاحی»، «علی فیروز»، و «تقی شریفی» از پیمانکاران طرح مذکور بودند. اجرای طرح مذکور در چندین مرحله اجرا شده به طوری که می-توان روند اجرای این طرح را به دو مرحله کلی تقسیم کرد: مرحله اول، ساخت میدان و ۶ خیابان انشعاب یافته از آن که از (آبان ۱۳۱۰ تا ۱۳۳۲ ش) ادامه داشته و مرحله دوم از سال (۱۳۳۹ تا ۱۳۷۰ ش) به طول کشیده است. تا پیش از اجرای طرح کارل فریش، بازار نقش محوری و در واقع کانون و نقطه ثقل اصلی شهر به شمار می-رفت که البته با اجرای نخستین مرحله طرح مذکور، خیابان ها به عنوان کانون مرکزی جانشین بازار شدند و مرکزیت بازار به خیابان ها منتقل شد. در اجرای مرحله دوم، طرح مذکور با ساخت کمربندی ها که با هدف دسترسی سریع تر به خیابان ها، کشیده شدند، نقش خیابان ها برجسته تر و طرح مذکور به اتمام رسید و کامل شد.

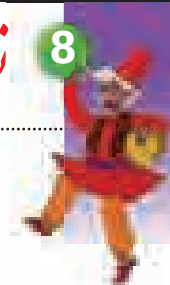
برآیند کلی

درباره اجرای طرح نوین شهرسازی همدان و اینکه اصولا چرا کارل فریش، آنرا به صورت دوایر متحدالمرکز طراحی کرده است، به طور کلی دو نظر وجود دارد:

الف. برخی صاحب نظران معتقدند طرح پیاده شده توسط «کارل فریش» برگرفته از طرح «ستاره ای - شعاعی» که در سده های ۱۹ و ۲۰ میلادی در اروپا رواج داشته، بوده و فریش با بهره گیری از این مدل که در کشورهای نظیر فرانسه، آلمان و شهرهای همانند مسکو، واشنگتن و کپنهاک سابقه اجرا داشته، اقدام به نوسازی همدان کرده است.

ب. گروهی دیگر اعتقاد دارد مدل مورد استفاده «کارل فریش» برای نوسازی شهر همدان برگرفته از الگوهای کهن شهرسازی ایرانی است و او با الهام از این الگو «طرح دایره سان و افلاک وار هگمتانه باستان» (با شش بارو و کاخ مرکزی) درصدد حفظ الگوی باستانی شهرسازی «هگمتانه باستان» بوده است. شهری که هرودت آن را اینگونه توصیف کرده بود: «کاخ با ۷ باروی دایره سان هم مرکز پیرامون، که اصطلاحاً «کیشو» نام داشته که به معنای حصارهای متحدالمرکز می باشد» (اذکائی، ۱۳۸۰: ۴۱).





اکباتان قدیم‌ترین بیمارستان ایران با پیشینه قجری



بسیار زیبا و به طرز استادانه‌ای بدون استفاده از ملات و به صورت خشکه چین در نمای داخلی سالن چیده شده و این سازه را به یک اثر منحصر به فرد تبدیل کرده است. در ورودی تالار دو ستون با بهره‌گیری از دیوار عرضی به نام برج ناقوس در ارتفاع بلندتری قرار دارد.

آغازی از تاریخ: در هسته اصلی بیمارستان اکباتان

هسته اصلی بیمارستان اکباتان متعلق به اواخر دوران قاجار و اوایل دوره پهلوی است. بدون تردید توقف و ماندگاری شیخ رئیس بوعلی سینا در همدان باعث شده تا یکی از مزیت‌های کهن شهر همدان در حوزه پزشکی ایجاد شود. رونق پزشکی تنها به دوران بوعلی سینا بازمی‌گردد و پس از آن چهره‌های بسیاری در این حوزه ظهور و بروز کردند به طوری که پس از ایجاد مکان‌های درمانی به شکل نوین، بیمارستان اکباتان از جمله بیمارستان‌های برجسته در کشور بود که امروز هسته اصلی آن به دلیل عملیات ساخت و ساز مشخص شده و کارشناسان پیشنهاد ایجاد موزه پزشکی همدان را ارائه دادند.

در زمانی که آمریکایی‌ها و انگلیسی‌ها در ایران و به تبع آن در همدان حاضر می‌شوند، مسیحی‌ها بیمارستان را احداث می‌کنند، وجود یک کلیسا در فضای بیمارستان نیز برای تأمین محل عبادت کارکنان بیمارستان بوده است.

البته میراث فرهنگی به دنبال ایجاد موزه‌هایی برای به نمایش گذاشتن تمام دستاوردهای گذشتگان است تا هویت شهر برای آیندگان حفظ شود. زمین مربوط به هسته اصلی بیمارستان اکباتان بخشی از باغ نظری بوده است که مالک باغ بخشی از آن را جدا و برای ساختن فضای درمانی به بهداری وقت هبه می‌کند.

آغاز ساخت بیمارستان اکباتان همدان شتاب گرفت

حالا بیمارستان اکباتان همدان در حال حاضر با ۲۰۰ میلیارد تومان اعتبار در حال ساخت است.

با پیگیری‌های انجام شده پیشرفت فیزیکی عملیات ساخت مرکز آموزشی درمانی اکباتان شهر همدان شتاب خوبی گرفته است و هم اکنون ۳۰۰ نفر در عملیات ساخت و ساز این بیمارستان مشغول به کار هستند.

به احتمال قوی تا چهار ماه آینده این طرح به بهره‌برداری می‌رسد، این مرکز آخرین مدل از بیمارستان‌های در حال ساخت است که بخش بزرگی از نیازهای درمانی استان را برطرف می‌کند.

ساخت بیمارستان اکباتان طرح ملی است و توجه جدی به سرعت بخشیدن در عملیات اجرایی و تکمیل آن داریم. استان همدان در تأمین نیازهای پزشکی و درمانی روند رو به رشدی را طی می‌کند به طوریکه به استان‌های همجوار نیز خدمات رسانی می‌کند. عملیات ساخت بیمارستان اکباتان همدان در سل ۱۳۸۷ کلنگ زنی شده است.

اواخر دوره قاجاریه و دوره جنگ جهانی دوم است. تالار دارای شبستانی بزرگ با نورگیرهای بزرگ و رنگی است. طرح زیربنای ساختمان به صورت چلیپا و صلیب است. این اثر زیبا و تاریخی که در حال حاضر «تالار ابن سینا» نامیده می‌شود توسط بیمارستان نگهداری می‌شود و هم‌اکنون کاربری کلیسا ندارد و بخشی از آموزش دانشجویان پزشکی و کنفرانس‌های علمی اساتید دانشگاه در آن انجام می‌شود، اما درواقع همچنان استفاده فرهنگی از آن به عمل می‌آید. بافت ساختمانی این اثر از زیبایی خیره‌کننده‌ای برخوردار است. سقف تلفیقی از شیروانی و چوب با ستون‌های قوسی چوبی و دیوارها از سنگ لاشه‌ای سیاه معروف همدان به نام سنگ‌های دیوین ساخته شده که در نمای

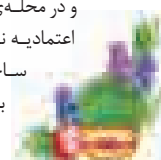


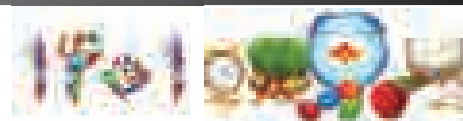
بیمارستان اکباتان بنا بر برخی نقل‌و‌قول‌ها در سال ۱۳۱۱ هجری شمسی بنیان گذاشته شده و با این وجود می‌توان آنرا از قدیمی‌ترین بیمارستان‌های ایران نامید.

ساختمان قدیمی بیمارستان از بناهای دوره قاجار است، فضای قسمت جنوبی جزو باغی به نام باغ مرادخان نظری بوده که فردی به نام مرحوم مرادخان نظری پس از خریداری باغ مقداری از فضای شمالی باغ را وقف بیمارستان کرد. بیمارستان در سال‌های نخست زیر نظر مسیون‌های آمریکایی اداره می‌شد و به همین نام (بیمارستان آمریکایی‌ها) نیز شناخته می‌شد. مسیون‌ها گروه‌های به ظاهر دینی وابسته به کلیساهای آمریکا بودند و پرسنل بیمارستان از سوی مسیون‌های آمریکایی انتخاب می‌شدند. این افراد به مأموریت‌های مختلف در خارج از کشور نیز اعزام می‌شدند که ضمن انجام امور درمانی به کارهایی از قبیل تبلیغ آیین‌های دینی و فعالیت فرهنگی مورد نظر این تشکلات و نیز به کارهای سیاسی و غیرمرتبط می‌پرداختند.

در جریان کودتای تنگین ۲۸ مرداد و سقوط دولت مصدق و افزایش نفرت روزافزون مردم از آمریکایی‌ها، به پیشنهاد مرحوم رابی اسحاق اورشان که از ارامنه صاحب نفوذ در همدان بود نام بیمارستان آمریکایی‌ها به بیمارستان مسیحی تغییر یافت تا بدینوسیله از بار منفی که متوجه بیمارستان بود کاسته شود. پس از انقلاب شکوهمند اسلامی در ایران، مسیون‌ها ایران را ترک کردند و اداره امور بیمارستان به دولت جمهوری اسلامی واگذار شد و از آن پس نام بیمارستان به «اکباتان» تغییر یافت. اما بیمارستان اکباتان سهمی هم در آثار ماندگار تاریخی استان دارد. در محوطه بیمارستان و در وسط باغی که بعدها با برداشتن دیوارهای حد فاصل به جزئی از محوطه بیمارستان بدل شده کلیسای وقت ارامنه همدان قرار دارد که یکی از ۴ مکان مشابهی است که در همدان است و در محله کبابیان همدان، محله آقاجانی‌بیگ و در محله نورمحل اعتمادیه نیز سه اثر مشابه قرار دارند.

ساختمان مزبور که به‌قولی به نام کلیسای آنجلی نامگذاری شده بود بدون شک از نظر قدمت جوانتر از سازه اصلی بیمارستان است که احتمالا «بعدا» بنیان‌گذاری شده و از بناهای





تاریخ برق در همدان

نخستین نیروگاه برق همدان در موزه برق تپه عباس آباد



پیش از پیوستن همدان به شبکه سراسری برق، در سال ۱۳۱۰ هجری خورشیدی توسط شخصی خیر به نام مرحوم حاج موسی ناصرالممالک شریفی مولدی با قدرت تولیدی ۴۰ کیلووات که با هیزم کار می‌کرد در محله قدیمی عدل همدان راه‌اندازی شد و انرژی الکتریکی را برای نخستین بار به خانه‌های این شهر باستانی هدیه کرد. دو مولد دیگر که در سال ۱۳۱۴ هجری خورشیدی و با بهره‌گیری از انرژی آب ذخیره شده در استخر عباس آباد همدان که در ارتفاع ۸۰ متری قرار دارد در این مکان نصب و به وسیله جاری شدن آب در دو لوله موازی و برخورد با پره‌های توربین‌ها، انرژی الکتریکی با قدرت نامی ۴۰۰ کیلووات و ولتاژ خروجی ۶ هزار و ۳۰۰ ولت را تولید می‌کرده است. خروجی این دو مولد توسط سه فیدر تأمین برق کارخانه چرم‌سازی و شهر همدان را برعهده داشته که ۸۰۰ خانوار در زمستان و بهار به طور تمام‌وقت و در تابستان و پاییز به صورت نیمه‌وقت مشترک اداره برق همدان بوده‌اند.

در سال ۱۳۴۵ اداره برق همدان - کردستان زیر نظر وزارت آب و برق تأسیس شد، در سال ۱۳۴۷ اداره برق همدان تحت پوشش برق منطقه‌ای غرب با عنوان برق ناحیه همدان قرار گرفت و در سال ۱۳۵۹ با تغییر ساختار سازمانی به مدیریت برق استان همدان تغییر نام یافت، محل اداره فوق در ابتدای خیابان شریعتی روبه‌روی بانک کارگشایی قرار داشت؛ در نیمه دوم سال ۱۳۶۵



دانشگاه بوعلی سینا به قدمت تاریخ همدان

دانشکده کشاورزی

این دانشکده در ابتدا به‌عنوان مدرسه عالی کشاورزی همدان به فعالیت‌های آموزشی می‌پرداخت که با همت علی اقبالی و سرمایه شخصی وی در سال ۱۳۴۶ تأسیس شده بود. مدرسه عالی کشاورزی همدان نخستین مرکز آموزش عالی خصوصی است که در خارج از پایتخت بنا شده است. مدرسه عالی کشاورزی در نخستین سال با ۲۰۶ دانشجو فعالیت خود را آغاز کرد که تا سال ۱۳۴۹ دارای دو دوره کاردانی (تکنسین) بود و در سال ۱۳۴۹ دوره کارشناسی با دو رشته تعاون روستایی و ترویج کشاورزی به آن افزوده شد.

مدرسه عالی کشاورزی در سال ۱۳۵۶ به دانشکده کشاورزی ارتقا نام یافت. این دانشکده هم‌اکنون در انتهای چرمساز (بلوار آزادگان) مستقر است و تحت نظر دانشگاه بوعلی سینا است.

امکانات دانشکده کشاورزی

این دانشکده دارای ۵ ساختمان اصلی، گلخانه‌ها، مزارع واقع در دستجرد و عباس آباد است.

این دانشکده دارای ۷۹ عضو هیأت علمی و بیش از هزار و ۹۰۰ دانشجو در مقاطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری هستند.

دانشکده مهندسی

این دانشکده از سال ۱۳۵۶ با پذیرش دانشجو در رشته مهندسی آب فعالیت علمی و آموزشی خود را آغاز کرد و در سال ۱۳۶۶ گروه مهندسی مکانیک نیز به آن ملحق شد.

دانشکده علوم ورزشی

این دانشکده در سال ۹۲ تأسیس شده و از آن سال تاکنون در ۳ مقطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری به فعالیت‌های علمی و آموزشی خود ادامه می‌دهد.

دانشگاه بوعلی سینا همدان

اسفندماه سال ۱۳۵۱ طبق معاهده مشترک ایران و فرانسه تأسیس شد و از سال ۵۳ آغاز به پذیرش دانشجو کرد. این دانشگاه در ابتدا در زمینی به مساحت ۱۷۲ هکتار با ۲ قنات و یک رودخانه ساخته شد. دانشگاه بوعلی سینا همدان دارای ۳۵۱ عضو هیأت علمی تمام‌وقت، حدود ۱۲ هزار دانشجو، ۳۷ گروه آموزشی با ۱۱۲ گرایش در مقاطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکترا است که نزدیک به ۵۰ هزار دانشجو از دانشگاه فارغ‌التحصیل شده‌اند.

فعالیت‌های پژوهشی و علمی دانشگاه

این دانشگاه دارای رتبه ۴ هزار و ۱۹۹ در جهان در سال ۲۰۱۰ و در سال ۲۰۱۱ دارای رتبه ۲ هزار و ۷۹۵ بود.

در سال ۱۳۸۹، این دانشگاه و دانشگاه رازی کرمانشاه، به‌عنوان برترین دانشگاه‌های جهان اسلام از لحاظ شاخص میانه استنادی هنجار شده معرفی شدند.

دانشکده ادبیات

این دانشکده در نزدیکی دانشکده اقتصاد و علوم اجتماعی قرار گرفته که ساختمان‌های این دو دانشکده از لحاظ معماری ظاهری بسیار مشابه به هم دارند.

این دانشکده که در فضای اصلی دانشگاه بوعلی سینا قرار دارد و در ابتدا در رشته‌های اقتصاد و زبان فرانسه دانشجو می‌پذیرفت؛ اما هم‌اکنون دانشجویانی در مقاطع لیسانس، فوق لیسانس و دکترا در این دانشکده مشغول به تحصیل هستند.

این دانشکده دارای ۱۲ گروه آموزشی است که در حال حاضر حدود ۲ هزار و ۳۰۰ دانشجو و ۸۰ عضو هیأت علمی دارد.





شهر هزار چشمه و هزار شناسنامه

در زمان های نه چندان دور شهر همدان به واسطه بهره مندی از چشمه های روان در کوچه پس کوچه های آن شهرتی جهانی داشته که این روزها بسیاری از آنها بر اثر بی توجهی مردم و مسئولان از بین رفته اند.

با نگاهی به گذشته نه چندان دور شهر همدان، مردم صبوری را می بینیم که با تلاشی پیگیر از موهبت های خدادادی کمال استفاده را می کردند و جان های آزاد خود را در طبیعت باشکوه دامنه الوند پرورش می دادند و با رنج و پیکاری پیگیر در این مکان، وارث بهشت گمشده ای بودند که به دستشان رسیده بود. اما جای بسی تأسف است اگر ما میراث خواران ناسپاسی باشیم و آنچه گذشتگان ما با تدبیر و اندیشه ای کاوشگر که با طبیعت شهرمان همگن است، برای ما به جا گذاشته اند، بدون تفکر و اندیشه ناچیز و کوچک بشماریم و جاهلانه و بی تأمل به ویرانی ساخته هایشان بپردازیم.

دژ هگمتانه در جوار رودخانه شهر همدان ساخته شده است پرواضح است که واژه آب همیشه به دنبال خود آبادانی و مدنیت را همراه داشته و اولین آبادانی در هر منطقه در گذرگاه و کناره های رودخانه ها به وجود آمده است به نحوی که دژ هگمتانه نیز در جوار رودخانه شهر ساخته شده است.

کم کم با گسترش شهر، مردم از تجربه خود و دیگران بهره برده و علاوه بر رودخانه از آب های خودجوش بهره گرفته و مسیر آن ها را سنگ چین کرده و راهشان را هموار و به دلخواه تغییر داده اند به طوری که سنگی بودن لایه درونی سطح همدان، خود نیز به این کوشش توان بخشیده است.

در همین مسیر بخشی از آب های نفوذی به لایه های درونی زمین، پس از پیمودن مسافتی در شیب های مناسب شنی و خاکی از درون لایه های زمین تراوش کرده و بیرون می ریزند و مردم همدان نیز با ایجاد گذار و مجرا آب های پراکنده را در مسیر دلخواه هدایت کرده و از مزایای این روزی بزرگ بهره مند می شدند.

چشمه ها و کاریزها هر ساله توسط مالکان لایروبی و مرمت می شده است چشمه ها و کاریزها پس از هدایت از بیشتر خانه های شهر عبور می کرده و هر ساله توسط مالکان لایروبی و مرمت می شده است.

تربیت ایرانی متمددن مردمان منطقه در طول تاریخ در استفاده از آب چشمه ها و کاریزها به نحوی بوده که هر چند آب آن ها از خانه های بی شماری گذر می کردند اما هرگز آن را آلوده نمی کردند و اکثر خانه ها حتی آن هایی که از مزایای وجود چشمه و قنات بهره مند بودند، در داخل حیاط خانه چاهی می کنند.

مردم این شهر تا زمان ساخت سد اکباتان و لوله کشی آب در سطح شهر خودکفا بودند و اکثراً آب شرب خود را از این طریق تأمین می کردند.

بعضی از خانه ها نیز که آب چاه آن ها دارای املاح زیاد بود با پرداخت مبلغی ناچیز از آب بشکه یا از چشمه های محل که سبک و قابل شرب بود استفاده می کردند و اکثر خانه هایی که دارای چشمه بودند از پگاه تا شامگاه، درب خانه هایشان برای بهره مندی همسایگان از آب چشمه یا قنات باز بود.



خیابان بین النهرین دهه ۴۰ خورشیدی

استان همدان حدود ۲۵۰۰ قنات دارد که ۶۰ درصد آن نیاز به احیا و بازسازی دارد تا از حفر چاه های غیرمجاز و برداشت های بی رویه آب های زیرزمینی جلوگیری شود. احیای قنات ها ضمن پایداری و اقتصادی بودن تأمین آب، هیچ آسیبی به منابع زیرزمینی نمی رساند.

خشک سالی و کم آبی یکی از معضلات در ایران است که باعث عدم تغذیه کامل آب سفره های زیرزمینی شده است از طرفی برداشت زیاد از این سفره ها سطح آب آن را بسیار پایین برده و باعث کم آبی قنات ها شده.

آب بسیاری از این قنات ها به طور کل خشک شده. در مواردی که کم آبی یا خشک شدن قنات تنها بر اثر خشک سالی بوده، ولی چاه در آن منطقه حفر شده باشد، می توان با لایروبی قنات، کف کنی و افزودن بر طول قنات به آب بیشتری دست یافت و قنات را از خشک شدن نجات داد.

همچنین در صورتی که آب اضافه در منطقه وجود داشته باشد می توان تغذیه مصنوعی را انجام داد، اما در مواردی که سطح آب بر اثر حفر بی رویه ی چاه های عمیق و نیمه عمیق پایین رفته باشد و موجب خشک شدن یا کم آبی شدن قنات شده باشد در این صورت با سه حالت می توان قنات را نجات داد. با توجه به چاهی که در نزدیکی قنات حفر شده است و آب زیادی از آن برداشت شده، اما قنات هنوز آبدار است، در این حالت اگر از فعالیت چاه جلوگیری شود، قنات خشک نمی شود و برای پرآب شدن، طبق شرایط طبیعی باید بر طول آن اضافه شود.

چنانچه قنات بر اثر حفر چاه و برداشت زیاد آب خشک شده باشد، ولی سطح هنوز خیلی پایین نرفته است و حدود نیم متر پایین تر از کف مجرای قنات است و در این حالت اگر از فعالیت چاه جلوگیری شود، می توان قنات را از طریق افزایش طول آن دوباره احیا کرد.

اگر قنات بر اثر حفر چاه خشک شده باشد و سطح آن چندین متر پایین تر از سطح کف مجرای قنات رفته باشد، در این صورت هر اقدامی برای نجات قنات بی فایده است، زیرا سطح آب خیلی پایین رفته است و باید چند صد متر بر طول قنات شود تا شاید آبدار شود که در این صورت مقرون به صرفه نیست.

۲۱ شناسایی بیش از ۸ هزار چشمه در همدان

سال ۱۳۹۹ طی آماربرداری انجام شده توسط شرکت آب منطقه ای همدان، در سال های اخیر بیش از ۸ هزار چشمه در استان همدان شناسایی شده که آب این چشمه ها کیفیت مطلوبی دارند.

۳ هزار و ۱۶۷ رشته قنات در استان همدان وجود دارد، چشمه ها و قنات ها در اکثر نقاط استان مشکل خاص و تعیین کننده ای به لحاظ سلامت ندارد فقط در برخی از نقاط میزان املاح بیشتر است.

بنا بر اظهار نظرات مدیران آب منطقه ای استان همدان، به طور کلی چشمه هایی که در اطراف شهر همدان وجود دارد، چشمه هایی با کیفیت فوق العاده خوب بوده و مشکلی ندارد.

در سال گذشته نمونه گیری چشمه های منطقه تاریک دره انجام شد و به لحاظ هدایت الکتریکی که یکی از شاخص های مهم در تعیین وجود املاح و سنجش کیفیت آب است، طی این آزمایش مشخص شد چشمه های مذکور دارای کیفیت فوق العاده هستند.

شهرداری آن زمان در سطح شهر و بیشتر مناطق محروم رختشوی خانه و آب انبارهایی برای رفاه حال مردم دایر کرده بود.

۲۲ چشمه ها قربانی ساختمان سازی و گسترش شهر

پس از لوله کشی و استفاده از آب سد اکباتان، فرهنگ قدیمی استفاده از چاه و حتی چشمه متروک شد و از اندیشه ها رخت بربست و متأسفانه خیلی از کاریزها و چشمه ها در اثر ساختمان سازی و گسترش شهر از بین رفت و مردم ناآگاه به تخریب این اماکن پرسود پرداختند.

چشمه های کوی آقاجانی بیگ، کوچه حاج حافظ، کوی برج قربان، دبیرستان ابن سینا، کوچه امیرکبیر، چمن کلبا، خیابان طالقانی و فرهنگ، خیابان کوچمشکی و خیابان بین النهرین از معروفترین چشمه های شهر همدان بودند که این روزها تنها نامی از آنها باقی مانده است.

اما گذشته از وضعیت چشمه های همدان، قنات ها نیز رفته رفته به وضعیت چشمه ها دچار خواهند شد و شاید روزی برسد که تنها نامی از قنات های پرآب همدان به یادگار بماند.

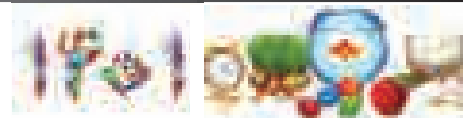
۲۳ شش و نیم درصد قنات های کشور در استان همدان قرار گرفته است

در همین خصوص کارشناسان استان همدان بر این باورند که همزمان با سابقه سه هزار ساله همدان قنات های این استان نیز قدمت دارند و با وجود این دیرینه تمدنی و وجود شش و نیم درصد قنات های کشور در این استان بسیاری از قنات هایی که دشتهای همدان بودند بر اثر بی توجهی مردم و مسئولان از بین رفته اند.

۲۴ همدان و ۲۵۰۰ قنات



تپه باستانی هگمتانه



از کارخانه کبریت سازی همدان



کبریت، کالایی که روزی روزگاری به وفور در آشپزخانه‌های ایرانی یافت می‌شد این روزها کمتر مورد توجه قرار می‌گیرد و با وجود اجاق گازهای مدرن، تاریخ مصرف این کالای نوستالژیک به پایان رسیده است. البته کارخانه‌های قدیمی و اسم و رسم دار کبریت‌سازی هنوز با تولید انواع کبریت نفس می‌کشند و خط تولید آنها تعطیل نشده اما چه کسی است که نداند کبریت به خاطره در ذهن مردم بدل شده و شاید به همین دلیل مجموعه کبریت قدیمی رونق پیدا کرده و به مرور زمان ارزش دوچندانی پیدا کرده‌اند؛ مثل کبریت‌های توکلی و ممتاز جزو نسل اول کبریت‌های ایرانی به‌شمار می‌روند یا کبریت‌های سه‌ستاره که در زنجان تولید می‌شد.

کبریت چند سالی پس از اختراعش به ایران آمد و ابتدا در لوکس‌فروشی‌ها و بعدها در سیگارفروشی‌ها فروخته و عرضه شد.

کبریت یا به قول ناظم‌الاطبا «چوبی باریک که نوکش گوگرد باشد»، در قدیم با چوب شاهدانه ساخته می‌شد و یک یا دو سرش آغشته به گوگرد مذاب بود و هنگام برخورد با جسم مشتعل روشن می‌شد. البته این نوع کبریت‌ها اصطلاحاً از نوع سایشی نبودند و اگر نوکشان که آغشته به گوگرد بود، در درون آتش یا تلی از خاکستر قرار می‌گرفت، روشن می‌شد.

کبریت‌های معروف به سایشی در سال ۱۸۲۸ میلادی (۱۲۰۵ خورشیدی) اختراع و ۶ سال بعد به ایران آورده شدند. نخستین کبریت‌های فرنگی با نام تجاری «لوسیفر» در استرآباد گرگان و توسط «سر جیمز فریزر»، سیاح اسکاتلندی، رؤیت شده‌اند. «ممتحن‌الدوله» از رجال ناصری می‌نویسد: «نخستین بار که کبریت به ایران آمد، شخصی به نام «اسماعیل آتش» کبریت‌ها را در دست می‌گرفت و فریاد می‌کشید با آتش، آتش درست می‌کنم.»

در ابتدا که کبریت به ایران وارد شد، کالایی منحصر به فرد بود که عموم مردم به آن دسترسی نداشتند و فقط مختص خانواده‌های اعیان و اشراف بود. در قسمتی از سفرنامه «جورج پاسمان تیت» آمده که وی هنگام سفرش به ایران بهترین هدیه ممکن را یعنی یک قوطی کبریت به گله‌داران سیستانی داده است؛ زیرا کبریت فقط در یکی دو ناحیه کشور یافت می‌شود و اگر آتش گله‌داری خاموش شود، وی مجبور است برای آوردن آتش به نزدیک‌ترین روستا برود.

کارخانه کبریت‌سازی همدان توسط میرزااحمد وجدانی تأسیس شد. وجدانی که مدتی در کارخانه کبریت‌سازی ممتاز کار کرده بود بعدها مستقل شد و این کارخانه را در همدان راه‌اندازی کرد. او چند سال بعد در اصفهان کارخانه‌ای تأسیس کرد و به این ترتیب ساخت کبریت که در آن روزگار شغل پردرآمدی بود از انحصار تبریزی‌ها خارج شد و به شهرهای دیگر هم سرایت پیدا کرد. نخستین کبریت‌هایی که در کارخانه کبریت‌سازی همدان تولید شد تفاوت چندانی با معهود کارخانه‌های آن روزها نداشت و قوطی‌های این کبریت‌ها معمولاً در ۳ رنگ بنفش، سبز و آبی تولید می‌شد.

تأسیس کارخانه کبریت‌سازی «هما»

۲۶ اسفند سال ۱۳۲۹ خبری از همدان رسید که حکایت از تعطیل شدن کارخانه

نخستین کارخانه کبریت سازی در توپسرکان
کارخانه کبریت سازی که دیگر نیست، کارخانه کبریت سازی توپسرکان، نخستین کارخانه تأسیس شده در این شهرستان بود که ۵۳ سال پیش به دلیل بروز مشکلاتی تعطیل شد.

نخستین کارخانه‌ای که در توپسرکان تأسیس شد و با ماشین آلات جدید کار می‌کرد، کارخانه کبریت‌سازی بود که با تلاش و همت مرحوم حاج علی‌اصغر خدادادی در سال ۱۳۲۸ تأسیس و راه‌اندازی شد.

این کارخانه در پایین‌محله در نزدیکی باغ معروف مظفرالسلطان ساخته شده بود و محصول آن در دو نوع قوطی با دو آرم مختلف و با نام «کبریت افسر توپسرکان» تولید و به بازار مصرف عرضه می‌شد.

«کبریت افسر توپسرکان» آنچنان که گفته‌اند بسیار مرغوب بود و علاوه بر تأمین مصارف محلی میزان قابل توجهی از آن به شهرهای دور و نزدیک صادر می‌شد.

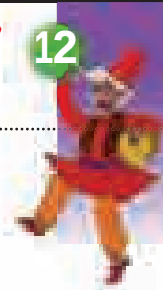
چند سال پس از تأسیس کارخانه از آنجا که فرآورده‌های آن به دلیل مرغوبیت بازار مصرفی خوبی پیدا کرده بود و به اصطلاح کارش رونقی گرفت، شعبه‌ای از آن در سرکان نیز راه‌اندازی و یک کارخانه چوب‌بری هم در کنار آن دایر شد.

در کارخانه توپسرکان در حدود ۱۵۰ نفر و در کارخانه سرکان بیش از ۵۰ نفر به کار اشتغال داشتند، تعداد کارکنان در تابستان‌ها آنگونه که گفتند بیشتر می‌شد، زیرا تعدادی از دانش‌آموزان با بهره‌گیری از تعطیلات تابستانه در این کارخانه مشغول کار می‌شدند و حتی دستمزدی هم دریافت می‌کردند. این کارخانه به‌دلیل برخی مشکلات و شاید کارشکنی‌ها در سال ۱۳۴۳ تعطیل شد.

گفتنی است در ۱۹ اسفند ۱۳۱۰ دولت قانونی مبنی بر انحصار کبریت تصویب کرد که در اختیار دولت قرار می‌گرفت و از دست بیگانگان بیرون می‌رفت.

از جمله مهم‌ترین کارخانه‌های کبریت‌سازی می‌توان به کارخانجات توکلی، ممتاز، زنجان و همدان اشاره کرد که بعدها و با افزایش کارخانجات کبریت‌سازی سندیکی کبریت‌سازان نیز در سال ۱۳۳۰ خورشیدی شکل گرفت.





بازدید از کارخانه چرم سازی دهه ۵۰ خورشیدی



نمایی از کارخانه چرم سازی

نیم قرن تجربه و کیفیت با چرم معروف همدان

کارخانه چرم شهپاز با بهره‌گیری از تکنولوژی روز دنیا و با بیش از ۵۰ نوع انواع ماشین‌آلات چرم‌سازی که در کشور کم‌نظیر است به تولید چرم اقدام می‌کند، استفاده مداوم از تکنولوژی روز دنیا با کمک تکنسین‌ها و کارشناسان خارجی و با دعوت از آنها به حضور در کارخانه و همچنین خلایق‌ها و نوآوری‌های پرسنل سبب شده تا این کارخانه همواره جزو بهترین‌ها در کشور مطرح باشد.

چرم را از پوست تا چرم تکمیل شده (قابل استفاده برای تولید مصنوعات چرمی) تولید می‌کند و به‌تازگی فاز جدیدی را راه‌اندازی کرده که در زمینه تولید البسه چرمی فعالیت داشته و نخستین واحد تولیدی در استان همدان است.

این واحد تولیدی چرم که از دباغی پوست تا تولید چرم را به صورت صفر تا صد انجام می‌دهد در کشور دومین واحد تولید چرمی است که از پوست تا تولید پوشاک چرم را بر عهده دارد.

چرم‌های تولید شده در این کارخانه عبارتند از: «نوع وت بلو گوی بزی و گوسفندی»، «نوع کراست و دای کراست گوی، بزی و گوسفندی»، «نوع چرم تکمیل شده بزی، دستکشی، کیفی، آستری، روبه ای و لباس»، «نوع چرم تکمیل شده گوی، کیفی لباسی و روبه‌ای»، «نوع چرم گوسفندی، کیفی و لباسی» و «نوع چرم جیر، نیوک، فانتزی با سفارش»

۳ بازار هدف برای این واحد تولیدی در نظر گرفته شده، «بازار استان»، «بازار چرم کشور» و «بازار صادرات به کشورهای دیگر» است، گفتنی است این کارخانه تاکنون کالاهای تولیدی خود را به ارزش ۷ میلیون دلار به ایتالیا، ترکیه، هند، پاکستان و اتریش صادر کرده است.



کارخانه چرم شهپاز در سال ۵۷ به همت مرحوم حاج محمد شهپاز با تولید سالامبور (چرم خام) آغاز به کار کرد، این کارخانه تاکنون کالاهای تولیدی خود را به ارزش ۷ میلیون دلار به ایتالیا، ترکیه، هند، پاکستان و اتریش صادر کرده است.

شهر همدان از دیرباز از جمله شهرهای مهم تولید و صادرکننده چرم در ایران بوده و به‌دلیل بالابودن سابقه طولانی در تولید صنعت چرم، شهر همدان را، شهر «دباغ‌خانه‌ها» نامیده‌اند. هنر چرم‌سازی یکی از هنرهای سخت و طاقت فرساست و عموماً مردان در این کار بیشتر دخیل هستند، «دباغی» هنر تبدیل کردن پوست فسادپذیر به ماده‌ای طبیعی، زیبا و پایدار است و امروزه در تمامی وسایل زندگی مردم دنیا وجودش و حضورش غیرقابل اجتناب است.

«ویلیام جکسون» زبان‌شناس آمریکایی در سفری که در سال ۱۳۱۱ هجری شمسی به ایران داشت در بخش پنجم سفرنامه خود از همدان به‌عنوان انبار ایران سخن به میان آورده است. وی می‌گوید: «از جمله کالاهای بازرگانی، چرم را باید نام برد، همدانیان در ساختن، پرداختن و عمل آوردن پوست گاو، گوسفند و ساختن اشیاء مفید و اجناس تجملی شهره‌اند.»

کمتر از ۳۰ سال پیش تولید چرم در شهر همدان از رونق بسیاری برخوردار بوده به‌گونه‌ای که چرم همدان و کالاهای چرمی ساخته شده از آن شهرت جهانی داشت، از سال ۱۳۰۹ شمسی با ایجاد تغییراتی در نحوه سندسازی به بهانه کنترل بیماری‌ها و رعایت نکات بهداشتی، رفته رفته از ادامه فعالیت کارگاه‌های دباغی در داخل شهر جلوگیری به عمل آمده و این کارگاه‌ها در خارج از شهر استقرار داده شدند.

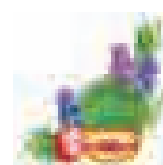
نمی‌توان سخن از چرم همدان به میان آورد و یادی از «اردشیر یگانی» معروف به «ارباب اردشیر یگانی»، بنیانگذار نخستین کارخانه مدرن چرم سازی در همدان نکرد.

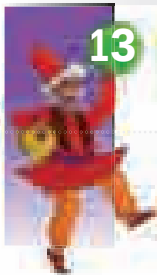
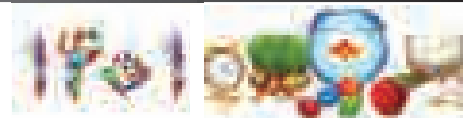
او که از خانواده‌ای زرتشتی بود در سال ۱۳۱۱ به کمک یکی از دوستانش به نام «شهریار فروزدین» که آموزش‌های لازم را در رشته چرم‌سازی دیده بود، نخستین کارخانه ماشینی و مدرن چرم‌سازی را در محله منوچهری همدان تأسیس کرد و توانست یکی از بزرگترین کارخانه‌ها چرم کشور را در شهر دباغ‌خانه‌ها مدیریت کند.

کارخانه چرم ارباب اردشیر به‌عنوان نخستین کارخانه چرم استان همدان و یکی از آثار ملی ایران در سال ۱۳۸۷ با شماره ثبت ۲۵۱۱۳ به ثبت رسیده، در این کارخانه علاوه‌بر شیوه کار و دستمزد کارگران، نحوه رفتار با آنها، امکانات بهداشتی و رفاهی بسیاری که تا آن زمان برای کارگران تازگی داشت به مرحله اجرا درآمد.

*کارخانه چرم شهپاز در سال ۱۳۵۷ در همدان رسماً کار خود را آغاز کرد

کارخانه چرم شهپاز در سال ۱۳۵۷ به همت مرحوم حاج محمد شهپاز با تولید سالامبور (چرم خام) فعالیت خود را آغاز کرد و در سال ۱۳۷۳ پس از اجرای طرح توسعه و دریافت پروانه بهره‌برداری به شماره ۶۶۹ از سازمان صنعت، معدن و تجارت همدان، به‌عنوان نخستین کارخانه چرم صنعتی استان همدان با تولید انواع چرم تکمیل شده سبک و سنگین آغاز به فعالیت کرد.





نمایی از سد اکباتان پیش از افزایش ارتفاع

«شهناز»

سدی که همدان را سیراب می‌کند

سد دریاچه و سد اکباتان همدان در سال ۱۳۳۸ ساخته شده است. این دریاچه یک منطقه پرجاذبه بوده و در اطراف این سد تأسیسات تفریحی و امکانات رفاهی مجهز وجود دارد. ارتفاع این سد ابتدا ۵۴ متر بوده اما پس از مرتفع‌سازی ارتفاع آن به ۷۹ متر رسید. سد و دریاچه اکباتان در ۱۱ کیلومتری شهر همدان قرار گرفته و در اوایل فصل زمستان می‌توان انواع گونه‌های مختلفی از پرندگان را در این سد مشاهده کرد.

۲۱ دریاچه و سد اکباتان همدان

دریاچه و سد اکباتان همدان یا به اسم دیگر سد شهناز از مهمترین، معروف‌ترین و قدیمی‌ترین سدهای استان همدان است و دارای قدمت تاریخی بسیار طولانی است. ارتفاع این سد در زمان ساخت و تأسیس آن حدود ۵۴ متر بوده و پس از اتمام یافتن طرح افزایش ارتفاع، طول ارتفاع آن به ۷۹ متر رسید؛ ظرفیت مخزن این دریاچه حدود ۳۶ میلیون متر مکعب است. این سد یکی از جاذبه‌های تاریخی و طبیعی شهر همدان بوده و توریست‌ها و مسافران بسیاری از این سد دیدن می‌کنند. همچنین اهالی و شهروندان این شهر در روزهای تعطیلی این منطقه را برای تفریح و گذراندن اوقات فراغت خود انتخاب می‌کنند و با توجه به جذب مسافران و افراد بسیار به این منطقه خدمات رفاهی مجهزی در اطراف این دریاچه وجود دارد و از این رو به منطقه‌ای گردشگری تبدیل شده است. با توجه به اینکه این سد با هدف تأمین ۳۵ درصد آب مصرفی شهر همدان تأسیس شده ولی با توجه به طبیعت و فضای سرسبز و بکر اطراف آن به یکی از مناطق تفریحی در این منطقه تبدیل شده است.

۲۲ موقعیت جغرافیایی دریاچه و سد اکباتان همدان

دریاچه و سد اکباتان همدان در فاصله ۵ کیلومتری جاده همدان به ملایر قرار گرفته و در محل تلاقی رود ابرو و رودخانه یلفان تأسیس شده است. در گذشته این سد برای تأمین آب شرب مردم ساکن همدان کافی بوده اما درحال حاضر با توجه به افزایش جمعیت تنها نیاز نیمی از جمعیت استان همدان را پاسخگو

است. این سد در فاصله ۱۱ کیلومتری جنوب شرقی همدان با وسعتی حدود ۶۰ هکتار و بیشینه عمق ۳۲ و کمینه عمق ۱۸ متر واقع می‌باشد. در روزهای آخر نیمه دوم سال آب و هوای خنک و مناسبی در سطح شهر همدان حاکم می‌باشد با سفر در روزهای آخر تابستان می‌توانید اوقات بسیار خوشی را در بازدید از دریاچه و سد اکباتان همدان سپری کرده و در بهترین رستوران‌ها و اقامتگاه‌های اطراف این سد استراحت کنید و از فضای بکر و طبیعت زیبا لذت ببرید.

۲۳ معماری دریاچه و سد اکباتان همدان

براساس تحقیقات و بررسی‌های انجام شده می‌توان گفت در این سد ماکزیم تنش حدود ۷۰ درصد در مقایسه با پیش از افزایش ارتفاع در اثر زمین‌لرزه‌ها بیشتر شده و در کنار آن مشاهده می‌شود که این دریاچه پیش از افزایش ارتفاع دارای سختی بسیاری بوده و پس از مرتفع‌سازی این سد از سختی آن کاسته شده است. دیواره سد اکباتان با ۷۲ متر ارتفاع دارای ۵ متر عرض بوده و در اجرای افزایش ارتفاع هزار و ۵۰۰ متر آمارتوربندی و ۵۹۵ متر مربع قالب‌بندی صورت گرفته است و پس از حفاری در اجرای ژئوتکنیک آن ۲ هزار و ۱۰۰ تن سیمان مصرف شده و در بدنه و سازه‌های ۳۱۰ هزار متر مکعب بتن‌ریزی صورت گرفته. از اطلاعات و مشخصات سازه دریاچه و سد اکباتان همدان می‌توان به صورت زیر شرح داد: طول تاج سد قدیم ۲۸۶ و سد جدید ۶۳۷، سطح مخزن سد قدیم ۶۵ و سد جدید ۱۷۵، حجم مخزن سد قدیم ۸ و سد جدید ۴۱/۲، حجم تنظیم مخزن سد قدیم ۱۷ و سد جدید ۴۳/۱، ارتفاع سد قدیم ۵۴ و سد جدید ۷۹، تنظیم از آب رودخانه سد قدیم ۳۱ و سد جدید ۷۸، سهم آب شرب سد قدیم ۶/۵ و سد جدید ۳۲/۶.

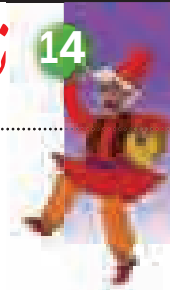
۲۴ امکانات تفریحی و رفاهی اطراف سد اکباتان

دریاچه و سد اکباتان همدان آب نوشیدنی استان را تأمین می‌کند و در یک منطقه بسیار زیبا و دیدنی در خارج از شهر قرار گرفته و در این منطقه

تأسیسات گردشگری در طیف گسترده و وسیعی مهیا نیست، زیرا این کار سبب آلودگی منطقه و در نتیجه آلودگی سد اکباتان می‌شود؛ اما می‌توان گفت امکانات رفاهی در حد مناسب برقرار بوده و شما می‌توانید مهمانسرا، رستوران و اتاق‌هایی در اطراف این سد مشاهده کنید. شنا، شکار و تیراندازی در این منطقه ممنوع بوده و در زمان حضور در این منطقه بایستی نظافت را به بهترین نحو ممکن رعایت کنید. شما می‌توانید برای ماهیگیری و صید ماهی کپور در دریاچه و سد اکباتان همدان اقدام به دریافت مجوز کنید سپس با در دست داشتن مجوز و پروانه ماهیگیری به مدت ۶ ماه در این منطقه به صید ماهی بپردازید توجه داشته باشید که اعتبار پروانه ۲ ماه است و صید ماهی با تور قدغن بوده و در صورت مشاهده به صورت جدی برخورد می‌شود.

۲۵ سیر تاریخی و فرهنگی سد اکباتان همدان

ساخت دریاچه و سد اکباتان همدان به سال ۱۳۳۸ شمسی برمی‌گردد که در طول زمان بازسازی و بر ارتفاع و عرض آن افزوده شده؛ از این رو این جاذبه یکی از قدیمی‌ترین جاذبه‌های دیدنی شهر همدان به شمار می‌آید. برای سهولت کنترل یکنواختی سازه سد جدید در پایین‌دست قدیم ساخته و تأسیس شد از این رو سد قدیمی اکباتان در داخل سد جدید واقع شد. این سد منطقه‌ای برای حضور پرندگان مهاجر بوده و این پرندگان در رده گونه‌های مختلف تقسیم‌بندی می‌شوند. از این گونه‌های مختلف می‌توان به اردک سر خنایی، کشیم، بوتیمار، باکلان، لک لک و ... اشاره کرد. این پرندگان در نیمه دوم سال در اوایل فصل زمستان در اطراف و سطح آب این سد قدیمی مشاهده می‌شوند. همچنین در سال‌های اخیر این سد مکانی برای اجرای ورزش‌های آبی همانند قایقرانی و اسکی روی آب بوده است. شما با حضور در این منطقه می‌توانید سری به روستای سنگی و روستای زده و طبیعت دست‌نخورده این روستا را از نزدیک مشاهده کنید.



فرودگاه ۸۰ ساله باتوصیفه بین المللی

فرودگاه بین‌المللی همدان مجهز به سیستم برق اضطراری و سیستم گرمایش و سرمایش مناسب با هر فصلی از سال است. سیستم سوئیچینگ برای مبادله پیام‌های مخابراتی هواپیمایی و باند فرودگاه نیز در این فرودگاه موجود است. طبق آمار رسمی منتشر شده در سال ۲۰۱۶ میلادی به صورت کلی ۲۸۴ پرواز و فرود هواپیما در فرودگاه همدان انجام شده و بیش از ۳۰ هزار کیلوگرم بار و نزدیک به ۳۰۰ هزار نفر مسافر از طریق آن جابه‌جا شده‌اند لازم به ذکر است که این فرودگاه قطب هیچ یک از شرکت‌های هوایی محسوب نمی‌شود.

در حال حاضر شرکت هواپیمایی آتا با انجام ۲ پرواز هفتگی که با هواپیمای فوکر ۱۰۰ و در مسیر همدان به مشهد، و همچنین هواپیمایی ماهان جابه‌جایی زائران محترم این فرودگاه را عهده‌دار هستند.

ترمینال‌های فرودگاه بین‌المللی همدان

فرودگاه همدان دارای یک ترمینال همگانی است که تمامی پروازهای ورودی و خروجی به آن انجام می‌شود. در ترمینال فرودگاه امکاناتی مانند دفاتر خدمات هوایی، بوفه تغذیه، دستگاه‌های خودپرداز و پارکینگ روباز با ظرفیت ۷۰۰ خودرو با به همراه پارکبان و البته تاکسی‌های ویژه‌ی فرودگاه است.

راه‌های دسترسی به فرودگاه بین‌المللی همدان

اگر بخواهید از تاکسی استفاده کنید، می‌توانید از تاکسی‌های فرودگاه و یا تاکسی‌های گذری استفاده کنید.

امکانات فرودگاه بین‌المللی همدان

محیط فرودگاه دارای ۴ نمازخانه به همراه وضوخانه و سرویس‌های بهداشتی مجزا، مرکز تلفن، اطلاعات گردشگری، بوفه تغذیه، دستگاه خودپرداز بانک‌های مختلف و دیگر امکانات است.

این فرودگاه دارای پلویون دولتی با تمامی امکانات برای پذیرایی از مقامات کشوری و لشکری است.

هلدینگ بی، ویندبار و تاکسی وی است. این چراغ‌ها قابلیت پذیرش هر پروازی را در تمامی ساعات شبانه‌روز برای فرودگاه ممکن می‌کند. همچنین واحد ایمنی زمینی فرودگاه نیز با امکانات CAT ۶ که قبال ارتقا به رتبه ۷ نیز است را بر طبق طبقه‌بندی سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشوری آماده ارائه خدمات ایمنی به تمامی پروازهای ورودی و خروجی به خود است. فرودگاه بین‌المللی همدان دارای یکی از بزرگترین تأسیسات سوخت‌گیری مخصوص هواپیما در غرب ایران است که ظرفیت مخزن‌هایی برابر با ۴۵۰ هزار لیتر ارائه خدمات سوخت‌رسانی به پروازها را به صورت کاملاً تخصصی بر عهده دارد. این تأسیسات در قسمت شرقی فرودگاه قرار گرفته‌اند. در حال حاضر پارکینگ‌های هواپیمایی فرودگاه بین‌المللی همدان، قابلیت پذیرش ۳ هواپیمای متوسط و پهن‌پیکر را به صورت همزمان با هم داراست. یکی از پروژه‌های به پایان رسیده‌ی این فرودگاه، توسعه‌ی میدانی پروازی همچون باند و پارکینگ هواپیما است. همچنین از دیگر پروژه‌های این فرودگاه برای پرواز هواپیماهای پهن‌پیکر در دست اقدام است. ساخت ترمینال زیارتی فرودگاه همدان به‌زودی آغاز می‌شود، ساختمان پرواز و برج مراقبت در دست توسعه و اجرای فرودگاه است که در آینده‌ی نزدیک به بهره‌برداری خواهد رسید و در آخر با بهره‌برداری از تمامی این پروژه‌ها بی‌شک سطح کمی و کیفی ارائه خدمات در فرودگاه بسیار بهتر خواهد شد و این فرودگاه را به یکی از بهترین‌ها تبدیل خواهد کرد. فرودگاه بین‌المللی همدان در فاصله‌ی ۸ کیلومتری در ضلع شمال شرقی شهر همدان و در کنار جاده‌ی اصلی تهران و به مساحت حدود ۲۵۰ هکتار ساخته شده است. یکی از ویژگی‌های فرودگاه بین‌المللی همدان این است که این فرودگاه از نظر اتوماسیون اداری دارای سیستمی بسیار قوی و منظم بوده و این مورد را باید به محسّنات این فرودگاه اضافه کرد. گفتنی است که درصد بسیار بالایی از کارهای این فرودگاه از طریق اینترنت صورت می‌پذیرد.

فرودگاه بین‌المللی همدان (Hamadan International Airport)

این فرودگاه را به‌عنوان یکی از قدیمی‌ترین فرودگاه‌های ایران نیز می‌شناسند. فرودگاه همدان به‌دلیل برخورداری از سیستم‌های ناوبری پیشرفته در زمهری فرودگاه‌های منحصر به فرد کشور نیز محسوب می‌شود.

فرودگاه همدان در ۸۳ سال پیش یعنی در سال ۱۳۱۷ در همدان ساخته شد. اما تنها کارهای معمولی هوایی و نظامی در آن انجام می‌شد.

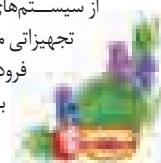
با این حال در سال ۱۳۴۵ شمسی با موافقت شهردار همدان، پروژه‌ی ساخت فرودگاه جدید درست در حوالی همان جایی که فرودگاه قدیم قرار گرفته بود، مورد کارشناسی و مطالعه قرار گرفت. پس از گذشت ۴ سال یعنی در سال ۱۳۴۹ شمسی، ساخت فرودگاه جدید همدان آغاز شد. پروژه‌ی ساخت فرودگاه در سال ۱۳۵۱ تمام شد و فرودگاه همدان به بهره‌برداری رسید.

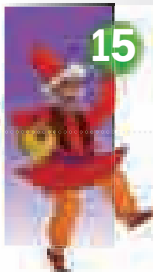
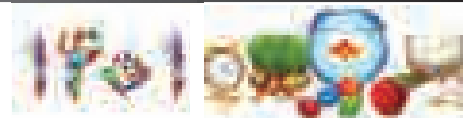
بیشتر پروازهای داخلی در این فرودگاه انجام می‌شود اما برنامه‌های اجرایی بسیاری برای برگزاری پروازهای خارجی و همچنین انجام پروازهای عتبات عالیات که از این فرودگاه آغاز شود برای این فرودگاه وجود دارد.

برای همین منظور نیز برای اینکه این پروازها به جریان بیفتند، احتیاج به ساخت و یا تعریض باندی است که پذیرای هواپیماهای پهن‌پیکر نیز باشد. البته گفتنی است که مجموعه‌ی فرودگاه آمادگی انجام این کار است.

در ابتدا مطلب درباره‌ی این فرودگاه گفتیم که یکی از مجهزترین مجموعه‌های فرودگاهی در ایران محسوب می‌شود، در واقع این فرودگاه به‌دلیل برخورداری از سیستم‌های کمک ناوبری همچون VOR/DME و NDB دارای تجهیزاتی منحصر به فرد است و به همین دلیل به‌عنوان یکی از مهمترین فرودگاه‌های ناحیه‌ی غرب کشور محسوب می‌شود.

باند فرودگاه بین‌المللی همدان نیز مجهز به سیستم‌های روشنایی پیشرفته و کاملی همچون چراغ‌های باند، تریشلد،





کارنامه درخشان همدان در فعالیت های پارلمانی

۱۵ نماینده در ۱۵ سال

محمد سپهرایی

سیر تحولات سیاسی و اجتماعی کشورمان در ۱۰۰ سال گذشته گواه روشنی بر نقش استان همدان در آزادیخواهی و عدالت طلبی است. این نقش آفرینی به ویژه در استیفای حقوق مردم و توجه به منافع آنها بسیار مشهود بوده است.

نقطه آغاز قرن گذشته با تحولات ناشی از مشروطه خواهی در ایران همراه بود که تنها ۱۵ سال از شکل گیری آن می گذشت. در این میان نکته قابل توجه، پیشگامی همدانی ها در مشروطه است؛ به گونه ای که قبل از صدور فرمان انقلاب مشروطه در سال ۱۲۸۵، این اقدامات را در همدان شاهد بودیم و ظهیرالدوله حاکم همدان انجمنی را به اسم انجمن اخوت راه اندازی کرده بود که در مباحث اجتماعی، سیاسی و فرهنگی فعالیت داشت. او در ادامه نیز برای اولین بار پارلمان ایالتی آسیا را در همدان بنیان گذاری کرد و دو ماه پیش از پیروزی انقلاب مشروطه، مجلس فواید عامه با ۵۳ عضو در همدان تأسیس شد و زمانی که انقلاب مشروطه به پیروزی رسید، اولین نماینده های که از ایالات و ولایات به مجلس شورای ملی اعزام شد، نماینده همدان یعنی شیخ تقی وکیل الرعایا بود.

نمایندگان استان همدان در مجلس شورای ملی

در سال ۱۲۸۵ هجری شمسی، طبق اولین قانون تقسیمات کشوری، ایران به ۴ ایالت و ۱۲ ولایت تقسیم شده بود که همدان یکی از ولایتهای به شمار می رفت و شهرهای ملایر، نهاوند و تویسرکان ولایات ثلاث را با مرکزیت ملایر تشکیل می دادند. در سال ۱۳۱۶ هجری شمسی با تصویب قانون جدید تقسیمات کشوری، این نواحی ابتدا بخشی از استان غرب و در اصلاحیه بعدی همان سال به بخشی از استان پنجم (کرمانشاهان) تبدیل شد.

در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی ایران دارای ۱۳ استان و ۵ فرمانداری کل بود که همدان از جمله فرمانداریهای کل آن زمان محسوب می گردید و شهرهای ملایر، نهاوند و تویسرکان نیز جزء آن بودند و از اینزمان به بعد ولایات ثلاث حذف شد. در سال ۱۳۵۲ هجری شمسی نیز استان همدان تشکیل شد که در آن سال دارای ۴ شهرستان بود.

به طور کلی در ۲۴ دوره مجلس شورای ملی تعداد ۵۲ نفر از استان همدان نمایندگی مردم را برعهده داشته اند که از این تعداد یک نفر خانم به نام هما زاهدی از حوزه انتخابیه همدان و بقیه از آقایان بوده اند.

در خصوص حوزه های انتخابیه باید گفت که تا دوره ۱۹ در این منطقه تنها ۲ حوزه انتخابیه وجود داشته که شامل همدان و ثلاث (تویسرکان، نهاوند و ملایر) میشد. هریک از این حوزه ها در دوره های اول و دوم یک نماینده و از دوره سوم ۲ نماینده داشته اند. با این تفاوت که حوزه انتخابیه همدان در دوره ۱۷ به دلیل برگزار نشدن انتخابات، نماینده های نداشت و در دوره های ۲۰ و ۲۱ نیز تنها یک نماینده داشته است.

از دوره ۲۰ حوزه های تویسرکان و رزن و از دوره ۲۱ حوزه های اسدآباد، بهار، نهاوند و ملایر مستقل شدند. ضمن اینکه حوزه انتخابیه ملایر از دوره ۲۳ تا ۲۴ دو نماینده داشت.

دوره اول

۱- تویسرکان، ملایر و نهاوند (ثلاث): محمد ناظم العلماء

۲- همدان: محمد تقی وکیل الرعایا

دوره دوم

۱- تویسرکان، ملایر و نهاوند (ثلاث): محسن مصدق الممالک

۲- همدان: محمد تقی وکیل الرعایا

دوره سوم

۱- تویسرکان، ملایر و نهاوند (ثلاث): محمد ننجی و نجفقلی میرزا معزی (آقاسردار)

۲- همدان: عبدالله قراقرز و محمدعلی فرزین

دوره چهارم

۲- تویسرکان، ملایر و نهاوند (ثلاث): محمد ناظم العلماء و اسماعیل ملایری



۳- همدان: علیرضا قراقرز و عبدالوهاب رضوی

دوره پنجم

۱- تویسرکان، ملایر و نهاوند (ثلاث): اسماعیل ملایری و جلال نهاوندی

۲- همدان: عبدالوهاب رضوی و حسین علیفر

دوره ششم

۱- تویسرکان، ملایر و نهاوند (ثلاث): اسماعیل ملایری و هاشم ملکمدنی

۲- همدان: حسینعلی فرمند و حسن مخبرفرهمند

دوره هفتم

۱- تویسرکان، ملایر و نهاوند (ثلاث): هاشم ملک مدنی و اسماعیل ظفری

۲- همدان: حسن مخبرفرهمند و محسن قراقرز

دوره هشتم

۱- تویسرکان، ملایر و نهاوند (ثلاث): هاشم ملک مدنی و حسن مخبرفرهمند

۲- همدان: محسن قراقرز و عبدالحسین اورنگ

دوره نهم

۱- تویسرکان، ملایر و نهاوند (ثلاث): هاشم ملک مدنی و حسن مخبرفرهمند

۲- همدان: محسن قراقرز و عبدالحسین اورنگ

دوره دهم

۱- تویسرکان، ملایر و نهاوند (ثلاث): هاشم ملک مدنی و حسن مخبرفرهمند

۲- همدان: عبدالحسین اورنگ و محمد نراقی

دوره یازدهم

۱- تویسرکان، ملایر و نهاوند (ثلاث): هاشم ملک مدنی و حسن مخبرفرهمند

۲- همدان: عبدالحسین اورنگ و منصورعلی قراقرز

دوره دوازدهم

۱- تویسرکان، ملایر و نهاوند (ثلاث): هاشم ملک مدنی و حسن مخبرفرهمند

۲- همدان: عبدالحسین اورنگ و اسدالله کیوان

دوره سیزدهم

۱- تویسرکان، ملایر و نهاوند (ثلاث): هاشم ملک مدنی و حسن مخبرفرهمند

۲- همدان: عبدالحسین اورنگ و محسن منشور

دوره چهاردهم

۱- تویسرکان، ملایر و نهاوند (ثلاث): هاشم ملک مدنی و اسماعیل ظفری

۲- همدان: حسین علی فرمند و حسن مخبرفرهمند

دوره پانزدهم

۱- تویسرکان، ملایر و نهاوند (ثلاث): هاشم ملک مدنی و اسماعیل ظفری

۲- همدان: عباس اسکندری و تقی برزین

دوره شانزدهم

۱- تویسرکان، ملایر و نهاوند (ثلاث): هاشم ملک مدنی و اسماعیل ظفری

۲- همدان: غلامحسین امیری قراقرز و حسن مخبرفرهمند

دوره هفدهم

- تویسرکان، ملایر و نهاوند (ثلاث): هاشم ملکمدنی و هادی مصدقی

همدان در این دوره نماینده ای نداشت.

دوره هجدهم

۱- تویسرکان، ملایر و نهاوند (ثلاث): علی اکبر جلیوند رضایی و غلامحسین

بوربور

۲- همدان: غلامحسین پیرزادقراقرز و صادق نراقی

دوره نوزدهم

۱- تویسرکان، ملایر و نهاوند (ثلاث): علی اکبر جلیوند رضایی و غلامحسین

بوربور

۲- همدان: اسکندر فیروز و منوچهر قراقرز

دوره بیستم

۱- تویسرکان: علیاکبر جلیوند رضایی

۲- ملایر و نهاوند: محمد کشاورزبان

۳- همدان: حسن یوسفی

۴- رزن: غلامحسین پیرزاد قراقرز

دوره بیست و یکم

۱- اسدآباد: علی برومند

۲- بهار: اسماعیل جلالی

۳- تویسرکان: مسعود جهانگیری

۴- رزن: محمداسماعیل معینی زند

۵- نهاوند: علیاکبر صفی پور

۶- ملایر: حسن صائی

۷- همدان: امیرنصرت بالاخانلو

دوره بیست و دوم

۱- اسدآباد: علی برومند

۲- بهار: جعفر مخبرفرهمند

۳- تویسرکان: حجتالله اردلان

۴- رزن: محمداسماعیل معینی زند

۵- ملایر: حسن صائی

۶- نهاوند: اسدالله مروتی

۷- همدان: هما زاهدی

دوره بیست و سوم

۱- اسدآباد: علی برومند

۲- بهار: روحالله جعفری

۳- تویسرکان: حجتالله اردلان

۴- رزن: محمداسماعیل معینی زند

۵- ملایر: حسن صائی و خلیل اسعد رزمرا

۶- نهاوند: اسماعیل جلالی

۷- همدان: هما زاهدی و علی طباطبایی

دوره بیست و چهارم

۱- اسدآباد: ابراهیم بهره مند

۲- بهار: عبدالله قراقرز و شجاعی

۳- تویسرکان: حجت ... اردلان

۴- رزن: محمدحسین معینی

۵- ملایر: حسن صائی و هوشنگ ناظمی

۶- نهاوند: پرویز ظفری

۷- همدان: هما زاهدی و علی طباطبایی

نمایندگان استان در مجلس شورای اسلامی

طی ۱۱ دوره مجلس شورای اسلامی مردم استان همدان اشخاص مختلفی را از طیفهای مختلف سیاسی به عنوان نماینده خود به خانه ملت فرستاده اند.

در دوره اول مجلس شورای اسلامی از ۹ نماینده استان ۲ نفر به رحمت ایزدی پیوستند که به جای آنان ۲ نماینده دیگر در انتخابات میاندورهای وارد مجلس شدند. همچنین در دوره یازدهم یکی از نمایندگان دار فانی را وداع گفت و در انتخابات میان دوره ای نماینده جدید انتخاب شد.

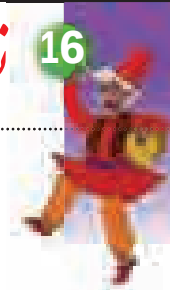
به طور کلی در ۱۱ دوره مجلس شورای اسلامی ۶۳ نفر از استان همدان به عنوان نماینده مردم به مجلس شورای اسلامی راه یافته اند که از این

تعداد ۲ نفر خانم به نامهای الهه راستگو در دوره پنجم از ملایر

و مرضیه حدیدچی (دباغ) در همان دوره از همدان و بقیه

از آقایان بوده اند.





۱۵ نماینده در ۱۱۵ سال

مجلس بود که با هدف تصدی وزارت آموزش و پرورش در دولت دهم صورت گرفت. حاجی بابایی در آبان ماه ۱۳۸۸ به عنوان وزیر پیشنهادی آموزش و پرورش به مجلس معرفی شد که توانست با ۲۱۷ رای موافق، ۳۳ رای مخالف و ۱۳ رای ممتنع از نمایندگان مجلس برای وزارت آموزش و پرورش رأی اعتماد بگیرد.

۱۵ دوره نهم

- ۱- اسدآباد: بهروز نعمتی
- ۲- بهار و کبودرآهنگ: محمدعلی پورمختار
- ۳- تویسرکان: محمد مهدی مفتاح
- ۴- رزن: عطاءاله سلطانی
- ۵- ملایر: احمد آریایی نژاد و علی نعمت چهاردولی
- ۶- نهاوند: مهدی سنایی
- ۷- همدان: ابراهیم کارخانهای و امیر خجسته

در دوره نهم مجلس شورای اسلامی مهدی سنایی، نماینده نهاوند که سابقه حضور در کشورهای روسیه و قزاقستان را به عنوان رایزن فرهنگی ایران در کارنامه خود داشت و در دوره های هشتم و نهم مجلس شورای اسلامی رئیس گروه دوستی پارلمانی با روسیه بود، سال ۱۳۹۲ از نمایندگی مجلس استعفا داد و به عنوان سفیر جدید جمهوری اسلامی ایران ایران در روسیه، راهی مسکو شد.

۱۵ دوره دهم

- ۱- اسدآباد: اکبر رنجبرزاده
- ۲- بهار و کبودرآهنگ: محمدعلی پورمختار
- ۳- تویسرکان: محمد مهدی مفتاح
- ۴- رزن: حسن لطفی
- ۵- ملایر: محمد کاظمی و احد آزادخواه
- ۶- نهاوند: حسن بهرام نیا
- ۷- همدان: حمیدرضا حاجی بابایی و امیر خجسته

۱۵ دوره یازدهم

- ۱- اسدآباد: کیومرث سرمدی واله
- ۲- بهار و کبودرآهنگ: عیسی جعفری و فتح الله توسلی (میان دوره ای)
- ۳- تویسرکان: محمد مهدی مفتاح
- ۴- رزن: حسن لطفی
- ۵- ملایر: هادی بیگی نژاد و احد آزادخواه
- ۶- نهاوند: علیرضا شهبازی
- ۷- همدان: حمیدرضا حاجی بابایی و احمدحسین فلاحی

در این دوره عیسی جعفری نماینده بهار و کبودرآهنگ دار فانی را وداع گفت و فتح الله توسلی در انتخابات میان دوره ای مجلس حائز اکثریت آراء شد و به خانه ملت راه یافت.

۷- همدان: احمد حبیبیان و سیدجلال ساداتیان

۱۵ دوره پنجم

- ۱- اسدآباد: ذبیحاله صفایی
 - ۲- بهار و کبودرآهنگ: علی یعقوبی
 - ۳- تویسرکان: مرتضی فضلعلی
 - ۴- رزن: محمد مهدی مفتاح
 - ۵- ملایر: الهه راستگو و حسن زمانفیر
 - ۶- نهاوند: حمیدرضا علی حسینی
 - ۷- همدان: مرضیه حدیدیچی (دباغ) و حمیدرضا حاجی بابایی
- از نکات قابل توجه در این دوره از مجلس شورای اسلامی راهبایی ۲ نماینده زن از استان به خانه ملت برای نخستین بار بود که الهه راستگو از ملایر و مرضیه حدیدیچی (دباغ) از همدان راهی بهارستان شدند. اتفاقی که در دوره های بعد هیچگاه تکرار نشد.

۱۵ دوره ششم

- ۱- اسدآباد: ذبیحاله صفایی
- ۲- بهار و کبودرآهنگ: رضا طلایی نیک
- ۳- تویسرکان: محسن ترکاشوند
- ۴- رزن: محمد پیران
- ۵- ملایر: بیژن شهبازخانی و محمد کاظمی
- ۶- نهاوند: حمیدرضا علی حسینی
- ۷- همدان: حمیدرضا حاجی بابایی و حسین لقمانیان

۱۵ دوره هفتم

- ۱- اسدآباد: محمدباقر بهرامی
- ۲- بهار و کبودرآهنگ: رضا طلایی نیک
- ۳- تویسرکان: مرتضی فضلعلی
- ۴- رزن: محمد مهدی مفتاح
- ۵- ملایر: حسن زمانی فر و بیژن شهبازخانی
- ۶- نهاوند: محمدتقی کاویانیپور
- ۷- همدان: حمیدرضا حاجی بابایی و ابراهیم کارخانهای

۱۵ دوره هشتم

- ۱- اسدآباد: اکبر رنجبرزاده
- ۲- بهار و کبودرآهنگ: عیسی جعفری
- ۳- تویسرکان: شهریار طاهر پور
- ۴- رزن: محمد مهدی مفتاح
- ۵- ملایر: امین حسین رحیمی و حسن ونایی
- ۶- نهاوند: مهدی سنایی
- ۷- همدان: حمیدرضا حاجی بابایی و سیدمحمدکاظم حجازی

از اتفاقات مهم این دوره استعفای حمیدرضا حاجی بابایی از نمایندگی

۱۵ دوره اول

- ۱- اسدآباد: فتحعلی صاحبالزمانی و علی حمزه ای (میان دوره ای)
 - ۲- بهار و کبودرآهنگ: سیدکاظم اکرمی
 - ۳- تویسرکان: مصطفی کیانی
 - ۴- رزن: محمدباقر محیالدین انواری
 - ۵- ملایر: مرتضی کتیرایی و اسماعیل معزی
 - ۶- نهاوند: محمدعلی حیدری و احمد زمانیان (میان دوره ای)
 - ۷- همدان: علی آقا محمدی سیدهاشم حمیدی
- از اتفاقات مهم این دوره شهادت ۲۹ تن از نمایندگان در حادثه انفجار دفتر حزب جمهوری اسلامی در تیرماه سال ۶۰ به شهادت رسیدند که محمدعلی حیدری، نماینده نهاوند نیز جزء آنها بود و به دنبال آن احمد زمانیان در انتخابات میان دوره ای با رأی مردم جایگزین او شد.

همچنین فتحعلی صاحبالزمانی، نماینده اسدآباد در تاریخ ۱۳۶۰/۸/۳ بر اثر تصادف فوت نمود و علی حمزه ای در انتخابات میان دوره ای جایگزین او شد.

۱۵ دوره دوم

- ۱- اسدآباد: محمدباقر بهرامی
- ۲- بهار و کبودرآهنگ: علی مثبت (فاضل همدانی)
- ۳- تویسرکان: غلامحسین رهبرپور
- ۴- رزن: ابوالفضل رحمانی اصل
- ۵- ملایر: مهدی شاملو محمودی و محمدصالح احمدوند
- ۶- نهاوند: احمد زمانیان
- ۷- همدان: علی آقا محمدی و سیدهاشم حمیدی

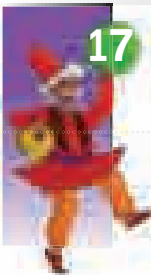
۱۵ دوره سوم

- ۱- اسدآباد: ذبیحاله صفایی
- ۲- بهار و کبودرآهنگ: علی مثبت (فاضلهمدانی)
- ۳- تویسرکان: نادر کاوسی
- ۴- رزن: احمد رهبری
- ۵- ملایر: عبدالله نوروزی میشنی و سیدکاظم میرولد
- ۶- نهاوند: احمد زمانیان
- ۷- همدان: غلامحسین آقایی و علی آقا محمدی

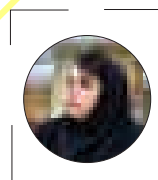
۱۵ دوره چهارم

- ۱- اسدآباد: محمدباقر بهرامی
- ۲- بهار و کبودرآهنگ: علی یعقوبی
- ۳- تویسرکان: سیدمحمد نقبایی
- ۴- رزن: محمد مهدی مفتاح
- ۵- ملایر: سیدکاظم میرولد و عبدالله نوروزی میشنی
- ۶- نهاوند: احمد زمانیان





مسکن دولتی همدان در بالاترین کفیفه



غزل اسلامی

مشکل شهر همدان برای اجرای طرح مسکن دولتی در ۳ سال گذشته، نبود زمین بوده و سبب شده تا ثبت نام ۲۰ هزار متقاضی در بالاترین کفیفه بماند. آن طور که به تازگی مدیرکل راه و شهرسازی استان همدان اعلام کرد: تاکنون ۶ هزار نفر هر کدام ۴۰ میلیون تومان از سهم خود را به حساب دولت واریز کرده‌اند. آن طور که برخی متقاضیان می‌گویند تعداد محدودی از متقاضیان نیز ۹۰ میلیون تومان واریز کرده‌اند که تاکنون ۲۰ میلیون تومان توسط دولت از حساب آنها برداشت شده که برای این تعداد، زمین آنها نیز مشخص و کلنگ‌زنی شده است. در چنین شرایطی طرح نهضت ملی نیز در دولت جدید ارائه شد و بر این اساس طبق سهمیه‌بندی دولت، قرار است در همدان ۱۰۰ هزار واحد در طول ۴ سال ساخته شود.

در بیش از ۴۰ سال گذشته مسکن مهر بزرگترین طرح عمرانی کشور محسوب می‌شود، اما اجرای نهضت ملی مسکن عظمی بیش از ۳ برابر آن دارد، بنابراین با در نظر گرفتن تجربه و شناسایی ایراد جانیایی، تأمین زیرساخت‌ها و نحوه ساخت مسکن مهر همدان، نهضت ملی باید با ایرادات کمتری نسبت به مسکن مهر اجرا و ساخته شود.

اکنون نیز برای اجرای طرح دولت با مشکل زمین مواجه هستیم و این در حالی است که طبق نظر عمده کارشناسان و مسئولان، همدان کمبود زمین



باشند. علاوه بر این، جانیایی مسکن دولتی در اراضی ۶۸۰ هکتاری طرح چندان کارشناسی نیست چون افراد کمی هستند که تمایل دارند در نقطه‌ای با این فاصله از شهر زندگی کنند و احتمال اینکه پروژه موفق از آب دربیاید کم است. برخی کارشناسان بر این باور هستند که اراضی حوالی جورقان و بخشی از اراضی بلوار نجفی می‌تواند مناسب‌ترین اراضی برای ساخت مسکن دولتی باشند. مدیرکل جدید راه و شهرسازی نیز بر این باور است که توسعه شهر باید به سمت جورقان تا جاده کرمانشاه باشد و برای این کار ابتدا باید زیرساخت‌های آن با الحاق به محدوده شهر و ایجاد رینگ سوم مهیا شود.

با وجود مباحث این چنینی شنیده می‌شود که نقشه ۶۸۰ هکتاری تعیین شده برای ساخت نهضت ملی مسکن، در شکل و شمایل شهر جدید در مرحله طراحی توسط مهندسان است.

اکنون به نظر می‌رسد برای اینکه استان از برنامه توسعه‌ای دولت جا نماند و کمبود مسکن و گرانی آن همدان را بیش از پیش با بحران مواجه نکند باید برنامه‌ریزی دقیق‌تر و به دور از نگرانی انجام بدهد.

ندارد، بلکه فقط بی‌کفایتی برخی مسئولان از دوران گذشته، بی‌برنامگی‌ها و فعالیت دلالان سبب شده تا شایعه کمبود زمین در همدان قوت بگیرد.

با این وجود اکنون برای حل مسأله زمین مورد نیاز نهضت ملی مسکن با مشکل اساسی مواجه هستند. برای حل این مسأله به تازگی ۶۸۰ هکتار زمین در نزدیکی روستای شورین برای اجرای طرح مسکن دولتی تعیین شد و با وجود موانع کارشناسی در استان، این زمین‌ها در یک ماه اخیر به تصویب شورای عالی شهرسازی و معماری رسید. اما آنطور که گفته می‌شود غیر از حدود ۸ هکتار از آن، بقیه اراضی مشکل مالکیت داشته و معارض دارند.

هرچند که پیش از این شهرداری همدان و اداره کل راه و شهرسازی استان خود را مالک این زمین‌ها اعلام کرده‌اند، اما براساس اسناد موجود، زمین‌ها معارض دارند و بسیاری از آنها اراضی هستند که حتی یک یا چند بار مورد معامله مالکان آنها قرار گرفته‌اند و رفع تعارض آنها بسیار سخت خواهد بود.

آنطور که برخی کارشناسان مطرح می‌کنند احتمال تصرف اراضی مورد نظر کم است، بنابراین مسئولان مربوطه باید به فکر تعیین زمین در نقاط دیگر شهر

بوعلی و اکباتان؛ پیاده‌راه یا خیابان اشتراک

مجاز باشد.
در تبدیل این خیابان‌ها به یک مسیر پیاده، مقطعی را با مشخصات زیر مطرح شده است:

الف- کل خیابان کفسازی شود.

ب- کل خیابان در اختیار عابر پیاده قرار گیرد.

ج- وسایل نقلیه اضطراری (پلیس، آمبولانس، آتش‌نشانی، حمل زباله و...) در مسیری که کف آن از نظر مصالح با سایر بخش‌ها یکی است و در عین حال با رنگ متفاوت از سایر بخش‌ها جدا شده است.

بالاخره در آذرماه سال ۹۶ بعد از حدود ۱۰ سال مدیریت شهری در اقدامی تحسین برانگیز، عملیات اجرایی پیاده‌راه خیابان بوعلی را شروع کرد و به ترتیب بعد از آن میدان امام و خیابان اکباتان نیز تبدیل به پیاده‌راه شد.

آن‌چه در خیابان بوعلی و اکباتان اجرا شد یک پیاده‌راه کاملاً انسانی بود که هیچ سهمی برای خودروهای اضطراری در آن پیش‌بینی نشده بود. اما

در اجرا مسئولان ناچار شدند که اجازه تردد اضطراری برای خودروهای برقی، ماشین‌های پلیس و دیگر خودروها را در خیابان بوعلی و برای حمل و نقل عمومی در خیابان اکباتان را صادر کنند. یعنی بعد از اجرا این دو خیابان تبدیل

به یک خیابان اشتراکی شد، اما تفاوت اصلی آن با خیابان اشتراکی در این است که محل عبور خودروهای اضطراری مشخص نشده است، همان‌طور که

در خصوص خیابان‌های اشتراکی مطرح شد، در این خیابان‌ها با تغییر مصالح یا حتی موانعی، محل تردد خودرو و بقیه فضاها تفکیک می‌شود. اما در خیابان بوعلی و اکباتان سهم حرکت خودرو مشخص نشده و این مسئله مشکلاتی برای

عابرین ایجاد کرده است.

آن‌چه که در تجربه پیاده‌راه‌های همدان اتفاق افتاد کاملاً مطابق با تجربیات جهانی در جهت همزیستی مسالمت‌آمیز حرکت سواره با حرکت پیاده بود.

در نهایت باید گفت که خیابان بوعلی و اکباتان از پیاده‌راه به طور تدریجی تبدیل به خیابان اشتراکی شد یعنی همان چیزی که مشاور نقش پیراوش نیز گفته بود.

*صاحب محمدیان منصور

عضو هیات علمی دانشگاه بوعلی سینا

به دلیل تهدید مراکز شهرهای اروپایی به وسیله ترافیک و تخریب بافت‌های ارزشمند شهری، به بیرون رانده شدند به طوری که تا سال ۱۹۷۵ تقریباً تمامی شهرهای مهم و تاریخی اروپا ورود اتومبیل را به بخش بزرگی از ناحیه تاریخی و مرکزی خود محدود کرده و پیاده‌راه‌های تاریخی تجاری در آن‌ها به وجود آوردند.

بدین ترتیب طرح «خیابان‌های با ترافیک آرام» به عنوان نوع دیگری از مداخلات در جهت اعتبار بخشیدن به انسان پیاده و حضور او در فضاها شهری، در شهرهای اروپایی به اجرا در آمد.

۲۱ پیاده‌محوری در همدان

در بازنگری طرح تفصیلی شهر همدان شش خیابان اصلی در رینگ اول به عنوان معابر پیاده پیشنهاد شده است و در صورت جلسه مغایرت‌های اساسی طرح تفصیلی با طرح جامع شهر همدان مورخ نوزدهم دیماه ۱۳۸۴، تحت عنوان زیر به صورت مصوبه اعلام شد:

با کلیات اختصاص مسیرهای اصلی شهر منتخب از میدان امام خمینی (ره) تا رینگ اول، از سواره به پیاده موافقت شد، جزئیات مربوطه باید در شورای توسعه و برنامه‌ریزی استان مطرح و تصمیم‌گیری شود.

در سال ۱۳۸۶ نیز مهندسین مشاور نقش پیراوش طرحی برای پیاده‌محوری در بافت مرکزی همدان ارائه کردند. این طرح پس از محاسبه ظرفیت پیاده‌روها و سواره‌روهای موجود به این نتیجه می‌رسد که: حداکثر عرض مقطع برای پیاده‌روندگان و حداقل عرض مقطع برای وسایل موتوری باید در نظر گرفته شود و دلیل اصلی ارائه پیشنهاد پیاده‌محوری محورهای ۶گانه، حجم زیاد عابرین پیاده به این محور علی‌الخصوص در پیرامون میدان مرکزی (میدان امام خمینی) است و پیشنهاد می‌شود خیابان‌های ۶گانه و میدان به روی ترافیک موتوری مسدود شود و تردد در آن‌ها فقط برای وسایل نقلیه عمومی و اضطراری

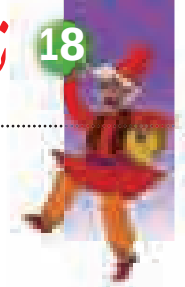
تا قبل از انقلاب صنعتی، اندازه و تناسب عناصر شکل دهنده شهر، بر مبنای مقیاس انسانی بود و الگوی جابه‌جایی‌ها نیز بر اساس حرکت فرد پیاده بود؛ یعنی مقیاس انسانی، اندازه و فاصله‌ها را تعیین می‌کرد (قریب ۱۳۸۳)

با شروع انقلاب صنعتی و به دنبال آن حاکمیت تفکر مدرنیسم و به ویژه مطرح‌شدن تئوری «شهر مناسب با اتومبیل شخصی» از نقش و اهمیت فضاها پیاده کاسته شد و به مرور فرد پیاده جایگاه و اولویت خود را در فضای شهری از دست داد. از سوی دیگر، سیاست‌های منطقه‌بندی و تفکیک عملکردها و کاربری‌های شهری در دوران شهرسازی مدرن، باعث از دست رفتن پویایی و حیات شهرها شد که حاصل آن وجود شهرهایی با تقسیم مناطق همگن، جدایی طبقات اجتماعی از یکدیگر و حذف فعالیت‌های متنوع از شهر بود که نتیجه‌ای جز از میان رفتن سرزندگی و حیات بخش‌های مرکزی شهرها نداشت (قربانی و جام کسری ۱۳۸۹)

به دنبال شکست شهرسازی مدرن و اهمیت یافتن مباحث توسعه انسانی و محیط زیست، انتقادات زیادی از سوی صاحب‌نظران مسائل شهری در مورد شهرسازی مدرن مطرح شد. از این رو، در تلاش برای یافتن راهکار مناسب برای طرح شهر مطلوب شهروندان در برابر اوضاع نابسامان شهرسازی مدرن، گرایش‌ها و دیدگاه‌های جدیدی در عرصه شهرسازی جهان مطرح شده است که از آن به عنوان «جنبش پیاده‌گستری» یاد می‌شود (قربانی و جام کسری ۱۳۸۹، ۵۶)

انگاره تبدیل معابر شهری به خیابان‌های مختص پیاده، در محدوده تاریخی و مرکزی شهرهای اروپایی برای نخستین بار پس از جنگ جهانی دوم، در قالب تجربه‌ای محدود و محلی در یکی از خیابان‌های خرید مرکز شهر «سن» آلمان به اجرا در آمد.

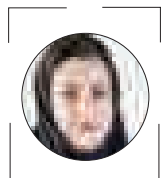
در اواخر دهه ۱۹۵۰ خودروهای شخصی از نواحی مرکزی و تاریخی شهرها



حاجی بابایی:

پروژه توسعه ای قطار شهری همدان قانون مصوب مجلس شورای اسلامی است

■ پروژه قطار شهری همدان در نیمه راه متوقف ماند



نیلوفر بهر مند نژاد

همچنین اکبر کاووسی، رئیس کمیسیون برنامه بودجه و مالی شورای شهر همدان از کمبود بودجه قطار شهری در بودجه شهرداری در سال ۱۴۰۱ خبر داده که طبق اعلام وزارت کشور جمعیت همدان پاسخگوی انجام قطار شهری در همدان نیست.

این در حالی است که رئیس کمیسیون فنی عمرانی شورای اسلامی شهر همدان نیز در این باره گفته که مطالعات امکان سنجی سیستم حمل و نقل ریلی در جریان است و باید در این مرحله براساس نظریه کارشناسی بررسی شود و بودجه ای نیز برای انجام مطالعات پیش بینی شده است. مهدی حیدری یادآور شد: خط آهن نباید وارد محدوده هگمتانه شود، زیرا این محدوده در انتظار ثبت جهانی بوده و ممکن است سرنوشت ثبت جهانی آن تحت تأثیر خط راه آهن قرار بگیرد.

یک کارشناس قطار و قطار شهری در همدان هم در گفت و گو با خبرنگار همدان پیام در این باره بیان کرد: با توجه به اینکه در حال حاضر ساخت این نوع از قطارها در انحصار چند شرکت مطرح خارجی است از طرفی دیگر نیروهای متخصص برای تعمیر این ترامواها و قطار شهری وجود ندارد، به همین دلیل هزینه های سرسام آوری دربر خواهد داشت.

امیرعباس دزفولیان افزود: شرایط تحریم یکی از اصلی ترین عواملی است که اجازه دسترسی به این قطارها و قطعات تعمیراتی آنها را به ایران نمی دهد.

وی تأکید کرد: شهرهایی مثل تهران دارای خیابان های خطی است برعکس همدان که دارای خیابان های متحدالمرکز است، اگر می خواهیم مسیرهای حمل و نقل همدان را در نظر بگیریم باید مطابق با آن چیزی که با شهر ما طراحی شده و براساس مسیرهای حمل و نقل طراحی کنیم. دزفولیان ادامه داد: این طرح ها باید به گونه ای طراحی شود که خیابان های شهر فقط محدود به قطار شهری و یا تراموا نشود و بتوانیم از سایر وسایل نقلیه اتوبوس، ون، تاکسی و... نیز استفاده کنیم.

نهایت این طرح که در مسیر اجرا قرار گرفته بود با مخالفت ها و چالش های برخی کارشناسان مواجه شد.

همچنین نماینده مردم همدان و فامنین با بیان اینکه باید با نگاه آینده پژوهانه کلانشهر همدان را دید، گفت: زمانی که طرح و برنامه ای پیشنهاد می شود، افق ۵۰ الی ۱۰۰ ساله همدان در قامت یک شهر توریستی که جایگاه بین المللی دارد، را باید در نظر بگیریم.

حمیدرضا حاجی بابایی درباره لزوم ایجاد قطار شهری در همدان تأکید کرد: پروژه توسعه ای قطار شهری همدان، قانون مصوب مجلس شورای اسلامی است و یک کارشناس نمی تواند مصوبه مجلس را لغو کند.

وی تأکید کرد: برای تصویب یک پروژه ملی مستندات کافی ارائه شده تا بتواند ردیف اعتبار ملی بگیرد، باید فرصت های اشتغال و سرمایه گذاری که این پروژه برای ۷۰۰ هزار نفر مردم شریف همدان ایجاد می کند، به صورت دقیق تبیین شود.

حاجی بابایی افزود: باید بپذیریم همدان قطب منطقه است و برای حفظ و تقویت این جایگاه ملزم به ایجاد زیرساخت های اساسی هستیم که قطار شهری یکی از این موارد به شمار می رود.

نماینده مردم همدان و فامنین گفت: به موازات توسعه، تولید و اشتغال، هوای پاک حق مردم همدان است، بررسی کنید ببینید در سال چند بار آلودگی هوای همدان بالای حد هشدار بوده که ایجاد قطار شهر کاهش ترافیک و آلودگی هوا را در پی دارد.

وی اظهار کرد: باید با انسجام زمینه اجرایی شدن این پروژه توسعه ای را مهیا کنیم، این پروژه قانون مصوب مجلس است، قوه مجریه، با تمام قدرت در اجرایی کردن مصوبات مجلس اهتمام خواهد داشت. با کارشکنی پروژه به تأخیر می افتد اما لغو نمی شود. استاندار همدان پیگیر اجرایی شدن قانون هستند و این اقدام بزرگ را به سرانجام خواهند رساند. مردم همدان لیاقت قطب بودن کشوری را دارند.

تراموای همدان با وجود قرار گرفتن در ردیف بودجه ملی اما هنوز به نتیجه نرسیده است.

سال ۹۸ که راه اندازی تراموا در همدان پیشنهاد شد پس از پیگیری برخی نمایندگان مجلس در سال ۹۹ در ردیف بودجه ملی قرار گرفت و مطالعات آن توسط مشاوران این طرح انجام شد.

آنطور که محمد پوروخشوری، مدیر پروژه قطار شهری شهرداری همدان در آذرماه ۱۳۹۹ به خبرنگار همدان پیام خبر داد راه اندازی تراموا برای ۳ خط طراحی می شود که ۳ مسیر میدان بیمه تا شهرک فرهنگیان، میدان قائم به شهرک مدنی و تپه حاج عنایت تا میدان کربلا به تصویب رسیده اند که میدان بیمه تا شهرک فرهنگیان خط یک محسوب می شود و ساخت آن در اولویت نخست قرار گرفته و خط های دوم و سوم نیز به ترتیب ساخته خواهند شد.

به گفته وی، طرح پیشنهادی برای همدان بی آر تی بود؛ اما پس از مطالعات که از پایان سال ۹۸ آغاز شد مشاور طرح به این نتیجه رسید که تراموا برای همدان بهتر است چون هم تقاضای بیشتری دارد و هم آلودگی آن صفر است، علاوه بر اینکه صدا و لرزش ندارد، می تواند به خیابان هایی که به پیاده راه تبدیل شده اند هم وارد شود.

اما پس از رسانهای شدن این اخبار برخی افراد احتمال به سرانجام رسیدن این پروژه را پایین دانستند. به طوری که حجت الاسلام والمسلمین احمدحسین فلاحتی، نماینده مردم همدان و فامنین در همدان پس از یک سال از ورود به مجلس مخالفت خود را با این پروژه اعلام کرد و گفت: شهرداری همدان تا رفع نواقص پروژه قطار شهری، پروژه را متوقف کند زیرا تجربیات تلخ پروژه های مونوریل تهران، قم و کرمانشاه، پیش چشم همگان است.

با همه این احوال برای تراموای همدان در قانون بودجه ۱۴۰۰، ۴ میلیارد و ۸۵۰ میلیون تومان تصویب شده اما در





اقتصاد و معیشت مهمترین دلیل رشد سکونتگاه‌های

غیررسمی

- **کبودراهنگ شهری بدون حاشیه**
- **تویسرکان مهاجر فرست است**



سپیده راشدی

حاشیه‌نشینی و جان گرفتن سکونتگاه‌های غیررسمی در شهرهای خُرد و کم‌جمعیت عمدتاً در محدوده شهرها در حال رشد است؛ این شهرک‌ها در اصل «روستای شهر» یا «شهرک‌های روستاگونه‌ی درون شهر» هستند. حاشیه‌نشینی به‌عنوان برهم‌زننده تعادل فیزیکی شهرها، نشان‌دهنده توسعه ناموزون شهری و منطقه‌ای به دغدغه بسیاری از متخصصین شهری، جامعه‌شناسان، معماران و دستگاه‌های مربوط تبدیل شده است. بی‌توجهی مسئولان مشخص و متولیان و گاه ناداشتن برنامه در این باره سبب می‌شود کم‌کم این شرایط رسمیت به خود بگیرد و به صورت شهر کنشینی در حومه شهرها و همچنین آلونک‌نشینی دیده شود. حاشیه‌نشینی شاید در قدم نخست بحران نباشد اما از این نظر که مباحث فرهنگی، اجتماعی اقتصادی و... را به راحتی تحت تأثیر قرار می‌دهد، به مرور می‌تواند بحران‌زا باشد. به همین دلیل این ویروس را پیش از آنکه همه‌گیر شود باید مداوا کرد و هم پیشگیری.

تمایل به شهرنشینی نخستین جاذبه در شکل گرفتن این شرایط است و در مرحله بعد نداشتن تمکن، شرایط مالی و شغل ثابت یا نوع کار این افراد برای تأمین معیشت، آن‌ها را به حاشیه‌ی شهرها می‌کشاند و کم‌کم سکونتگاه‌های غیررسمی در اطراف این شهرها جان می‌گیرد. در این گزارش تلاش شده است تا موضوع حاشیه‌نشینی و سکونتگاه‌های غیررسمی در شهرهای استان و علل شکل‌گیری و راهکارهای ساماندهی آن مورد بررسی قرار بگیرد.

حاشیه‌نشینی برای کار

تأمین معیشت و اقتصاد ضعیف خانواده و میل و گرایش به شهرنشینی سبب می‌شود تا افراد برای پاسخ به چالش تلاش در افزایش کیفیت زندگی به حواشی‌ها مهاجرت کنند. مهاجرتی که تصور می‌شود با هدف افزایش کیفیت زندگی و بهبود درآمد‌ها انجام می‌شود. حالا این مهاجرت یا از مناطقی نزدیک به شهر مثل روستاهای همجوار آن شهر است یا از استان‌هایی که مراد و تردد ساکنان آن با شهر مقصد بالاست. کارشناسان، عمده این مهاجرت‌ها و دلایل آن را همان بحث اقتصاد و تأمین معیشت عنوان می‌کنند و اینکه این افراد عمدتاً توانایی ساکن شدن در شهر و قسمت شهرنشین را ندارند و بر همین اساس هم به حواشی پناه می‌برند و همین به ترتیب سبب استقبال و روی آوردن افراد دیگر و در نتیجه ایجاد یک سکونتگاه غیررسمی و منطقه مسکونی می‌شود.

اگرچه برخی دافع‌ها مثل بلایای طبیعی، نبود امکانات رفاهی، بهداشتی و آموزشی، تمایل به تحصیل و دسترسی به کیفیت آموزشی بالا، درگیری و مشکلات قومی و... هم می‌تواند از جمله علت‌های موضوع حاشیه‌نشینی باشد، اما به همان برابر هم همین سکونتگاه‌ها و حواشی شهر دسترسی ساکنان آنها به امکانات و کیفیت زندگی بهتر در مقایسه با خود قسمت شهری ضعیف‌تر است و از تردد به داخل شهر تا برخورداری از امکانات موجود شهری هم با مشکلات خاص خود مواجه هستند.

غیررسمی‌ها اولویت بازآفرینی شهری

۲۲۵/۳۲ هکتار از شهر ملایر جز سکونتگاه‌های غیررسمی است که جمعیتی حدود ۲۴ هزار و ۹۹۶ نفر از شهر را شامل می‌شود.

محل‌های شمس‌آباد، سرجوی، امامزاده، نفت‌سیاه، پشت سازمان سکونتگاه‌های غیررسمی در ملایر هستند که شمس‌آباد و سرجو در اولویت نخست بازآفرینی شهری قرار گرفته است. شهردار ملایر با بیان اینکه محله شمس‌آباد با ۲۹/۷ هکتار دارای ۳ هزار و ۱۱۰ نفر جمعیت، محله سرجوی با ۲۵/۸۴ هکتار و ۶ هزار و ۸۷ نفر جمعیت، محله امامزاده با ۵۲/۳۸ هکتار و ۳۸۰ نفر جمعیت، محله نفت‌سیاه با ۵۲/۶۶ هکتار و ۹ هزار و ۹۸۸ نفر جمعیت، محله پشت سازمان با ۵۵/۳۸ هکتار و ۹ هزار و ۴۲۷ نفر جمعیت حاشیه‌نشین هستند. مجیدفرجی، مساحت محلات شناسایی شده نسبت به کل شهر را ۸/۶ درصد عنوان کرد و افزود: نسبت جمعیت محلات شناسایی شده به جمعیت ۱۶ درصد است.

بیکاری و میل به شهرنشینی

وی گفت: افرادی که در حاشیه شهر زندگی می‌کنند عمدتاً بومی هستند و از روستاهای اطراف به ملایر مهاجرت کرده‌اند.

فرجی دلایل اصلی این مهاجرت و ایجاد حاشیه‌نشینی را بیکاری، مشکلات معیشتی، مسائل فرهنگی و میل به شهرنشینی برشمرد و گفت: بیشتر این افراد در مشاغل ساختمانی، منبت‌کاری و کارگری مشغول هستند و امرار معاش می‌کنند. شهردار ملایر در پایان گفت: بالا بودن قیمت اراضی در بافت مرکز

شهر و سهولت ساخت و ساز در مناطق حاشیه‌ای سبب اسکان غیررسمی این افراد شده است.

۱۰۷ هکتار حاشیه‌نشینی در نهاوند

شهردار نهاوند درباره میزان سکونتگاه‌های غیررسمی یا همان حاشیه‌نشینی در شهر نهاوند گفت: به ۱۰۷ هکتار می‌رسد که اغلب ساکنان آن شامل روستائین‌های مهاجر به شهر و باقی هم از استان لرستان و کرمانشاه به این مناطق مهاجرت کرده و سکونت دارند.

مجید یوسفی‌نوید تصریح کرد: اغلب این افراد به دلیل نداشتن تمکن مالی نمی‌توانند در قسمت‌های اصلی شهر ساکن شوند به دلیل اینکه تأمین معیشتشان از راه کشاورزی و دامداری انجام می‌گیرد در این سکونتگاه‌ها و حاشیه‌های شهری زندگی می‌کنند. به گفته وی، در حال حاضر محدوده شهر نهاوند شامل هزار و ۲۸۲ هکتار است که ۱۰۰ هکتار بافت تاریخی، ۱۷۲ هکتار بافت نایه‌سامان درونی و ۸ هکتار هم بافت روستایی و محدوده ناهمگون آن هم ۱۰ هکتار است.

حاشیه‌نشینی اغلب در شهرهای غیرصنعتی رشد می‌کند، زیرا این افراد به دلیل نداشتن تمکن و شرایط اقتصادی برای سکونت در بافت شهری به حواشی شهر رفته و با کشاورزی و... گذر زندگی می‌کنند.

کبودراهنگ مناطق حاشیه‌نشین ندارد

کبودراهنگ مناطق حاشیه‌نشین ندارد و تمام ساخت و سازها نیز کنترل شده است. سرپرست فرمانداری کبودراهنگ درباره محدوده بازآفرینی شهری پایدار می‌گوید: محدوده تاریخی ۹۲ درصد هکتار، محدوده‌های نایه‌سامان درونی ۸۸/۶ درصد، محدوده سکونتگاه‌های غیررسمی ۲/۱ هکتار، محدوده بافت‌های روستایی صفر هکتار، محدوده‌هایی با کاربری ناهمگون ۷۷ درصد هکتار، محدوده بازآفرینی ۹۲/۴ هکتار است و این بدان معنی است که ۹۳ هکتار در شهر کبودراهنگ محدوده بازآفرینی است.

یدالله ابراهیم‌خانی افزود: شهرداری کبودراهنگ با پیش‌بینی برخی برنامه‌ها و ایجاد پارک‌های محله‌ای در حوزه بازآفرینی شهری و با هدف ایجاد نشاط اجتماعی و... اقدام کرده و در برخی محلات هم در حال اجرا است.

به گفته ابراهیم‌خانی بازار شهر در این محلات به‌عنوان محلات تاریخی و باارزش قرار گرفته که با همکاری اوقاف و امور خیریه و میراث فرهنگی و شهرداری درباره بازسازی و حفظ هویت بازار قدیمی برنامه‌های مختلفی در دست مطالعه اجرا است. همچنین با هماهنگی‌های انجام شده با هدف نوسازی این مناطق، شهرداری برای ترغیب و تشویق به نوسازی واحدهای مسکونی پروانه‌های ساختمانی رایگان صادر می‌کند و دستگاه‌های اداری خدمات‌رسان و اداره راه و شهرسازی و سایر ادارات موظف به همکاری با شهرداری شده‌اند.

سرپرست فرمانداری کبودراهنگ همچنین گفت: دولت نیز کمک‌هایی با عناوین مختلف اعتباری و یا تأمین قیر رایگان برای کمک به نوسازی این محلات به شهرداری می‌کند.

۶۶ هکتار حاشیه‌نشینی در بهار

مشاور طرح تفصیلی شهرهای بهار، لالچین، صالح‌آباد و مهاجران و مسئول دبیرخانه ستاد بازآفرینی پایدار شهری بهار گفت: مراکز سکونتگاه‌های غیررسمی یا حاشیه‌نشین شهر بهار که بازآفرینی آن نیز انجام شده، از ۷۰۰ هکتار مساحت شهر ۶۶/۵ هکتار با جمعیت حدود ۲ هزار نفر و حدود ۷۰۰ خانوار که عمدتاً مهاجر از روستاهای تابعه شهرستان بهار و کبودراهنگ و جنوب استان و کرمانشاه هستند که با توجه به اشتغال عمده مردم بهار در کشاورزی به عنوان نگهبان، کارگر و مشاغل مرتبط با کشاورزی اشتغال دارند.

کارگران حاشیه‌نشین در صالح‌آباد

شهر صالح‌آباد با ۲۳۶ هکتار محدوده، در ۲۰ هکتار آن جمعیتی کمتر از هزار نفر در سکونتگاه‌های غیررسمی در محدوده بافت فرسوده ساکن هستند که عمدتاً از روستاهای اطراف هستند و اغلب به‌عنوان کارگر ساختمانی و مشاغل خدماتی همچون دستفروشی، مسافرکشی و یا برای تحصیل فرزندان یا استفاده از خدمات شهری سکونت گزیده‌اند.

شهرک سفال جاذبه حاشیه‌نشینی

شهر لالچین حدود ۳۰ هکتار از ۳۷۵ هکتار با جمعیت حدود هزار و ۵۰۰ نفر در سکونتگاه‌های غیررسمی ساکن هستند که بازنگری نقشه بافت فرسوده لالچین در حال تهیه است.

با صنعت سفال لالچین عمدتاً در کارگاه‌ها و فروشگاه‌های سفال مشغول هستند که به دلیل وجود شهرک صنعتی سفال لالچین از روستاهای اطراف لالچین و نیز حاشیه شهر همدان همچون دیزج، حصار و... به لالچین مهاجرت کردند که می‌توان این روند را مثبت ارزیابی کرد.

حاشیه‌نشینی شور

شهر مهاجران نیز با وسعت ۸۴ هکتار حدود ۱۰ هکتار حاشیه نشین دارد که حدود ۸۰۰ نفر جمعیت را شامل می‌شود که این شهر نیز به دلیل وجود مشاغل شوریجات بیشتر در این حرفه اشتغال دارند.

۱۰ درصد جمعیت شهری اسدآباد در حاشیه

مناطق محمودبیگی، پشت بیمارستان و شهرک جانبازان از جمله سکونتگاه‌های غیررسمی و حاشیه‌نشین شهر اسدآباد است که جمعیتی در حدود ۷ هزار نفر که تقریباً ۱۰ درصد جمعیت شهری را شامل می‌شوند، در این مناطق سکونت دارند که عمدتاً شامل روستاییان و مهاجران فصلی از روستاها و دستفروشان که از شهرهای همجوار به صورت سیار فعالیت دارند، می‌شود.

نبود ارگان‌های دولتی و بانک‌ها، نبود تاکسی، فضای تفریحی، ضعف در حوزه بهداشت و فرهنگ از عمده مشکلات این مناطق است.

اقداماتی توسط سپاه، سمن‌ها و دولت در این مناطق از جمله ایجاد ۲ پایگاه سلامت اجتماعی انجام شده و اقدامات مطالبه‌گری از مسئولان و برنامه‌های فرهنگی مذهبی آغاز شده است.

رزن با بیشترین سکونتگاه غیررسمی

رئیس شورای اسلامی شهر رزن ۴/۹۴ هکتار از این شهر را مربوط به محدوده سکونتگاه‌های غیررسمی عنوان کرده است.

مهدی سلطانی‌کمال با بیان اینکه این محدوده در منتهی‌الیه ضلع جنوبی پل مابین رزن و ورقستان می‌باشد، افزود: بیشتر افرادی که در این منطقه ساکن هستند، از روستاهای اطراف به شهر مهاجرت کرده و مشغول به کارهای خدماتی و بعضاً دامداری در خارج از محدوده شهر هستند.

وی خاطرنشان کرد: این افراد خارج از برنامه‌ریزی رسمی و قانونی توسعه شهری، عمدتاً بدون مجوز اقدام به ساخت و ساز کرده‌اند.

گرانی مسکن علت حاشیه‌نشینی

رئیس شورای اسلامی شهر رزن درباره علت حاشیه‌نشینی عنوان کرد: شهر رزن در مسیر اصلی مواصلاتی غرب کشور رشد طولی داشته و همین امر موجب گرانی واحدهای تجاری و مسکونی در شهر شده است.

سلطانی افزود: در محدوده‌هایی که حاشیه‌نشینی شکل گرفته، اغلب فرسودگی کالبد نسبت به دیگر مناطق شهر بیشتر است.

وی از دیگر مشکلات این محدوده خبر داد و گفت: نبود تأسیسات زیربنایی و نامناسب، فقر و محرومیت بالا در این مناطق، تراکم جمعیت نسبت به سایر مناطق، مقاوم نبودن ساختمان‌ها در برابر زلزله و معضلات اجتماعی بالا از جمله مشکلات این مناطق است.

۳۰ درصد ماماهاان فامنین حاشیه‌نشین هستند

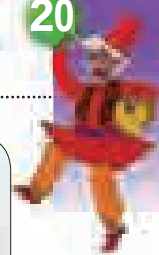
فرماندار شهرستان فامنین هم گفت: حاشیه‌نشینی خاصی در شهرستان نداریم و به صورت بافت روستایی حدوداً ۳۰ درصد سمت شمال شهرستان یعنی کوی ماماهاان است. سید مجید شمعی با بیان اینکه ۸۰ هکتار از شهرستان به حاشیه‌نشینی اختصاص دارد، ادامه داد: افزایش هزینه مجوز ساخت در داخل شهر و افزایش هزینه خدمات موجب حاشیه‌نشینی می‌شود. وی افزود: بیشتر افراد حاشیه‌نشین بومی هستند و شغلشان هم اکثراً کشاورز و کارگر فصلی است.

حاشیه‌نشینی در تویسرکان رواج ندارد

فرماندار تویسرکان گفت: حاشیه‌نشینی به معنای رایج و مفهوم کاربردی خود در تویسرکان وجود ندارد. حسین افشاری در گفت‌وگو با همدان پیام افزود: معمولاً به خانوارهای مهاجری که به شهرهای بزرگ مهاجرت می‌کنند و به دلیل نداشتن امکانات لازم در حاشیه این شهرها خانه یا سرپناهی برای خود ایجاد می‌کنند، حاشیه‌نشین می‌گویند. وی اظهار کرد: تویسرکان یک شهرستان مهاجرفرست است و به معنای حاشیه‌نشینی در شهرهای بزرگ، از این پدیده برخوردار نیست.

افشاری خاطرنشان کرد: پدیده حاشیه‌نشینی به معنایی که ذکر شد در شهرهایی رخ می‌دهد که معمولاً بزرگ و مهاجرپذیر هستند





یک دهه پس از سوت قطار

کشور از نقشه آن رونمایی کردند و نشان دادند که طرح آن به چه شکل است. همانجا اعلام شد که بخشی از زمین‌های ایستگاه تملک شده و این کار ادامه دارد ولی علاوه بر تأمین بودجه در مواردی باید صاحبان املاک را راضی به فروش کنیم که کار سختی است. بعد از گذشت این مدت، این پروژه در همین مرحله مسکوت مانده و تاکنون خبری از روند روبه جلو منتشر نشده است.

اگر برنامه‌ریزان همدانی به دنبال جذب مسافر و رونق اقتصادی هستند باید به زیرساخت‌ها هم توجه کنند. اگر زیرساخت‌ها اصولی و تکمیل ایجاد نشوند هیچ‌گاه نمی‌توانیم نتیجه مطلوب را از سرمایه‌گذاری‌ها بگیریم.

مسأله دیگر راه‌آهن همدان، اتصال از فامنین به تاکستان است که در مدت کوتاهی مطرح شد و بر روی نقشه ریلی کشور با عنوان در دست بررسی ثبت شد اما پس از گذشت مدت کوتاهی از روی نقشه پاک شد. این خط اولاً راه ابریشم در غرب و شمال غرب کشور را تکمیل می‌کند. دوماً احتمالاً منفعتی برای استان همدان و شهرهای شمالی خواهد داشت که شاید تاکنون هیچ زیرساختی برای همدان نداشته است. راه‌های ریلی مختلفی برای همدان مصوب و اجرا شده تا از این طریق به شمال شرق، شمال، شمال غرب، غرب و جنوب کشور متصل شویم و در واقع جاده ابریشم جدید ساخته شود، اما مهم این است که ریل‌هایی ساخته شوند که در کوتاه‌ترین زمان ما را به شهرها و کشورهای دیگر ببرد، در غیر این صورت این راه‌آهن نه برای جابه‌جایی مسافر و نه برای جابه‌جایی بار فایده‌ای نخواهد داشت. کوتاه کردن ۱/۵ تا ۲ ساعت مسیر همدان به گیلان از طریق تغییر در مسیر ریلی فعلی زمان کمی نیست و این موجب می‌شود تا حجم عظیمی از مسافران شمال کشور از طریق قطار به همدان سرازیر شوند. دوماً این ریل به قزوین، زنجان، تبریز و سپس به ترکیه متصل می‌شود و می‌تواند علاوه بر اینکه همدانی‌ها با قطار می‌توانند به این نقاط سفر کنند و مسافران این سمت را نیز به همدان سوق بدهد.

قطار همدان مشهود با استقبال خوبی مواجه است و معمولاً صندلی‌های آن پر است این اتفاق می‌تواند برای خط‌های نامبرده نیز رخ بدهد. اما اگر همدان-تاکستان ساخته نشود هیچ مسافر و کالایی از همدان از طریق ریل به شمال کشور منتقل نخواهد شد، زیرا ریل سهندج-زنجان-گیلان که جایگزین ریل-همدان تاکستان شد حدود ۳ ساعت به مسیر ریلی همدان تا گیلان اضافه می‌کند، بنابراین برای استفاده به‌صرفه نخواهد بود. ضمن

اینکه اگر بخواهیم به نقشه راه ابریشم قدیم نگاه کنیم متوجه می‌شویم که جاده درستی برای جابه‌جایی بوده و اکنون راه‌آهنی که از مشهد به استان‌های غربی و شمال‌غربی کشیده شده، با تغییرات جزئی، منطبق بر همان جاده ابریشم است. با این تفاوت که قزوین به همدان در آن جاده متصل است اما در جاده ابریشم جدید حذف شده و ریل سهندج-بیجار-زنجان جایگزین آن شده است که ساخت آن به ضرر همدان تمام می‌شود.

اغلب موانعی که برای ایجاد رونق اقتصادی در همدان وجود دارد زیرساختی‌ست؛ تولیدکنندگان مشکل دارند، سایر فعالان اقتصادی موانعی بر سر راهشان است و برای جذب توریست مشکلاتی وجود دارد، که نتیجه همه اینها عقب ماندن استان از برخی استان‌های صنعتی و اقتصادمحور شده است.

اصفهان هم در صنعت و هم در جذب گردشگر حرف اول را می‌زند. این به آن دلیل است که از حمل و نقل گرفته تا دیدگاه مردم و مسئولان آن، همه براساس توسعه شهر برنامه‌ریزی شده‌اند. ۱۰ هزار واحد صنعتی فعال در اصفهان وجود دارد این در حالی است که تعداد واحدهای صنعتی همدان حدود هزار و ۳۰۰ واحد است که تعدادی از آنها نیز غیرفعال است. خطوط ریلی و فرودگاه آن از همه نقاط کشور مسافر دارند و بسیاری از صنعتگران تمایل دارند تا واحد صنعتی خود را در این شهر راه‌اندازند. حتی همدانی‌هایی که در شهر خود نتوانسته‌اند واحد تولیدی راه‌اندازی کنند در این شهر به راحتی در حال تولید هستند. نشان به آن نشان که حدود ۱۵ سال پیش سرمایه‌گذار همدانی مقیم کانادا در همدان واحد تولید پارچه میل راه انداخت اما هیچ‌گاه خط تولید آن فعال نشد اما پس از ۲ سال واحدی بزرگ‌تر و با سرمایه‌گذاری بیشتر با مشارکت سرمایه‌گذار کانادایی در اصفهان راه انداخت و در حال حاضر نیز فعال است.

اکنون به نظر می‌رسد ساخت ریل همدان-تاکستان مسیر همدان به شمال و شمال غرب کشور را نزدیک‌تر می‌کند و همین نزدیکی راه موجب می‌شود تا مسافران رغبت بیشتری به استفاده از ریل برای رسیدن به مقصد داشته باشند چرا لقمه را دور سر بچرخانیم و با ساخت راه‌آهن سهندج-بیجار-زنجان، استان همدان را متضرر کنیم؟ وقتی راه‌آهنی با میلیاردها تومان ساخته شود ولی مورد استفاده مسافران و حتی برای جابه‌جایی بار قرار نگیرد چه فایده دارد؟

از آنجا که پروژه‌های راه‌آهن در چند استان به یکی از اولویت‌های دولت قبل تبدیل شده بود پروژه نیمه‌تمام ۱۵ ساله خط آهن همدان - مشهد در سال ۹۶ به بهره‌برداری رسید و همچنان این خط آهن در این مسیر فعال بوده است. اما مسیر دیگر خط همدان - تهران است که با وجود گذشت ۳ سال از پایان ریل‌گذاری و بهره‌برداری از آن، قابلیت استفاده و حمل مسافر را ندارد. آن‌طور که کارشناسان می‌گویند در نزدیکی‌های ساوه گره کور ترافیکی وجود دارد که احتمالاً در چنین شرایطی هیچ‌گاه قابل حل نخواهد بود. مشکل این خط زمان‌بر بودن حمل مسافر تا نزدیک به ۵ ساعت است. از این‌رو مسافران تمایلی به استفاده از این خط ندارند و تاکنون نتوانسته بلیط‌فروشی داشته باشند.

همان زمان که راه‌آهن همدان برای قطار همدان - مشهد افتتاح می‌شد آخوندی، وزیر وقت راه‌وشهرسازی در همدان اعلام کرد که ایستگاه همدان که در رباط شورین ساخته شده، کاری غیرکارشناسی است و فاصله ۱۵ کیلومتری آن از شهر همدان موجب می‌شود تا مسافران رغبت کمتری به سوار شدن قطار داشته باشند. بنابراین ایستگاه فعلی موقتی است و قرار است که ایستگاه مسافربری را به داخل شهر منتقل کنیم و ایستگاه فعلی به ایستگاه باربری تبدیل شود. البته محمودرضا عراقی، معاون وقت عمرانی استاندار همدان در ۴ شهریور سال ۹۵ از تصویب ایستگاه درون شهری راه‌آهن همدان-تهران خبر داده و گفته بود: عملیات اجرایی این ایستگاه امسال آغاز می‌شود. وی اعلام کرده بود: ایستگاه درون شهری راه‌آهن همدان-تهران در بخشی از فضای پایانه مسافربری همدان ایجاد می‌شود و با توجه به اینکه بلوار سردار شهید همدانی دارای ۵ لاین است یک لاین برای ایجاد تونل زیرزمینی و عبور ریل از آن اختصاص می‌یابد و سپس این لاین به حالت اولیه برای عبور خودروها برمی‌گردد.

استاندار وقت هم در اردیبهشت ۹۶ در زمان افتتاح راه‌آهن وعده ساخت ایستگاه جدید را در داخل شهر تا آذرماه سال ۹۶ داد. این وعده در حالی بود که دست‌اندرکاران با تردید به مدت تعیین شده نگاه کردند.

فرهاد فرزانه، مدیرکل وقت راه‌وشهرسازی استان در اواسط مرداد بود که اعلام کرد: فراخوان آن برای طراحی داده شده ولی طرح هنوز نهایی نشده و چون موضوع تملک مطرح است، احتمالاً پروژه زمان‌بر خواهد بود. به اضافه آن بودجه‌ای بیش از هزار میلیارد تومان (مبلغی به اندازه ساخت راه‌آهن) لازم است تا ایستگاه زیرزمینی را احداث کنیم.

وی گفت که زمان‌بر بودن پروژه فقط به بخشی مربوط است که در داخل شهر واقع شده و زمین آن باید تملک شود. هزینه بالا هم به همین موضوع ربط دارد.

در روز کلنگ‌زنی راه‌آهن همدان- ملایر مسئولان راه‌آهن





بدسرپرستان

روی دست شهر مانده‌اند

آوارخاطرات در خانه‌های تاریخی

۱۳۹۶ شهریاری همدان در پی خبری میراث فرهنگی ۳ خانه واجد ارزش در محله کبابیان را به بهانه احتمال ریزش بخشی از دیوارها با خاک یکسان کرد و حال همین اقدام زمینه تخریب یک خانه تاریخی دیگر در روزهای اخیر شده است. خانه‌هایی که تاریخ ایران‌زمین را به دوش می‌کشند این روزها قربانی بی‌اطلاعی ارگان حافظ آنها (میراث فرهنگی) و بهانه‌های شهرداری برای ساخت‌وساز می‌شوند.

طبق بررسی‌های صورت گرفته در مستندات میراث‌فرهنگی در حال حاضر بیش از ۲۷۰ خانه واجد ارزش تاریخی همدان ثبت شده است و ۳۵ خانه تاریخی واجد ارزش در همدان وجود دارد که با خطر تخریب مواجه هستند، اما از خانه‌های تخریب شده واجد ارزش تاریخی آمار مشخصی در دست نیست.

کرونا بهانه نبود گردشگر و رکود بازار درآمدزایی بود، اما به همان اندازه هم می‌توانست فرصتی برای حفظ خانه‌های تاریخی و ثبت خانه‌های واجد ارزش تاریخی باشد. میراث فرهنگی و شهرداری می‌توانستند در تعامل با یکدیگر به حفظ خانه‌های تاریخی اقدام کنند، اما هیچ اتفاقی در این زمینه رقم نخورد.

خانه‌های تاریخی بدسرپرستانی که روی دست شهر مانده‌اند

خانه‌ها و مکان‌های تاریخی با چالش‌هایی دست به گریبانند همچون چند سرپرستی از یکسو مالک از سوی دیگر شهرداری و آن‌سوی گود

میراث فرهنگی.

در این میان، مشخصاً میراث‌فرهنگی وظیفه اصلی حفاظت از آنها را دارد، چون براساس قانون، متولی اصلی این امور است. از طرفی، شهرداری نقش تسهیل‌گری دارد. به این معنی که شهرداری همدان هنگام اعطای مجوز برای ساخت‌وساز به‌ویژه در پهنه‌های تاریخی و میراثی باید استعلامات لازم را در مورد واجد ارزش بودن بنا انجام دهد. به گفته کارشناسان میراث‌فرهنگی معمولاً حریم بناهای تاریخی در چند درجه مشخص شده و به‌طور دقیق تعیین می‌شود که هر درجه شامل کدام محدوده بوده و قوانین ساخت‌وساز در آن چگونه است. همه قوانین مربوط به رعایت حریم وجود دارد و باید طبق آن عمل شود، اما متأسفانه این موارد رسیدگی نشده و بررسی نمی‌شود، چون هزینه دارد و نقشه و ارزیابی می‌خواهد.

تلخ‌ترین سرنوشت میراث‌فرهنگی همدان از آن خانه‌های تاریخی است که بی‌دفاع محکوم به تخریبند و با قلع و قمع شدن بافت‌های تاریخی در اوج

بی‌مهری بر سرهم آوار یا در بلاستفاده ماندنشان عاقبت ویران می‌شوند. غلو نیست اگر بگوییم همدان زیباترین بافت و خانه‌های تاریخی ایران را دارد، اما تأسف‌انگیز این است که سال‌هاست شمار زیادی از این خانه‌های تاریخی به دلایل متعددی در بلاتکلیفی و بی‌توجهی بر سرهم آوار شده‌اند. توسعه، قسمت‌های زیادی از بافت تاریخی همدان را درو کرده و حالا خانه‌های تاریخی با درهای بسته و شرایط متروکه در محاصره آپارتمان‌ها و مجتمع‌ها بیشتر در معرض تخریب و ویرانی‌اند.

برچسب‌هایی برای بهانه‌جویی

به زعم کارشناسان تخریب بافت‌های تاریخی با برچسب ثبت ملی نشدن و قرارگرفتن در بافت فرسوده یکی از عمده‌ترین دلایل آسیب به آثار و ابنیه تاریخی است که روح و تداوم‌شان در گروی بافت است. امری که هنوز هم میراث فرهنگی به دلیل ثبت ملی نکردن برخی خانه‌ها و نهادهای شهری در گوشه و کنار همدان با تراشیدن بافت‌های تاریخی، تیر خلاص را بر پیکر خانه‌های تاریخی می‌زنند.

نابودی بافت تاریخی که بطن خانه‌های ارزشمند همدان هستند، نبود نظارت میراث‌فرهنگی بر حفظ خانه‌های تاریخی، نبود آگاهی کافی مردم و نهادهای شهری و دولتی در مورد این سرمایه‌های اقتصادی و اساساً نگاه فرسایشی به آنها به عنوان بافت فرسوده شهری موجب شرایط ناگوار برخی از خانه‌های تاریخی همدان است.

رؤیای ملی شدن زیر آوار ماند

دهم مهر ۱۴۰۰ تخریب پرسر و صدای مدرسه تاریخی «ظفر» رخ داد؛ قدمی که مدیریت شهری همدان درست در نخستین روزهای آغاز سال تحصیلی برداشت و یکی از مدارس قدیمی این شهر را از بافت تاریخی همدان حذف کرد.

در همان زمان حدس و گمان‌ها به سمت احتمال اجرایی شدن مصوبه‌ای رفت که حدوداً مهر سال گذشته در دست بررسی بود؛ «۱۰ نفر از اعضای وقت شورای شهر در صحن شورای اسلامی همدان، طرحی را تصویب کردند که شهرداری‌ها برای ساخت‌وساز در بافت تاریخی شهری یعنی رینگ اول و دوم، از اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان استعلام نکنند».

هر چند فرماندار وقت همدان در همان زمان اعلام کرد که این مصوبه در کمیته انطباق رد شده اما خبرهایی می‌رسید که اعضای وقت شورای شهر، تغییراتی در مصوبه انجام داده و با تفکیک بافت تاریخی از رینگ اول و دوم تلاش می‌کردند تا مصوبه را به کمیته انطباق تحویل کنند، آن‌هم در صورتی که بافت تاریخی از رینگ اول و دوم همدان، قابل تفکیک نیست.

با این وجود بی‌خبری از آخرین وضعیت این مصوبه، این احتمال را وقتی قوی‌تر می‌کند که یک‌هفته پس از تخریب مدرسه ظفر، خانه تاریخی شیری هم در حالی که مراحل ثبت در فهرست آثار ملی را می‌گذراند، تخریب شد. در نخستین تخریب یعنی مدرسه پهلوی ظفر، شهرداری، مالک را مقصر دانسته بود که بدون مجوز دست به تخریب این مدرسه زده و حتی شورای شهر هم جلسه‌ای تشکیل داده بود تا از تکرار این اتفاق جلوگیری کند، اما هنوز نتیجه‌ای از جلسه بیرون نیامده بود که که لودرها خانه شیری را در کمتر از سه روز تخریب کردند.

بعد از گذشت کمتر از ۱۰ روز از دومین تخریب، خبر رسید دو خانه تاریخی دیگر یکی منسوب به «خانجانی» در محله آقاجانی بیگ و دیگری خانه

تاریخی «خوشبخت» در محله «چُرچُرِه» در کمتر از ۲۴ ساعت تخریب شده‌اند.

قانون چه می‌گوید

قوانین برای تخریب میراث‌فرهنگی بر مجازات‌های مشخصی تأکید کرده است. «براساس ماده ۵۵۸ قانون اسلامی، مجازات تخریب میراث‌فرهنگی یک تا ۱۰ سال حبس و جبران خسارت وارده شده، براساس ماده ۵۶۰ قانون اسلامی، مجازات سرقت آثار باستانی براساس ماده ۵۵۹ یک تا ۳ سال حبس، مجازات تعرض به حریم حفاظت آثار باستانی یک تا ۳ سال حبس و براساس ماده ۵۶۲ قانون اسلامی و مجازات حفاری در حریم حفاظت آثار تاریخی ۶ ماه تا ۵ سال حبس است. در تمامی این موارد اگر درباره اثر باستانی که ثبت ملی شده یا در اماکن متبرکه تخلفی رخ دهد، حداکثر مجازات در نظر گرفته می‌شود. در زمینه حفاری آثار تاریخی، ثبت اثر جزو شرایط جرم نیست و اگر محوطه تاریخی و اثر باستانی به ثبت ملی یا جهانی نیز نرسیده باشد، باز هم حفاری در این حریم و محوطه تاریخی جرم به شمار می‌رود، اما اگر اثر باستانی ثبت ملی شده باشد مجازات تشدید می‌شود. در تخریب آثار باستانی دادگاه به تخریب آثار باستانی که به ثبت ملی و جهانی نرسیده، رسیدگی نمی‌کند.»

با وجود این قانون‌ها، اما نه میراث‌فرهنگی با جدیت با متخلفان شهری مقابله می‌کند و اینکه متولیان امور شهری میراث‌فرهنگی را در فرایند حفاظت از خانه‌های تاریخی جدی می‌گیرند.

راهکار برای حفظ خانه‌ها

خرید، حفظ و نگهداری این بناها از مسئولیت‌های میراث فرهنگی و گردشگری در پاسداری از معماری فضاهای مسکونی زیبا و کم‌نظیر گذشتگان است. تعداد زیادی از خانه‌های قدیمی استان دارای ارزش و قابلیت‌های بسیار زیاد برای جذب گردشگران فرهنگی است. تبدیل این خانه‌ها به فضاهای فرهنگی، موزه، کتابخانه‌های تخصصی، کانون‌های علمی و میهمانسراهای سنتی برای گردشگران را می‌توان به عنوان راهکاری مناسب در بهره‌گیری از این ظرفیت‌های فرهنگی ذکر کرد.

استقبال قابل‌توجه گردشگران داخلی و خارجی برای اقامت در خانه‌های قدیمی به عنوان میهمانسرا در تعدادی از استان‌ها دلیل بر ایجاد زمینه مناسب برای این نوع بهره‌گیری از خانه‌های قدیمی همدان است. بیش از ۳۵ خانه قدیمی در استان همدان وجود دارد که در صورت مشارکت بخش خصوصی و همچنین حمایت بخش دولتی می‌توانند به بهترین جاذبه‌های گردشگری در استان تبدیل شوند.

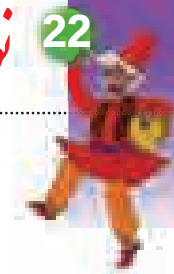
نبود همکاری بین میراث‌فرهنگی و شهرداری و همچنین مشارکت نداشتن مالکان به عنوان بخش خصوصی در مرمت و بازسازی خانه‌ها و کمبود مصالح سنتی مشکل‌های اصلی حفاظت از این خانه‌ها در استان محسوب می‌شود، همچنین دستگاه‌های اجرایی می‌توانند با خرید و مرمت این بناها و تبدیل آنها به «میهمانسرا» به ماندگاری این آثار کمک کنند، البته به‌طور کلی موفقیت طرح بازسازی و بهره‌برداری از خانه‌های قدیمی مستلزم تهیه و تدوین قانون مناسب و تعیین تکلیف جدی و نهایی این بناها است.

ایجاد درآمد از این منازل از طریق استفاده‌های اقامتی،

گردشگری، فرهنگی و حتی هنری می‌تواند ضمن

درآمدزایی برای مالکان آنها امکان بقی آنها را فراهم کند.





موزه منطقه‌ای غرب کشور میراث معاصر

میراث از این قرن به قرن آینده

نقطه آغاز این مجموعه فرهنگی در همدان به ۱۲ سال پیش بازمی‌گردد یعنی زمانی که موزه در جوار سایت تاریخی «تپه هگمتانه» با نقشه‌ای مشتمل بر ۳ طبقه در زیر سطح زمین «موزه در خاک» به مساحت ۱۰ هزار مترمربع آغاز شد تا ویرینی باشد برای به نمایش گذاشتن عظمت تاریخ، تمدن و فرهنگ کهن دیار همدان و نیمه غربی کشور و مجموعه‌ای بی‌بدیل که ریشه در آثار و اشیای تاریخی این دیار دوانده است.



پس از ۱۲ سال که ساخت موزه منطقه‌ای غرب کشور با چالش‌های متعدد نبود اعتبار و تغییر پیمانکار دست‌وپنجه نرم کرد بالاخره ساخت‌وساز مخزن خود را در خط پایان دید.

سال‌ها ساخت این موزه درگیر تأمین اعتبار و پای کار نبودن پیمانکار بود، اما اکنون با اختصاص ۵ میلیارد تومان اعتبار از بخش موزه‌ها و وعده اختصاص ۳۵ میلیارد تومان اعتبار از سازمان برنامه‌وبودجه کشور به نقل از مسئولان مرتبط این پروژه هیچ مشکلی برای تأمین منابع مالی ندارد.

تعدد آثار تاریخی بالارزش در کاوش‌های باستان‌شناسی و قدمت تاریخی و فرهنگی، همدان را به یکی از بهترین گزینه‌ها برای ساخت موزه منطقه‌ای غرب کشور تبدیل کرد.

همدان میراث‌دار عهد ساسانی، اشکانی، سلوکی، هخامنشی، ماد، صفویه، قاجار و پهلوی است و بهره‌مند از لایه‌های متفاوت تاریخی و مامن بیش از ۲۳ هزار شی تاریخی.

این ویژگی‌ها به‌علاوه دسترسی آسان استان‌های غربی کشور به این منطقه، سبب شد تا داستانی مبنی بر ضرورت موزه‌ای با نام و عنوان منطقه‌ای در غرب کشور، استان همدان عنوان شود.

موزه‌ای که گفته می‌شود یکی از ۱۴ موزه منطقه‌ای است که در جای‌جای ایران براساس یک برنامه کلان ملی در حال ساخت است.

از زمان آغاز پروژه تا امروز هشدار توقف مانع پیشرفت ساخت موزه شد و به‌دلیل این اتفاق چیزی نبود جز تأمین نبودن اعتبار کافی و تغییر پیمانکار و...

نقطه آغاز این مجموعه فرهنگی در همدان به ۱۲ سال پیش بازمی‌گردد یعنی زمانی که موزه در جوار سایت تاریخی «تپه هگمتانه» با نقشه‌ای مشتمل بر ۳ طبقه در زیر سطح زمین «موزه در خاک» به مساحت ۱۰ هزار مترمربع آغاز شد تا ویرینی باشد برای به نمایش گذاشتن عظمت تاریخ، تمدن و فرهنگ کهن دیار همدان و نیمه غربی کشور و مجموعه‌ای بی‌بدیل که ریشه در آثار و اشیای تاریخی این دیار دوانده است.

حالا مسئولان ارشد معتقدند تکمیل و بهره‌برداری از پروژه منطقه‌ای غرب کشور یک نقطه قوت برای همدان است و بی‌تردید در آینده نزدیک از شاخصه‌های توسعه گردشگری در استان می‌شود.

این پروژه مکانی امن برای حفظ و نگهداری آثار باستانی همدان در ادوار تاریخی خواهد بود. اگرچه این پروژه از سال ۸۵ آغاز شده، اما قسمت مهم و قالب کار در سال‌های اخیر تسریع شده و امروز شاهد آن هستیم که روند تکمیلی آن به سرعت در حال

پیشرفت است.

مخزن موزه منطقه‌ای غرب کشور کم‌نظیر و از نیاز جدی استانی است که به پایتخت تاریخ و تمدن ایران زمین شهرت دارد؛ حالا فاز دوم موزه ۵۰ درصد پیشرفت فیزیکی دارد. با توجه به اینکه پروژه دارای مکانی مناسب، استاندارد، منحصر به فرد و از همه مهم‌تر اینکه جایی امن برای نگهداری اشیای تاریخی و میراث فرهنگی استان همدان است می‌توان تأثیر آن را بر توسعه گردشگری همدان مشهود دانست.

در ساخت مخزن امن و برای حفظ و نگهداری آثار باستانی استان، از جدیدترین تکنولوژی استفاده شده است. این مخزن هم مکانی برای نگهداری و هم مرکزی برای ساماندهی، احیا و ترمیم آثار باستانی استان در ادوار مختلف تاریخ خواهد بود.

تسریع در ساخت موزه

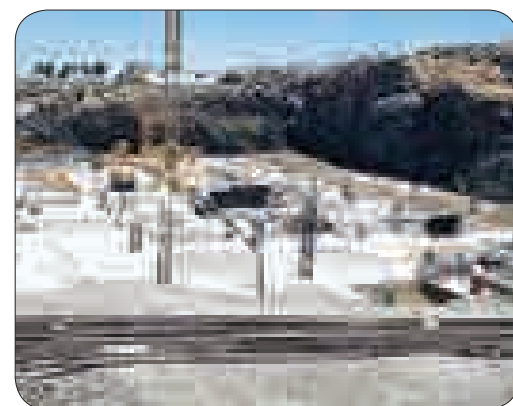
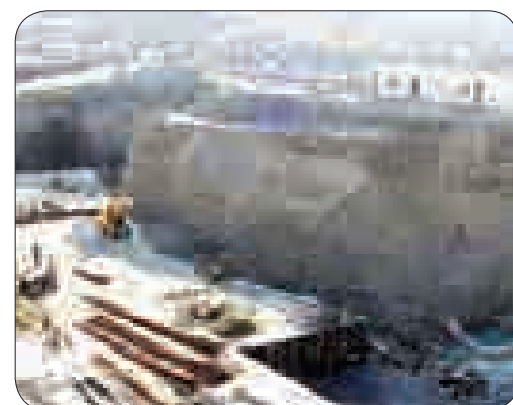
مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان همدان به اختصاص ۳۴ میلیارد و ۵۰۰ هزار تومان اعتبار به موزه منطقه‌ای غرب کشور در سال جاری اشاره کرد و افزود: با توجه به افزایش نرخ مصالح در ۲ یا ۳ سال گذشته که ۵ یا ۶ برابر شده، قیمت و برآورد اعتبارات مورد نیاز نیز به همین نسبت افزایش پیدا کرده؛ همچنین اگر پروژه با این شتاب پیش برود به‌زودی شاهد اتمام آن خواهیم بود.

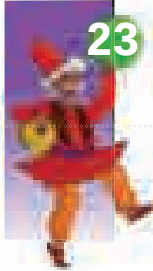
علی‌المیر با بیان اینکه معماری داخلی و تجهیزات آن حدود ۲۰ میلیارد اعتبار نیاز دارد، افزود: تاکنون حدود نیمی از پروژه موزه منطقه‌ای غرب کشور پیشرفت کرده است.

وی در ادامه گفت: استانی مانند همدان در جایگاه پایتخت تاریخ و تمدن ایران و با وجود ۲۳ هزار شی موزه‌ای حاصل از کاوش‌های سال‌های گذشته و همچنین وجود اشیای موزه‌ای در دیگر موزه‌ها مانند موزه ملی اقتضا می‌کند که از یک موزه استاندارد بین‌المللی در حوزه باستان‌شناسی برخوردار باشد.

المیر با اشاره به اینکه وجود ۲ پروژه موزه منطقه‌ای و مخزن امن در کنار هم از لحاظ تجهیزات و فضا می‌تواند به منطقه غرب کشور خدمات ارائه دهد، افزود: موزه منطقه‌ای یک ضرورت فرهنگی برای حفظ و مرمت آثار مهم تلقی می‌شود و علاوه بر شأن فرهنگی بر کیفیت زیرساخت‌های فرهنگی برای همدان بسیار مهم است.

مخزن موزه منطقه‌ای غرب کشور با ۸ هزار و ۵۰۰ متر مربع فضای موزه و ۸۰۰ مترمربع مخزن امن، یکی از مهمترین پروژه‌های میراث فرهنگی استان همدان برای حفظ آثار میراث منقول استان و غرب کشور است.





هگمتانه هنوز هم زنده است؟

یکی از ده معیار مصوب یونسکو در خصوص ثبت آثار در میراث جهانی این است: "گواهی بی نظیر و یا استثنایی در خصوص سنت فرهنگی و یا تمدنی که در آن زندگی وجود دارد و یا از بین رفته است." به روزی رد میشدم از سر "مردوگوله" پام آمد تو که سرم رفت میان چاله چوله گرماگرمی ندانستم که پوتم تمیده بوده تا بدم کبری باجی بنده چند وار قوزوله مردوگوله کجاست؟

کوچه سید امیر، چشمه شوره، قبر اسکندر، کوچه آوانس، کلیسای گریگوری استیانوس، کلیسای آنجیلی، کاروانسرای جلدی، کاروانسرای شریف الملک، کوچه حسین پهلوان، لیجه مبین، دبستان پرورش، کوچه عیاباف، کوچه عنابی ها، کوچه سفید آبی، کوچه سید عباس و ده ها نام دیگر که هر کدام یک دنیا خاطره و داستان و حکایت با خود به همراه دارند، کجا هستند؟ تمامی این نامها نامجایهای روی تپه هگمتانه هستند که زمانی علاوه بر نام کالبد بیرونی هم داشتند. در سال ۱۳۴۸ با خرید منازل روی تپه، ۲۵ هکتار از اراضی سطح تپه هگمتانه از بافت محلات و ساختمانها آزاد شد و

تمامی کوچه ها و خاطرات فوق همراه با کالبدشان تخریب شدند و فقط در یادها و خاطره ها باقی ماندند و شاید تصور بر این بود که در دل این تپه، شهر باستانی هگمتانه مدفون شده است و ارزش دارد که تمامی خاطرات و ارزشهای دوره قاجار و قبل تر از بین برود.

تا سالها رویکرد مدیران شهر و سازمان میراث فرهنگی ثبت جهانی هگمتانه باستانی بود اما یک اقدام متفکرانه رویکرد عوض شد و موضوع "سنتها و تمدنهایی که هنوز در آنها زندگی وجود دارد" در دستور کار قرار گرفت. همدان از جمله معدود شهرهای تاریخی است که بشر چند هزار سال را به طور پیوسته در آن زیسته است. تاب آوری این شهر در برابر جنگها و بلایای طبیعی شگفت انگیز است. هگمتانه طبق کاوشهای انجام شده از زمان مادها تا دوره معاصر محل زندگی مردمان همدان بوده است. هر دوره بر لایه های تخریب شده دوره بعد ساخته شده و محل شکل گیری فرهنگ و شهرنشینی بوده است. سرزمین به عنوان یک پالیمست و متشکل از یک ساختار لایه ای که مربوط به دوران باستان تا دوره معاصر است. طبق فرهنگ آکسفورد "پالیمست" پوست یا لوحی است که پس از پاک کردن نوشته های قبلی دوباره استفاده می شود.

پروژه هگمتانه تا همدان مانند ارگ اربیل عراق، شهر تراوا و آکروپلیس که

همگی سایتهای ثبت شده جهانی هستند، نمونه ای بارز از یک تپه باستان شناسی چند لایه است که زندگی در روی آن و در مجاورت آن تاکنون ادامه دارد.

اما یکی دیگر از معیارهای دهگانه یونسکو برای ثبت جهانی این است که: "به طور مستقیم یا ملموس با وقایع یا سنت های زنده، با ایده ها یا عقاید، با آثار هنری و ادبی دارای اهمیت جهانی برجسته در ارتباط باشند" همین معیار ایده هگمتانه تا همدان را به صورت جدی تری تقویت می کند، کلید واژه هایی مانند سنتهای زنده، آثار هنری و ادبی با اهمیت جهانی ما را به سمت بوعلی سینا، قانون و شفا و باباطاهر سوق می دهد.

پس ایده هگمتانه تا همدان می تواند تا آرامگاه بوعلی و باباطاهر توسعه یابد و همانند شهر تروا که با ایلپاد هومر گره خورده است، با بوعلی و کتابهایش و باباطاهر و عرفانش و توصیفات هروودت، کتزیاس، گزنفون، پلی بیوس پلی بیوس و پلوتارک گره بخورد و نموداری از بارزترین "تمدنی که در آن زندگی وجود دارد" و با "آثار هنری و ادبی جهان" در ارتباط است باشد.

صاحب محمدیان منصور

عضو هیات علمی دانشگاه بوعلی سینا

نقش موزه های منطقه ای در انتقال فرهنگ

گردشگری به عنوان صنعتی که به صورت مستقیم با جغرافیا، محیط زیست و اقلیم مناطق مختلف در ارتباط است شناخته می شود. قطعا یکی از پایه های اصلی صنعت گردشگری موزه ها هستند که انواع مختلفی دارند. یکی از مهم ترین نوع موزه ها که در این گزارش قصد داریم به آن بپردازیم، موزه های منطقه ای هستند.

وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی و متخصصان این حوزه، موزه منطقه ای را این گونه تعریف می کنند: «موزه منطقه ای به موزه ای گفته می شود که از نظر محتوا و مخاطب فراتر از مرزهای استانی بوده و یک منطقه فرهنگی (به لحاظ مردم شناسی، باستان شناسی، هنر و...) را در برمی گیرد. این موزه ها به معرفی مردم شناسی و باستان شناسی، تاریخ شهر، فرهنگ، تمدن به لحاظ مادی و معنوی در مناطق بومی و محلی می پردازند.

ویژگی اصلی موزه های منطقه ای

ویژگی اصلی موزه های منطقه ای این است که داخل یا نزدیک به بافت های تاریخی و محله های بومی و سنتی ساخته می شوند تا گردشگران ضمن بازدید از بافت خانه ها و بناهای تاریخی با مجموعه اشیا تاریخی مرتبط نیز از نزدیک آشنا شوند.

موزه های منطقه ای مانند موزه های عمومی می توانند ملی و یا شامل چند مجموعه باشند، اما عمدتاً در مقیاس کوچک، فعالیت می کنند. ماهیت این نوع از موزه ها به گونه ای است که غالباً آثار یافته شده در کاوش های باستان شناسی در یک منطقه خاص، به مهمترین جزو این موزه ها تبدیل می شوند. موزه های منطقه ای عموماً شامل مجموعه های مردم شناسی، مردم نگاری و هنری هستند.

آشنایی با موزه های منطقه ای البته، در مواقعی منطقه ای که موزه در آن قرار گرفته از منظری خاص برجسته است که در چنین مواقعی هسته مرکزی موزه بر مبنای آن ویژگی قرار می گیرد. به عنوان مثال اگر منطقه ای از نظر علوم طبیعی مانند گیاه شناسی

یا کانی شناسی غنی باشد هسته مرکزی موزه بر مبنای این علوم قرار گرفته و مجموعه های هنری و تاریخی در حاشیه آن قرار می گیرند.

کارکرد موزه های منطقه ای

موزه های منطقه ای معرف علایق یک جامعه کوچک محلی و گویای تفاوت های جوامع مختلف بشری هستند. موزه ها در هر یک از سطوح بین المللی، ملی و منطقه ای که فعالیت کنند، در درجه اول در خدمت جامعه خود هستند و گروهی از افراد خاص با ویژگی های و علایق مشترک را گرد هم جمع می کنند.

با توجه به این تعاریف، موزه های منطقه ای به طور خاص به معرفی فرهنگ و میراث ساکنان یک منطقه پرداخته و با معرفی ویژگی های بومی، اقلیمی و فرهنگی آنها موجب رونق و گسترش صنعت گردشگری در آن منطقه می شود.

regional museums in Iran به بیان دیگر، موزه های محلی یا منطقه ای به معرفی فرهنگ یک منطقه و یا یک محله خاص پرداخته و تنها آثار و اشیای تاریخی همان منطقه را به نمایش می گذارند. نقش این موزه ها معرفی و انتقال فرهنگ، تاریخ، محیط، توسعه اجتماعی و زبان هر منطقه است.

در موزه های منطقه ای سعی می شود تا با بهره گیری از اشیاء موزه ای فرهنگ غنی و بومی ساکنان باستانی یک منطقه شناسایی و به دیگران معرفی شود. اهمیت وجود چنین موزه هایی به این دلیل است که موزه های مذکور در ترغیب هر چه بیشتر گردشگران و فعالان گردشگری داخلی و خارجی به حضور در منطقه ای خاص نقش شایانی ایفا می کنند.

ضمن اینکه، این موزه ها با ایجاد شرایط مطلوب برای ورود گردشگران منجر به رشد صنعت گردشگری و توسعه اقتصاد مناطق محلی خواهند شد.

این موزه ها منشأ خدمات ارزشمند دیگری نیز هستند؛ چنین موزه هایی نهادهایی مناسب برای آموزش جوانان و حرفه آموزی

بزرگسالان در منطقه بوده و از نظر متخصصان مربوطه به عنوان نخستین پایگاه های شناخت مسائل فرهنگی معرفی می شوند. ضمن اینکه، با ایجاد همبستگی میان مناطق محلی مختلف ارتقا ارزش های ملی و ویژگی های محلی را موجب شده و موجب ارتباط جوامع محلی با دنیای خارج خود می شوند. از این روست که، برای پررنگ تر شدن این نقش، موزه های منطقه ای، موزه های ملی و مرکزی در جوامع مختلف در راستای برگزاری نمایشگاه هایی در زمینه میراث فرهنگی، طبیعی و جهانی با همکاری موزه های منطقه ای فعالیت کرده و همکاری های بین موزه ای برقرار می کنند. موزه منطقه ای همچنین انجام امور پژوهشی، ارائه اطلاعات و وسایل به پژوهشگران حوزه ها و علوم مختلف از دیگر کارکردهای موزه های منطقه ای است.

موزه های منطقه ای با حفاظت، معرفی و پژوهش در ویژگی های بومی مناطق می توانند به پایداری شهرها کمک کرده و در راستای ثبت و حفاظت عناصر و پدیده های ارزشمند آن شهر یا منطقه به کار گرفته شوند.

بنابراین، موزه های محلی و منطقه ای علاوه بر ایفای نقش حفاظتی و نمایشگاهی، پدیده های منحصر به فرد بومی هستند که با جذب گردشگران به معرفی، حفاظت و پژوهش در روش های سنتی و جذاب تولید محصولات کشاورزی و دامی، معیشت بومی و... نقش به سزایی در ایجاد اشتغال و رونق اقتصاد جوامع محلی ایفا می کنند. این موزه ها با نمایش اشیا در شهرهای کوچک در حفاظت، معرفی، نمایش پژوهش در ابعاد فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی شهرهای کوچک و جوامع محلی نقش به سزایی دارند. نکته مهم تر اینکه، در کشورهایی مانند ایران که مؤلفه های اجتماعی و فرهنگی ارزشمندی در قالب آئین و رسوم ارزشمند ملی و مذهبی به دست فراموشی سپرده شده، موزه های محلی و منطقه ای می توانند بستر مناسبی برای بازآفرینی این آداب، فرهنگ و رسوم باشند.





پرونده ۵۶ کاروانسرا برای ثبت جهانی به یونسکو ارسال شد

فرسنگ و تاج آباد

نمایندہ استان در ثبت جهانی کاروانسراها

در میان حیات محوطه این کاروانسرا را بیش از پیش زیبا جلوه می‌دهد.

۲۴ یک اقامتگاه تاریخی گرد

مدیرکل میراث فرهنگی همدان

می‌گوید: این بنا مربوط به اواخر دوران صفویه و ابتدای قاجاریه است که کاروانسرای مسیر عبوری به‌ویژه زائران کربلا بوده است. این کاروانسرا به شکل گرد است که در کشور تنها ۲ نمونه از آن وجود دارد و همین موضوع موجب منحصربه‌فرد بودن این اثر تاریخی است.

علی‌المیر از تملک اراضی اطراف این کاروانسرا برای جلوگیری از دخل و تصرف افراد در آن می‌گوید و بیان می‌کند: این اثر به‌عنوان ثبت جهانی در قالب کاروانسراهای ایران معرفی شده که امیدواریم با رفع تعارضات آن این امر محقق شود.

وی می‌گوید: این روستا از روستاهای بسیار فرهنگ‌دوست است به‌طوری که مردم آن علاقه زیادی به کتاب دارند. بزرگترین کتابخانه روستایی در این روستا واقع شده و اکنون به‌دلیل کرونا کتابخانه تعطیل است، کتاب‌ها در اماکن عمومی توزیع می‌شود تا در دسترس مردم باشد، همچنین جالب‌تر اینکه تمام کوچه‌های این روستا مزین به نام کتاب از جمله گلستان و بوستان سعدی ... است.

کاروانسرای تاج‌آباد، از کمیاب‌ترین کاروانسراهای مدور ایران، در سال ۱۳۷۶ با شماره ثبت ۱۸۷۲ به عنوان یک اثر ملی ثبت شد، حالا این روستا به واسطه این کاروانسرا می‌خواهد جهانی شود، اما فرصت چندانی تا حضور ارزیابان یونسکو برای بررسی اثر نمانده و باید هرچه زودتر تابلوی اثر نصب شده و محوطه‌سازی آن انجام شود تا این فرصت طلایی از دست نرود. یکی از نکاتی که در این روستا بسیار به چشم می‌خورد، علاقه به فرهنگ کتابخوانی بود به نوعی که به گفته یکی از اهالی، زنان و دختران زیادی از این روستا به سمت تحصیلات دانشگاهی سوق پیدا کرده‌اند و نام بخشی از کوچه‌های روستا نیز به اسم کتاب‌های مشهور ملی و بین‌المللی مزین شده که بازخوردی جهانی داشت. به‌نوعی که پائولو کوئیلو، نویسنده مشهور برزیلی در اینستاگرام خود عکسی از تابلوی خیابانی در روستای تاج‌آباد (رسول‌آباد) همدان منتشر کرد که نام مشهورترین اثر وی یعنی «کیمیاگر» را بر خود دارد.

کوئیلو با انتشار این عکس نوشت که در این روستا خیابان‌ها به نام شاهکارهای ادبی جهان نام‌گذاری شده‌اند. وی در این پست اینستاگرامی نوشت: «بکتار کتابخوان‌ها و عاشقان ادبیات به روستای رسول‌آباد موقعیتی منحصربه‌فرد بخشیده و این روستا را در منطقه مطرح کرده، کوچه‌های این روستا در استان همدان همه با شاهکارهای ادبیات جهان نام‌گذاری شده است.»

بزرگترین کتابخانه روستایی که کوچه‌هایش مزین به اسم کتاب است اکنون می‌تواند در زمره گردشگری فرهنگی نیز خودنمایی کند و با وجود کاروانسرا تاج‌آباد، رنگ و بوی اشتغال پایدار آن هم از نوع گردشگری را به خود بگیرد.

با توجه به مدور بودن این کاروانسرا و موقعیت جغرافیایی آن و قرارگیری در مسیر کربلا و به لحاظ موقعیتی و شرایط طبیعی، قابلیت ورود به عرصه اکوتوریسم، گردشگری روستایی امید آن می‌رود این کاروانسرا برگه تأیید را از یونسکو بر آید و ورود به عرصه جهانی بگیرد زیرا همدان با این داشته‌های تاریخی است که در عرصه فرهنگ و هنر حرف برای گفتن دارد.

پس از ۳ سال پیگیری پاییز ۱۴۰۰ پرونده ۵۶ کاروانسرا در ۲۴ استان برای ثبت جهانی به یونسکو ارسال شد. در این پرونده ۵۶ کاروانسرای تاریخی ایران از دوره ساسانیان تا قاجار که همه دوره‌ها را شامل می‌شود، وجود دارد. دو پرونده از ۵۶ کاروانسرائی که در این فهرست قرار دارد، کاروانسرای تاج‌آباد و فرسنگ از استان همدان است.

ارزیابان در ماه‌های گذشته وارد کشور شدند، ۵۶ کاروانسرا مربوط به ۲۴ استان است و پس از ارزیابی حداقل ۳ ماه برای ارائه گزارش زمان به تیم ناظر و استان‌ها فرصت تعیین شد که برای تأییدیه آنها ۳ کمیته تشکیل شود.

اردیبهشت سال آینده این گزارش به یونسکو ارسال می‌شود و در تیرماه ۱۴۰۱ اجلاس میراث جهانی مطرح می‌شود. یک فرایند پیچیده و سخت در پیش است بنابراین پیش‌بینی نتیجه مشخص نیست. ۵۲ اثر هم در فهرست موقت وزارت میراث فرهنگی برای ثبت جهانی قرار دارند که باید به تدریج پرونده آنها تکمیل شود و کارهای مهمی نیز در راستای آماده‌سازی آنها در دست انجام است. در دهه‌های گذشته فعالیت‌های چشمگیری در راستای صیانت از میراث تاریخی کشور با تربیت نیروهای خبره حاصل شده است.

تاج‌آباد و فرسنگ در انتظار جهانی شدن

این کاروانسرا در روستای «تاج‌آباد» اکنون اندیشه جهانی شدن را در سر می‌پروراند و امید داریم از زیر ذره‌بین ارزیابان سربلند بیرون آید، این مجموعه که از کمیاب‌ترین کاروانسراهای مدور ایران به شمار می‌رود، روزگاری محل عبوری زائران کربلا بوده و برای خود برو بیایی داشته است. «تاج‌آباد» یا «رسول‌آباد سفلی» روستایی است در غرب استان همدان و شهرستان بهار، روزگاری این روستا برای خود بروبیایی داشت و محل عبور کاروان‌هایی به مقصد کربلا بود؛ کاروان‌های خسته‌ای که در مسیر سفر خود، دقایقی را در کاروانسرای این روستا می‌آرمیدند و در خنکای آن جان خسته را جلای دیگری می‌دادند.

«کاروانسرای تاج‌آباد» در نزدیکی جاده همدان - کرمانشاه قرار دارد. این اثر تاریخی یکی از کاروانسراهای زیبای عصر صفوی است و در اصل یک رباط محسوب می‌شود و برخلاف سایر کاروانسراهای ایران که دارای پلانی مستطیلی شکل هستند، دارای پلان مدور بوده و از این حیث منحصربه‌فرد است و در سال ۱۳۷۶ با شماره اثر ۱۸۷۲ در فهرست آثار ملی به ثبت رسیده است.

تعداد حجره‌های کاروانسرا ۲۶ عدد بوده و ۲ حلقه چاه، آب موردنیاز ساکنان بنا را در گذشته تأمین می‌کرده و مصالح اصلی به کار رفته در بنا آجر قرمز، ساروج و کف بنا سنگ‌فرش است؛ همچنین در ورودی بنا از شوق دارای ۲ طاق‌نمای تزئینی است.

کاروانسرای «تاج‌آباد» که به‌رغم میل باطنی اهالی روستا نام آن رسول‌آباد نهاده شده چندان بزرگ نیست، اما آرامشی که در داخل آن وجود دارد وصف‌ناپذیر است به قدری که آسمانش آبی‌تر و آفتابش گرم‌تر است!

روبه‌روی در اصلی ورودی به داخل کاروانسراست؛ در سمت راست بیش از ۲ تا ۳ حجره وجود ندارد، اما از سمت چپ می‌توان گرداگرد کاروانسرا را پیش رفت که حجره‌هایی با طاقچه‌هایی در ۲ طرف دارد که نشان می‌دهد در حین ساخت، آرامش و آسایش کاروان‌ها در آن دیده شده است.

حجره‌های این کاروانسرا که زنجیره‌وار در کنار هم قرار گرفته‌اند را می‌توان دنج‌ترین جای دنیا برای یک اقامت به دور از هر سروصدایی تفسیر کرد و حوضی پرآب



کاروانسرای «فرسنگ»، گنجینه تاریخی تویسرکان در مسیر عتبات عالیات

یکی دیگر از گزینه‌ها بین پرونده‌های در دست بررسی کاروانسرای شاه عباسی فرسنگ است. این کاروانسرا یکی از ابنیه تاریخی و ارزشمند شهرستان تویسرکان متعلق به دوران صفویه است که در میان طبیعت روح‌افزای دشت قلقلرود و شهر فرسنگ خود نمایی می‌کند. در دوران حکومت شاه عباس صفوی به‌منظور ایجاد امنیت و ارائه تسهیلات و خدمات رفاهی مرتبط با سفر و توسعه تجارت در بیشتر نقاط کشور جاده‌هایی ساخته شده و در مسیر آنها کاروانسراهایی ساخته شده بود.

این کاروانسراها به فاصله یک منزلی یعنی فاصله‌ای که کاروانیان می‌توانستند از صبح تا شامگاه با چهارپایان طی کنند و در کاروانسرای بعدی استراحت کنند، از یکدیگر قرار داشتند. یکی از این کاروانسراها، کاروانسرای شاه عباسی فرسنگ در شهرستان تویسرکان است که در ۲۰ کیلومتری مسیر تویسرکان به کنگاور و در حاشیه این جاده و همچنین در مجاورت شهر فعلی فرسنگ واقع شده است.

این کاروانسرا در واقع محل استراحت مسافران و کاروان‌هایی بوده که به قصد تجارت و سیاحت به غرب کشور و زیارت عتبات عالیات به عراق سفر می‌کردند.

در کاروانسرای شاه عباسی فرسنگ، امکاناتی برای استقرار چهارپایان و بارهایشان و قسمت‌هایی نیز برای استراحت و خواب کاروانیان اختصاص داده شده بود که پس از پشت سر گذاشتن شب، در صبح روز بعد دوباره به حرکت خود ادامه می‌دادند.

ساختمان این کاروانسرا در فاصله سال‌های ۱۰۰۶ تا ۱۰۳۸ و به سبک معماری دوره صفویه ساخته شده و مساحت آن حدود ۴ هزار متر مربع است.

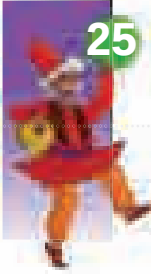
مهمترین ویژگی کاروانسرای تاریخی فرسنگ، وجود برج و باروهایی در چهارگوشه آن است که بنابر ملاحظات امنیتی ساخته شده بودند. این اثر به شماره ۱۹۷۰ مورخه ۱۳۷۶/۲/۶ در فهرست آثار تاریخی ایران به ثبت رسیده است.

مدیرکل میراث فرهنگی استان همدان درباره چگونگی بهره‌گیری از این بنای تاریخی برای رونق‌دهی بیشتر به صنعت گردشگری تویسرکان گفت: روشن است که استفاده بهینه از کاروانسرای تاریخی شاه عباسی در شهر فرسنگ، ظرفیت و جذابیت گردشگری شهرستان تویسرکان را ارتقا می‌دهد و می‌تواند آورده‌های خوب مالی و اقتصادی برای این شهرستان به دنبال داشته باشد.

مالمیر بیان کرد: کاروانسرای شاه عباسی فرسنگ با توجه به میل عمومی مردم به اماکن تاریخی و سنتی، قابلیت بهره‌برداری در حوزه‌هایی مانند مهمانپذیر سنتی، سفره‌خانه سنتی و زیر ساخت‌های جنبی رفاهی و ورزشی را دارد.

وی افزود: در سال‌های اخیر صحبت‌های اولیه برای حضور سرمایه‌گذار در طرح ساماندهی کاروانسرای فرسنگ انجام شده و حتی طرح جامع محوطه‌سازی آن نیز پس از رفع نواقص جزئی از سوی میراث فرهنگی استان تأیید و تحویل گرفته شده است.





درپایان سده همدان با علویان جهان شد



گنبد علویان به همراه ۵ اثر دیگر از کشورمان در جمع آثار میراث جهان اسلام قرار گرفت.

۵ اثر فرهنگی و تاریخی ایران شامل: «منظر فرهنگی قلعه الموت»، «مجموعه آرامگاهی شیخ احمد جام»، «مجموعه تاریخی بسطام»، «منظر فرهنگی ماسوله» و «گنبد علویان همدان» در فهرست میراث جهان اسلام ثبت شد. پرونده این آثار با هماهنگی کمیسیون ملی آیسکو ایران به دبیرخانه این کمیسیون ارسال شده بود.

آیسکو برای شناسایی، معرفی و حفاظت بهتر میراث جهان اسلام چند سالی است که در حال تدوین فهرستی از آثار شاخص فرهنگی و تاریخی جهان اسلام است. این فهرست به جهان اسلام اختصاص دارد و غیر از فهرست میراث جهانی یونسکو است.

گنبد علویان در همدان توسط خاندان علویان ابتدا به عنوان مسجد احداث شده است، اما در دوره‌های بعد با ایجاد سردابی در زیرزمین به مقبره آن خاندان تبدیل شده است.

نامگذاری این بنا به «گنبد» علویان به این دلیل بوده که در گذشته‌های دور این بنا دارای گنبد بوده و در اثر گذشت زمان گنبد آن فرو ریخته است. همچنین علاقه شدید مردم به سادات و دوستان امام علی (ع) و مدفون بودن ۲ تن از خاندان علویان در این بنا از دلایل دیگر این عنوان بوده است. گنبد علویان به لحاظ معماری و از لحاظ هنر گچ‌بری و آجرکاری از آثار ارزشمند و کم‌نظیر سده‌های میانی دوره اسلامی (سده‌های ۶ و ۷ هجری) است. شکل ظاهری گنبد علویان شبیه گنبد سرخ مراغه است که در سال ۵۴۲ هجری قمری ساخته شده و ابعاد داخلی آن (۸ متر در ۸ متر) و تزیینات غنی و متراکم و در عین حال رازآمیز و چشم‌نواز درون بنا تا حدودی مشابه بنای گنبد حیدریه قزوین است که از بناهای اوایل قرن ششم هجری قمری است.

این بنای زیبا به‌صورت مکعبی ۴ ضلعی در ابعاد ۱۲/۸ در ۱۲/۵ متر و ارتفاع ۱۱/۵ متر ساخته شده و ۴ جرز ستون مانند به ارتفاع ۹/۵ متر با قطری قریب به ۲ متر و شبیه برج‌هایی در ۴ گوشه آن را در میان گرفته‌اند.

هر یک از برج‌ها دارای ۵ طاق‌نمای فرو رفته مثلثی به ارتفاع ۸ متر و عرض یک متر و عمق نیم‌متر است که از حیث مقطع جرزها را به‌صورت نیمی از یک ستاره ۸ پر درآورده است.

دیوارها و طاق‌نماهای داخلی بنا نیز با تزیینات فراوان گچ‌بری با طرح‌های متنوع اسلیمی و هندسی به گونه بسیار زیبا و پرکار تزیین شده است. در ضلع جنوبی داخل بنا، محراب قرار گرفته که از نمونه‌های نادر معماری اسلامی ایران به شمار می‌رود که قسمت‌های مختلف این محراب نیز با کتیبه‌های مختلف قرآنی و نقوش گیاهی و هندسی به مانند دیگر اضلاع داخلی بنا تزیین شده است.

گنبد علویان با توجه به قدمت ۹۰۰ ساله و همچنین شگفتی و جذابیت‌های بسیار بالای معماری و گچ‌بری‌های زیبا یکی از جاذبه‌های گردشگری استان همدان برای گردشگران داخلی و خارجی محسوب می‌شود.

آیسکو کجاست؟

مدیرکل میراث فرهنگی همدان در زمینه معرفی سازمان آیسکو گفت: این سازمان به عنوان یکی از مجامع علمی، فرهنگی و آموزشی وظیفه مهمی در ایجاد تعامل فرهنگی و علمی بین کشورهای مسلمان را بر عهده دارد.

علی‌المالیر افزود: این سازمان که زائیده سازمان کنفرانس اسلامی است، می‌تواند نقطه روشنی در بسط و گسترش علم و فناوری و فرهنگ در میان ملل مسلمان و شناساندن دستاوردهای آن به کشورهای غیرمسلمان باشد. ارتباط تنگاتنگ آن با مجامع دانشگاهی و صاحبان علم و اندیشه و بهره‌گیری از توان و ظرفیت دانشمندان و دانشگاهیان می‌تواند نقطه آغاز رشد و تعالی و بالندگی روزافزون آن در عرصه بین‌المللی باشد.

وی ادامه داد: آیسکو پس از تصویب اساسنامه آن در ۱۱ امین اجلاس وزیران خارجه کشورهای عضو کنفرانس اسلامی در اسلام‌آباد در سال ۱۳۶۱ (ماه مه ۱۹۸۰) جهت هماهنگی و گسترش تعامل و همکاری‌های آموزشی،

علمی و فرهنگی با الهام از اهداف و تعالیم عالیه اسلام میان کشورهای اسلامی تأسیس شد.

اساسنامه این سازمان در سال ۱۹۸۲ به تصویب رسید و در سال‌های ۱۹۸۶ تا ۱۹۹۷ در ۳ مرحله تصحیح بر روی آن انجام گرفت.

مالیر گفت: از جمله اهداف این سازمان را می‌توان، تقویت و تحکیم همکاری بین کشورهای عضو در زمینه‌های آموزش، علوم، فرهنگ و ارتباطات، توسعه علوم کاربردی و استفاده

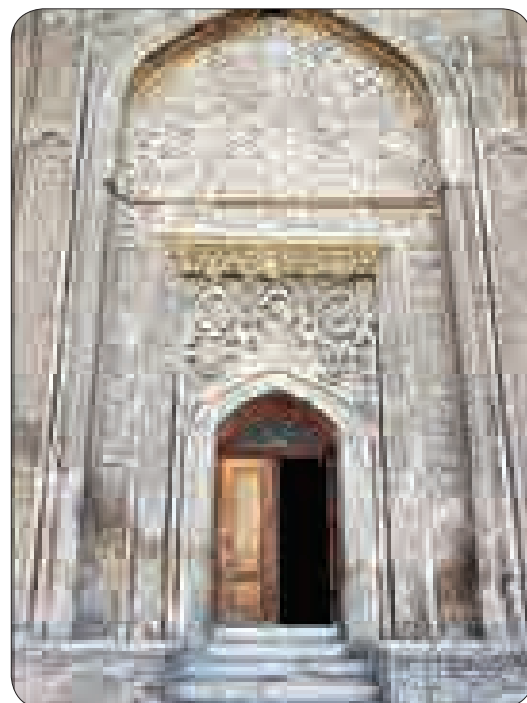
از فناوری‌های پیشرفته در چارچوب ارزش‌ها و آرمان‌های متعالی و جاودانه اسلامی و تحکیم تفاهم میان ملل مسلمان و کمک به تحقق صلح و امنیت جهانی از راه‌های مختلف به ویژه از طریق آموزش، علوم، فرهنگ و ارتباطات دانست.

شاهکار معماری پس از اسلام

گنبد علویان در چهارباغ علویان در نزدیکی میدان امامزاده عبدا... شهر همدان قرار دارد. این اثر یکی از شاهکارهای معماری و گچ‌بری پس از اسلام در همدان و در سال ۱۳۱۰ در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسیده است. این بنا توسط خاندان علویان ابتدا به عنوان مسجد احداث شده است، اما در دوره‌های بعد با ایجاد سردابی در زیرزمین به مقبره آن خاندان تبدیل شده است. نامگذاری این بنا به «گنبد» علویان به این دلیل بوده که در گذشته‌های دور این بنا دارای گنبد بوده و در اثر گذشت زمان گنبد آن فرو ریخته است. همچنین علاقه شدید مردم به سادات و دوستان امام علی (ع) و مدفون بودن ۲ تن از خاندان علویان در این بنا از دلایل دیگر این نامگذاری بوده است.

این گنبد یکی از یادگارهای متعلق به اواخر دوره سلجوقیان در قرن ششم هجری است که توسط خاندان علویان ابتدا به عنوان مسجد، احداث و در دوره‌های بعد، با ایجاد سردابی در زیرزمین به مقبره آن خاندان تبدیل شده است.

خاقانی به کنایه از آن به عنوان گنبد سبز یاد کرده است و فرهنگ عامیانه



مردم استان همدان نیز بر این امر دلالت دارد که می‌گوید: علت نامگذاری این بنا به گنبد علویان این است که این بنا در گذشته‌های دور دارای گنبد بوده، گرچه در اثر گذشت زمان، گنبد آن فرو ریخته است. از سوی دیگر، علاقه شدید مردم به سادات و دوستان حضرت علی (ع) و مدفون بودن ۲ تن از خاندان علویان در این بنا، موجب شده که آن را به این نام بخوانند.

گنبد علویان به اعتبار تحقیقات باستان‌شناسان، بنایی مغولی یا به عبارتی سلجوقی تکامل یافته است. این گنبد به دلایل متعدد از جمله ویژگی‌های منحصر به فرد کالبدی و ظرافت و تزیینات استثنایی آن، همواره مورد توجه ویژه محققان قرار داشته است.

معماری گنبد علویان

گنبد علویان از لحاظ هنر گچ‌بری و آجرکاری از آثار ارزشمند و کم‌نظیر سده‌های میانی دوره اسلامی (سده‌های ۶ و ۷ هجری) است. شکل ظاهری گنبد علویان شبیه گنبد سرخ مراغه است که در سال ۵۴۲ هجری قمری ساخته شده و ابعاد داخلی آن (۸ متر در ۸ متر) و تزیینات غنی و متراکم و در عین حال رازآمیز و چشم‌نواز درون بنا تا حدودی مشابه بنای گنبد حیدریه قزوین است که از بناهای اوایل قرن ششم هجری قمری است.

بنا به‌صورت مکعبی چهارضلعی در ابعاد ۱۲/۸ در ۱۲/۵ متر و ارتفاع ۱۱/۵ متر ساخته شده و ۴ جرز ستون مانند به ارتفاع ۹/۵ متر با قطری قریب به ۲ متر و شبیه برج‌هایی در ۴ گوشه آن را در میان گرفته‌اند. هر یک از برج‌ها دارای ۵ طاق‌نمای فرو رفته مثلثی به ارتفاع ۸ متر و عرض یک متر و عمق نیم‌متر است که از حیث مقطع جرزها را به‌صورت نیمی از یک ستاره ۸ پر در آورده است.

دیوارها و طاق‌نماهای داخلی بنا نیز با تزیینات فراوان گچ‌بری با طرح‌های متنوع اسلیمی و هندسی به گونه بسیار زیبا و پرکار تزیین شده است. در ضلع جنوبی داخل بنا، محراب قرار گرفته که از نمونه‌های نادر معماری اسلامی ایران به شمار می‌رود که قسمت‌های مختلف این محراب نیز با کتیبه‌های مختلف قرآنی و نقوش گیاهی و هندسی به مانند دیگر اضلاع داخلی بنا تزیین شده است. گنبد علویان باتوجه به قدمت ۹۰۰ ساله و همچنین شگفتی و جذابیت‌های بسیار بالای معماری و گچ‌بری‌های زیبا یکی از جاذبه‌های گردشگری استان همدان برای گردشگران داخلی و خارجی محسوب می‌شود.

با همه این تفاسیر می‌توان گفت گنبد علویان آرامگاهی است آجری که کمتر مورد توجه قرار گرفته و با توجه به آجرهای بی‌مانندش به دوره سلجوقیان برمی‌گردد و نیازمند نگاه عاشقانه کسانی است که او را عاشقانه دوست داشته باشند و در حفظ آن تمام سعی و تلاش خود را از جان و دل ارائه کنند و بقعه مالک را انگونه که بوده و هست معرفی کنند.

دلا دوشم دلا دوشم دلا دوش
به حق گنبد سبز سیاه پوش





برنامه شهرسفال برای جهانی شدن...؟

لالجین جامه جهانی را بر تن ندید
تصور کارشناسان این بود که دریافت عنوان
«شهر جهانی سفال» برای لالجین می‌تواند
عواید زیادی به دنبال داشته باشد اما متأسفانه
در عرصه ملی هم به خوبی معرفی نشد چه برسد
عرصه بین‌المللی!

شهریور ماه ۵ سال پیش جشن جهانی شدن لالجین با حضور رئیس وقت سازمان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی و اعضای شورای جهانی صنایع دستی در لالجین برگزار شد.

آن روز تصور کارشناسان این بود که دریافت عنوان «شهر جهانی سفال» برای لالجین می‌تواند عواید زیادی به دنبال داشته باشد، تصورات این بود که جهانی شدن لالجین می‌تواند منجر به افزایش تولید سفال، جذب گردشگر و توسعه شهری آنها شود اما در مقابل عده‌ای نیز عقیده دارند دریافت این عنوان صرفاً یک نام برای لالجین بود و در عمل چیزی غیر این شهر نیامد، این افراد نقش جوامع محلی را در این زمینه مؤثر می‌دانند و می‌گویند مسئولان کار خود را کردند و با گرفتن این عنوان برای لالجین قدم مثبتی برداشتند اما جامعه محلی نتوانست از این عنوان آن طور که باید بهره‌مند شود و فرصت بزرگی از دست لالجین، همدان و ایران رفت.

این مهم را حتی نماینده ولی‌فقیه در استان همدان نیز در آخرین بازدید از شهر جهانی سفال که خردادماه ۱۳۹۹ رخ داد مطرح کرد که لالجین در اندازه شهر جهانی معرفی نشده است.

به واقع در این سال‌ها، لالجین در اندازه شهر جهانی در عرصه ملی هم معرفی نشد چه برسد به عرصه بین‌المللی! با وجود موفقیت‌هایی که در این زمینه برای لالجین به دست آورده‌ایم اما نتوانستیم این شهر را آن سوی مرزهای استان و ایران به خوبی معرفی کنیم و حتی هنوز درصد زیادی از مردم ایران نام لالجین جهانی را نشنیده‌اند!

اغلب ساکنان شهر جهانی سفال نیز بر این باورند، جهانی شدن لالجین تأثیر چندانی بر تحول فضای شهری این دیار نداشته، آنها معتقدند تنها این نام لالجین بود که جهانی شد، اما در عمل انتظارات برای جامعه محلی برآورده نشد.

شهرهایی که جهانی شدند

ایران با ثبت ۱۱ شهر و سه روستای جهانی، با مجموع ۱۴ عنوان شهر و روستای جهانی صنایع دستی، مقام نخست را در میان کشورهای جهان دارد؛ پیش‌تر تبریز برای فرش، اصفهان برای صنایع دستی خلاق، مشهد برای گوهرسنگ‌ها، لالجین همدان برای سفال، مریوان کردستان برای کلاش‌بافی (گیوه)، سیرجان کرمان برای گلیم شیریکی پیچ، آباد در حوزه منبت، میبد یزد در رشته زیلوبافی، روستاهای خراشدان خراسان جنوبی در حوزه حوله‌بافی و کلیپورگان سیستان و بلوچستان برای سفالگری ۷ هزار ساله در فهرست شورای جهانی صنایع دستی به ثبت رسیده‌اند.

اکنون شیراز، زنجان، قاسم‌آباد و ملایر به این شهرها اضافه شدند

سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری به‌شمار می‌رود و مزایای بسیاری برای حوزه گردشگری کشور به‌همراه دارد؛ حال آنکه این مزایا نیازمند اقداماتی است که در واقع اهداف این اقدام به‌شمار می‌روند. از مهم‌ترین این اهداف می‌توان به «ارتقای جایگاه صنایع دستی کشور در جهان»، «جلب حمایت مسئولان و مدیران روستایی، شهری و استانی»، «توسعه زیرساخت‌های منطقه به‌منظور رشد صنایع دستی»، «ارتقای وضعیت اقتصادی و معیشتی ذی‌نفعان صنایع دستی» و «معرفی صنایع دستی کشور در داخل کشور و خارج از آن» اشاره کرد.

مزایای ثبت شهرهای جهانی صنایع دستی

ثبت شهرهای جهانی صنایع دستی مزایای بسیاری دارد که می‌توان آن‌ها را در دو شاخه کلی «مزایای اقتصادی» و «مزایای فرهنگی و اجتماعی» دسته‌بندی کرد. مزایای اقتصادی این دستاورد شامل معرفی محصولات در سطح جهانی، تبدیل شدن به برند بین‌المللی، فروش محصولات در سطح جهانی و در نهایت رونق کسب‌وکار هنرمندان و صنعتگران می‌شود. از سوی دیگر، از جمله نتایج مزایای فرهنگی و اجتماعی نیز می‌توان به معرفی زوایای فرهنگی جامعه موردنظر و استوار شدن پایه ملی فرهنگی صنایع دستی جامعه در سطح بین‌المللی اشاره کرد.

در نهایت، باید به این موضوع اشاره کرد که ثبت ۴ شهر جهانی صنایع دستی، نه تنها مزیت‌های اقتصادی بسیاری برای کشور به‌همراه دارد، بلکه از سوی دیگر، یک رویکرد فرهنگی و اجتماعی مهم و انکارناپذیر هم هست. بدین ترتیب، این اتفاق شامل ارائه چهره واقعی ایران به‌عنوان کشوری متمدن و غنی از نظر فرهنگی نیز هست که برای تحقق برنامه‌های آن و جهانی ماندن باید اهتمام کرد. قرار است شهرهای جهانی به پایگاه جهانی تبدیل و اعتباراتی خاص برای شهرهای جهانی اختصاص یابد. لالجین باید جشنواره مخصوص سفال لالجین داشته باشد و هنرمندان مطرح در این حوزه و دوستداران سفال از همه جای دنیا در آن شرکت کنند این در حالی است که آموزش را باید توسعه دهیم زیرا سفال لالجین نیازمند این است که روی لعاب، بدنه، کاربری‌ها و طراحی آن کار شود. اتاق فکر لالجین در دبیرخانه باید فعال شود و جلسات مستمر مسئولان استانی برای پیگیری مشکلات شهر برگزار شود، سایت شهرهای جهانی راه‌اندازی می‌شود؛ ضمن اینکه سایت‌های لالجین هم باید فعال شود.

مهم‌ترین دستاورد جهانی شدن این بود که سفال چینی از فروشگاه‌ها حذف شد تا لالچینی‌ها راحت‌تر جنس به بازار دهند و تولید بیشتر شد اما روی این مهم هم نتوانستیم آنگونه که باید کار کنیم.

می‌توان معضلات و مشکلات لالجین را استفاده از طرح‌ها و الگوهای قدیمی و همچنین کپی‌برداری غیرقانونی از طرح‌ها، نبود ساختار حمایتی از الگوها و طرح‌های ابداعی و جدید، نبود خدمات توسعه کسب‌وکار در زمینه طراحی تخصصی سفال و سرامیک، نبود مهارت در استفاده از نرم‌افزارهای متعدد طراحی سه‌بعدی همانند CAD/CAM، نبود همکاری نظام‌مند بین فروشندگان و تولیدکنندگان در مسیر تولید بر اساس سلیقه بازار، نبود مرکزی برای آموزش و فروش اینترنتی تولیدات و تغییر مبلمان شهری و توسعه ظرفیت‌های لالجین دانست که باید برای جهانی ماندن این شهر و معرفی آن، نسبت به رفع آن فکری شود.

که این برای نخستین بار است که شورای جهانی صنایع دستی ۴ پرونده از ایران را به طور هم‌زمان مورد بررسی قرار داده؛ کشور چین با ثبت ۶ شهر و روستای جهانی صنایع دستی مقام دوم را به خود اختصاص داده اما این نکته لازم به تأکید است که برای جهانی ماندن این شهرها شرایط خاصی باید وجود داشته باشد که در صورت محقق شدن شرایط عنوان جهانی شدن از شهرها باز پس گرفته می‌شود.

دستورالعمل شورای راهبردی انتخاب شهرها و روستاهای جهانی صنایع دستی دارای چند بند است که پیش از هر چیز باید به تعاریف ذکر شده در آن اشاره کرد. شورای راهبردی انتخاب شهرهای جهانی نیز شامل مجموعه‌ای از افراد متخصص، مطلع، آگاه و مرتبط است که برای تصمیم‌گیری نهایی برای پرونده‌های شهرهای ملی در جلسات مرتبط شرکت می‌کنند. پرونده‌های مطرح در این شورا نتیجه تصمیم‌گیری و مصوبات شورای راهبردی انتخاب شهرهای ملی هستند و پس از تصویب پرونده‌ها، قابلیت ارسال به شورای جهانی صنایع دستی را برای ارزیابی و ثبت جهانی خواهند داشت.

شورای راهبردی انتخاب شهرهای جهانی

شورای راهبردی انتخاب شهرهای جهانی، به‌عنوان یکی از مهم‌ترین بازوهای ثبت این ۴ شهر، دارای ارکانی از جمله «شورای راهبردی انتخاب شهرهای ملی صنایع دستی»، «کمیته‌های تخصصی استانی» و «دبیرخانه» است. این شورا اختیار دارد پرونده‌های شهرها و روستاهای پیشنهادی را که از مرحله ثبت ملی عبور کرده‌اند بررسی کند و شهرهایی را که شرایط لازم دارند برای ارسال به شورای جهانی صنایع دستی تأیید کند. مشخص است که در صورت نیاز به تکمیل پرونده و مراجعه مجدد به معاونت صنایع دستی و هنرهای سنتی، شورا به این امور اقدام می‌کند و شهرهایی را که از شرایط برخوردار نباشند رد می‌کند.

استانداردهای شهر جهانی براساس ابلاغ شورای جهانی صنایع دستی براساس استانداردهای ابلاغ‌شده از سوی شورای جهانی صنایع دستی، هر شهری از دنیا که دارای ویژگی‌ها و شرایط موردنظر باشد می‌تواند با تصمیم و درخواست رسمی رؤسای دولتی شهر به‌عنوان شهر جهانی صنایع دستی (WCC) معرفی شود تا پس از ارزیابی‌های به‌عمل‌آمده در هیئت داور شورای جهانی صنایع دستی و بررسی در میان رؤسای مناطق مختلف شورای جهانی صنایع دستی و مجمع اصلی به‌عنوان شهر جهانی صنایع دستی انتخاب و معرفی شود.

استانداردهای شورای جهانی در قالب محورهای کلی «اطلاعات محصول صنایع دستی»، «ارزش محصولات»، «روش‌های آموزش در تولید محصولات»، «وضعیت صنعتگران و هنرمندان»، «برنامه‌های مشارکت‌های خلاقانه» و «نمای کلی شهر» تدوین شده که هر یک از این قالب‌های کلی نیز دارای شاخص‌های متعدد است.

هدف از ثبت شهرهای جهانی در شورای جهانی

ناگفته پیداست که ثبت شهرهای جهانی در این شورا موفقیتی بزرگ برای



۳۴ هزار مثبت کار در ملایر فعالیت می کند مبل ملایر با آوازه جهانی

❶ کارگاه رنگ کاری و رویه کوبی ملایر

در همین راستا کارگاه های رنگ کاری و رویه کوبی نیز وجود دارد که نفرات بسیار زیادی در این کارگاه ها مشغول به کار هستند. محصولات چوبی که در این شهرستان تولید می شود عبارتند از مبل استیل یا مبل سطلتی، مبل کلاسیک، مبل راحتی، سرویس خواب، بوفه و بقیه انواع محصولات چوبی که در این بین مبلمان استیل و کلاسیک سهم بیشتری را به خود اختصاص داده اند. توجه داشته باشید که تمامی مراحل ساخت این محصولات به طور کامل در این شهرستان انجام می شود.

ولی متأسفانه بخشی از این تولیدات به صورت کلاف خام به بقیه نقاط ارسال می شود و پس از رنگ و رویه کوبی تحت عنوان مبل همان منطقه به فروش می رسد. برای مثال حجم زیادی از این محصولات به صورت خام به تهران ارسال می شود و تحت عنوان مبل تهران به فروش می رسد.

*ملایر پایتخت مبل و مثبت ایران

ملایر که به عنوان پایتخت مبل و مثبت شناخته می شود توانسته جایگاه خود را تثبیت کند و به قطب

اصلی بازار مبلمان کشور تبدیل شود. توجه داشته باشید که تولیدکنندگان با مشکلات بسیار زیادی که در این

کسب و کار با آن مواجه هستند توانسته اند تا محصولات خود را به کشورهای همسایه صادر کنند که یک موفقیت برای آن ها در این زمینه محسوب می شود، زیرا توانسته اند تا محصولات خود را در کنار محصولات دیگر کشورها نظیر ترکیه به فروش برسانند و درآمدزایی خوبی داشته باشند.

شهرستان ملایر با ظرفیت خوبی که در زمینه ساخت مبلمان دارد توانسته به سوی جهانی شدن حرکت کند.

دید می شود، را شاهد هستیم.

شرکت فعالان بخش خصوصی در نمایشگاه بزرگ اکسپو دی، شرکت در نمایشگاه بین المللی تهران، افتتاح چندین فروشگاه، پرداخت تسهیلات و توسعه شهرک صنعتی مبلمان مثبت از جمله اقدامات مهم شهر جهانی مبلمان مثبت در ۲ سال اخیر است.

❷ شهرک صنعتی ملایر قطب تولید مبل ملایر

در این شهرستان یک شهرک صنعتی تأسیس شده که به خوشه مبلمان و دکوراسیون اختصاص دارد که تولیدی های بزرگ مبلمان را در خود جای داده و قطب اصلی این صنعت در این شهرستان شده است.

همچنین در این شهرک صنعتی یک شهرک نمایشگاهی در حال ساخت است که برای عرضه ی کارهای آماده

محیطی مناسب به حساب می آید. با تقویت این شهرک نمایشگاهی امید است تا از خام فروشی تا حدی

جلوگیری شود و محصولات تولید شده به طور کامل عرضه شود. علاوه بر شهرک صنعتی شماره ۲، دیگر نقاطی نیز در همین صنعت مشغول به کار هستند. برای مثال تولیدی های بسیار زیادی در سطح شهرستان به طور پانده نیز وجود دارند که کارهای منبتکاری، رنگ کاری و رویه کوبی انجام می دهند.

❸ مثبت ملایر

همانطور که قبلاً نیز شنیده اید منبتکاری در ملایر دارای قدمتی بسیار است که در ابتدا بیشتر روی در و

پنجره ها مثبت زده می شد ولی امروزه با بیشتر شدن تقاضا برای مبلمان این صنعت بسیار رشد کرده و به یکی از درآمدزایی های موفق تبدیل شده است.

همانطور که مستحضر هستید

هنر منبتی که در ملایر صورت می گیرد منحصر به فرد است و همین عامل موجب شده تا مثبت ملایر برای همه شناخته شده باشد. این شهرستان توانسته با

تکیه بر این صنعت بیش از ۶۰ درصد مبلمان منبتی کشور را

تولید کند که آماری فوق العاده برای این شهرستان به حساب می آید و همین عامل باعث شده

تا به یکی از موفق ترین کسب و کارهای کشور به حساب بیاید. از همین رو تخمین زده شده که

بالغ بر ۸ هزار نفر در این صنعت مشغول به منبت کاری هستند و این آمار فقط برای بخش مثبت

کاری ارائه شده است.

ملایر پس از همدان دومین شهر بزرگ استان همدان است که در جنوب این استان قرار دارد. این شهرستان دارای پتانسل بسیار بالایی در حوزه صنعت مبلمان است و سهم بزرگی از اقتصاد این شهرستان به حوزه محصولات چوبی اختصاص دارد. به گفته مسئولان حدود ۶ هزار واحد تولیدی به صورت فعال در این شهرستان فعالیت می کنند.

منبت هنر بی بدیل مردم ملایر است و هنرمندان ملایری با زدن نقش های زیبا بر روی چوب خشک این هنر را در خانه های تک تک ایرانیان جای داده اند.

مبل مثبت ملایر در صنایع دستی بی مانند است؛ سال های سال هنرمندان ملایر با مهارت و چکش نقش هایی زیبا بر روی چوب می زنند و امروز بهترین خبر برای ملایری ها ثبت جهانی این هنر بود.

ایران یکی از برترین کشورهای دنیا از نظر تنوع صنایع دستی است. ۱۴ شهر و روستای ایران در شورای جهانی صنایع دستی به عنوان شهر جهانی انتخاب شده اند که دو شهر آن در استان همدان قرار دارد.

صنایع دستی این شهرها و روستاها در سراسر دنیا شهرت دارند، چنانکه حتی به کشورهای خارجی صادر می شوند و به عنوان یکی از مهم ترین سوغات و محصولات ایران شناخته می شوند.

شورای جهانی صنایع دستی (World Crafts Council)، یک سازمان غیردولتی و غیرانتفاعی است، این سازمان در سال ۱۹۶۴ با هدف افزایش تعامل با کشورهای دنیا، افزایش توسعه اقتصادی از طریق درآمد حاصل از تولید صنایع دستی، اجرای برنامه های تبادل فرهنگی و هنری، برگزاری کارگاه، کنفرانس، سمینار و نمایشگاه های مربوط به صنایع دستی و به طور کلی ایجاد انگیزه و کمک به فعالان صنایع دستی در کل دنیا پایه گذاری شد. در سال های اخیر مسئولان و فعالان صنایع دستی در ایران تلاش کردند تا شهرهای مختلف ایران را که دارای صنایع دستی خاص و شناخته شده هستند، در فهرست جهانی شهرهای صنایع دستی ثبت کنند.

ثبت جهانی شهرها فرصتی عالی برای افزایش تمایل و اشتیاق اهالی بومی این مناطق در یادگیری و توسعه صنایع دستی است، ثبت جهانی موجب شهرت بیشتر این صنایع می شود و منافع اقتصادی و اجتماعی متعددی برای اهالی بومی دارد که یکی از فاکتورهای رشد گردشگری است.

این شهرستان به صورت مستقیم ۱۱ هزار هنرمند در حوزه صنایع دستی دارد که در بیش از ۲۰ رشته فعالیت می کنند.

رشته مبلمان مثبت از جمله این صنایع دستی است و حدود ۹ هزار نفر به صورت مستقیم و ۲۵ هزار نفر به صورت غیرمستقیم در این رشته مشغول به فعالیت هستند.

با توجه به ظرفیت فوق و با پیگیری های صورت گرفته در تاریخ ۲۹ فروردین سال ۹۶، ملایر توانست عنوان شهر ملی مثبت ایران را به خود اختصاص بدهد و در تاریخ نهم دی ماه سال ۹۸، با تأیید شورای جهانی صنایع دستی، مبلمان مثبت ملایر در فهرست شهرهای جهانی صنایع دستی قرار گرفت.

به گفته مدیران ارشد وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، ملایر موفق ترین تجربه شهر جهانی در کشور است، در کمتر شهری از شهرهای جهانی در سطح بین المللی و ملی این حرکت مستمر و پرتلاشی که در ملایر





همدان دفتر یونسکو را پس زد

■ تنها آورده دفتر منطقه‌ای یونسکو برای همدان این است که یونسکو برخی از آثار تاریخی همدان را ثبت جهانی کند!

■ همدان بی اطلاع از اعطای امتیاز نمایندگی یونسکو به کرمانشاه

■ گشایش دفتر نمایندگی یونسکو در همدان مصوبه‌ای است که در سال‌های اخیر دلیل اجرا نشدن آن سیل بهانه‌جویی‌های مدیران شهری شده است.

است، اما همین شورا با اعلام مخالفت خود مانع از ایجاد دفتر در همدان شدند.

حتی برای اینکه ماهیت تاریخی این دفتر حفظ شود نیز در شورای پنجم خانه پوستی‌زاده که جزو آثار ارزشمند همدان به شمار می‌رود را به محل راهاندازی آن اختصاص دادند؛ اما هرگز این مهم محقق نشد.

در مصاحبه‌های مستند برخی از اعضای شورای پنجم شهر مطرح شد، طبقه‌ای از این عمارت تاریخی را برای ایجاد دفتر نمایندگی یونسکو در غرب کشور اختصاص خواهیم داد ضمن اینکه بهتر از گذشته این اثر تاریخی مورد توجه همگان قرار می‌گیرد و اگر اعضای شورای شهر همدان موافقت کنند طبقه‌ای از این خانه را نیز به موزه اختصاص می‌دهیم، اما این مهم هرگز محقق نشد.

■ **دفتر یونسکو فرصت طلایی برای جهانی‌شدن آثار تاریخی**
از سال ۱۳۹۸ این مهم در دستور پیگیری قرار گرفت تا همدان از این فرصت طلایی برای جهانی‌شدن آثار تاریخی استفاده کند، اما همواره این مهم یک مصوبه خام ماند. فعالیت دفتر یونسکو در همدان می‌توانست به برجسته‌سازی کریدور ظرفیت‌های گردشگری غرب کشور کمک شایانی داشته باشد، اما صد افسوس ...

■ **رویای جهانی‌شدن همدان با یونسکو در مسیر واقعیت**
ثبت جهانی آثار همدان به رویای سال‌های گذشته تبدیل شده به‌ویژه اینکه گردشگری محور اصلی توسعه و رونق این شهر به شمار می‌رود. مسئولان اجرایی همدان در سال‌های اخیر با میزبانی همایش‌ها و اجلاس‌های بین‌المللی با رویکرد گردشگری سعی داشته‌اند تا نسبت به شناساندن ظرفیت‌های تاریخی و گردشگری این شهر به جهانیان تلاش کنند.

چهبسا ایجاد دفتر منطقه‌ای یونسکو در همدان، سرآغاز معرفی جهانی همدان می‌شد چراکه این شهر بخشی از هویت و شناسنامه ایران است. اما سنگ‌اندازی‌ها در این مسیر همواره راه را سخت، سخت و سخت‌تر کرد ...

■ **رویای جهانی‌شدن همدان با یونسکو در مسیر واقعیت**
ثبت جهانی آثار همدان به رویای سال‌های گذشته تبدیل شده به‌ویژه اینکه گردشگری محور اصلی توسعه و رونق این شهر به شمار می‌رود. مسئولان اجرایی همدان در سال‌های اخیر با میزبانی همایش‌ها و اجلاس‌های بین‌المللی با رویکرد گردشگری سعی داشته‌اند تا نسبت به شناساندن ظرفیت‌های تاریخی و گردشگری این شهر به جهانیان تلاش کنند.

چهبسا ایجاد دفتر منطقه‌ای یونسکو در همدان، سرآغاز معرفی جهانی همدان میشد زیرا این شهر بخشی از هویت و شناسنامه ایران است. اما سنگ‌اندازی‌ها در این مسیر همواره راه را سخت، سخت و سخت‌تر کرد ...

صفری افلاکی با اشاره به اینکه تأسیس دفتر یونسکو در همدان صرفاً نمایشی است که آورده اقتصادی و تبلیغاتی ندارد، ادامه داد: حتی ممکن است این دفتر آسیب‌های سیاسی و فرهنگی هم داشته باشد چراکه یونسکو به خاطر تهیه سند ۲۰۳۰ و توصیه‌هایی بر خلاف موازین دینی در کشور ما خوشنام نیست و ما هم نمی‌خواهیم این تابلو را به رسمیت بشناسیم.

رئیس کمیسیون فرهنگی، اجتماعی و گردشگری شورای شهر همدان با بیان اینکه بنده شخصاً از تأسیس دفتر یونسکو در همدان دفاع کردم و جمع مخالف این موضوع بود، مطرح کرد: شورای شهر از ایجاد ظرفیت گردشگری در شهر استفاده کرده و در این راستا با میراث فرهنگی همکاری می‌کند.

■ **جاده ابریشم؛ سرآغاز اهداف شکل‌گیری دفتر یونسکو**
اجلاس جهانی گردشگری مهرماه سال گذشته با حضور ۴۰ میهمان از ۱۴ کشور در همدان برگزار شد و این اجلاس بهانه‌ای شد تا مسئولان اجرایی استان در صدد شکل‌گیری دفتر نمایندگی یونسکو در این شهر باشند.

اجلاس‌های که هدف از میزبانی همدان ثبت جهانی یکی از آثار این استان بود هرچند تاکنون عملیاتی نشده و همگان بر این باورند که با ایجاد دفتر نمایندگی یونسکو در این شهر می‌توان به این مهم دست یافت. افزون بر اینکه مسئولان مرکز میراث جهانی یونسکو در این اجلاس بارها عنوان کردند که همدان در گذشته در مسیر چهارراه فرهنگی جاده ابریشم قرار داشته و از این نظر هم مورد توجه یونسکو است و هم برای نقشی که می‌تواند در آینده در راستای اهداف اجرای این طرح خواهد داشت، اهمیت دارد.

■ **مهرماه ۱۳۹۸ و آغاز همکاری یونسکو**
مهرماه سال گذشته بود که تفاهنامه همکاری کمیسیون فرهنگی یونسکو با شهرداری همدان در آیین اجلاس جهانی راه ابریشم در این شهر منعقد شد. در متن این تفاهنامه آمده است: کمیسیون متعهد است در اجرای موضوعات این تفاهنامه از همه ظرفیت‌های ملی و بین‌المللی خود استفاده کند. همچنین شهرداری همدان متعهد شد تمام هزینه‌های مرتبط با موضوعات مورد تفاهنامه را که در قراردادهایی مجزا منعقد شده را نسبت به سهم خود تأمین کند. طرفین تعهد کردند به‌منظور هدفمندسازی و نیل به نتیجه نهایی تا قبل از انعقاد قراردادهای رسمی در هر یک از موضوعات تفاهنامه کمیته کاری مشترکی تشکیل دهند.

■ **خانه پوستی‌زاده میزبان دفتر منطقه‌ای یونسکو در همدان**
قرار بود دفتر منطقه‌ای غرب کشور کمیسیون ملی یونسکو در همدان تأسیس شود و مدیران شهری وقت خانه تاریخی پوستی‌زاده را محل ایجاد این دفتر مدنظر قرار دادند. در حالی که می‌گفتند پیگیری‌های مجدانه از سوی اعضای شورا برای شکل‌گیری دفتر نمایندگی یونسکو صورت گرفته

■ گشایش دفتر نمایندگی یونسکو در همدان مصوبه‌ای است که در سال‌های اخیر دلیل اجرا نشدن آن سیل بهانه‌جویی‌های مدیران شهری شده است.

این فرصت همچون دیگر موارد به لطف اظهارنظرهای غیر کارشناسی از همدان سلب شده است گویا هنوز خبر ندارند که امتیاز ایجاد این نمایندگی به کرمانشاهی‌ها رسیده است باز هم از ضرورت نداشتن ایجاد نمایندگی یونسکو در همدان می‌گویند.

پاییز گذشته بود که نمایندگی یونسکو به کرمانشاه رسید. این تیتیر تلخ تنها ناتوانی مدیران استان در گرفتن امتیازهای ملی برای همدان را به ذهن متبادر می‌کند چراکه پیش از این پیشنهاد راهاندازی دفتر منطقه‌ای یونسکو در همدان مطرح شده بود.

قرار بود راهاندازی این دفتر در همدان یکی از دستاوردهای برگزاری «اجلاس جهانی راه ابریشم» که سال گذشته در همدان برگزار شد، باشد، اما مدیران همدانی در جذب این امتیاز ملی برای همدان کوتاهی کردند و منافع راهاندازی این دفتر به استان کرمانشاه رسید.

ایجاد دفتر نمایندگی یونسکو در همدان نه تنها شبکه‌های گردشگری در غرب کشور را شکل می‌دهد؛ بلکه فصل جدیدی برای معرفی هرچه بهتر میراث تاریخی استان‌های غرب‌نشین به جهانیان را مهیا خواهد ساخت. از آنجا که مسئولان اجرایی استان همواره کوشیده‌اند تا تدوین برنامه جامع توسعه گردشگری در این استان را به عرصه‌های بین‌المللی گسترش دهند، از این‌رو ایجاد دفتر یونسکو در همدان دریچه‌ای برای جهانی شدن در این حوزه است.

■ **تأسیس دفتر یونسکو در همدان صرفاً نمایش است**
روز گذشته انتشار خبری موجب شد به بازخوانی این مهم گریزی بزنیم، رئیس کمیسیون فرهنگی، اجتماعی و گردشگری شورای اسلامی شهر همدان به ایسنا گفت: در جلسه تخصصی که با حضور اعضای کمیسیون و کارشناسان تشکیل شد اعضا معتقد بودند که دفتر منطقه‌ای یونسکو آورده ملموسی برای همدان ندارد.

حجت‌الاسلام ناصر صفری افلاکی اظهار کرد: اگر قرار باشد یونسکو هر جا دفتر می‌زند آنجا را ثبت جهانی کند با ضوابط سازگار نیست و اگر اینطور بود خیلی از شهرها زودتر از ما دفترشان را در آنجا مستقر می‌کردند.

وی با بیان اینکه تنها آورده دفتر منطقه‌ای یونسکو برای همدان این است که یونسکو برخی از آثار تاریخی همدان را ثبت جهانی کند، افزود: ثبت جهانی فرایندی دارد که به‌طورقطع این فرایند هیچ ربطی به احداث یا احداث نکردن دفتر آن در همدان نخواهد داشت.





همدان تنها گزینه ۱۴۰۱ یونسکو برای جهانی شدن

■ حذف سواره از هگمتانه مصوبه‌ای که فوری اجرا می‌شود

وی با بیان اینکه متأسفانه استان همدان به‌رغم وجود ظرفیت‌های تاریخی همچنان بدون آثار جهانی ثبت شده است، اظهار کرد: باید به نحوی پیش رویم که بتوانیم پاسخگوی نسل‌های آینده باشیم.

فرماندار شهرستان همدان به مزیت‌های ثبت آثار جهانی اشاره کرد و افزود: با ثبت جهانی آثار تاریخی می‌توان در عرصه گردشگری و بین‌المللی حرف‌هایی برای گفتن داشت و زمینه را برای رونق اقتصادی فراهم کرد بدین ترتیب باید همت‌ها را به کار بسته و برای ثبت جهانی منظر تاریخی هگمتانه تا همدان وارد کار شد.

این مسئول در این زمینه خطاب به مسئولان میراث‌فرهنگی، شهرداری، پلیس راهور و راه و شهرسازی همدان گفت: باید برای حذف تردد سواره در عرصه هگمتانه وارد کار شد.

محمدی با بیان اینکه برابر طرح تفصیلی موجود باید در اسرع وقت نسبت به اصلاح موارد ترافیکی و مسیرهای دسترسی در عرصه هگمتانه اقدام شود، اظهار کرد: اصلاح مسیرهای تردد سواره در خیابان و میدان اکباتان، تقاطع بلوار علویان و الوند، دباغ‌خانه، بازار آهن‌فروشان و پارک سوار کوی‌گذر از جمله موارد اجرای این طرح است.

فرماندار شهرستان همدان خاطرنشان کرد: ضمن بررسی طرح مطالعاتی انجام شده پیش خواهیم رفت و تا پیش از پایان سال نیز این کار باید اجرایی شود.

ترکیب سایت باستانی تپه هگمتانه، بافت تاریخی شهر و بازار قدیمی مفهوم تازه‌ای به نام «منظر تاریخی» است که برای نخستین بار میراث‌فرهنگی به دنبال ثبت جهانی آن است.

در پرونده منظر تاریخی هگمتانه، عرصه هسته اصلی شهر شامل تپه هگمتانه، بازار و بافت تاریخی شهر است که در قالب کانسترت «منظر تاریخی همدان» برای ثبت جهانی آماده‌سازی و جهانی شدن آن نهایی شد.

جهانی شدن پرونده «آثر منظر تاریخی شهری از هگمتانه تا همدان» بود که انجام شد.

مالمیر ادامه داد: در این شورا در وزارتخانه با حضور استاندار همدان، استان متعهد شد نسبت به برطرف کردن موانع پیش روی ثبت جهانی منظر تاریخی اقدام کند.

وی گفت: یکی از موضوعات مهم این پرونده حذف سواره از هسته اصلی هگمتانه بود. مالمیر با بیان اینکه خوشبختانه با تأکیدات استاندار همدان و همچنین پیگیری معاون امور عمرانی استاندار در روزهای اخیر در شورای ترافیک استان که به ریاست فرماندار و کمیسیون ماده ۵ برای این موضوع تصمیمات مهمی اتخاذ شد، گفت: در بازدیدهای انجام شده از هگمتانه حذف سواره از هسته اصلی این سایت مصوب شد و برای اینکه مسیر برای تردد بازار آهن‌فروشان ایجاد شود مقرر شد مسیری که مطالعه شده بود و پیش از این مجوز آن گرفته شده و به تصویب رسیده بود، به‌زودی آماده‌سازی و جایگزین این مسیر توسط شهرداری آغاز شود.

وی گفت: آسفالتی که در گذشته در محوطه پارکینگ سایت هگمتانه ریخته شده بود جمع‌آوری و تردد سواره از مرکز هگمتانه ممنوع خواهد شد و این بدان معناست که یک مطالبه چند ساله بالاخره به سرانجام خواهد رسید.

«لزوم حذف تردد سواره در عرصه اثر باستانی هگمتانه گفتنی است در روزهای اخیر در این زمینه فرماندار همدان خواستار حذف تردد سواره در عرصه هگمتانه شد و گفت: برابر طرح تفصیلی موجود باید در اسرع وقت نسبت به اصلاح موارد ترافیکی و مسیرهای دسترسی در عرصه هگمتانه اقدام شود.

محمدعلی محمدی در شورای ترافیک شهرستان همدان خواستار رفع موانع ثبت جهانی هگمتانه شد و گفت: در این عرصه باید تمامی تلاش‌ها را در پیش بگیریم.

پیگیری‌ها به ثمر نشست پس از سالیان متمادی به صورت جدی و رسمی همدان تنها گزینه سال ۱۴۰۱ یونسکو از ایران برای جهانی شدن خواهد بود.

مدیرکل میراث‌فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری همدان در گفت‌وگو با همدان‌پیام اعلام کرد: در جلسه مشترک بین قائم‌مقام وزیر میراث‌فرهنگی با استاندار همدان در شورای سیاست‌گذاری که تعیین تکلیف می‌کند، چه آثاری در اولویت ارسال به یونسکو قرار بگیرد، خوشبختانه این شورا مصوب کرد «منظر تاریخی شهری از هگمتانه تا همدان» به عنوان سهمیه سال ۱۴۰۱ از ایران قطعی شود.

علی مالمیر گفت: این مصوبه که یکی از مهمترین مصوبات استان در سال‌های اخیر است روز گذشته از سوی وزارتخانه میراث‌فرهنگی به استان همدان ابلاغ شد.

وی عنوان کرد: همچنین محور فرهنگی تاریخی شهر همدان در فهرست آثار ملی ایران ثبت شد. این اقدام مهم مقدمه برای ثبت جهانی «آثر منظر تاریخی شهری از هگمتانه تا همدان»؛ همان محور فرهنگی که به عنوان عرصه پیشنهادی ثبت جهانی هست و در شورای ثبت ملی در قدم نخست روز گذشته به ثبت رسید.

مالمیر تأکید کرد: با این اتفاقات عرصه و حریم منظر تاریخی و فرهنگی مشخص شد و این مهم الزامی است که در عرصه جهانی شدن اثر مورد توجه قرار گیرد.

وی افزود: یکی از اقداماتی که در جلسه‌ای نمایندگان وزارت میراث با استاندار و دستگاه‌های مختلف رقم خورد و به عنوان مصوبه آن جلسه مطرح شد این مهم بود که از این پس هرگونه ساخت و ساز در این عرصه و حریم آن بر مبنای و معیار چارچوب قوانین میراث فرهنگی باشد.

مدیرکل میراث‌فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری همدان تأکید کرد: مصوبات جلسه اخیر از مهمترین اقدامات اساسی در زمینه موضوع ثبت



طلوع خورزنه را تجربه کنید

اسم خاصش کافی است تا کنجکاو دیدنش را بیشتر کند. خورزنه نام کوهی است که در ۳ کیلومتری شرق همدان نزدیک روستای تفریجان واقع شده است.

معنای نامش به معنی «مکان طلوع خورشید» است که پر بیراه نیست. دسترسی به آن راحت است و پس از گذر از میدان رسالت شهر همدان اگر به سمت روستای کشین ادامه دهید سمت چپتان مسیری خاکی است که از میان درختان می‌گذرد و شما را در ۷ الی ۸ دقیقه تا پای کوه می‌رساند. مسیر باریک است، اما ماشین‌رو. به ابتدای راه که برسید با ۱۰ دقیقه پیاده‌روی به نزدیکترین و معروفترین صخره آن که روبه‌رویتان است می‌رسید. در حقیقت اینجا مکانی است مورد علاقه سنگ‌نوردان زیرا صخره‌های متنوع آن امکان صخره‌نوردی با درجه سختی متفاوت را فراهم کرده است. بسیاری از قسمت‌ها نیز توسط صخره‌نوردان زبده رول کوبی شده تا آماده تمرین و صعود باشد. در نخستین دیدارم از این کوه همراه یکی از دوستان صخره‌نورد بودم که با تجهیزات مناسب توانستیم نخستین فرودمان را از صخره‌ها انجام دهیم که بسیار هیجان‌انگیز بود.

به جز امکان صخره‌نوردی لازم به ذکر است که خورزنه به دلیل غارهای تاریخی کشف شده اهمیت تاریخی دارد که البته اکثریتشان مسدود شده‌اند. خورزنه زیستگاه گونه‌های مختلف جانوری و گیاهی است. همچنین نمای زیبایی از شهر همدان پیش‌رویتان خواهد بود که تماشایش لذت‌بخش و آرامش‌بخش است. پس حتی اگر تجهیزات صخره‌نوردی و مهارت آن را نداشتید می‌توانید از مناظر زیبای طبیعت اطراف آن لذت ببرید.

شاید این ویژگی‌ها کافی بود تا امروز محوطه تاریخی کوه خورزنه شهرستان همدان در فهرست میراث طبیعی کشور ثبت شود و این مهم دلیلی بر معرفی بیشتر این ظرفیت غنی در عرصه گردشگری شود. این محوطه در فاصله یک کیلومتری غرب روستای تفریجان و در فاصله ۲ کیلومتری شرق شهر همدان (شهرک شهیدبهبشتی) واقع شده است.

خورزنه کوهی از سنگ‌های رسوبی آهکی دنباله شرقی کوه‌های الوند (سد اکباتان) است که در حدود ۱۴۵ هکتار وسعت و دارای خط‌الرأس تپه‌ای و بریده است.

کوه خورزنه ترکیبی از طبیعت و آثار استقراری انسانی با ویژگی‌های منحصر به فرد خود است.

در دامنه و سینه‌کشی آن برخی فسیل‌ها (سنگواره‌ها) پیدا شده و همچنین دارای چندین غار طبیعی است که بر دیواره‌های غار آثار زیادی از قلم و چکش کاری دیده می‌شود. کوه خورزنه دارای حفره‌های متعددی است که عمق و طول زیادی ندارند. این محوطه به لحاظ باورهای فرهنگی و تاریخی دارای ارزش معنوی و ناملموس است.

✚ خورزنه: پهنه برآمدن خورشید گردشگری همدان

در طرح مطالعاتی دامنه شمالی الوند که توسط دانشگاه بوعلی‌سینا انجام شد ۱۹ پردیس گردشگری ارائه و به تصویب رسید که یکی از این پردیس‌ها ژئوسایت خورزنه بود.

در ادامه طرح دامنه شمالی الوند با توجه به اهمیت جایگاه خورزنه موضوع تهیه طرح تفصیلی این ژئوسایت در دستور کار قرار گرفت. پس از انجام مطالعات، چند بعد گردشگری در این منطقه شناسایی شد که شامل زمین گردشگری، گردشگری طبیعت و گردشگری ورزشی بود.

مدیر پروژه تبدیل خورزنه به سایت‌موزه تاریخ طبیعت و ورزش، در معرفی این منطقه به ایسنا، گفت: طبق اطلاعات نقشه زمین‌شناسی منطقه همدان، شکل‌گیری تپه خورزنه در دوران سنزورویک و زیر دوره نوژن و پالئوژن در حدود ۲۳ تا ۳۶ میلیون سال پیش بوده و وجود فسیل‌های ۲ کف‌های در این تپه نشانه قرارگیری این تپه در آب‌های کم‌عمق است.

صاحب محمدیان‌منصور ادامه داد: طبق گفته پرویز اذکایی در فرهنگ مردم همدان خورزنه «Xorzene» سمتی که

خورشید از آن برآید، نام کوهی در مشرق همدان است. همچنین «کوه خورزنه» (پهنه برآمدن خورشید/ کوهی که خورشید از آن سر می‌زند)، از نگاه زبان‌شناسی یا گویش کردی، همان «پهنه برآمدن خورشید» است.

به گفته وی در مجاورت کوه خورزنه تپه شاه‌طهماسب (ا... وردی‌خان) قرار دارد که به‌عنوان آثار تاریخی در میراث‌فرهنگی به ثبت رسیده و آثار کندوکاو، یافته‌های باستان‌شناختی مانند سفال‌هایی از نیمه دوم هزاره اول قبل از میلاد (۲۵۰۰ ق. م) گویای کاربری و پیشینه آنجاست. براساس شواهد مذکور، قدمت استفاده از این مکان به پیش از دوره اشکانی باز می‌گردد.

محمدیان‌منصور مطرح کرد: از منظر کاربری تاریخی ۴ کاربرد می‌توان برای این تپه برشمرد. معدن تاریخی، مخفیگاه، نیایشگاه و سکونتگاه. ابوالحسن‌علی‌بن‌حسین مسعودی بغدادی مورخ قرن چهارم در کتاب مروج‌الذهب در این باره عنوان می‌کند «اسکندر پسر فیلیپس هنگام بازگشت از شهرهای خراسان، پس از مراجعت از هند و چین شیرسنگی را از سنگ‌های خورزنه ساخته است و آن شیر را برای شهر و از باروی آن طلسمی ساخت.»

وی افزود: همچنین یاقوت حموی (۶۲۶ ه. ق) درباره خورزنه آورده که «شیرویه پسر شهردار همدانی گوید سلیمان بن داود (ع) از جایگاه همدان گذر می‌کرد، گفت: چگونه است این جایگاه که با این بستر بزرگ آبی و فراخی پهنه‌اش، شهری در آن نساخته‌اند! گفتند: ای پیغمبر خدا هیچ کس در آن پایدار نمی‌ماند، زیرا که سرما سخت در آن فرو می‌آید و به بلندی نیزه برف می‌ریزد. پس وی به صخره‌چنی (دیوی که انگشتر سلیمان را زد دید) گفت: آیا شگرد و چاره‌ای هست؟ گفت آری. پس آنگاه وی، ددی تراشیده از سنگ برآورد و آن را به سبب سرما طلسمی ساخت و بنهاد و شهر را بنا کرد. دد همان شیر است که از سنگ خورزنه تراشیده شده است و «خورزن» کوهکی است بر دروازه همدان، که فراوی دم شیر قرار گرفته است.»

محمدیان‌منصور تصریح کرد: به عقیده اذکایی، شیرسنگی همدان از ساخته‌های یونانیان است که به احتمال قریب به یقین به دستور اسکندر مقدونی هنگام بازگشت وی از اکباتان به بابل (در یادبود سردار بزرگش هفایستون) (۳۲۴ ق. م) از خرسنگ‌های کوه خورزنه نزدیک همدان تراشیده شده و بر دروازه خراسان آن شهر به مثابه یادبودی نصب شده است.

عضو هیأت‌علمی دانشگاه بوعلی‌سینا توضیح داد: در باب مخفیگاه بودن این مکان، علی‌خان‌طهیرالدوله ملقب به صفاعلی (۱۲۴۳-۱۳۰۳ ه. ش) سیاستمدار ایرانی که در دوران مظفرالدین شاه به حکومت همدان (۱۸۳۱/۱۲۸۵ تا ۱۸۸۵/۱۲۸۵) منصوب شد، در خاطرات خود درباره خورزنه چنین نوشته است؛ «کوه خورزنه طرف مشرق شهر همدان است به مسافت تقریباً ۳ ربع فرسخ چندان کوه بزرگی نیست. گویا آن وقت که اهالی اکباتان طوایف و کوه‌نشین بوده است مثلاً هزار سال پیش از میلاد در این کوه مأمن‌های سخت داشته‌اند که بعدها محض آنکه اشرار یا دردها منزل نکنند شکسته و مسدود کرده‌اند.»

محمدیان‌منصور در ادامه اظهار کرد: درباره نیایشگاه بودن این مکان یاقوت حموی می‌گوید و همین جا «خورزنه» پیوسته نیازگاهی برای سلیمان (ع) بوده است. وی مطرح کرد: بررسی زاویه قرارگیری غار خورزنه و غار هفت سورگله نسبت به جهت شمال جغرافیایی نشان می‌دهد که این زاویه در حدود ۱۵۰ درجه است که این زاویه شباهت بسیار زیادی با زاویه خانه‌های قدیمی همدان که رو به جنوب با محدوده چرخش ۹ تا ۳۳ به سمت شرق است، دارد. همچنین زاویه قرارگیری غار نسبت به سطح افق نیز در حدود ۳۵ درجه است که یک جهت‌گیری کاملاً اقلیمی در راستای استفاده حداکثری از نور خورشید است. این دلایل نشان می‌دهد که این غارها در تابستان بسیار خنک و در زمستان نیز قابل سکونت خواهد بود، بنابراین می‌تواند جزو سکونتگاه‌های کهن باشد.

محمدیان‌منصور شرح داد: کوه خورزنه به دلیل وجود عناصر زیر دارای جایگاه فرهنگی خاصی شده است. نخستین نکته موقعیت جغرافیایی آن نسبت به شهر

و طلوع خورشید است که موجب شکل‌گیری باورهایی درباره آیین مهرپرستی در این منطقه شده است، مورد دوم وجود غارهای دستکند است که مردم این غارها را متصل به بازار همدان می‌دانند و از وجود گنج‌های عظیم در دل آن سخن می‌گویند.

عضو هیأت‌علمی دانشگاه بوعلی‌سینا ادامه داد: نکته بعدی حکاکی و برآمدگی‌هایی به صورت دایره (خورشیدواره) است که این خورشیدواره‌ها در قطره‌های مختلف از ۱۰ سانتیمتر تا یکونیم متر، هم در داخل غارها و هم در سطح سنگ‌ها در نقاط مختلف کوه دیده می‌شود، علاوه بر این صخره‌های خاص با حالت‌های ایستاده (صخره‌های دوخواهران) از دیگر نکات مورد توجه این منطقه است. همچنین بقایای یک بنای مدفون در خاک که مردم این مکان را هسته اولیه شکل‌گیری همدان می‌دانند از نکات مهم دیگر این منطقه محسوب می‌شود.

وی با بیان اینکه زنده‌یاد محمود اجل در یادداشت‌های خود درباره این منطقه می‌نویسد «تخستین کلاس آموزش کوهنوردی همدان از سال ۱۲۹۰ تا ۱۳۰۴ در بلندی‌های این کوه انجام شده است»، گفت: بنابراین وجود صخره‌هایی خاص در ارتفاعات بالای تپه خورزنه محل مناسبی برای صخره‌نوردان است.

به گفته محمدیان‌منصور سیستم درجه‌بندی یوسیمیتی درجه سختی مسیرهای صعود سنگ‌نوردی است.

در این سیستم کلاس ۵ از ۸/۵ تا ۱۵/۵ دارای درجه سختی است. موقعیت مسیرهای صخره‌نوردی خورزنه و درجه سختی آنها در کتاب Face of Iran نوشته نسرین نیک‌بخش، جلال کروگ، کریستینا هوپز و کریستینا فرایدریش در آلمان به چاپ رسیده است. این درجه‌بندی از ۸/۵ (مسیر روپا) تا ۱۳/۵ (مسیر دو پی‌یر) در خورزنه وجود دارد و به همین دلیل خورزنه را مدرسه صخره‌نوردی نام نهاده‌اند.

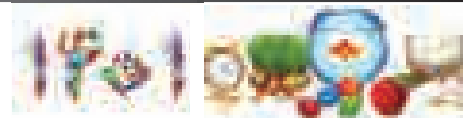
وی در ادامه با اشاره به اینکه کوه خورزنه دارای پوشش گیاهی و تنوع جانوری است، افزود: به دلیل قرار نگرفتن این محدوده در ۴ حوزه تحت حفاظت محیط‌زیست متأسفانه تاکنون مطالعاتی در راستای شناخت انواع پوشش گیاهی صورت نگرفته است، اما جانوران گوناگونی از جمله خرگوش، خفاش، شغال، جوجه تیغی (تنی)، روباه و پرندگان همچون صعوه ابرو سفید، کمرکولی بزرگ، کبک و کلاغ مشاهده شده است که ساکنان قدیمی روستای تفریجان وجود حیواناتی همچون آهو و گراز در گذشته را نیز بیان کرده‌اند.

محمدیان‌منصور عنوان کرد: پس از پایان مطالعات تفصیلی در تمامی ابعاد موجود در کوه خورزنه، شناخت جاذبه‌ها و شاخص‌های مهم و موجود از طریق تدوین ماتریس سوات (SWOT) و تحلیل (QSPM)، به راهبردهایی برای استفاده از جاذبه‌های موجود و تقویت آنها در بعد گردشگری دست یافته شد که با اتخاذ رویکرد توسعه‌ای-حفاظتی، محلی در دامنه کوه خورزنه با ویژگی‌هایی از جمله نداشتن آلودگی بصری، رعایت اصول اقلیمی و نزدیکی به جاذبه‌های روی تپه ایجاد نکند در محل یکی از معادن متروک در نظر گرفته شد.

وی افزود: سایت بارگذاری شامل عملکردهایی همچون گالری، رستوران، کلاس آموزش سنگ‌تراشی، درمانگاه، سالن همایش، فروشگاه صنایع‌دستی، درمانگاه، نمازخانه، استراحتگاه، محل جمع‌آوری زباله، سایت سنگ‌نوردی آموزشی و محل همایش روباز در نظر گرفته شده است.

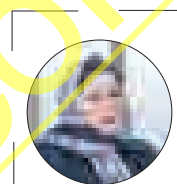
به گفته محمدیان‌منصور در راستای رویکرد مورد استفاده در این مطالعات، عرصه و حریم تاریخی برای کوه خورزنه پیشنهاد شده که لازم است تعیین دقیق عرصه و حریم توسط کارشناسان متخصص در این حوزه در اولویت برنامه‌های میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری قرار گیرد.

عضو هیأت‌علمی دانشگاه بوعلی‌سینا افزود: بنابراین این منطقه از نظر اساطیری و تاریخی ویژگی‌های منحصر‌فردی دارد که باید برای حفاظت آن تلاش کرد و در همین راستا ثبت ملی آن در دستور کار قرار گرفت و خوشبختانه انجام شد، علاوه بر این گام بعد حضور سرمایه‌گذار در منطقه است تا بتوان خورزنه را به عنوان یک منطقه گردشگری کم‌نظیر مطرح کرد.



هنرمند خوشنویس همدانی:

صلح در جهان مرهون هنر است



سنگند حاجی شفیعی

خوشنویسی اکسیری است که در روز الست به انسان نمایش داده شده و انسان در جهان کنونی به دنبال دیدن آن زیبایی ذاتی است و قبلاً هم در بهشت با آن مواجه بوده در واقع هر تغییر و تکاملی که می بینیم در جهت رسیدن به آن کمال مطلق است که قبلاً در روز الست با آن مواجه بوده است. این تعریفی است که مصطفی تاجیان ۳۸ ساله یکی از هنرمندان جامعه خوشنویسی همدان از هنر خطاطی ارائه میدهد آنچه در ذیل میخوانید حاصل گفتگوی رسانه ای همدان پیام با این هنرمند همدانی است

چرا همواره هنرمندان خوشنویس به دنبال ارتقای هنر خود هستند ؟

جهان هنر به معنای عاشر جهان نسبت هاست یعنی ما در نسبت ها سیر می کنیم و اساساً در جهان کسی به دنبال زیبایی مطلق نخواهد بود چون به آن دست پیدا نمی کند و در قدرت انسان هم نیست بنابراین هنر خوشنویسی از هم از این قاعده مستثنی نیست در طول تاریخ به گمان من هیچ فرد خوشنویسی رضایت کامل از کار خودش ندارد و همیشه به دنبال کمال زیبایی بوده و در نهایت چیزی که عایدش می شود زیبایی نسبی خواهد بود نه چیز بیشتری.

از ویژگیهای هنر خوشنویسی به خصوص خط نستعلیق بفرمائید؟

بنظرم مشکل ترین خط جهان خط نستعلیق است و ثابت شده که نسبت های طلایی در آن سریان دارد اگر کوچکترین خطایی در اجرا داشته باشد ذهن های هنرناس به راحتی آن خطاها را متوجه می شوند.

این خط احتمالاً با مبرعلی تبریزی سفر تاریخی خود را از زمان تیموریان شروع کرده تا الان بزرگان زیادی توانستند روایت های بی نظیری از این خط زیبا داشته باشند که روز به روز به زیبایی آن اضافه شده و هنوز هم جا دارد به زیبایی آن اضافه شود و این سفر تاریخی خودش را دنبال کند تا به سر منزل مقصود برسد. چه راهکاری برای توسعه جهانی هنر خوشنویسی ایرانی می شناسید؟

ابتدا باید خودمان باور کنیم این هنر ملی جزو سرآمدان هنرهای جهانی است چرا کشورهای دیگر دنبال مصادر این هنر به اسم خودشان هستند؟ چون قابلیت جهانی شدن دارد من از استاد دکتر بختیاری نقل می کنم که میفرمایند اگر نستعلیق هنر آمریکایی ها بود الان تمام دنیا نستعلیق می نوشتند آنها چنین اکسیر و هنر زیبایی را نداشتند که جهانی کشند به این دلیل سینما را اگر چه شاید اختراع آمریکایی ها نبوده ولی توانستند هنر خودشان را به تمام دنیا قالب کنند و این جمله به نظر من جمله کارشناسی شده است نه احساسی که می شود این هنر را جهانی کرد باید از خودمان شروع کنیم باید من به عنوان خوشنویس باور کنم این هنر جهانی است و بعد دنیای پیرامون خودم هم با این فرهنگ آشنا کنم به صورت سونامی می تواند ادامه پیدا کند بستگی به این دارد که ما چقدر باور داشته باشیم و مردم چقدر این موضوع را باور کنند باید تلاشمان را هم بیشتر کنیم و همت بیشتری به خرج دهیم.

جایگاه خوشنویسی همدان در سطح کشور چیست؟

به لحاظ سطح بندی خوشنویسی به چهار سطح تقسیم بندی میشود جایگاه همدان چیزی بین سطح ۲ و ۳ می بینیم چون کیفیت شهرهای دیگر بیشتر است. ولی سال های اخیر تلاش هایی شده که مقداری سطح خوشنویسی همدان بالاتر برود اما کافی نیست .

ما می توانیم با برنامه ریزی مدون نخست هنر خوشنویسی همدان را به سطح ۲ و در یک پروسه ۱۵-۱۰ ساله جزو استان های سطح اول در حوزه خوشنویسی باشیم اگر همت بیشتر و تلاش جمعی و هم افزایی داشته باشیم.

نقطه ضعف های احتمالی خوشنویسی همدان و پیشنهادی جهت ارتقاء شما دارید چیست؟

نقطه ضعف ها را من به سه دسته تقسیم می کنم:

دسته اول کثیر نویسی که قبلاً رواج داشته کنشگران فعال در این حوزه بیشتر دنبال زیادنویسی و کمیت نویسی بودند افراد شاخص کشوری کمتری داشت

استاد حسن دانشور جزو خوشنویسان مطرح عصر گذشته بوده به نظر من اینها از کسانی هستند از فعالیتشان خبر داریم استاد حسن دانشور هم جز متقدمین این حوزه بودن و ایشان در سال ۱۳۸۴ به رحمت خدا رفتند. استاد جلیل رسولی که واقعا فخر خوشنویسی جهان اسلام است ایشان از سرآمد خوشنویسی کشور ماست ایشان هم همدانی هستند استاد علیرضا مددی که ایشان امسال به رحمت خدا رفتند در سبک خوشنویسی استاد کلهر از شاخصین کشوری بودند استاد احمد آریامنش که از سرآمدان نقاشی خط و مبدع خط کرشمه و سفیر بودند استاد علی سجادی که از کاتبان مشهور تاریخ معاصر و همت بلند ایشان در کتابت شاهنامه و مثنوی و کتب شاخص ادبیات فارسی زبانزد خاص و عام است و استاد مهدی غفوری هم اهل ملایر هستند و از باکیفیت ترین خوشنویسان سطح کشور هستند اساتید جوانی هم دارید که قطعاً در آینده قطعاً نام بیشتری از همدان را در خطوط مختلف خواهند برد.

تأثیر خوشنویسی در معماری همدان چیست؟

معمار زیبایی ایرانی اسلامی که همه جا شما می بینید از آن لذت می برید یک ارتباط دو سویه با هنر خوشنویسی داشتند هر جا که شما بروید مناره و کتیبه هایی که در مساجد و یا در امکان سنگی نگاشته شده در معماری های تراز اول جهان حتی در بنای تاج محل حتی خوشنویسی های خوبی هست به هر حال تأثیر خوشنویسی در بناهای معماری غیرقابل انکار است و در معماری همدان به معنای خاصش باز هم توجه بیشتری کرد اما در گذشته معمولاً کتیبه های معماری شاخص را مخصوصاً در مسجد شیخ لطف الله... و یا در امکان تاریخی درجه یک خوشنویسان تراز اول سعی می کردند اینها را بنویسند ما باید این موضوع را پیگیری کنیم که بشود کیفیت بیشتری را برای آیندگان در این موضوع رقم زد.

*شرایط توجه مردم همدان و جامعه محلی به هنر خوشنویسی چگونه است؟ این بستگی به نوع فعالیت و نوع علاقه کنشگرانی است که در این حوزه فعالیت می کنند مردم طبیعتاً اگر کار خوب ببینند استقبال می کنند اما وقتی کمیت جای کیفیت را بگیرد ممکن است آسیب جبران ناپذیری بزند شاید چشم مردم به زیبایی های هنر خوب کمتر نمایان شود پس می شود با بالا بردن سطح کیفیت ، کمتر کار ارائه دهیم اما وقتی کار دادیم با کیفیت ارائه دهیم که مردم ذهنیتشان به هنر خوشنویسی تغییر کند این هم بستگی به نوع فعالیت کنشگرانی دارد که در این حوزه فعالیت می کنند.

آیا همه گیری کرونا تأثیری به هنر خوشنویسی داشته است؟

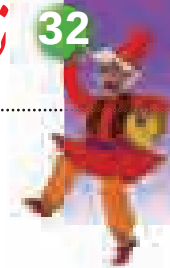
به نظر من تأثیر منفی نگذاشته کسی که در هنر خوشنویسی فعالیت می کند معمولاً خلوتی می خواهد و با تمرین و ممارست کیفیت کارش را بالا ببرد خوب همه گیری کرونا باعث شد که خیلی ها در خانه بیشتر تمرین داشته باشند و فکر می کنم تأثیر مثبت داشته نه تأثیر منفی و یک مقداری سطح خوشنویسی چند درجه اضافه شده است.

پیشنهادتان به کسانی که در این حوزه می خواهند فعالیت کنند چیست؟

پیشنهادم این است که کسی که می خواهد در دنیای خوشنویسی پا بگذارد اول باید تصمیم بزرگی بگیرد وقتی وارد عرصه خوشنویسی می شود با این دید باید بیاید که این هنر جزوی از زندگی او شود نه اینکه وقت خود را تلف کند و توفیقی حاصل نشود باید وقت بیشتری برای تمرین صرف کند باید برنامه ریزی کوتاه مدت و بلند مدت داشته باشد باید نقشه راه ۱۰، ۱۵ ساله و بیشتر برای خودتان ترسیم کنید و برای هر کدام تعریفی داشته باشید ، همه جشنواره های کشور را نه به لحاظ اینکه جایزه ای را ببرید بیشتر باید به دنبال این باشید که این شرکت کردن در جشنواره ها شما را به سمت جلو سوق می کند و کیفیت خوشنویسی شما را ارتقا می دهد.

کلام آخر:

کلام آخر اینکه اگر روزی صلحی در جهان پدیدار شود بخش زیادی از مرهون هنر است.



اعتماد، پدر هسته‌ای ایران

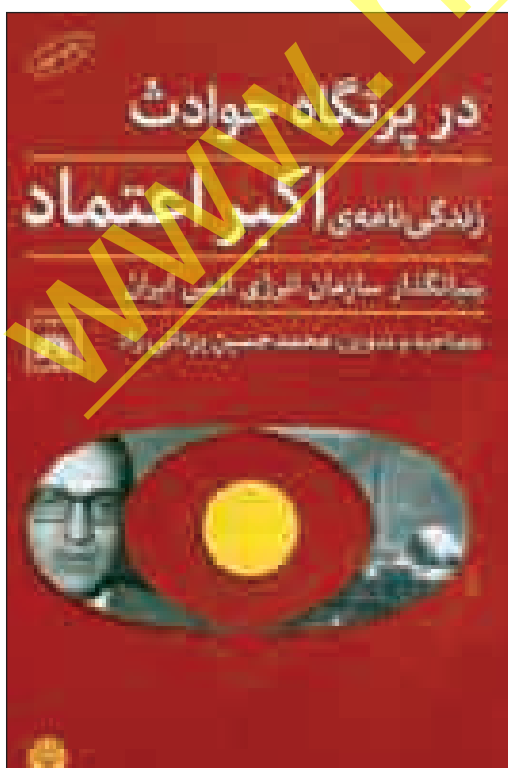
■ اکبر اعتماد از تویسرکان نخستین فردی که

به فکر انرژی هسته‌ای بود



سمت‌های زیر را نیز داشته است:

- عضو شورای مرکزی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی کشور
- عضو شورای گسترش آموزش عالی
- عضو شورای نظام آموزشی کشور
- عضو شورای ملی توسعه‌ی پژوهش‌های علمی
- عضو شورای ملی انرژی
- عضو کمیسیون مشترک همکاری‌های علمی و فنی ایران و شوروی
- عضو شورای عالی سازمان رادیو تلویزیون ملی ایران
- عضو هیأت امنای دانشکده‌ی صنعتی پلی تکنیک تهران
- عضو هیأت امنای دانشگاه آزاد ایران
- عضو هیأت امنای دانشگاه بوعلی سینا (پس از پایان ریاست این دانشگاه)
- عضو هیأت مدیره سازمان مدیریت صنعتی
- عضو هیأت امنای بنیاد ایرانی بهداشت جهانی
- عضو هیأت امنای مجتمع آموزش پزشکی جمعیت شیر و خورشید ایران



صرف مطالعه و بررسی ساختار و مشکلات این وزارتخانه کرد و در ۱۳۴۷ با عنوان معاون علمی و تحقیقاتی وزارت علوم و آموزش عالی به‌طور رسمی در این وزارتخانه آغاز به کار کرد و در اجرای «برنامه انقلاب آموزشی» به‌ویژه گردآوری منابع و متون لازم برای پیشبرد اهداف آن و همچنین تأسیس مراکز آموزشی عالی از جمله «دانشگاه بوعلی سینا» و «دانشگاه آزاد ایران» نقش مؤثری ایفا کرد. دانشگاهی که بعدها به نام «دانشگاه بوعلی سینا» نام‌گذاری شد، در ابتدا مکان مشخصی برای آن در نظر نگرفته شده بود، اما اعتماد با توجه به علاقه‌ای که از دوران کودکی به زادگاه خود داشت و با الهام گرفتن از پدرش که منشأ خدمات ارزنده‌ای در این شهر بود مسئولان وقت را متقاعد ساخت که دانشگاه مذکور را در شهر همدان تأسیس کنند و نام «بوعلی سینا» را برای آن برگزید و خود نیز ریاست دانشگاه را به عهده گرفت (۱۳۵۲).

در بحث آموزشی پیش‌بینی شده بود که این دانشگاه دارای دو شاخه تحصیلی باشد: شاخه آموزش علوم با روش تازه و شاخه آموزش توسعه منطقه‌ای با توجه ویژه به نیازهای منطقه‌ی غرب ایران. دانشگاه دیگر «دانشگاه آزاد ایران» بود که در تهران تأسیس شد و آغاز به کار کرد. عبدالرحیم احمدی، معاون و همکار نزدیک اعتماد در مؤسسه «تحقیقات و برنامه‌ریزی علمی و آموزشی» به ریاست این دانشگاه منصوب شد و کار برنامه‌ریزی و تحقق بخشیدن به اهداف دانشگاه را با علاقه و همت کم‌نظیری پیش برد. هدف این دانشگاه عبارت بود از ایجاد یک نوع آموزش از طریق وسایل ارتباط جمعی (تلویزیون و رادیو) و نیز کتاب‌های درسی منطبق با این نوع آموزش و مکاتبه و گردهمایی‌های موضوعی به‌منظور بردن آموزش عالی به نقاط مختلف کشور که از داشتن دانشگاه محروم بودند. اعتماد در سال‌های ریاست مؤسسه تحقیقات و برنامه‌ریزی علمی و آموزشی با یونسکو نیز همکاری داشته و از جمله در طرح‌ریزی «دانشگاه بین‌المللی که یونسکو» آن را ایجاد کرده دست‌اندرکار بود.

در اسفند ۱۳۵۲ مأموریت تأسیس سازمان انرژی اتمی ایران برای اجرای یک برنامه‌ی وسیع به اعتماد داده شد. او پیش از قبول مسئولیت، گزارشی درباره‌ی ضوابط و ساختار این سازمان به محمد رضا شاه ارائه داد و چون با تمام آنها بدون استثنا موافقت شد، پذیرفت که مسئولیت ریاست و تأسیس این سازمان را برعهده گیرد و در اردیبهشت ۱۳۵۳ به سمت معاون نخست‌وزیر و رئیس «سازمان انرژی اتمی ایران» منصوب و آغاز به کار کرد. به‌عنوان نخستین اقدام ابتدا لایحه تأسیس سازمان انرژی اتمی ایران را تهیه و برای تصویب مجلس به دولت تقدیم کرد. این قانون در تیرماه همان سال به تصویب رسید و برای اجرا ابلاغ شد. پس از تصویب این قانون شاه فرمانی صادر کرد که سازمان انرژی اتمی ایران به‌طور مستقیم زیر نظر او کار خواهد کرد و رئیس سازمان گزارش‌های مربوطه را مستقیم با او مطرح خواهد کرد؛ درحالی‌که رئیس سازمان در انجام وظایف خود از لحاظ سازمانی و تصمیم‌گیری‌های مالی اختیار تام داشت.

اکبر اعتماد در مدت فعالیت‌های خود در ایران در تاریخ‌های مختلف

آمیزه‌ای ز دانش و شور است اعتماد

دریای عشق و شعر و شعور است اعتماد

بر راهیان علم، فروغی است جاودان

بر راهیان عشق، چو نور است اعتماد

■ اکبر اعتماد

اکبر اعتماد در سال ۱۳۰۹ ه.ش در خانواده‌ای سنتی در همدان متولد شد. پدرش حاج ابوالقاسم اعتماد از تاجران خوشنام و سالیان متمادی رئیس اتاق بازرگانی همدان و رئیس هیأت‌مدیره‌ی چند شرکت سهامی از جمله شرکت برق همدان را برعهده داشت و در خدمت به مردم کوشا و در میان آنها محبوبیت داشت.

اکبر اعتماد تحصیلات ابتدایی و ۳ سال اول دوره‌ی متوسطه را در همدان و تحصیلات دوره‌ی دوم متوسطه را در دبیرستان البرز تهران گذراند. در سال ۱۳۲۹ برای ادامه‌ی تحصیل عازم سوئیس شد و در پلی تکنیک دانشگاه لوزان به تحصیل پرداخت و در سال ۱۳۳۵ گواهینامه‌ی مهندسی برق را به دست آورد و بلافاصله در کارخانه‌ی معروف براون باوری در شهر بادن استخدام شد و در بخش تحقیقات این کارخانه آغاز به کار کرد.

در این اوان، روزی اعتماد در روزنامه خواند که به‌تازگی دولت فرانسه یک انستیتوی علوم و فنون هسته‌ای در مرکز تحقیقات هسته‌ای ساکلی نزدیک پاریس برای تربیت مهندسان هسته‌ای ایجاد کرده، شرط ورود به این انستیتو داشتن دیپلم مهندسی و سابقه کار در صنایع بود؛ با خواندن این مطلب در پیچه تازه‌ای به روی او گشوده شد و با ارسال مدارکش در انستیتوی مذکور پذیرفته شد. سپس برای گذراندن دوره آموزشی به پاریس رفت و در ۱۳۳۷ «مدرک مهندسی هسته‌ای» را دریافت کرد. پس از اتمام تحصیلات دوباره به سوئیس برگشت و در کارخانه «براون باوری» مشغول به کار شد. در ۱۳۳۸ به استخدام انستیتوی فدرال سوئیس، برای تحقیق در راکتور اتمی درآمد و در آن همچنین به تحقیق در زمینه‌ی فیزیک نوترون و فیزیک راکتور هسته‌ای پرداخت. بخشی از نتایج این تحقیقات موضوع رساله‌ی دکترای اعتماد بود که در ۱۳۴۲ منجر به گرفتن درجه‌ی دکترای فیزیک هسته‌ای از دانشگاه لوزان سوئیس شد. پس از آن او به ریاست گروه حفاظت راکتور اتمی در انستیتوی فدرال سوئیس منصوب شد.

اعتماد در تابستان ۱۳۴۴ پس از ۱۵ سال تحصیل و فعالیت‌های پژوهشی به ایران بازگشت و نخست در سازمان برنامه و بودجه استخدام شد تا سرپرستی فنی طرح ساختن راکتور اتمی دانشگاه تهران را برعهده بگیرد. وی سال بعد دفتر انرژی اتمی را در سازمان برنامه ایجاد کرد و به ریاست آن منصوب شد. ساختن راکتور اتمی دانشگاه تهران در ۱۳۴۷ پایان پذیرفت و این راکتور همراه آزمایشگاه‌های جانبی آن به دانشگاه تهران تحویل داده شد.

در آغاز تأسیس وزارت علوم و آموزش عالی (پائیز ۱۳۴۶) که مجید رحمتا تصدی این وزارت را عهده‌دار شده بود از اعتماد خواست که با وی در تشکیل این وزارتخانه همکاری کند. او پذیرفت و با علاقه و پشتکار خاص خود، بخش بزرگی از وقت خود را





مدیرکل دفتر توسعه گردشگری داخلی
وزارت میراث فرهنگی:

نوروزنو با برنامه ریزی سفر کنید



وی گفت: در همین چارچوب ارزیابی و نظارت‌ها با دقت بسیار از هم‌اکنون هم در حال انجام است، سلامتی مردم برای مهم است، در چند روز گذشته هم چندین مرکز اقامتی به دلیل رعایت نکردن دستورالعمل‌های بهداشتی پلمب شدند.

برگزاری مانور نظم و ترافیک شهری سفرهای نوروزی

فاطمی درباره آمادگی ستاد سفرهای نوروزی ۱۴۰۱ اظهار کرد: در همه استان‌ها و تقریباً در همه شهرستان‌های کشور ستادهای خدمات سفر نوروزی تشکیل و احکام رؤسای کمیته‌ها در حوزه‌های مختلف صادر شده است. این کمیته‌ها جلسات خود را در ستاد مرکزی و همه شهرستان‌ها فعالیت خود را آغاز کرده‌اند.

مدیرکل دفتر توسعه گردشگری داخلی وزارت میراث فرهنگی گفت: کمیته حمل‌ونقل و خدمات جاده‌ای با مسئولیت وزارت راه و شهرسازی تشکیل شده و کمیته خدمات امداد و نجات به‌زودی در جاده‌ها مستقر می‌شود. کمیته انتظامی، امنیتی و ترافیکی شهری با برگزاری یک مانور فعالیت خود را به طور رسمی از هفته آینده آغاز خواهد کرد.

وی با اشاره به تشکیل کمیته هماهنگی شهرداری‌ها و دهیاری‌ها تصریح کرد: هماهنگی با شهرداری‌های مختلف کشور صورت گرفته است. همچنین دهیاری‌ها و امور عشایر برنامه‌های ویژه خود را اعلام کرده‌اند. همچنین کمیته اسکان، نظارت و آمار در داخل وزارت میراث فرهنگی تشکیل و نظارت بر مراکز اقامتی آغاز شده است تا مردم در ایام نوروز مشکلی نداشته باشند. فاطمی افزود: کمیته تنظیم بازار و خدمات رفاهی با مسئولیت وزات صنعت، معدن و تجارت فعالیت خود را آغاز کرده است. هرچه به نوروز نزدیک‌تر می‌شویم فعالیت و تحرک این کمیته برای نظارت بر قیمت‌ها بیشتر می‌شود. کمیته خدمات بهداشت و سلامت و محیط زیست در سازمان اورژانس کشور شکل گرفته و در استان‌ها نیز زیر نظر دانشگاه‌های علوم پزشکی مراکز استان‌ها فعالیت می‌کنند.

مدیرکل دفتر توسعه گردشگری داخلی وزارت میراث فرهنگی اظهار کرد: کمیته اطلاع‌رسانی تبلیغات و امور فرهنگی و فضای مجازی به صداوسیما واگذار شده که از هفته آینده توصیه‌های لازم برای سفرها را آغاز خواهد کرد که گردشگران در دوره‌ای که همچنان با سویه‌های جدید ویروس کرونا مواجه هستیم به چه شکل عمل کنند تا کمترین آسیب را در سفر داشته باشند و خاطره‌های خوبی در سفر داشته باشند؛ از سوی دیگر سفرها موجب تشدید کرونا نشود و گرفتاری‌های بعدی ایجاد نشود.

کنند محل اقامت خود را از میان مراکز اقامتی مجاز مشخص و رزرو کنند. مسافران و گردشگران برای اقامت به هیچ عنوان از مراکز و خانه‌های مبله که هیچ نظارت بهداشتی روی آنها نشده، استفاده نکنند.

مانند ۲ سال گذشته اقامت در کلاس‌ها و مدارس آموزش و پرورش ممنوع اعلام شده است؛ البته این آمادگی وجود دارد و پیش‌بینی‌های لازم در شهرهای مختلف انجام شده تا در شرایط اضطرار و بحرانی مانند تغییرات جوی و اقلیمی، از مراکز و ظرفیت‌هایی مانند خوابگاه‌های دانشجویی، سالن‌های ورزشی و مصلاها و مراکز مذهبی ارزیابی شده‌اند، با رعایت شرایط بهداشتی استفاده شود. اما تا جایی که ممکن است بر مبنای دستورالعمل‌های بهداشتی سختگیرانه کرونا از این مراکز برای اقامت استفاده نخواهد شد.

نوروز ۱۴۰۱؛ سفر برنامه‌ریزی شده و مسئولانه

فاطمی گفت: برای ایام نوروز برنامه‌های متنوع فرهنگی هنری در استان‌های مختلف برنامه‌ریزی شده است. تاکنون ۲۸ استان برنامه‌های نوروزی خود را اعلام کرده‌اند، البته اجتماعات فاصله‌گذاری‌های اجتماعی در مجموعه‌های پذیرایی باید کنترل و رعایت شود که نیازمند نظارت و ارزیابی دقیق است. مدیرکل دفتر توسعه گردشگری داخلی وزارت میراث فرهنگی افزود: امیدوارم سفرهای نوروز ۱۴۰۱ با کمترین مشکل سپری شود و مردم پس از ۲ سال محدودیت کرونا در نخستین نوروز در قرن جدید با سفر برنامه‌ریزی شده و مسئولانه خاطرات خوبی از سفر داشته باشند. ما هم بر مبنای شعار سفر برنامه‌ریزی شده و مسئولانه در تلاش هستیم سفرهای نوروزی به خوبی مدیریت شود.

مدیرکل دفتر توسعه گردشگری داخلی وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی گفت: مردم نخستین نوروز قرن جدید را با برنامه‌ریزی سفر کنند و برای اقامت از خانه‌های مبله در مقصد که هیچ ارزیابی و نظارت بهداشتی روی آنها نشده، استفاده نکنند.

سیدمصطفی فاطمی درباره سفرهای نوروزی گفت: همانند ۲ سال گذشته مردم را به سفر رفتن توصیه نمی‌کنیم، اما پیش‌بینی می‌شود پس از ۲ سال و روند تصمیم‌گیری در ستاد ملی کرونا سفرها انجام خواهد شد و ما هم در وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی و ستاد سفرهای نوروزی ۱۴۰۱ برای مدیریت سفرها و ارائه خدمات شایسته به مردم آماده هستیم. مدیرکل دفتر توسعه گردشگری داخلی وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی با تأکید بر رعایت دقیق دستورالعمل‌های بهداشتی کرونا در زمان سفر، گفت: افرادی که دُزهای واکسن کرونا را نزده باشد نمی‌توانند به سفر بروند و طبق دستورالعمل‌های ابلاغی در مراکز اقامتی نمی‌توانند اسکان داشته باشند. همچنین در طول مسیر هم با بررسی‌هایی که پلیس انجام می‌دهد، متوقف می‌شوند. البته قواعد و محدودیت‌های احتمالی سفرهای نوروزی را ستاد ملی مقابله با کرونا به تناسب شرایط و به صورت دقیق اطلاع‌رسانی می‌کند، تصمیم ما هم بر مبنای مصوبات ستاد ملی کرونا است.

برنامه‌ریزی سفر از همین امروز

فاطمی با بیان اینکه تمهیدات لازم برای سفر امن و ایمن مردم در ایام نوروز اندیشه شده، گفت: توصیه می‌کنیم مردم با برنامه‌ریزی قبلی سفر بروند و سفرهای خود را مدیریت کنند. مردم برای نوروز از همین امروز برنامه‌ریزی





گمشده امروز جامعه ما

ناآشنای مدیران با مدیریت علوی است

جنگ تحمیلی موجب شد که تمامی سردمداران نظام‌های فاسد در مقابل احساس ذلت کنند



حیدر عبداللهی

انقلاب اسلامی در سال ۱۳۵۷ شمسی در مقابله با طاغوت و دشمنان به پیروزی رسید و برخلاف انقلاب‌های پیش و پس از انقلاب کمونیستی روسیه، به نام «اسلام» و با شعار «جدایی ناپذیری دین از سیاست» به وقوع پیوست و همانند بیشتر انقلاب‌های بزرگ جهان، انقلاب اسلامی نیز پس از پیروزی درگیر جنگ تحمیلی شد. لازم به ذکر است که باعث و بانی این جنگ نیز کشورهای امپریالیستی و سرمایه‌داری همچون آمریکا و غرب بود که این انقلاب بر ضد مبانی سیاسی و اجتماعی آنها شکل گرفته بود و مبتنی بر مبانی و آموزه‌های اسلامی و بر اساس رهنمودهای امام خمینی شکل گرفته بود. در زمینه انقلاب و جنگ تحمیلی و به مناسب چهل و سومین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی، گفت‌وگویی را با محمدجواد بیات، شخصی انقلابی که بیش از ۴ دهه توفیق فعالیت در حوزه فرهنگی، سیاسی و اجتماعی انقلاب اسلامی را داشته، انجام داده‌ایم که در ادامه از خاطرات می‌گذرد:

درباره تاریخچه انقلاب اسلامی و چرایی شکل‌گیری آن توضیح دهید؟

در انقلاب اسلامی عناصر فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی هر کدام به‌گونه‌ای عامل مؤثر محسوب می‌شود، ولی مشخصه اصلی انقلاب اسلامی عبارت است از دگرگونی بنیادی در ساختار کلی جامعه و نظام سیاسی آن منطبق بر جهان‌بینی و موازین و ارزش‌های اسلامی و نظام امامت، بر اساس آگاهی و ایمان مردم و حرکت پیشگام متقین، صالحان و قیام‌قهرآمیز توده‌های مردم است. با مرور تاریخ انقلاب اسلامی و برپایه اعتقاد به امامت و تداوم آن و ایمان به مسئولیت عمومی در زمینه ایجاد حاکمیت قوانین و ارزش‌های الهی، مردم هرگونه رابطه و همکاری با نظام غاصب سلطنتی را مردود و نامشروع شمرده و عسکین در برابر حامیان رژیم و ریشه‌کن کردن تمامی نهادهای وابسته به آن را فریضه‌ای اجتناب‌ناپذیر تلقی می‌کردند؛ بنابراین براساس اعتقاد به امامت و تداوم آن در عصر غیبت در شکل نظام ولایت فقیه، رهبری فقیه جامع‌الشرایط را بیش از یک ایدئولوژی پذیرا شدند.

درباره آرمان‌ها و اهداف انقلاب اسلامی توضیح دهید. تاکنون چقدر به این اهداف دست پیدا کرده است؟

انقلاب اسلامی بنابر اظهار آگاهان و ناظران سیاسی جهان به‌عنوان بزرگ‌ترین حادثه قرن بیستم توانسته به اهداف عالی خود دست پیدا کند. خاطر خوانندگان عزیز را به ۱۰ مورد به عنوان مصداق مبطوف می‌دارم: اول- به هم زدن معادلات سیاسی استکبار در ادامه سیاست سلطه و تقسیم استعماری جهان، دوم - ریشه‌کن کردن رژیم استوار و وابسته شاه، سوم- ایجاد آگاهی‌های عمیق در میان ملت‌های مسلمان، چهارم - زمینه تحولات سیاسی ریشه‌دار و سازماندهی سیاسی چشمگیری را فراهم آورد. پنجم - اسلام را به‌عنوان قدرت تعیین‌کننده در جهان معرفی کرد. ششم- علاوه بر تهدید منافع استکبار غرب، منافع استکبار شرق را به مخاطره انداخت. هفتم- تجدید حیات اسلام در قرن بیستم بنابر اظهار برژنف، دبیر کل سابق حزب کمونیست شوروی. هشتم- بلوک‌بندی، نظام دوقطبی ثبت شده در عرصه بین‌الملل را در هم ریخت. نهم- ایجاد پدیده نوظهور و مقاومت در لبنان، سوریه، عراق، بحرین، یمن

و... بیداری اسلامی و اقبال جوانان جهان به‌ویژه اروپا. دهم- شتاب فزاینده در مسیر توسعه و پیشرفت کشور به‌رغم تحمیل مشکلات عدیده.

آیا انقلاب اسلامی توانسته دستاورد و جوابی برای نسل حاضر داشته باشد؟

می‌دانیم نرخ سواد پیش از انقلاب ۴۷/۲ درصد و پس از انقلاب به بیش از ۹۲/۲ درصد تغییر و سرعت رشد علمی از رتبه ۴۰ به رتبه نخست جهان ارتقا یافته است. درباره رتبه‌های المپیاد علمی، انرژی هسته‌ای، هوافضا، سلول‌های بنیادین، نانو تکنولوژی پیش از انقلاب آماری وجود ندارد. اکنون جمهوری اسلامی جزو ۱۰ کشور نخست جهان قرار دارد. این ادعا وجود دارد که جمهوری اسلامی بر اساس بخشی از گزارش سایماگو در سال‌های ۱۹۹۶-۲۰۱۵ در میان ۵۷ کشور اسلامی از لحاظ علمی، پژوهشی و ثبت اختراع در رتبه نخست قرار دارد، جوابی است که جوان ایرانی دریافت تا پاسخ مناسب به بدخواهان داشته باشد.

آیا فداکاری نسل اول و دوم انقلاب

هنوز هم در مدیران و مسئولان کنونی جریان دارد؟

امام علی (ع) در حکمت ۳۳۲ می‌فرماید: حاکمان پاسبانان خدایند در زمین او. به نظر می‌رسد فداکاری نسل اول و دوم انقلاب گمشده امروز جامعه ماست. در مطالعه کتاب مدیریت علوی مطلبی برایم جالب توجه بود شاید عنوان آن برای خوانندگان محترم مفید فایده باشد. گمشده امروز جامعه، فاصله گرفتن از مدیریت اسلامی است. گمشده امروز جامعه ما ناآشنایی مدیران با مدیریت علوی است.

درباره خاطرات خودتان در اوایل انقلاب

توضیحاتی ارائه فرمایید؟

ایام پیروزی انقلاب اسلامی روح همبستگی، وفاق ملی، همدلی، تعاون و... در جامعه حاکم بود. هدف مشترک قاطبه مردم اعتلای کلمه توحید و توحید کلمه بود. وحدت کلمه، برافراشتن پرچم الله، نفی طاغوت، برچیدن رژیم ستم شاهی، مبارزه با اشرافی‌گری، همزیستی مسالمت‌آمیز در ایجاد ایرانی قوی، آباد و مستقل بود. خاطرم هست تابستان ۵۷ در جریان تشیع پیکر مطهر حضرت آیت‌الله العظمی آخوند مردم یکصدرا در صفی طولانی طنین... اکبر و شعار معروف «بگو مرگ بر شاه» را در مسیرهای منتهی به باغ بهشت را در تاریخ مبارزات مردم همدان ثبت کردند.

انتظار شما از مسئولان و مردم برای توجه بیشتر به آرمان‌های انقلاب چیست؟

باید توجه داشت حکومت و زمامداری در دست فرد یا افراد، وسیله فخر و بزرگی بر دیگران نیست که از این مقام بخواهد به نفع خود حقوق ملتی را پایمال کند. هر فردی از افراد ملت حق دارد که مستقیماً در برابر سایرین، زمامدار مسلمین را استیضاح کرده و به او انتقاد کند و او باید جواب قانع‌کننده دهد، در غیر این صورت، اگر برخلاف وظایف اسلامی خود عمل کرده باشد خودبه‌خود از مقام زمامداری معزول است؛ این صراحت فرمایش امام راحل عظیم‌الشان است.

درباره تاریخچه جنگ تحمیلی و تأثیرات و مخاطرات آن پس از وقوع انقلاب نوپای اسلامی توضیحاتی ارائه کنید؟

هنوز مدت زیادی از عمر انقلاب نوپا نگذشته بود که ارتش رژیم بعثی عراق به سرکردگی صدام و حمایت قدرت‌های بزرگ جهانی، به ایران اسلامی هجوم آورد و جنگی ناجوانمردانه را به جرم انقلاب اسلامی به ملت ایران تحمیل کرد. آنها می‌دانستند انقلاب اسلامی منافع آنها را در منطقه و دنیا به خطر انداخته و در پی جلوگیری از نفوذ و گسترش انقلاب اسلامی بودند. جنگی که پایداری و مقاومت مردم ایران را در برابر استکبار جهانی به تصویر کشید. آوازه این دفاع جانانه، نشان سربلندی این مرزوبوم است که تا ابد در تاریخ ملت قهرمان ما خواهد بود. هرچند ماهیت و ذات جنگ در هر نقطه از عالم خطرآفرین و منافع مادی و معنوی ملت‌ها را تهدید می‌کند، لیکن در هنگامه خطر ملتی سربلند و جاوید است که اکثریت آن، آمادگی لازم رزمی را داشته باشد.

به نظر شما به‌رغم پیشرفت‌هایی که برشمردید، دلیل تورم و مشکلات اقتصادی کنونی چیست؟

در دو جنبه علمی و نظری می‌توان در مقام پاسخ برآمد. نخست آنکه متناظر با اوضاع اقتصاد جهانی، متأثر از اعمال تحریم‌های ظالمانه، بیش از هزار و ۵۰۰ تحریم بر علیه ملت ایران و تحمیل ناآرامی و ایجاد بی‌ثباتی در ممانعت از پیشرفت و توسعه کشور و انقلاب اسلامی مورد بررسی قرار داد. پیش از شیوع کووید ۱۹ در سفری علمی، پژوهشی همراه با جمعی از اساتید دانشگاه به کشور چین به ذهنم خطور کرد، چطور چین و ایران بیش از ۴ دهه گذشته با یکدیگر آهنگ توسعه و پیشرفت را آغاز و به صدا درآوردند لیکن درمقایسه با چین درچنین سطحی در مهار تورم و حل مشکلات اقتصادی موفق و ایران هنوز دچار گرفتاری‌های خاص است؟

پاسخ را در اراده عمومی دولت و مردم چین در زمینه شکوفایی اقتصادی، وجود آرامش، وضع و اعمال قانون ثبات امنیت اقتصادی برخلاف ایجاد ناآرامی و بی‌ثباتی در تحمیل جنگ، آشوب‌های خیابانی، پدیده شوم داعش در کشورهای مجاور و گرفتاری‌های ایران که چین با هیچکدام از آنها مواجه نبوده، دریافتیم. دوم، می‌توان به طرح و عملیات گسترده در جنگ تمام‌عیار اقتصادی در براندازی نظام اشاره کرد. سوم استحاله فرهنگی و خودباختگی در کشور که اثرات مستقیم آن در اقتصاد و سبب معیشتی مردم مشهود است.

در پایان اگر نظر خاصی دارید بیان کنید؟

از اقدام ارزشمند رسانه‌ای روزنامه وزین همدان‌پیام که درباب تبیین جهاد و بیان دستاوردهای انقلاب اسلامی قدم پیش گذاشته و از شرح صدر خوانندگان گرانقدر که سرمایه‌های اصلی روزنامه هستند و در مطالعه گفت‌وگوی اختصاصی حوصله و همراهی کردند، صمیمانه سپاسگزارم. معتقدم در مسیر پیمودن گام دوم انقلاب و رسیدن به تمدن نوین اسلامی، چاره‌ای جز برافراشتن مشعل پرفروغ عمل به قانون اساسی جمهوری اسلامی، وصیت سیاسی الهی رهبر فقید انقلاب اسلامی، بیانیه جامع و مانع ۷ فصلی گام دوم، اجرای منویات تمام و کمال نایب‌المهدی امام خامنه‌ای مدظله‌العالی در پرتو تفکر عاشورایی و شعار نشأت گرفته از شعور انقلاب «ما می‌توانیم»، وجود ندارد.



همدان آماده میزبانی از گردشگران نوروزی

با حضور نمایندگان یونسکو نوروز جهانی از همدان کلید میخورد



موظف به اجرای دستورالعمل ابلاغی است. وی افزود: دستورالعمل اجرایی سفر در نوروز ۱۴۰۱ با در نظر گرفتن مصوبات ابلاغی ستاد ملی مدیریت کرونا، رعایت کامل پروتکل‌های بهداشتی و تامین آرامش روانی جوامع میزبان انجام می‌شود و کلیه خدمات سفر، تردد و اقامت با ملاحظات بهداشتی و محدودیت‌های پیش بینی شده است. فرماندار همدان تصریح کرد: فعالیت کلیه مراکز سرو مواد غذایی، مراکز اقامتی، تفریحی و تورهایی که میزبان گردشگر در محل هستند، مشروط به تزریق حداقل دو دُز واکسن توسط کلیه صاحبان مشاغل، کارفرمایان، کارکنان، مشتریان مربوط و نیز قرار نداشتن آنان در دوره قرنطینه و درمان بیماری کرونا است.

هیچ یک از خانه‌مسافرها مجوز فعالیت در ایام نوروز را ندارند

مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان نیز گفت: ۴ هزار و ۳۰۰ تخت بخش خصوصی شامل هتل‌ها و میهمانی‌ها آماده میزبانی از مسافران نوروزی هستند، اما طبق تجربیات سال‌های گذشته در برخی از روزها مسافران نیازمند اسکان به ۸ هزار نفر نیز رسیده است، بنابراین سایر نهادها به ویژه آموزش و پرورش نیز باید فعال شوند. علی‌المیر با بیان اینکه هیچ یک از خانه‌مسافرها مجوز فعالیت ندارند، تصریح کرد: پیشنهاد می‌شود شعبه ویژه‌ای در دادگستری برای برخورد با این افراد تشکیل شود و با برخورد سلبی زمینه هدایت و استقبال از این افراد را برای دریافت مجوز قانونی ایجاد کنند.

آمادگی موزه‌های همدان برای میزبانی از مسافران نوروز ۱۴۰۱ مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی همدان از آمادگی موزه‌های استان برای میزبانی از گردشگران نوروزی خبر داد علی‌المیر گفت: در سطح استان ۱۴ موزه تحت مالکیت این اداره کل بوده که همگی آنها در ایام نوروز ۱۴۰۱ آماده میزبانی از مسافران هستند. موزه‌های استان در ایام نوروز با رعایت پروتکل‌های بهداشتی و استفاده از کارشناسان متخصص راهنمایی‌های لازم را به بازدیدکنندگان ارائه خواهند داد. وی ادامه داد: هر ساله در ایام نوروز مسافران زیادی از موزه‌های استان بازدید می‌کنند.

نوروزگاه در همه شهرستان‌های همدان برگزار می‌شود

مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی همدان از برگزاری مراسم نوروزگاه در ۱۰ شهرستان استان خبر داد. نوروزگاه در همه شهرستان‌های همدان برگزار می‌شود. علی‌المیر با اعلام این مطلب اظهار کرد: این مراسم در مکان‌های تاریخی و گردشگری پربازدید سطح استان برگزار می‌شود و در تعدادی از شهرستان‌ها نوروزگاه در چندین نقطه از شهر اجرا می‌شود.

وی افزود: مراسم نوروزگاه از اول فروردین آغاز می‌شود و در هر شهرستان با توجه به آداب و رسوم هر منطقه برنامه‌های مختلفی اجرا خواهد شد. وی ادامه داد: با توجه به شرایط کرونایی برنامه‌ریزی شده است نوروزگاه در مکان‌های روباز یا یک مکان بزرگ برگزار شود تا تجمع کمتری به وجود بیاید.

در ادامه این جلسه رئیس دانشگاه علوم پزشکی استان با تأکید بر اینکه هنوز ویروس کرونا از بین نرفته است و همچنان خطر ابتلا به این ویروس در استان وجود دارد، خاطرنشان کرد که با وجود روند کاهشی در بیماران سرپایی و بستری، اما شمار بیماران بستری تغییری نیافته است و میزان موارد بیماران کرونایی سرپایی در یک هفته گذشته کاهشی بوده و تعداد مراجعان سرپایی به اورژانس

پس از دو سال که کرونا محدودیت‌ها را حاکم بر تصمیم‌گیری‌ها کرده است حالا کشور میزبان نوروزی پر مسافر را تجربه کند. امسال هم ستاد خدمات سفر همدان با ۱۰ کمیته فعال دبیرخانه خود را در یادمان عین القضات تشکیل خواهد داد.

آنطور که در ستاد ملی مقابله با کرونای استان اعلام شد: تزریق ۲ دُز واکسن مینا و مجوز سفرهای نوروزی قرار گرفت. این تصمیم براساس اظهارات رئیس‌جمهوری در ستاد ملی مقابله با کرونای کشور و با توجه به بخش قابل توجهی از مردم هنوز دُز سوم واکسن را تزریق نکرده‌اند، گرفته شد.

در جلسه روز گذشته استاندار برای برنامه‌ریزی سفرهای نوروزی دستورالعمل ابلاغ کرد و قرار شد کمیته تخصصی برای بررسی چگونگی اسکان و تغذیه مسافران نوروزی با در نظر گرفتن دیدگاه‌های دانشگاه علوم پزشکی تشکیل و نسبت به بررسی دقیق این موارد اقدام کند.

علیرضا قاسمی‌فرزاد با توجه به سرعت شیوع سویه امیکرون، شرط سفر به خارج از استان را رعایت شیوه‌نامه‌های بهداشتی از جمله فاصله‌گذاری اجتماعی، استفاده از ماسک و تزریق واکسن به ویژه دُز سوم برای افراد بزرگسال و دُز نخست برای افراد ۱۲ تا ۱۷ سال دانست. همچنین وی با اشاره به تردهای روزهای منتهی به پایان سال و تعطیلات نوروزی بر این موضوع هم تأکید کرد که حتی افرادی که دارای خودروهای شخصی هستند و تاکنون نسبت به تزریق ۳ دُز واکسن اقدام نکرده‌اند باید اعمال قانون صورت گیرد.

*از ظرفیت‌های استان برای میزبانی مسافران نوروزی استفاده شود استاندار با تأکید بر اینکه واحدهای اقامتی مرتبط با میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی نسبت به دریافت OR از سامانه هوشمند اقدام کنند، ادامه داد: ارائه خدمات در اماکن اقامتی و هتل‌ها مشروط به ارائه تأییدیه تزریق ۳ دُز واکسن با ارائه تست منفی است.

قاسمی از آماده‌باش بودن مراکز خدماتی مانند بیمارستان‌ها، اورژانس و هلال‌احمر خبر داد و گفت که باید تمامی مراکز خدماتی در ایام نوروز فعال باشند چراکه احتمال بروز هرگونه بحران در این روزهای تعطیلات وجود دارد.

علاوه بر این مراکز؛ استاندار به فعالیت صنوف به ویژه نانواهای در مسیرهای پرتردد مسافران اشاره و بیان کرد که باید نانواهای موجود در این مسیرها نیز در ایام نوروز فعال باشند.

نوروز جهانی از همدان

حسینی در ستاد خدمات سفر استان همدان اظهار کرد: همدان با وجود ظرفیت‌ها و جاذبه‌های طبیعی و تاریخی فراوان، همواره در طول سال به‌ویژه ایام نوروز جزء استان‌های گردشگرپذیر کشور بوده است.

وی عنوان کرد: در دو سال گذشته به دلیل بیماری کرونا سفرهای نوروزی انجام نشده و امسال با توجه به بهبود شرایط، پیش‌بینی می‌شود شهر همدان با بیشترین پیک مسافر در این ایام مواجه شود.

شهردار همدان با بیان اینکه جشن جهانی نوروز امسال با حضور نمایندگان یونسکو و نیز با حضور مهمانان و گردشگران داخلی و خارجی در این ایام برگزار می‌شود، گفت: این جشن فرصتی طلایی برای معرفی فرهنگ غنی، جاذبه‌های گردشگری استان خواهد بود. فرماندار همدان گفت: ستاد خدمات سفر شهرستان به تبع ستاد استانی و کشوری با رویکرد مدیریت و برنامه‌ریزی سفرهای ایمن و مسئولانه و حمایت از کسب و کارهای آسیب دیده و ایجاد نشاط اجتماعی و هدایت سفر به مناطق ایمن از ابتدای اسفند ماه فعال شد.

ستاد با رویکرد سفر مسئولانه

محمدعلی محمدی در ستاد خدمات سفر شهرستان همدان، بیان کرد: این ستاد با رویکرد مدیریت و برنامه‌ریزی سفرهای ایمن و مسئولانه و حمایت از کسب و کارهای آسیب دیده و ایجاد نشاط اجتماعی و هدایت سفر به مناطق ایمن به تبع ستاد استانی و کشوری خدمات سفر راه اندازی شده و



بیمارستان‌ها پس از ۳ هفته به زیر ۲ هزار نفر رسید که کاهش محسوسی داشته است، اما با این وجود باید همشهریان رعایت پروتکل‌های بهداشتی را نادیده نگیرند.

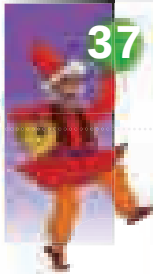
محمد مجذوبی افزود: افراد مسن نسبت به سایر گروه‌های سنی در برابر کرونا آسیب‌پذیرتر هستند، همچنین بروز علائم بیماری در افراد مسن همانند کودکان زیر ۲ سال خفیف بوده، بنابراین آنها نسبت به پیگیری برای درمان اقدام نکرده و زمانی مراجعه می‌کنند که ویروس بخش زیادی از بدن را درگیر کرده است، بنابراین از افراد مسن و خانواده‌های آنان می‌خواهیم در صورت مشاهده علائمی نظیر ضعف و بی‌حالی، بی‌اشتهایی و بی‌رغبتی ساده بلافاصله به مراکز درمانی مراجعه کنند.

بازرس ستاد کرونای استان نیز به نحوه برگزاری مدارس پرداخت و گفت: آموزش و پرورش دانشگاه‌های استان نسبت به برگزاری حضوری همه کلاس‌ها پیشگام شده تا دغدغه مسئولان به ویژه رئیس‌جمهوری را رفع کنند.

مهدی فرجی ادامه داد: وضعیت رعایت شیوه‌نامه‌های بهداشتی از سوی صنوف و ارائه‌دهندگان خدمات مطلوب است، اما با وجود افزایش حجم مراجعه مردم به بازار و فروشگاه‌ها در آستانه سال جدید، رعایت پروتکل‌ها از سوی مردم ضعیف است.

محمود نقوی، مدیرکل آموزش و پرورش استان نیز گفت: روند آموزش در مدارس در ۲ هفته گذشته به‌صورت حضوری بوده که طبق بازرسی‌های صورت گرفته از ۱۰ مدرسه استان، وضعیت متوسطه اول مناسب بوده، اما ضعف‌هایی در متوسطه دوم مشاهده شد.

گفتنی است که رئیس‌جمهوری با اشاره به مصوبه ستاد ملی مقابله با کرونا مبنی بر ضرورت برگزاری کلاس‌ها و امتحانات مدارس و دانشگاه‌ها به شکل حضوری در شرایط غیراضطراری کرونایی تأکید کرده است که برابر این مصوبه طفره رفتن از برگزاری حضوری کلاس‌های درس و امتحانات دانش‌آموزان و دانشجویان تخلف محسوب می‌شود.



شهرداری همدان پرتوان به استقبال بهار رفت

مجید بیات

شهردار همدان از آمادگی کامل مدیریت شهری در اجرای طرح های استقبال از بهار در شهر همدان خبر داد. به گزارش امور ارتباطات و امور بین الملل شهرداری همدان سید مسعود حسینی بر لزوم آمادگی کامل دستگاه های مجموعه مدیریت شهری تاکید کرد و گفت: شهرداری همدان همه ساله و در آستانه ورود به سال جدید با اجرای طرح استقبال از بهار اقدام به تمهیدات و پاکیزه سازی بوستان ها و اماکن گردشگری و تاریخی می کند تا فضای پاکیزه و با نشاطی را در نوروز برای مسافران و شهروندان ایجاد کرده باشد. به گفته وی، ستاد استقبال از بهار شهرداری همدان امسال خدمات مطلوب تری به شهروندان و مسافران در طول تعطیلات نوروزی ارائه خواهد داد. وی یادآور شد: در برنامه های امسال ستاد نوروزی توجه ویژه ای به موضوع گردشگری شده و یکی از مهم ترین راههای تحقق این موضوع، تکریم و ایجاد فضاهای مناسب برای مسافران و گردشگران نوروزی است. حسینی با اشاره به توجه ویژه شهرداری همدان به تمهیدات و فضا سازی مناسب در راه های اصلی و ورودی شهر، میدان ها، حاشیه های آثار تاریخی و مذهبی، بوستان ها، آرامستان ها و مزار شهدا در تعطیلات نوروزی امسال، اضافه کرد: برنامه ریزی های لازم در این زمینه از سوی سازمان های زیرمجموعه شهرداری همدان به عمل آمده است. وی ادامه داد: اجرای برنامه های شاد و هنرمندانه با هدف ایجاد شادابی بین شهروندان و مسافران، ایجاد غرفه های توزیع میوه در ۴۰ نقطه شهر همدان با همکاری اداره تعاون روستایی، استقرار چادر و داربست توزیع میوه دولتی در غرفه های نوروزی زیر نظر سازمان، طرح ویژه عرضه مایحتاج شهروندان

در فروشگاه های شهروند و همشهری با نظارت کارشناسان سازمان از محصولات عرضه شده و هم چنین رعایت کامل پروتکل های بهداشتی در روز بازار ها، استقرار نیروهای واحد پیشگیری و رفع سد معبر در اماکن تفریحی و گردشگری، توجه به نظافت شهر و کاشت گل، لکه گیری و مرمت آسفالت معابر با رعایت مدیریت بر نحوه هزینه از رویکردهای اصلی شهرداری همدان در رابطه با استقبال از بهار ۱۴۰۱ است. شهردار همدان اضافه کرد: آماده باش ۱۰ ایستگاه، ۱۲۰ نیروی عملیاتی و اداری آتش نشانی در شب چهارشنبه پایان سال و استقرار گروه های عملیاتی در سطح شهر، چاپ پوستر، بنر و بروشور هشدارهای ایمنی در خصوص چهارشنبه پایان سال، استقرار اکیپ عملیاتی سیار و خودروهای عملیاتی در اماکن شلوغ و پر تردد جهت امداد رسانی احتمالی و به موقع در هفته پایان سال و گشت زنی آتش نشانان موتور سوار، در شب چهارشنبه آخر سال و روز طبیعت در سطح شهر و اماکن حساس از دیگر اقدامات این شهرداری در راستای طرح استقبال از بهار است. وی در ادامه خاطر نشان کرد: امیدواریم با همکاری و همدلی همکاران زحماتش شهرداری همدان لحظات خوبی را برای شهروندان و مسافران نوروزی به ارمغان آوریم. حسینی گفت: شهرداری همه ساله با اجرای اقداماتی از قبیل شستشو، رنگ آمیزی و نصب المان های شهری، آذین بندی، اصلاح و رفع نواقص به استقبال بهار می رود و این طرح ها در قالب عمرانی، ترافیکی، خدمات شهری، رفت و روب و جمع آوری زباله و نگهداری در محلات و کوچه های هر منطقه به صورت ویژه اجرا می شود. اراده مصمم مدیریت شهری برای رفع نواقص معابر شهر با بیان اینکه بر اثر نزولات آسمانی و فرآیند برف ریزی که در شهر همدان

انجام شده رویه آسفالتی خیلی از معابر آسیب دیده و باعث ایجاد ترک و چاله شده است، گفت: شهرداری با نزدیک شدن به فصل بهار برحسب سنت دیرینه درصدد بهبود آسفالت ها در راستای نگهداری از معابر برآمده است و امیدواریم با فراغ بال به شهروندان خدمات شایسته ای ارائه بدهیم. وی ادامه داد: در طرح استقبال از بهار در حوزه آسفالت، لکه گیری و ترمیم آسفالت های فرسوده که از اول اسفندماه آغاز شده، سعی کردیم اکثر چاله های ایجاد شده در بستر خیابان ها را ترمیم کنیم و به منظور اجرای بهتر و شایسته این طرح از شهروندان محترم تقاضا می شود در هر نقطه از شهر چاله یا فرسودگی آسفالت را به سامانه ۱۳۷ شهرداری که ۲۴ ساعته پاسخگو است، اطلاع دهند تا در اسرع وقت به رفع نواقص از سوی اکیپ اجرایی اقدام شود. شهردار همدان با تاکید بر این مسئله که طرح تا پایان فروردین ماه ادامه دارد، افزود: به منظور اجرای این طرح گروه های اجرایی به طور دائم طی تمام ایام در سه بخش رفع چاله ها، خرابی سطح و سرویس معابر به ترمیم رویه های آسفالتی که بر اثر نفوذ آب به لایه های زیرین آسیب دیده اند، اقدام می کنند. وی ادامه داد: یکی از اولویت های مدیریت شهری ارائه خدمت مطلوب به شهروندان است و شهرداری همدان همواره به جهت رفاه شهروندان و سوق دادن شهر به سوی آبادانی، تمام تلاش خود را به کار گرفته است؛ با ادامه طرح این نوید را به شهروندان می دهیم که هیچ چاله یا خرابی در بحث رویه های آسفالتی نداشته باشیم، البته شهروندان عزیز هرچا چاله یا خرابی آسفالت در مسیر عبوری خودروها مشاهده می کنند، با سامانه ۱۳۷ شهرداری در میان بگذارند تا براساس اولویت و اهمیت معبر تحت آسفالت ریزی قرار بگیرد.





هشدار: نوروز پر سفر در پیش است



رستوران‌ها، بین‌راهی‌ها و اقامتگاه‌ها به نظارت دقیق‌تری نیاز دارد، اگرچه معاونت گردشگری همواره تأکید دارد تأسیسات گردشگری از جمله مراکزی هستند که دستورالعمل‌های ستاد کرونا را دقیق و کامل اجرا می‌کنند. علاوه بر این، از آنجا که نزدیک به ۷۰ درصد سفرها در ایران جاده‌ای انجام می‌شود و کنترل وضعیت اتوبوس‌ها، استراحتگاه‌ها و توقفگاه‌های بین‌راهی با وزارت راه است، این پرسش مطرح است که ۲ ماه باقی‌مانده تا نوروز، این وزارتخانه چه تدبیری برای ایمن‌سازی این مراکز و وسایل نقلیه عمومی برای استفاده کم‌خطر مسافران دارد؟ معمولاً بیشترین اعتراض‌ها در سفرهای جاده‌ای نیز به وضعیت بهداشت مراکز بین‌راهی به‌ویژه سرویس‌های بهداشتی مربوط می‌شود، برای بهداشتی کردن این مراکز با توجه به ۲ سال تجربه رویارویی با کرونا، برنامه‌ای وجود دارد؟

آیا کمپ‌های مسافرتی که مسئولیتشان با شهرداری‌ها است، آماده پذیرش مسافران در پیک ششم کرونا هستند؟ امکانات محدود آنها که اغلب هزینه قابل توجهی از مسافران به خاطر آن دریافت می‌شود، تجهیز و آماده شده است؟ آیا بر روی مدارس که هر سال از پذیرش مسافران عمومی برحذر داشته می‌شوند، اما برخی از آنها خلاف این دستور عمل می‌کنند، نظارت بهداشتی می‌شود و برای نوروز ۱۴۰۱ چه تصمیمی در این باره گرفته خواهد شد؟ ظرفیت محدود بازدید برای موزه‌ها و سایت‌های گردشگری در نوروز چگونه رعایت خواهد شد و نظارت بر آنها با توجه به نیروی محدود انسانی چگونه انجام می‌شود؟ سرکشی از موزه‌ها نشان می‌دهد در ماه‌هایی که این مراکز باز شده‌اند ظرفیت محدود بازدید در دوران کرونا به درستی رعایت نشده است، به طوری که برخی موزه‌ها در یک روز شاهد حضور هزار نفر بازدیدکننده بوده‌اند. ستاد مدیریت کرونا که هشدار پیک ششم کرونا را داده و در دوره‌های گذشته سفر را یکی از عوامل انتشار ویروس در کشور دانسته، از حالا برای مدیریت سفر و اجماع با سایر دستگاه‌های ذی‌ربط برای جلوگیری از یک وضعیت بحرانی دیگر، چه تدبیری دارد؟ آیا قرار است در آخرین لحظات مسافران و تأسیسات گردشگری را که هزینه کرده‌اند و امکان بازگشت هزینه‌هایشان وجود ندارد یک بار دیگر غافلگیر کند؟ آیا قرار است مثل گذشته صورت‌مسأله را با محدود کردن سفر پاک کند یا تدبیر دیگری خواهد داشت؟

می‌دهند تا ستاد کرونا درباره بازگرداندن محدودیت‌های سفر تصمیمی نگرفته همچنان به کار خود ادامه دهند و خدمات سفر بفروشد شاید رکود اقتصاد گردشگری استان‌شان را جبران کنند. از طرفی، رویکرد استان‌ها در نمایشگاه گردشگری تهران برای معرفی و تبلیغ ظرفیت‌هایشان که به روال هر سال سنتی و فارغ از نوآوری و خلاقیت بود، نشان می‌دهد که برای مسافران بیشتر از ظرفیت استان، در نوروز هیچ برنامه‌ریزی مشخصی از پیش ندارند؛ مثلاً مسئولان غرفه استان ایلام درحالی که می‌گفتند پیش از نمایشگاه تمام ظرفیت اقامتی استان به واسطه تورها برای نوروز تکمیل شده است، اما همچنان در حال تبلیغ برای سفر به این استان بودند و از میل و تقاضای مردم برای مسافرت به ایلام سخن می‌گفتند، درحالی که هیچ برنامه‌ریزی برای سرریز مسافر نداشتند. این وضعیت در بیشتر استان‌های کشور مشهود است.

⚠ هشدار: نوروز پر سفر در پیش است

علاوه بر این، با وجود هشدارهایی که درباره آغاز پیک ششم کرونا در کشور داده شده، اما در برنامه‌ریزی سفر از هم‌اکنون هیچ پیش‌بینی برای محدودیت‌های احتمالی صورت نگرفته که اگر مثل نوروز ۱۳۹۹ به یک‌باره شرایط «فوق‌العاده» در کشور اعلام شد و ستاد کرونا برای محدودیت سفر در نوروز تصمیم گرفت، چه تدبیری داشته باشد تا مثل گذشته، مسافر و تأسیسات گردشگری دوباره متضرر نشوند.

پس از گذشت ۲ سال درگیری با کرونا دیگر نمی‌توان اعلام بی‌تجربگی یا غافلگیری کرد، با این حال، هنوز آنچنان که باید بین ستاد مدیریت کرونا و وزارت گردشگری هماهنگی دقیقی مشاهده نمی‌شود و الگوی تعریف شده‌ای برای مدیریت سفر وجود ندارد، اگرچه در مقطعی به افرادی که ۲ دُز کامل واکسن را تزریق کرده‌اند اجازه سفر بدون محدودیت داده شده است، اما دیده می‌شود تأسیسات گردشگری و یا بخش‌های خدماتی سفر و حمل‌ونقل آنچنان به کنترل این موضوع متعهد نیستند و یا با اغماض واکسن و تست مسافران را کنترل می‌کنند. از سوی دیگر، آنچنان که برخی تأسیسات گردشگری گفته‌اند وزارت بهداشت نظارت دقیق، مستمر و پایداری در کنترل دستورالعمل‌های کرونا در این اماکن ندارد و وضعیت بهداشت برخی

در حالی که شرایط شهرها دوباره رو به قرمز شدن می‌رود و هشدارها درباره فراگیر شدن سویه «میکرون» کرونا در کشور تشدید شده است، کارشناسان و برنامه‌ریزان سفر پس از ۴ روز برگزاری نمایشگاه گردشگری به این پیش‌بینی رسیده‌اند که نوروز پر سفری در پیش داشته باشند.

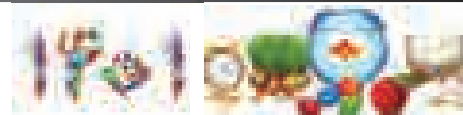
مسئولان حوزه میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی ماه‌ها است که از «سونامی سفر» صحبت می‌کنند، ۴ روز برپایی نمایشگاه گردشگری در تهران نیز بیشتر استان‌ها را به این نتیجه رسانده که در نوروز ۱۴۰۱ مسافران بیشتری به نسبت تعطیلات نوروز ۱۴۰۰ داشته باشند.

با این وجود، هنوز اقدامی برای مدیریت سفرها آن هم در وضعیت ناپایدار و هشدارآمیز «میکرون» مشاهده نمی‌شود که از سوی متولی پیش‌بینی شده و یا در دستور کار باشد. به نظر می‌رسد استان‌ها با وجود تجربه نوروز ۱۳۹۹ که به یک‌باره سفرها با تصمیم ستاد ملی کرونا لغو شد، از حالا هیچ پیش‌بینی و یا مدیریت بحرانی برای نوروز ۱۴۰۱ با این پیش‌فرض که ممکن است با تشدید سویه جدید کرونا محدودیت‌ها دوباره بازگردانده شود، ندارند و فعلاً فقط مشغول فروش خدمات سفر هستند. بیشتر استان‌های شرکت‌کننده در نمایشگاه گردشگری تهران در پاسخ به این پرسش که «اگر محدودیت‌های کرونا در آستانه تعطیلات نوروز بازگردانده شود و مثل دوره‌های پیشین سفرهای جاده‌ای که حجم بیشتری از سفر ایرانی‌ها را به خود اختصاص می‌دهد، کنسل شود و سایت‌های گردشگری بسته شود، چه برنامه‌ای برای مدیریت مسافران وجود دارد»، با امیدوارند این اتفاق نیفتد یا ترجیح

آیا کمپ‌های مسافرتی که مسئولیتشان با شهرداری‌ها است، آماده پذیرش مسافران در پیک ششم کرونا هستند؟ امکانات محدود آنها که اغلب هزینه قابل توجهی از مسافران به خاطر آن دریافت می‌شود، تجهیز و آماده شده است؟

آیا بر روی مدارس که هر سال از پذیرش مسافران عمومی برحذر داشته می‌شوند، اما برخی از آنها خلاف این دستور عمل می‌کنند، نظارت بهداشتی می‌شود و برای نوروز ۱۴۰۱ چه تصمیمی در این باره گرفته خواهد شد؟

پس از گذشت ۲ سال درگیری با کرونا دیگر نمی‌توان اعلام بی‌تجربگی یا غافلگیری کرد، با این حال، هنوز آنچنان که باید بین ستاد مدیریت کرونا و وزارت گردشگری هماهنگی دقیقی مشاهده نمی‌شود و الگوی تعریف شده‌ای برای مدیریت سفر وجود ندارد، اگرچه در مقطعی به افرادی که ۲ دُز کامل واکسن را تزریق کرده‌اند اجازه سفر بدون محدودیت داده شده است، اما دیده می‌شود تأسیسات گردشگری و یا بخش‌های خدماتی سفر و حمل‌ونقل آنچنان به کنترل این موضوع متعهد نیستند و یا با اغماض واکسن و تست مسافران را کنترل می‌کنند.



ایران

وجشن های باستانه

نمایانگر توجه اقوام ایرانی به پاکیزگی و حفظ محیط زیست است.

چهاردهمین روز و به قولی بیستمین روز اسفند، روز برپایی جشن گلدان یا درختکاری است. در این روز به استقبال از عید نوروز و بهار، گل و گیاهان را در گلدان می کاشتنند تا در زمان تحویل سال، سبزی سفره هفت سین باشد درحالی که امروزه، سبزه های

نوروزی در روز سیزدهم تلف شده و هزینه مالی آن موجب خسارت به مردم و زباله آن نیز طبیعت را آلوده می کند.

روز نوزدهم ماه های ایران باستان در تقویم اوستایی روز فروردین نام دارد بنابراین ۱۹ اسفند جشن فروردگان است. این جشن برای بزرگداشت درگذشتگان بوده و مردم بر سر مزار رنگان خود می رفتند و بر این باور بودند که ارواح درگذشتگان آن ها می توانند در این شادی با آن ها سهیم شود. مردم، آرامگاه درگذشتگان را با آب و گلاب می شستند و گل و گیاه بر سر مزار آن ها می گذاشتند هر چند که هنوز هم ایرانیان در آستانه سال نو یا پس از تحویل سال به آرامستان ها می روند و به این ترتیب آغاز سال جدید را با عزیزان درگذشته خود جشن می گیرند.

۲۳ اسفند جشن پایان فصل زمستان است. این روز در ایران باستان پایان سال بوده و مردم روی پشت بام ها آتش بر می افروختند زیرا اعتقاد داشتند که از ۲۵ اسفند تا پایان سال، شب و روز برابر بود و انسان در این ۵ روز آفریده شده است. این جشن ۵ روز و به قولی ۱۰ روز ادامه داشته است. برخی نیز ۲۹ اسفند را جشن پایان فصل زمستان می دانند.

نگهداری از طبیعت و محیط زیست، مهم ترین اصل زندگی ایرانیان باستان بوده و هر زمان، به بهانه شکرگزاری به درگاه خدا، آئین های شادمانی برپا می کردند. عید نوروز در آغاز بهار، جشن تیرگان در تابستان، جشن مهرگان در پاییز و جشن یلدا هم در استقبال از زمستان جشن های چهارگانه ای بود که در هر فصل برگزار می شد که بعضی از آن ها در فهرست میراث معنوی ایران و یونسکو به ثبت رسیده است. اما علاوه بر جشن های چهارگانه، هر ماه هم جشن مخصوص خودش را داشت. در تقویم ایران باستان هر روز برای خود یک نام داشت و زمانی که یک روز و یک ماه هم زمان می شد، جشن ماهانه در آن روز برپا می کردند و ماه سرد و پربرف اسفند هم بی نصیب از این شادی نبود زیرا بر این باور بودند که اسفند یعنی پاک و مقدس و نام فرشته ای است که زمین را سرسبز و پاک نگه می دارد.

اسفند یا اسپند، در متون پهلوی به معنای برکت بخشنده آمده است. دوازدهمین ماه سال و پنجمین روز از هرماه شمسی است که نگهبان آن، «سپندارمذ» است و ۶ جشن مخصوص به خود داشته است.

جشن سپندارمذگان، آئین نکوداشت بانوان ایرانی است. «سپندارمذ» به معنی فروتنی و پاکی است و پنجمین روز ماه اسفند، زمان برگزاری جشن سپندارمذگان یا اسفندگان بوده است. در این جشن الهه نگهبان بانوان پارسا و نیکخواه ستایش می شد. در این جشن مردان برای بانوان خود هدیه آورده و آنان را گرمای می داشتند. محبت و عشق مفاهیم اصلی این جشن بود.

جشن نوروز ردها و آب های روان در ۱۳ اسفند برگزار می شد. در این روز بود که ایرانیان به لایروبی و پاکسازی رودخانه ها، قنات ها و چشمه ها می پرداختند و در پایان کار، عطر و گلاب بر آب و مسیر آن می پاشیدند که می توان گفت



چهارشنبه سوری

یکی دیگر از جشن های ایران

بوده که در این جشن مردم به استقبال بهار می روند.

چهارشنبه سوری، مراسم آتش افروزی و جشن و سرور در چهارشنبه آخر سال است. آتش برای ایرانیان باستان، مقدس و همپایه فرزند اهورامزدا محسوب می شد و از این رو پیش از جشن نوروز در سبید و شصتمین روز سال آتش برمی افروختند. از رسوم چهارشنبه سوری، نیایش، سر زدن به بزرگ ترها، پخت آش نذری، پختن حلوا و روشن کردن آتش بر بام خانه ها برای طلب گرما و نور بوده که امروزه جای خود را به آدابی دیگر داده است. نکته اساسی در برپایی جشن های ایرانی، ارتباط آن با پدیده های طبیعی است. این مراسم، بر پایه احترام و پاسداشت طبیعت و حفظ محیط زیست بوده و هیچ گاه بهانه ای برای اذیت گیاهان و حیوانات نبوده است.

*منبع: محمدجعفر، یاحقی؛ (۱۳۸۶) فرهنگ اساطیر؛ فرهنگ معاصر.





سفره رمضان ایران با سوغات همدان



ابلاغی اعمال می‌شود، گفت: میانگین نرخ عرضه هر کیلوگرم شیرینی خشک در استان ۳۷ هزار تومان است.

وی با بیان اینکه در ۲ سال گذشته به دلیل شرایط ناشی از همه‌گیری ویروس کرونا بازار قنادی‌ها رونق گذشته را ندارد، تصریح کرد: امیدواریم بازار روزهای پایانی امسال پرونق‌تر از سال‌های گذشته باشد.

وی با بیان اینکه تلاش بسیاری برای شناساندن سوغات همدان به ایران و جهان صورت گرفته که باید ادامه یابد، گفت: کماج همدان شهرت جهانی پیدا کرده و هر ساله از سراسر کشور کماج به عنوان سوغات معروف همدان در ماه مبارک رمضان تهیه و مصرف می‌شود و حالا که آغاز ماه مبارک رمضان پایان تعطیلات نوروز است به‌نظر می‌رسد فرصت مناسبی است برای مسافرانی که به قصد سفر به همدان می‌آیند تا از این سوغات‌ها لذت وافر و کافی را ببرند.

آداب و رسوم بومی مردم همدان در ضیافت الهی ماه رمضان تاریخچه فرهنگی و رسوم برگزاری ماه رمضان در همدان به‌عنوان دارالمؤمنین و دارالمجاهدین به تاریخ صدر اسلام بازمی‌گردد که از جمله آن رسم کلوخ‌اندازان است که در بین مردم همدان نسل به نسل منتقل شده است. آئین کلوخ‌اندازی به این معناست که در روزهای پایانی ماه شعبان مردم همدان کبابی محلی به‌نام کباب سرداشی را که به صورت دایره‌ای و از گوشت تازه گوسفند، سیب‌زمینی، پیاز و ادویه‌های محلی تهیه می‌شود را پخت می‌کنند و در سفره‌هایی که به نیت ارتزاق نیازمندان و فقرا انداخته می‌شود قرار می‌دهند.

آذین‌روزه قلاغی

از طرفی مردم همدان مردمانی با پیشینه تاریخی در انجام واجبات الهی هستند برای همین کودکان همدانی در این ماه روزه قلاغی، به معنای روزه‌داری نصف روز می‌گیرند که از جمله رسوم مردم همدان در ماه رمضان است.

در فرهنگ سنتی همدان باب است کودکان مشروع نشده که سن آنها مکلف به انجام واجبات نیست همراه بزرگترها مشق بندگی و روزه‌داری می‌کنند و به اصطلاح صرفاً با خوردن یک وعده غذایی تا پیش از غروب آفتاب و اذان مغرب روزه قلاغی می‌گیرند.

آذین‌پخش آجیل مشکل گشا

آجیل مشکل گشا که ترکیبی خاص از خشکبار منطقه همدان به اضافه پسته مرغوب است به عنوان نذر گشایش مشکلات و برآورده شدن حاجات توسط مردم همدان در شب‌های قدر توزیع می‌شود.

پیشکش افطارانه به نوعروس‌ها

از رسوم زیبای همدانی‌ها در ماه رمضان را فرستادن افطارانه نو عروس است به این معنا که خانواده‌هایی که تازه عروس و داماد دارند افطارانه‌ای از طرف

اینجا یک میدان صنعتی است که حالا راسته بازار لوازم یدکی و تعمیرگاه‌های ماشین شده است، ساعت حدود ۴ بعدازظهر روز ۱۸ اسفند ماه است و حجم تردها در این منطقه بالاست شاید دلیل آن افرادی است که برای تعمیر ماشین، خرید قطعه و یا رسیدن به خروجی جاده همدان به تهران رفت و آمد می‌کنند.

با اینکه سال‌ها پیش بومیان زیادی در این محله سکونت داشتند و «چاپارخانه» یکی از محله‌های قدیمی شهر همدان است اما حالا دیگر کمتر نشانی از مسکونی بودن محله به چشم می‌خورد بیشتر آن چیزی که می‌بینی همان تصویر صنعتی میدان می‌باشد.

اما قصه مغازه‌ای کنج این میدان درست ابتدای خیابانی که به سمت میدان پروانه‌ها می‌رود همچنان پس از گذر سال‌ها به قوت خود باقی است، «مدحسین و کماج هایش» همان کماجی که حالا یکی از سوغاتی‌های معروف همدان شده است.

حدود ۸۰ سال پیش مدحسین با ترکیب آرد و ماست با شکر کلوخ‌های را می‌پزد که بعدها آن را کماج معرفی می‌کند، همان سال‌ها به گفته قدیمی‌های چاپارخانه، کماج‌هایش را برای فروش به این محله می‌آورده و کم و کم وقتی استقبال از کماج‌هایش بالا می‌رود مغازه‌ای را دست و پا می‌کند که حالا سال‌هاست در چاپارخانه محل فروش سوغات نامی همدان از جمله کماج، حلوازده، انگشت پیچ، زولبیا و بامیه است.

پس از مدتی پسر بزرگترش که کار را نزد پدر آموزش دیده بود در سال ۵۶ شعبه دیگری از حرفه پدر را در محوطه بلوار مدنی همدان دایر می‌کند و زمینه امروز می‌شود، در همدان بیشتر قنادها با آمدن ماه مبارک رمضان پخت سوغات را از سر می‌گیرند که شاید معروف‌ترین آن‌ها قنادی علوم، نجومی، زمینه و جامی هستند که پخت کماج و حلوا زرده‌هایشان معروف است.

به نظر می‌رسد حالا که پس از ۲ سال بار دیگر سفرهای استانی قوت گرفته، شاید تعداد زیادی از مردم به قصد همدان بارو بند ببندند. حالا که آغاز ماه مبارک رمضان در روز ۱۴ فروردین رقم خورده معرفی سوغات همدان به‌ویژه کماج، حلوازده و انگشت پیچ به مسافران شهرهای مختلف می‌تواند یکی از خوراکی‌های مقوی و خوشمزه سفره‌های افطار در سراسر کشور باشد.

شیرینی و سوغات همدان تا پایان عید گران نمی‌شود

بنابر گفته رئیس اتحادیه قنادان همدان به‌منظور حمایت از مصرف‌کننده و ایجاد رونق در بازار شب عید و به‌رغم افزایش قیمت مواد اولیه، هیچ تغییر و افزایشی در قیمت عرضه شیرینی تا ماه مبارک رمضان در سطح استان نخواهیم داشت.

محمد ارغوان با تأکید بر اینکه قیمت هر کیلوگرم شیرینی بر اساس نرخ‌نامه

خانواده داماد که عموماً شامل غذاهای سنتی، خوراکی‌های فصل و قطعه‌ای طلا است آماده شده و به‌عنوان پیشکش برای خانواده عروس فرستاده می‌شود. بنابراین سفر به همدان بدون خرید سوغاتی‌های خوشمزه مخصوص ماه مبارک رمضان برای دوستان و عزیزان کامل نمی‌شود سوغاتی‌های منحصربه‌فرد و متنوعی که خاطرات سفر به این استان را برای همیشه زنده نگاه می‌دارند.

آذین‌انگشت پیچ

همدانی‌ها از ترکیب سفیده تخم‌مرغ، شکر، گلاب و آب، شیرینی خوشمزه‌ای تهیه می‌کنند که به دور انگشتان شما می‌پیچد. این شیرینی که بیش از صد سال قدمت دارد، بافتی سفت شبیه به عسل داشته و منحصربه‌فرد است برای همین نام انگشت پیچ به این دلیل برای این شیرینی انتخاب شده که بافت غلیظ آن به مانند عسل به دور انگشتان دست می‌پیچد.

آذین‌حلوا زرده

حلوا زرده یکی دیگر از سوغاتی‌های همدان است که ظاهری شبیه به فرنی دارد، اما غلیظ‌تر بوده و رنگ آن به نارنجی می‌زند.

حلوا زرده از زرده تخم‌مرغ، شکر، نشاسته، زعفران، گلاب و روغن تهیه می‌شود، اما می‌توان به‌جای نشاسته در آن آرد برنج هم استفاده کرد.

آذین‌کماج و شیرمال

کماج از شیرینی‌های قدیمی شهر همدان است و به‌سختی می‌توان از آن‌ها گذشت، که از آرد، شکر، ماست و روغن حیوانی تهیه می‌شود.

آذین‌حلوا لوزی

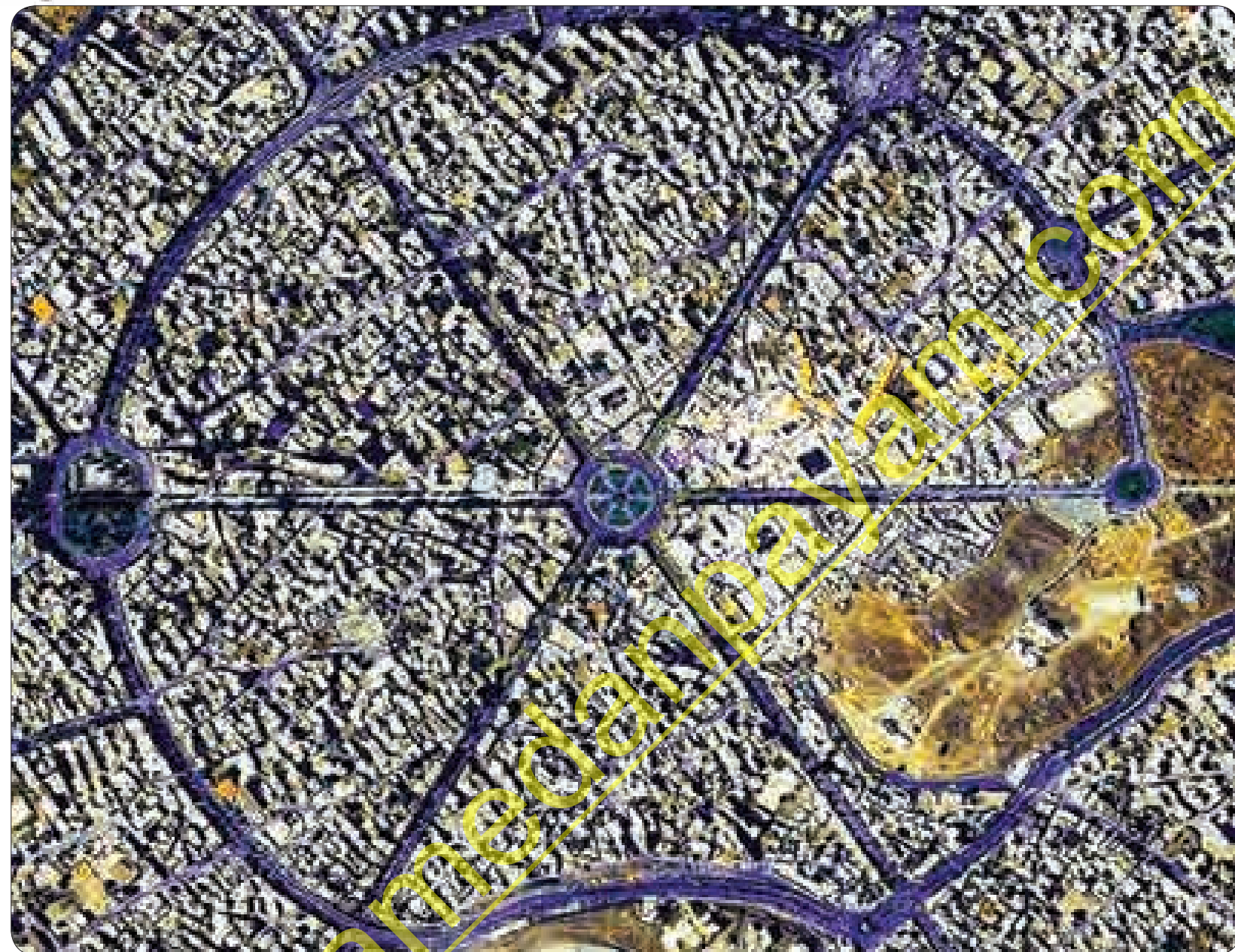
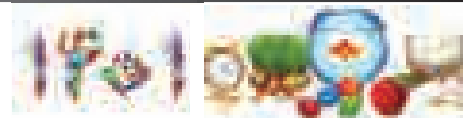
حلوا لوزی در همدان به دلیل برش‌های لوزی شکل آن به این نام معروف است. در تهیه حلوا لوزی از آرد برنج، مغز گردو، عسل، سیبوس گندم و زعفران استفاده می‌شود و در تمام شیرینی‌فروشی‌های همدان حداقل یک سینی از آن را می‌توان پیدا کرد.

آذین‌شیره انگور

شیره انگور یکی دیگر از پرفرودارترین سوغاتی‌های همدان است. همدانی‌ها شیره انگور خود را با انگورهایی از نوع فخری و گزنه‌ای تهیه می‌کنند.

در همدان دو نوع شیره انگور وجود دارد نوع اول شل و به رنگ قهوه‌ای پررنگ و نوع دوم آن سفت و به رنگ قهوه‌ای روشن‌تر که نوع دوم این شیره بیشتر در شهر ملایر یافت می‌شود.





تفکر دولتی سد توسعه همدان

کارآفرینان و سرمایه‌گذاران دانستند که این افراد هستند که می‌توانند موتور توسعه استان را به حرکت درآورند.

زمانی که هنوز یک بانک اطلاعاتی متمرکز در سطح کشور و استان همدان برای هماهنگی دستگاه‌های اجرایی در ارائه مجوزها وجود ندارد و سرمایه‌گذار برای کسب مجوزها باید کفش آهنی به پا کند و از این اداره به آن اداره دنبال گرفتن مجوزهایی باشد که زمان ارزشمند را تلف می‌کند، همچنین گاه به دلیل دید محدود یک متصدی امور اداری، صاحبان فکر و سرمایه در این راه پیشیمان شده و چه بسا برای عملیاتی کردن فکر و پروژه خود به دیگر استان‌ها کشیده می‌شوند می‌توان اذعان کرد موضوع مهمی که مورد فراموشی و غفلت قرار گرفته نبود اصلاح سیستم دولتی در استان است. مصداق‌های فراوانی از فرار سرمایه‌گذاران از استان همدان به دلیل رویکرد سختگیرانه استان در بهره‌گیری از ظرفیت‌ها در بخش‌های مختلف اقتصادی وجود دارد که صدای آنها نیز هیچگاه شنیده نشده و منافع حاصل از اقدامات آنها برای مردم استان پوچ شده است، اما اکنون در پایان سال ۱۴۰۰ و آغاز سالی جدید امید است تسهیل امور برای صاحبان فکر و سرمایه و به‌ویژه کارآفرینان از سوی سیستم‌های دولتی به هدفی برای مسئولان استان برای سال بعد تبدیل شود تا از همدان که مهد تاریخ و تمدن ایران زمین است و دارای ظرفیت‌های قابل توجه در بخش کشاورزی، صنعت و معدن است به‌عنوانی استانی تسهیلگر برای صاحبان فکر و سرمایه در کشور یاد شود تا این استان به جایگاهی که مردم لایق آن هستند دست یابد.

جهت تحقق توسعه پیدا کرده و حل کرد. مشکل اصلی استان همدان نبود ظرفیت برای رشد در هیچ زمینه‌ای نیست بلکه وجود رویکرد سختگیرانه دولتی است.

نمی‌توان گفت کشاورزی، صنعت، معدن یا گردشگری استان همدان مورد غفلت گرفته است، آنچه چیزی که به‌واقع مورد غفلت قرار دارد ساختار سخت و پیچیده بروکراسی اداری است که باید مورد بازنگری قرار گیرد تا راه‌های جدیدی برای تسهیل تولید محصول یا خدمات در استان همدان پیدا شود.

استان همدان در بخش کشاورزی، معدن و گردشگری جزو لیست ده استان برتر کشور قرار دارد اما تمامی این بخش‌ها هنوز نیاز به تمرکز برای جذب سرمایه‌گذار و حمایت از کارآفرینان دارند زیرا تنها زمانی می‌توان یک بخش را موفق اعلام کرد که توانسته باشد ظرفیت‌های بالقوه را بالفعل کند. یکی از راهکارهای این امر جذب سرمایه‌گذاری است که بتواند برای مردم استان ثروت و اشتغال ایجاد کند. برای نمونه وجود ظرفیت‌های خدادادی در بخش معادن استان همدان تا زمانی که نتواند در افزایش سرانه درآمد مردم اثرگذار باشد مطلوبیت به‌شمار نمی‌آید.

تفکر بخش دولتی در اعلام ظرفیت‌های استان به نحوی که برای مثال در سخنرانی‌ها گفته شود استان همدان در زمینه گردشگری مزیت دارد اما این ظرفیت عملاً به اشتغال‌زایی و درآمد منجر نشود بیانگر وجود غفلت در مسئولان استان است این در حالی است که تفکر بخش خصوصی در برخورد با این ظرفیت‌ها دستیابی به راهکارهایی برای تولید ثروت است. وظیفه دولت سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف این استان برای شکوفا کردن مزیت‌های نسبی نیست بلکه می‌توان تنها انتظار از آن را توجه به

استان همدان در غرب کشور دارای موقعیت جغرافیایی ویژه‌ای است که در تمامی محورهای اصلی توسعه نیز حرفی برای گفتن دارد. گردشگری، کشاورزی، صنعت و خدمات محورهای مهمی برای توسعه محسوب می‌شوند که همدان در تمامی این زمینه‌ها دارای ظرفیت و پتانسیل‌های قابل توجهی است اما به‌رغم اقدامات صورت گرفته همچنان مشکلات و چالش‌های جدی برای بهره‌گیری از این فرصت‌ها برای دستیابی به رشد و توسعه استان، به‌ویژه افزایش سرانه درآمد در استان همدان وجود دارد.

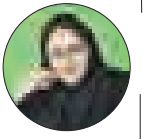
همدان یکی از ۵ شهر قدیمی کشور است که در آن بیش از هزار و ۸۰۰ اثر باستانی ثبت شده همچنین به‌عنوان ورودی بازار ۷ میلیونی ۳ استان غرب کشور و با فاصله نزدیک به پایتخت، با برخورداری از دانشگاه‌هایی با اعتبار جهانی، تولید ۵ میلیون تن انواع محصولات کشاورزی، تولیدکننده فولاد، سیمان، کاشی و سرامیک و بیش از ۲۷ نوع ماده معدنی در حدود ۲۰۰ معدن فعال است که با وجود مقبره بوعلی سینا به‌عنوان قطب گیاهان دارویی نیز شناخته شده که البته این موارد تنها بخشی از ظرفیت‌های استان همدان است. در برابر این ظرفیت‌ها سرانه ناخالص و درآمد ناخالص استان همدان نسبت به میانگین کشوری پایین‌تر است که به تبع آن درآمد مردم همدان نیز پایین‌تر از میانگین کشوری است.

توانمندی‌های استان در بخش‌های مختلف بیانگر نیاز ضروری به برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری را نشان می‌دهد اما در عمل باید از دید سرمایه‌گذاران و علاقه‌مندان به سرمایه‌گذاری، چالش‌های این استان را در



ردپای شاه همدان در کولاب

به توجه به ۳۰ سال خواهرخواندگی



مریم مقدم



۳۱ ۱۳۹۴ سالی به نام شاه همدان

یونسکو تصمیم گرفت سال ۲۰۱۴ را به مناسبت هفتصدمین سال تولد عارف نامدار ایرانی، میرسیدعلی همدانی و نیز ثبت نام وی در تقویم مشاهیر به نام این شخصیت والا نام گذاری کند؛ این اتفاق رخ داد و در این میان از آنجا که میرسیدعلی همدانی زاده همدان و مرقدش در تاجیکستان بود قرار بر این شد همایشی در تاجیکستان و همدان با محوریت بزرگداشت میرسیدعلی همدانی برگزار شود و پس از برنامه ریزی های متعدد ۱۳۹۴؛ سال میرسید علی در همدان نام نهاده شد.

میرسیدعلی همدانی در سال ۷۱۴ هجری قمری (اوایل قرن چهاردهم میلادی) در شهر همدان به دنیا آمد، او پس از فراگرفتن علوم مختلف به منظور توسعه آموزش و ریشه کن کردن بی سوادی به مناطق مختلف از جمله شبه قاره هند، پاکستان و منطقه قفقاز به همراه ۷۰۰ نفر از شاگردان برجسته اش مهاجرت کرد. جایگاه میرسیدعلی همدانی نزد مردم منطقه کشمیر به اندازه ای بود که وی را به نام «شاه همدان» می خواندند. در تاجیکستان نیز به سبب خدمات گسترده و فراوان علمی و معرفتی، همواره نزد مردم و اصحاب هنر و فرهنگ از جایگاه ممتازی برخوردار بود تا جایی که روی اسکناس های آن کشور اشعار زیبایی وی با مضمون دعوت انسان ها به مهربانی و پرهیز از خشونت و اشاعه صلح نگاشته شده است.

میرسیدعلی همدانی در کتاب ارزشمند خود با نام «ذخیره الملوك» نوعی دستورالعمل صلح و توسعه، نیکی و ریشه کن کردن خشونت را به حاکمان و پادشاهان توصیه می کند؛ هدفی که سازمان جهانی یونسکو همواره بر آن تأکید دارد.

وی در ۷۳ سالگی به قصد سفر حج از کشمیر حرکت کرد و به دعوت حاکم پاخلسی چند روزی آنجا اقامت گزید، ولی بر اثر بیماری در ذیحجه ۷۸۶ هجری قمری جان به جان آفرین تقدیم کرد.

کولاب محل دفن شاه همدان است. کولاب از قدیمی ترین شهرهای جمهوری تاجیکستان با بیش از ۲ هزار و ۷۰۰ سال تاریخ است. کولاب به معنای آبگیر یا جای گودی است که آب در آن جمع می شود (تالاب) به همین دلیل کولاب تاجیکستان و همدان با یکدیگر خواهرخوانده شده اند و همچنان گنبد علویان محل دفن پاران میرسیدعلی همدانی از بناهای ماندگار و تاریخی همدان است، اما هرگز در مسیر توسعه روابط و گردشگری سلامت به بهانه این ظرفیت همدانی ها روی ورود گردشگران تاجیکی برنامه ریزی نکرده اند شاید از این پس با گسترش روابط ایران و تاجیکستان این مهم مورد توجه قرار گیرد.

در پایان این مطلب بیره نیست شعری به یادگار بگذاریم که در سال ۱۳۹۴ توسط حسن رضایی، رئیس پژوهشکده مطالعات منطقه ای در همایش میرسید علی در همدان سروده شد.

گردشگری دوجانبه ایران و تاجیکستان و دیگری عضویت در سازمان همکاری های شانگهای و تأثیر آن در توسعه گردشگری بین کشورهای عضو این سازمان که معاونت گردشگری کشور متذکر شده است در هر ۲ بخش همکاری هایی داریم و ضوابطی را پیگیری می کنیم.

از آنجا که نمایندگان مردم همدان در مجلس شورای اسلامی با ضرغامی، وزیر میراث فرهنگی ارتباطی نزدیک و تأثیر گذار دارند لازم است این مهم را مورد توجه قرار داده و برای پیشبرد اهداف ورود پیدا کنند.

رفت و آمد گردشگران بین ایران و تاجیکستان در سال های گذشته موازنه منفی داشته که بیشتر تحت تأثیر روابط سیاسی و اقتصادی دو کشور بوده است. اینک با امضای یادداشت تفاهم همکاری بین ایران و تاجیکستان در جریان سفر رئیس جمهور پیش بینی می شود یخ این رابطه ذوب شود و سفر بین دو کشور هم زبان رونق بگیرد.

۳۲ رئیس جمهور در جمع پیروان میرسیدعلی

حجت الاسلام والمسلمین سیدابراهیم رئیسی که به شهر کولاب در کشور تاجیکستان سفر کرده است، با حضور در مجموعه فرهنگی میرسیدعلی همدانی، مرقد وی را زیارت و سپس از موزه این مجموعه بازدید و دفتر یادبود آن را امضا کرد.

در هنگام بازدید وی از بخش های مختلف این مجموعه، تعدادی از پیروان میرسیدعلی با پوشش مخصوص خود، روایتی از زندگی و سلوک او را در قالب شعر خوانی اجرا کردند.

در مسیر عزیمت رئیسی از فرودگاه به آرامگاه میرسیدعلی گروه های مختلف مردمی که در جای جای مسیر اجتماع کرده بودند، از رئیس جمهوری اسلامی ایران استقبال کردند.

این حضور فرصتی شد تا بار دیگر با پرداختن به جایگاه میرسیدعلی همدانی در همدان اشاره کنیم تا به واسطه آن توجه مسئولان کشوری را به این مهم جلب کنیم که پایتخت تاریخ و تمدن ایران زمین لبریز از داشته های غنی است که به واسطه آن در آن سوی مرزها هم نام و نشانی مانوس با تاریخ دارد.

اطلاعات سفارت ایران در تاجیکستان نشان می دهد، محبوب ترین و مطلوب ترین مقاصد سفر تاجیک ها به ترتیب روسیه، قزاقستان، ازبکستان، چین، ترکیه، امارات، هند و ایران است. انگیزه این سفرها بیشتر کار، تجارت، دیدار اقوام، بازدید از شهرهای تاریخی مثل سمرقند و بخارا، تحصیل، درمان و گردشگری است.

ارزیابی ها نشان می دهد تاجیکستانی ها به ایران سفر می کنند، چون کشوری با زبان و فرهنگ مشترک و دارای امکانات درمانی است. این آمار باید برای همدان بیشتر از دیگر استان های کشور حایز اهمیت باشد زیرا ما اشتراکات فرهنگی به واسطه میرسیدعلی همدانی با تاجیک ها داریم.

■ غفلت از ترغیب تاجیک ها با گردشگری سلامت برای سفر به همدان
■ زادگاه میرسیدعلی همدان است
■ سال ۱۴۰۰ یادداشت تفاهم همکاری بین ایران و تاجیکستان امضا شد
جایگاه ارزشمند میرسیدعلی همدانی پل ارتباطی و قابل برنامه ریزی برای آینده ارتباطات همدان و کولاب خواهد بود، سال ۱۴۰۰ در جریان سفر رئیس جمهور به تاجیکستان برای شرکت در اجلاس سازمان همکاری های شانگهای، پس از گذشت ۷ سال، یادداشت تفاهم همکاری بین دو کشور امضا شد.

بهانه سفر هیأت ایرانی، شرکت در اجلاس سازمان همکاری های شانگهای بوده، این سازمان ۸ عضو اصلی داشته که ایران نهمین عضو آن شد. تا پیش از این، ایران عضو ناظر بود. با این حال، روابط و همکاری هایی در سطح گردشگری با کشورهای عضو این سازمان داشتیم. در آخرین نشست هم که هفته پیش در سطح مقامات گردشگری کشورهای عضو به میزبانی تاجیکستان برگزار شد، قرار شد برنامه همکاری های مشترک منطقه ای پیش نویس شود که از ایران نیز به عنوان عضو ناظر، نظر و پیشنهاد خواسته شد و ما در حال جمع آوری محور ها هستیم.

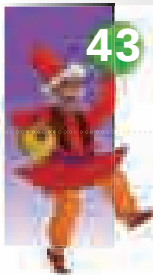
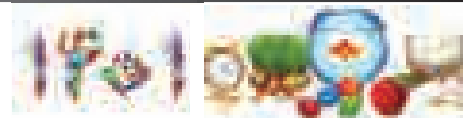
۳۳ از همدان تا کولاب با میرسیدعلی همدانی

همدان با وجه اشتراک تاریخی و فرهنگی به واسطه میرسیدعلی همدانی ملقب به شاه همدان می تواند زمینه تبادل توریست فرهنگی بین ایران و تاجیکستان را رقم زند.

از آنجا که گردشگری در پایتخت تاریخ و تمدن ایران زمین همواره فرصت های ارتباطی را نادیده گرفته بیم آن می رود این بار نیز این مهم به فرصت سوزی تبدیل شود، اما از آنجا که همراهی وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی با هیأت ریاست جمهوری در سفر تاجیکستان از ۲ بعد مهم بود؛ نخست تقویت روابط



پرسید عزیزی که علی اهل کجایی؟
گفتم به ولایت علی کز همدانم
هرچند هوای همدان سرد و بد است
شخص همدانی به خدا معتمد است
زیرا همدانی و علی هم عدد است
(منظور حروف ایجاد این ۲ کلمه است.)



شکوفای دهکده گنجنامه در پساکرونا

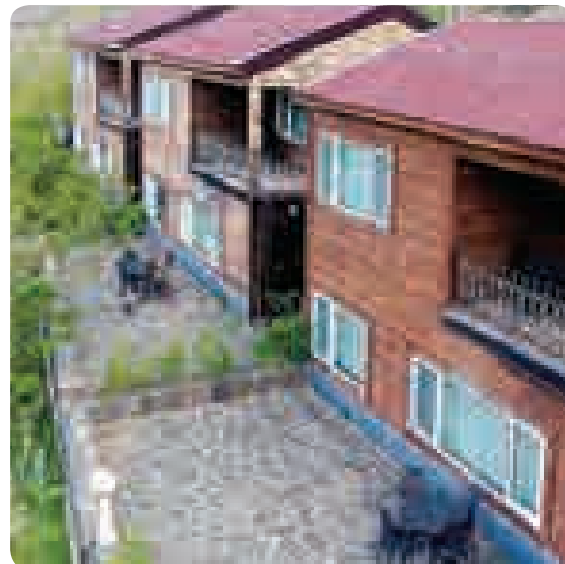
«باز می‌شه این در، صبح می‌شه این شب، صبر داشته باش»

مردم جهان، در ۲ سال گذشته، جنسی از صبر را تجربه کردند، که پیش از این کمتر در زندگی‌شان اتفاق افتاده بود. صبر جمعی، صبر بر مرگ عزیزان در شمارگان بسیار، صبر بر دشمنی که معلوم نبود و نیست که از کجا گریبان انسان را می‌گیرد، به سرعت به جان آدم می‌افتد، نفس او را می‌گیرد و تمام! اما حالا که ویروس در حال مهار شدن است، دستی که گریبان مردم را گرفته بود انگار کم‌کم در حال رها کردن گلوست. مردم با اشتیاق فراوان مشتاق به آغاز گشت‌وگذار هستند، این اشتیاق را می‌توان اشتیاق به گردشگری در پساکرونا تعبیر کرد.

امروز، فعالان حوزه گردشگری، از راهنمای تور، تا سرمایه‌گذار در بخش‌های اقامتی، خانه‌های بوم‌گردی، هتل‌ها، اقامتگاه‌های رسمی و حتی غیررسمی، بخش حمل‌ونقل در گردشگری، پذیرایی، خوراک، مراکز خرید و... همه که در روزگار کرونا آسیب وحشتناکی را متحمل شدند، امید به آغازی دیگرگونه دارند. آغازی که بتواند هم خمودگی را از تن مردم و مجموعه‌های گردشگری برهاند و هم سروشکلی موزون به اقتصاد نیمه‌جان گردشگری ببخشد.

همانطور که در آمار و اخبار دیدید و شنیدید گردشگری هم مانند سایر بخش‌های اقتصادی کشور در گیر آسیب‌هایی شده است؛ تیموری، معاون پیشین گردشگری وزارت میراث فرهنگی در گفت‌وگویی که مردادماه امسال منتشر شده بود اعلام کرده بود که:

«آمار ورود گردشگر از سال ۹۵ تا ۹۸ رشد چشمگیری داشت، اما با توجه به شایط... که در سال ۹۸، کشته، به محدوده نداشت، صنعت گردشگری...



از چند ماه پیش از کرونا آسیب‌دیده بود و از ابتدای پاندمی کرونا تا ابتدای تیرماه امسال بیش از ۳۲ هزار میلیارد تومان خسارت به گردشگری کشور وارد شده است.

این اتفاقی است که برای کشور افتاده، اما همدان هم که تابعی از کشور است، دچار مشکلاتی در این بخش شده که مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان همدان در گفت‌وگوی دیگری در تیرماه اعلام کرده بود سهم همدان از این خسارت تا پایان سال ۹۹، حدود ۳۰۰ تا ۳۵۰ میلیارد تومان بوده است.

حالا با این خسارتی که بخش قابل توجهی از آن گریبان بخش خصوصی را گرفته چه باید کرد؟ حمایت‌های دولتی از آسیب‌دیده‌ها در حدی نبود که بشود خسارت‌ها مبنایی را جبران کرد، در همدان حتی شاهد آن هستیم که «مجموعه گردشگری علیصدر که از اسفند ۹۹ به دلیل شرایط خاص کرونا تعطیل بود، اوایل تیرماه جاری فعالیت دوباره خود را با مجوز ستاد کرونا آغاز کرد اما این بازگشایی خیلی دوام نداشت و دوباره با محدودیت‌های سراسری اواخر مرداد تعطیل شد.

حالا که شرایط کرونا با تزریق واکسیناسیون در کشور و جهان، در حال کنترل است (حتی با وجود سویه‌های جدید مثل اومیکرون) می‌شود امید فراوان داشت که در سال آینده و در بخش گردشگری اتفاقات خوشایندی صورت بپذیرد. در این شرایط تازه، دهکده تفریحی، توریستی، فرهنگی و ورزشی گنجنامه هم به‌عنوان منطقه نمونه گردشگری و قطب گردشگری غرب کشور، می‌تواند از شرایط جدیدی که در کشور حادث می‌شود، نتایج خوبی دریافت کند؛ به بیان دیگر، شهر و استان همدان در سال آینده با حجم قابل توجهی از گردشگر مواجه خواهد شد.

این حجم گسترده، شرایط اقتصادی و فرهنگی جدیدی را در همدان

رقم خواهد زد، استان همدان به دلیل نزدیکی به پایتخت، داشتن مسیر دسترسی امن و استاندارد، آب‌وهوای مطبوع، طبیعت بکر و زیبا، آثار تاریخی و... مقصد اصلی گردشگری غرب کشور به حساب می‌آید، درواقع گردشگرانی که علاقه‌مند به سفر در مسیر استان‌های غربی هستند و مقصد کردستان، کرمانشاه، ایلام و... را در نظر دارند، بعید است که نخست از همدان بازدید نکنند، پس از مراجعه به همدان هم، آرامگاه بوعلی، باباطاهر، گنجنامه و علیصدر مکان‌هایی است که گردشگران به طور قطع از آن بازدید خواهند کرد.

این مراجعه‌ی گسترده‌ی گردشگران، شرایط تازه‌ای را برای دهکده تفریحی، توریستی، فرهنگی و ورزشی گنجنامه رقم خواهد زد، که به آمادگی نیاز دارد. اقامت و پذیرایی از گردشگر، آن هم در حجم قابل توجهی که پس از کنترل کرونا صورت خواهد پذیرفت کار بسیار دشواری است، اما با توجه به تجربیاتی که در مجموعه دهکده گنجنامه اندوخته و ذخیره شده، ساماندهی این شرایط کار مشکلی نخواهد بود.

امکانات اقامت کوهستانی در دهکده، تفریح و استفاده از طبیعت بکر دامنه الوند، بازی‌های مهیج و تفریحاتی که در منطقه غرب کم‌نظیر است، از سورت‌های گرمایی گرفته تا بانجی جامپینگ و... تجربه‌هایی برای گردشگر در فضای آزاد و مفرح، رقم خواهد زد، که نام همدان با خاطرات خوب همیشه در ذهنش تداعی شود.

در پایان ذکر این نکته ضروری است که تلاش دهکده گنجنامه برای حفظ نیروی انسانی، رعایت حقوق کارمندان و تأمین امنیت شغلی در دوران کرونا، در مقایسه با سایر شرکت‌های گردشگری استان و کشور که به تعطیلی کشیده شدند، کار بزرگی بود که با رونق دوباره اقتصاد این مجموعه، انشا... اتفاقات بهتری پیش روی دهکده قرار گیرد.





مدیر اداره میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی اسدآباد:

میزبان مسافران هستیم

با برنامه های متنوع ۲ سال تعطیلی کرونایی را جبران می کنیم



برخی در شرف ثبت قرار دارند.

به گزارش همدان پیام، مدیر اداره میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی اسدآباد از برگزاری ۱۵ برنامه متنوع در اسدآباد خبر داد و گفت: ماهیت سفر برای این است که حال مردم عوض شود و سفر فرصتی است تا حال مردم خوب شود. این مهم است و کار ما در این زمینه بسیار حساس است. خدماتی که به مردم می دهیم باید رضایت مندی ایجاد کند تا از سفرشان لذت ببرند. در کنار مقصد، طول مسیر هم جزو سفر است، سه شنبه هفته آینده در جلسه خدمات سفر برنامه ها را مصوب می کنیم.

وی افزود: پخت نان، کلوچه و کرده محلی به عنوان یک سنت و آئین دیرینه بیش از ۵۰ سال است که در روستای چشمه قنداب شهرستان در آستانه فرارسیدن بهار توسط بانوان این روستا مرسوم بوده و نوید رسیدن فصل بهار را می دهد.

وی با اشاره به اینکه متأسفانه از زمان شیوع کرونا در ۲ سال گذشته جشنواره کرده پزی این روستا برگزار نشده، تصریح کرد: برگزاری امسال جشنواره نیز منوط به تصمیم ستاد کرونا خواهد بود که به احتمال زیاد با رنگبندی اعلام شده پس از ۲ سال برگزار خواهد شد.

کامران اکبری شایگان تصریح کرد: برنامه های نوروز با برپایی آئین چهارشنبه سوری آغاز و با اجرای ایده ۷ سین برتر و پخت شیرینی محلی ادامه خواهد داشت.

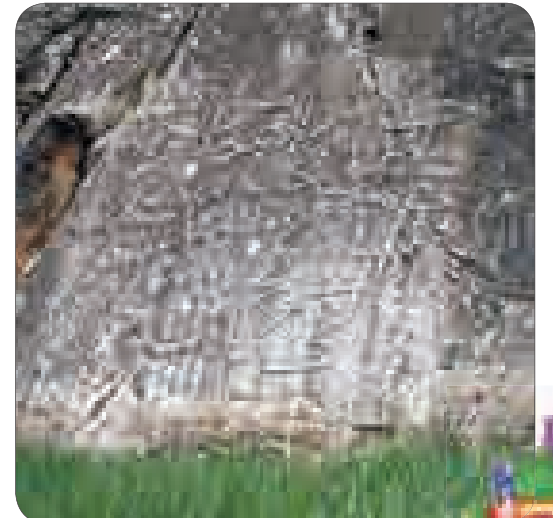
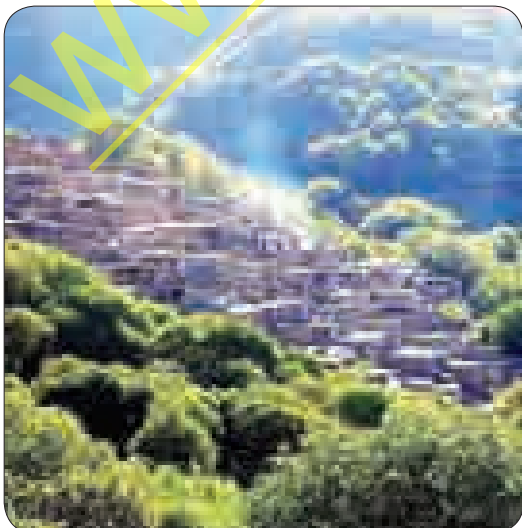
رئیس اداره میراث فرهنگی اسدآباد ادامه داد: در شهرستان ۳ اقامتگاه

محمدجواد کوهی

در شهرستان اسدآباد بیش از ۱۵۰ اثر تاریخی و فرهنگی وجود دارد که ۸۹ اثر از این مجموع در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسیده است. قدمت برخی از این آثار به هزاره های ۵ و ۶ پیش از میلاد می رسد. بسیاری از آثار منقول به دست آمده، زینت بخش موزه ایران باستان و هگمتانه بوده و برخی نیز در موزه تاریخ و فرهنگ اسدآباد - نخستین موزه شهرستانی استان همدان - نگهداری می شود.

در شهرستان اسدآباد ۲ منطقه هدف گردشگری وجود دارد، یکی روستای حبشی و دیگری روستاهای ترخین آباد و ملحمدره، که درحال حاضر به جهت استقبال گسترده مسافران، اسدآباد تنها شهرستان در استان همدان است که بیشترین واحد اقامتی محلی در آن تأسیس و به اسکان و پذیرش مسافر می پردازد. (۴ واحد اقامتگاه بوم گردی در روستاهای هدف گردشگری ترخین آباد و ملحمدره فعالیت دارند) و با توجه به نقاط طبیعی دیگر و ظرفیت های مناسب گردشگری و همچنین واقع شدن در مسیر دیگر استان های غرب کشور و زائران عتبات عالیات، اسدآباد می تواند جایگاه ویژه ای در گردشگری استان داشته باشد. در روستای ترخین آباد، علاوه بر طبیعت بسیار زیبا، آثاری تاریخی و طبیعی مانند «درخت ۷۰۰ ساله»، «زاغه های دستکند»، درختان مقدس «پیر اسماعیل»، آثار باقی مانده از «اسیاب های قدیمی»، «غار»، آبگیر و ... نیز وجود دارد که برخی به ثبت آثار طبیعی و تاریخی رسیده اند و

بوم گردی و یک میهمان پذیر آماده پذیرایی از مسافران عزیز و گردشگران محترم است که ۲ اقامتگاه در روستای توریستی ملحمدره و یک اقامتگاه در روستای ترخین آباد است و در شهر اسدآباد نیز میهمان پذیر فعال داریم. اکبری شایگان یادآور شد: ۵۰۰ نفر از هنرمندان و فعالان صنایع دستی اسدآبادی در این شهرستان کارت شناسایی صنایع دستی دارند، یادآور شد: از ابتدای فعالیت صنایع دستی در شهرستان اداره میراث فرهنگی نسبت به آموزش هزار و ۳۰۰ نفر اقدام کرده که برای آنها کارت شناسایی، پروانه تولید انفرادی و پروانه تولید کارگاهی صادر شده است.





طرح استقبال از بهار توسط معاونت خدمات شهری اجرا شد

معاونت خدمات شهری به جهت آغاز سال جدید و خانه تکانی در پایان سال جاری برنامه‌های ویژه‌ای را پیش‌بینی و تحت عنوان «طرح استقبال از بهار» توسط مدیران و با همکاری ادارات و سازمان‌های مختلف آن را به اجرا درآورد.

معاون خدمات شهری شهرداری همدان ضمن تبریک پیشاپیش سال ۱۴۰۱ گفت: آغاز این طرح ۱۴ اسفندماه ۱۴۰۰ و پایان آن ۱۴ فروردین ماه سال ۱۴۰۱ می‌باشد و بر این اساس اقدامات و فعالیت‌های متعدد و متنوعی با هدف خدمت رسانی به مردم پیش‌بینی نموده است.

حسن مردانی افزود: این طرح به منظور رسیدن به اهداف زیر مورد اجرا در می‌آید:

- ۱- هماهنگی و همراهی و ترغیب عموم شهروندان به منظور حفظ نظافت شهر و پاکسازی محیط شهری در آستانه سال جدید.
 - ۲- انجام اقدامات در سطح شهر به منظور پاکیزه‌سازی، زیباسازی، ایمن سازی، تلطیف روحیه شهروندان و... در شروع سال نو
 - ۳- ارائه خدمات بهینه به شهروندان در زمینه‌های خدمات شهری با ترغیب پیمانکاران و مجریان طرح استقبال از بهار از ۱۴ اسفندماه سال جاری و پایان آن ۱۴ فروردین ماه سال ۱۴۰۱ است.
- وی خاطرنشان کرد: بصورت نمادین با عنوان هفته پاکسازی از ۲۱ الی ۲۷ اسفندماه با قوت بیشتری اجرا می‌گردد.
- مردانی در ادامه با اشاره به اینکه برای اجرای این طرح در حوزه معاونت خدمات شهری ستادی تحت عنوان «ستاد اجرایی طرح استقبال از بهار» تشکیل خواهد شد تسریع کرد: ساختار سازمانی این ستاد مشتمل بر دستگاه‌های مسئول در اجرا، ناظر و سازمان‌های همکار مطابق جداول مندرج در این طرح می‌باشد.

معاون خدمات شهری شهرداری همدان با اعلام این موضوع که در اجرای این طرح علاوه بر حوزه معاونت خدمات شهری سایر معاونت‌های شهرداری همکاری و مشارکت دارند اقدامات سازمان‌های تابعه خود را شرح داد که بصورت مجزا در ذیل به آن اشاره شده است

سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی:

نصب المانهای نوروزی با موضوع عید نوروز

امحاء دیوار نویسی در ورودی‌های شهر و خیابان‌های اصلی

نصب تابلوهای راهنمای مسیر و جهت راهنمایی بهتر مسافران نوروزی و گردشگران

رنگ آمیزی میلمان و المان‌های شهری

اجرای نقاشی دیواری در سطح شهر

اجرای آذین بندی و نورپردازی در سطح شهر و معابر اصلی و اجرای کلیپ ویدئو مینگ در جداره میدان امام

ساخت قاب عکس شهدای شاخص در سر کوچه‌ها به تعداد ۷۴ عدد

نصب بنر با عنوان «نصب چادرها ممنوع» در پارک‌های بزرگ با توجه به اعلام ستاد استانی مبارزه با ویروس کرونا

گلدان گذاری (فلاور باکس) بالغ بر ۸۷ المان گلدان در طرح‌های مختلف در رفیوژها و میادین رفع نقص و رنگ آمیزی سرویس‌های بهداشتی و رنگ آمیزی آبنماها

شستشوی سایبان‌های موجود در سطح شهر بطور روزانه

تعیین کشیک اداری در ایام تعطیلات نوروز

آماده باش ۱۰ ایستگاه و ۱۰۰ در صد نیروی عملیاتی و اداری در شب چهارشنبه پایان سال و استقرار نیروها به صلاحدید مسئولین مربوطه

چاپ پوستر هشدارهای ایمنی درخصوص چهارشنبه پایان سال و توزیع در مدارس، ادارات، بیمارستان‌ها و اتوبوس‌های درون شهری

چاپ بروشور با عنوان هشدارهای ایمنی درخصوص چهارشنبه پایان سال و توزیع در سطح شهر

چاپ بنر هشدارهای ایمنی و نصب در سطح شهر با همکاری سازمان سیما منظر و فضای سبز شهری

ارسال هشدارهای ایمنی به شهروندان، اطلاع رسانی و آگاه سازی از طریق فضای مجازی

استقرار اکیپ عملیاتی سیار و خودروی عملیاتی در اماکن شلوغ و پر تراکم جهت امداد رسانی احتمالی و به موقع در هفته پایانی سال و پنجشنبه آخر سال

ارسال توصیه‌های ایمنی به خبرنگاری‌ها، روزنامه‌ها، رسانه‌ها و صدا و سیما

لغو مرخصی نیروهای عملیاتی و آماده باش نیروهای اداری

گشت زنی آتش نشانان موتور سوار در شب چهارشنبه پایان سال و روز سیزدهم فروردین در سطح شهر و اماکن حساس و استقرار گروه‌های آتش نشان حداقل ۵ گروه با اعلام تامین شهرستان یا فرماندهی نیروی انتظامی

ارسال دستورالعمل ایمنی جهت اسکان مسافران نوروزی به سازمانها، ارگانهای مرتبط با این امر

ارسال دستورالعمل‌های ایمنی به آموزش و پرورش و نواحی ۱ و ۲ مدارس جهت اسکان مسافران نوروزی با توجه به اعلام ستاد استانی مبارزه با کرونا

مکاتبه با مناطق ۴ گانه شهرداری جهت چاپ بنر و درج توصیه‌های ایمنی در خصوص چهارشنبه پایان سال

بازرسی و بررسی خودروهای آتش نشانی علاوه بر چک‌های دوره‌ای که انجام می‌گیرد.

آماده باش کامل نیروهای عملیاتی سازمان در روز سیزدهم فروردین اعلام آمادگی سازمان جهت آرایه آموزش به مدارس، اماکنی که درخواست آموزش نمایند.

مکاتبه با معاونت فرهنگی اجتماعی و گردشگری شهرداری جهت چاپ بنر و درج توصیه‌های ایمنی در خصوص چهارشنبه آخر سال

۲- سازمان مدیریت پسماند:

تعیین کشیک اداری در ایام تعطیلات نوروز

اضافه کردن یک الی سه ساعت شیفت کاری ۴۵ دستگاه پرس حمل زباله و چهار دستگاه جاروب مکانیزه جهت مناطق چهارگانه برای روزهای پایانی سال

اضافه کردن سه الی شش ساعته شیفت کاری ۵ دستگاه کشنده به همراه سیمی‌تریلرهای حمل پسماند شهری فعال بودن شبانه روزی پرس‌های حمل زباله و دستگاه‌های سیمی‌تریلر حمل پسماند و جاروب‌های خیابانی در ایام تعطیلات نوروز

در اختیار قراردادن ماشین آلات به امور شهرهای مناطق از تاریخ ۲۱ اسفند ۱۴۰۰ جهت تسطیح زمین‌های بایر و حمل خاک و نخاله سطح شهر

در اختیار دادن یک دستگاه کانال جتینگ به مناطق یک، دو و سه در اسفند ۱۴۰۰ طبق برنامه زمانبندی که به خدمات شهری مناطق مذکور اعلام خواهد گردید

در اختیار قرار دادن بیل مکانیکی و دستگاه‌های لایروبی رودخانه برای بارش‌های بهاری در صورت تقاضای مناطق

آماده باش ناوگان برفروبی این سازمان جهت برفروبی و پاکسازی معابر از بارش‌های احتمالی



عکس: فارس

عکس: پارس



آماده باش یکدستگاه لودر جهت بارگیری ماسه و نمک به صورت شبانه‌روزی جهت مقابله با لغزندگی سطح معابر شهر

تهیه و در اختیار قرار دادن ماسه و نمک به میزان مورد نیاز خدمات شهری مناطق در ایام اسفند ۱۴۰۰ و نوروز ۱۴۰۱

آماده باش دستگاه‌های لودر و کمپرسی جهت همکاری با اداره کنترل و نظارت در طول تعطیلات نوروز ۱۴۰۱ فعال بودن تعمیرگاه، سرویس کاری، آهنگری، آپاراتی، کارواش و کارپردازی و انبار سازمان توزیع برگه‌های قرعه کشی بین شهروندان در ایستگاه‌های بازیافت سازمان در فصل خانه تکانی فعال نمودن ایستگاه‌های بازیافت به صورت یک سره از ساعت ۹ صبح الی ۶ عصر و تعویض پسماندهای خشک شهروندان با اقلامی نظیر انواع شوینده‌ها، کیسه زباله و نمک.

فعالیت خودرو جمع آوری پسماندهای خشک در دوشیفت صبح و عصر بدون تعطیلی در سطح مناطق نصب بنر با مضامین استقبال از بهار و تشویق شهروندان به جداسازی و تفکیک پسماندها.

خریداری شوینده جهت توزیع بین شهروندان پیگیری پاکسازی ورودیهای شهر از خاک و نخاله‌های پراکنده قبل از فرا رسیدن عید نوروز

نظارت مستمر بر خاکبرداریهای سطح شهر پاکسازی و دفع خاک و ضایعات ساختمانی در سایت رباط شورین مراقبت و نظارت دقیق و شبانه‌روزی بر ایستگاه میانی حمل پسماندهای شهر آماده سازی محل دفن پسماندها جهت پذیرش زباله‌ها با توجه به افزایش حجم این پسماندها در روزهای پایانی سال و شروع سال نو

۲۱ سازمان سیمما، منظر و فضای سبز شهری:

تعیین کشیک اداری در ایام تعطیلات نوروز رفع نواقص موجود در کارگاه‌های فضای سبز و تغییر و تحول محدوده پیمانکاران

پیمانکاران اصلی: آماده سازی بستر کاشت، تعویض خاک، جابجایی و انتقال گونه، شخم، خاک برداری و خاکریزی، جمع آوری بقایای گیاهی، کود دهی، عملیات باغبانی

پیمانکاران حاشیه‌ای: ایجاد تشک، علف زنی کارگاه‌ها، خاکبرداری اطراف درختان، کود دهی، حذف شاخه‌های خشک

بنفشه کاری، تعویض گونه‌های دائمی یوکا، کاج مشهد، کاشت شبو، کاشت استئوسپر موم و انمون و پر مولدها

تجهیز و آماده سازی پارکها، تنظیف و شستشوی کمپها و محل‌های اقامت مسافران

(پارک کولاب، پارک ارم و بوستان نماز)

آماده سازی و تنظیف سرویس‌های بهداشتی سطح شهر

فعال سازی آبنماها از ساعت ۶ صبح تا ۱۰ صبح و بعد از ظهرها از ساعت ۱۳ تا ۱۵ و از ساعت ۱۷ تا ۲۴

توزیع بیش از ۸۰۰۰ نهال مثمر و غیر مثمر

اجرای پویش نهال بجای سبزه و توزیع رایگان بذر نهال بلوط

۲۲ نصب المانهای نوروزی با موضوع عید نوروز

امحاء دیوار نویسی در ورودی‌های شهر و خیابان‌های اصلی

نصب تابلوهای راهنمای مسیر و جهت راهنمایی بهتر مسافران نوروزی و گردشگران

رنگ آمیزی مبلمان و المان‌های شهری

اجرای نقاشی دیواری در سطح شهر

اجرای آذین بندی و نورپردازی در سطح شهر و معابر اصلی و اجرای کلیپ ویدئو مپینگ در جداره میدان امام

ساخت قاب عکس شهدای شاخص در سر کوچه‌ها به تعداد ۷۴ عدد

نصب بنر با عنوان «نصب چادرها ممنوع» در پارک‌های بزرگ با توجه به اعلام ستاد استانی مبارزه با ویروس کرونا

گلدان گذاری (فلاور باکس) بالغ بر ۸۷ المان گلدان در طرح‌های مختلف

در رفیوژها و میادین

رفع نقص و رنگ آمیزی سرویس‌های بهداشتی و رنگ آمیزی آبنماها

شستشوی سایبان‌های موجود در سطح شهر بطور روزانه

۲۳ سازمان ساماندهی مشاغل شهری و فرآورده‌های کشاورزی:

تعیین کشیک اداری در ایام تعطیلات نوروز

طرح ویژه عرضه کالاهای اساسی در ۴ فروشگاه‌های شهروند

ایجاد غرفه‌های توزیع سبزه و ماهی قرمز در ۱۰ نقطه از سطح شهر

تجهیز و آماده سازی مراکز تحت پوشش سازمان

جانمایی و استقرار چادر توزیع میوه دولتی تحت نظارت سازمان در ۳۰ نقطه شهر

مشارکت در مدیریت و استقرار مراکز استقرار، ایستگاه‌های پایگاه راهنمایی از مسافران

نظارت و بازدید روزانه و مستمر توسط کارشناس سازمان بر محصولات عرضه شده در روز بازارها

از نظر بهداشتی بودن مواد خوراکی و فاسد شدنی در ایام پیک آخر سال

استقرار ۴ نفر نیرو بصورت مداوم در روز بازارها جهت نظارت و ساماندهی در ایام تعطیلات نوروز ۱۴۰۱

بازدید و سرکشی روزانه از مراکز تحت نظارت سازمان

سرکشی و بازدید روزانه از محل‌های موقت عرضه میوه در طی ایام نوروز

۲۴ مدیریت پیشگیری و رفع تخلفات شهری:

تعیین کشیک اداری در ایام تعطیلات نوروز

افزایش تعداد گشت‌های خودرویی و راه اندازی گشت ویژه واحد پیشگیری و رفع خطر ساختمانی در تمام ساعات شبانه روز جهت جلوگیری از ساخت و سازهای غیر مجاز علی‌الخصوص در حاشیه شهر و باغات

راه اندازی گشت موتوری برای اولین بار توسط دو دستگاه موتور سیکلت جهت جلوگیری از ساخت و سازهای غیر مجاز در باغات حاشیه شهر بعنوان حریم بان

حضور مستمر مسئولین واحد پیشگیری و رفع تخلفات ساختمانی در کلیه ساعات شبانه روز جهت نظارت بر عملکرد نیروها و لغو کلیه مرخصی‌های پرسنل در ایام تعطیلات نوروز

افزایش نیروهای واحد پیشگیری و رفع سد معبر در ایام تعطیلات نوروز و راه اندازی گشت ویژه

استقرار نیروهای واحد پیشگیری و رفع سد معبر در اماکن تفریحی، سیاحتی و گردشگری در ایام تعطیلات نوروز

استقرار نیروهای واحد پیشگیری و رفع سد معبر در سطح شهر و خیابان‌های اصلی و بازارهای مرکزی شهر

استقرار نیروهای واحد پیشگیری و رفع سد معبر در خیابان بوعلی از ساعت تعیین شده

هماهنگی واحد پیشگیری و رفع سد معبر با مدیریت واحد گنجنامه

اخذ دستور مراجع قضایی و نیز هماهنگی با نیروی انتظامی جهت اجرای هر چه بهتر وظایف از پیش تعیین شده ساماندهی و کنترل گیت‌ها و ورودی و خروجی‌های پیاده راه بوعلی جهت کنترل و ساماندهی ورود خودروهای حمل

۲۵ مدیریت بحران:

تعیین کشیک اداری در ایام تعطیلات نوروز

توزیع دستورالعمل عملیاتی واحدهای مختلف شهرداری در بحران‌های مختلف جهت آمادگی برای بارش‌های نوروزی و بهار

تعیین کشیک اداری در ایام تعطیلات نوروز

توزیع دستورالعمل عملیاتی واحدهای مختلف شهرداری در بحران‌های مختلف جهت آمادگی برای بارش‌های نوروزی و بهار

تعیین کشیک اداری در ایام تعطیلات نوروز

توزیع دستورالعمل عملیاتی واحدهای مختلف شهرداری در بحران‌های مختلف جهت آمادگی برای بارش‌های نوروزی و بهار

تعیین کشیک اداری در ایام تعطیلات نوروز

توزیع دستورالعمل عملیاتی واحدهای مختلف شهرداری در بحران‌های مختلف جهت آمادگی برای بارش‌های نوروزی و بهار

تعیین کشیک اداری در ایام تعطیلات نوروز

توزیع دستورالعمل عملیاتی واحدهای مختلف شهرداری در بحران‌های مختلف جهت آمادگی برای بارش‌های نوروزی و بهار

تهیه



گزارش تصویری

فصلی رودخانه‌ها جهت اولویت بندی پاکسازی، لایروبی و ایمن سازی برگزاری مسابقه دانش آموزی با موضوع (برگزاری چهارشنبه سوری ایمن)

اجرای طرح مدیریت بحران اماکن در ۴ محله پایلوت با هماهنگی پایگاه بسیج محلات

توزیع بروشورهای آموزشی برگزاری نمایشگاه مجازی از اتفاقات چهارشنبه پایان سال





رئیس سازمان سیما و منظر و فضای سبز شهری شهرداری همدان خبر داد

همدان آماده استقبال از بهار



یکی از مهمترین خدمات شهرداری در حوزه شهری، بخش حمل و نقل و

ترافیک است که موجب آسایش شهروندان در رفت و آمد روزمره خواهد شد.

با توجه به روزهای پایانی سال و در پیش رو بودن فصل بهار، سازمان مدیریت و

مهندسی شبکه حمل و نقل شهرداری همدان تلاش کرده است که زمینه‌های لازم

برای روان‌سازی حمل و نقل و ترافیک را داشته باشد.

رئیس سازمان مدیریت و مهندسی شبکه حمل و نقل شهرداری همدان در گفت‌وگو با

خبرنگار ما از آمادگی این سازمان برای استقبال از سال نو و میهمانان بهار خبر داد و

گفت: این سازمان با نوسازی تجهیزات ترافیکی شامل نوسازی سیلندرهای ترافیکی

۵هزار عدد، رنگ‌آمیزی و نوسازی تابلوهای ترافیکی ۲هزار عدد، سرویس و اورهال

کامل چراغ‌های راهنمایی فرماندهی و چشم‌کن‌زن سطح شهر ۱۰۰ مورد و خط‌کشی

محوری معابر اصلی شهر زیرساخت‌های لازم برای حمل و نقل را فراهم کرده است.

وحید غفاری از اجرای ۳۰ کیلومتر خط‌کشی ممتد و ۹۰ کیلومتر خط‌کشی منقطع

خبر داد و افزود: اجرای علائم افقی ترافیکی ترسیم علائم و تصویر در سطوح

افقی معابر ۱۰۰ مورد، آشکارسازی سرعت‌گاه‌ها ۴۰ مورد، بهسازی خطوط عابرپایاده

۱۰۰ مورد، طراحی و چاپ بنر با موضوع آموزش فرهنگ ترافیک ۱۵ مورد، اختصاص

۳ عدد بیلپورد در ورودی‌های شهر با مضمون فرهنگ و آموزش ترافیک به همراه

راهاندازی ۲ دستگاه تابلوی VMS پیام متغیر خبری در کمربند اصلی شهر و معابر

پرتردد انجام شده است.

وی در ادامه از طراحی و ساخت ۲۰ عدد موشن گرافی و کلیپ‌های آموزشی با موضوع

آموزش فرهنگ ترافیک و پخش در شبکه‌های مجازی خبر داد و بیان کرد: نوسازی

تجهیزات ترافیکی شامل: نوسازی سیلندرهای ترافیکی ۵هزار عدد و رنگ‌آمیزی و

نوسازی تابلوهای ترافیکی ۲هزار عدد به همراه سرویس و اورهال کامل چراغ‌های

راهنمایی فرماندهی و چشم‌کن‌زن سطح شهر ۱۰۰ مورد، خط‌کشی محوری معابر

اصلی شهر، ۳۰ کیلومتر خط‌کشی ممتد و ۹۰ کیلومتر خط‌کشی منقطع بوده است.

نوروز در پیش است و همچون همه فصول سال، اینبار به شکلی دیگر شهرداری

در تدارک فصل بهار هستند. بهار زیبایی‌های خود را دارد اما آنچه که این زیبایی را

فزونی می‌دهد، توجه به مبلمان شهری و فضای‌سازیهایی است که توسط مسئولان و

متولیان شهری، به وجود می‌آید.

با این توصیف، رئیس سازمان سیما و منظر و فضای سبز شهری شهرداری همدان

در گفت‌وگو با خبرنگار ما اظهار کرد: برای فصل نو و بهار طبیعت احیای فضای سبز

را همزمان با زنده شدن طبیعت در دستور کار قرار دادیم.

حسین خانبجانی بیان کرد: بازسازی و نوسازی پارک‌ها، سرویس‌های بهداشتی،

سطح‌های زباله از چندین روز مانده به بهار در دست اقدام بوده است.

وی اظهار کرد: توجه به مبلمان شهری یکی از اولویت‌ها است چنانچه در این

خصوص تعمیر، تجهیز، رنگ‌آمیزی و بعضاً تعویض برخی امکانات انجام شده است.

وی با بیان اینکه در ۱۴۰ پارک شهر، بازبینی تأسیسات و پایه‌روشنایی‌ها و نیز

لوله‌کشی، تعمیر و تجهیز با قوت و قدرت انجام شده است، افزود: با تمام توان آماده

هستیم تا شهری زیبا تحویل مردم و مسافران دهیم.

خانبجانی خاطرنشان کرد: گل‌های فصلی هم در جاهای مختلف شهر از ده روز مانده

به عید کاشته شده و تا چند روز مانده به عید ادامه خواهد داشت.

وی در خصوص المان‌های شهری نیز گفت: حدود ده روز مانده به عید نوروز

المان‌های زیبای شهری به صورت فانتزی در سطح معابر و فضاهای شهری نصب

می‌شود تا شور و نشاط اجتماعی با دیدن این امکانات مضاعف گردد.

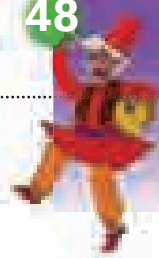
رئیس سازمان سیما و منظر و فضای سبز شهری شهرداری همدان گفت: تغییر

روحیه، ایجاد روحیه نشاط هدف اصلی ما در ساختن شهری زیبا و عیدی ماندگار

است. وی با بیان اینکه مردم در ایام عید دنبال شادی هستند افزود: فضاهای شهری

می‌تواند زمینه‌ساز نشاط اجتماعی باشد که امیدواریم با مهیا نمودن این فضاها موجب

رضایت شهروندان باشیم.



زیرساخت‌های حمل و نقل برای شهروندان مهیاست

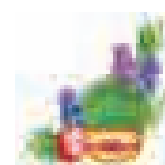
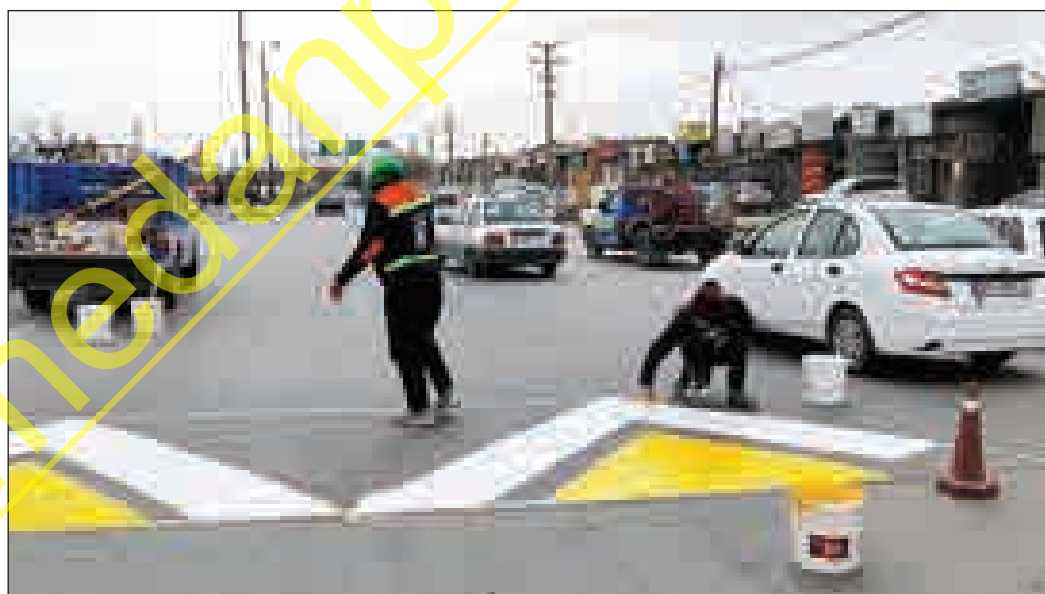


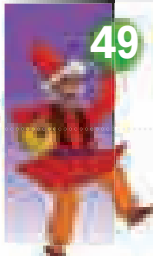
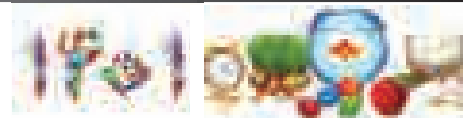
یکی از مهمترین خدمات شهرداری در حوزه شهری، بخش حمل و نقل و ترافیک است که موجب آسایش شهروندان در رفت و آمد روزمره خواهد شد. با توجه به روزهای پایانی سال و در پیش رو بودن فصل بهار، سازمان مدیریت و مهندسی شبکه حمل و نقل شهرداری همدان تلاش کرده است که زمینه‌های لازم برای روان‌سازی حمل و نقل و ترافیک را داشته باشد.

رئیس سازمان مدیریت و مهندسی شبکه حمل و نقل شهرداری همدان در گفت‌وگو با خبرنگار ما از آمادگی این سازمان برای استقبال از سال نو و میهمانان بهار خبر داد و گفت: این سازمان با نوسازی تجهیزات ترافیکی شامل نوسازی سیلندرهای ترافیکی ۵ هزار عدد، رنگ‌آمیزی و نوسازی تابلوهای ترافیکی ۲ هزار عدد، سرویس و اورهال کامل چراغ‌های راهنمایی فرماندهی و چشمک‌زن سطح شهر ۱۰۰ مورد و خط‌کشی محوری معابر اصلی شهر زیرساخت‌های لازم برای حمل و نقل را فراهم کرده است.

وحید غفاری از اجرای ۳۰ کیلومتر خط‌کشی ممتد و ۹۰ کیلومتر خط‌کشی منقطع خبر داد و افزود: اجرای علائم افقی ترافیکی ترسیم علائم و تصویر در سطوح افقی معابر ۱۰۰ مورد، آشکارسازی سرعتگاه‌ها ۴۰ مورد، بهسازی خطوط عابرپاده ۱۰ مورد، طراحی و چاپ بنر با موضوع آموزش فرهنگ ترافیک ۱۵ مورد، اختصاص ۳ عدد بیلورد در ورودی‌های شهر با مضمون فرهنگ و آموزش ترافیک به همراه راهاندازی ۲ دستگاه تابلوی vms پیام متغیر خبری در کمربند اصلی شهر و معابر پرتردد انجام شده است.

وی در ادامه از طراحی و ساخت ۲۰ عدد موشن‌گرافی و کلیپ‌های آموزشی با موضوع آموزش فرهنگ ترافیک و بخش در شبکه‌های مجازی خبر داد و بیان کرد: نوسازی تجهیزات ترافیکی شامل: نوسازی سیلندرهای ترافیکی ۵ هزار عدد و رنگ‌آمیزی و نوسازی تابلوهای ترافیکی ۲ هزار عدد به همراه سرویس و اورهال کامل چراغ‌های راهنمایی فرماندهی و چشمک‌زن سطح شهر ۱۰۰ مورد، خط‌کشی محوری معابر اصلی شهر، ۳۰ کیلومتر خط‌کشی ممتد و ۹۰ کیلومتر خط‌کشی منقطع بوده است.





آمادگے شهرداری صالح آباد برای استقبال از نوروز

شهردار صالح آباد با بیان این خبر گفت: با توجه به موقعیت استراتژیک شهر صالح آباد و قرارگیری در کریدور اصلی سندج و غرب کشور و تردد مسافران نوروزی آمادگی کامل برای استقبال از مسافران نوروزی را داریم. مهدی سحاب روشن از تشکیل ستاد خدمات شهرداری در چند ماه گذشته خبر داد و افزود: تنظیف و شست و شوی مداوم معابر در دستور کار قرار گرفته که مسیرهای اصلی به صورت روزانه تنظیف می گردد. همچنین به منظور سهولت تردد و عبور و مرور همشهریان و مسافران لکه گیری آسفالت معابر شهر، ترمیم و تعمیر و نوسازی جداول پارکها، میدانی و رنگ آمیزی جداول و مبلان شهری توسط واحد خدمات شهری در حال اجراست. وی از تهیه و نصب چندین المان نوروزی و مناسبتی در چند نقطه از شهر خبر داد و گفت: گل کاری و درختکاری بلوارهای اصلی و میدانی شهر در اسفندماه به ویژه ۱۵ اسفندماه با شعار هر پاسدار یک درخت انجام خواهد شد. سحاب روشن همچنین از آمادگی سرویس بهداشتی پارک صالخان و پارک گلزار شهدای شهر، رنگ آمیزی و تکمیل تابلوهای نامگذاری معابر، نصب بنرهای خوش آمدگویی مسافران نوروزی و بروشورهای معرفی شهر خبر داد و افزود: همچنین تیم عمران شهرداری در کنار تیم ماشین آلات در ایام نوروز برای احتمال بارش برف و یا حوادث احتمالی دیگر در آماده باش کامل بوده و مسیرهای نهر و رودخانه نیز برای جلوگیری از آبگرفتگی معابر و... بازگشایی شده است.

نوروز ۱۴۰۱ را بهانه آشنایی با داشته های استان همدان قرار دهید به شهرهایی سفر کنید که حرف هایی بسیاری برای گفتن دارند شهرهایی که مردمان و آداب و رسومشان هنوز ناشناخته اند شهرهایی که یک بار کم است میزبان شما باشند و شما نرفته بر میگردید

آرامش در حمام اوچ تپه هنر نمایان است

در بدو ورود راهی حمام تاریخی شهر می شویم، شهردار صالح آباد در توضیح مشخصات تاریخی و فنی این حمام چنین می گوید: حمام «اوچ تپه» با طرح ۴ ضلعی دارای ستون های استوانه ای گرد و یکپارچه سنگ است که به صورت مهندسی از سرب در درون ستون ها برای استحکام بنا در صورت زلزله استفاده شده است. حمام بیش از ۹۰ سال قدمت دارد و افراد کهنسال شهر صالح آباد شاید هنوز خاطراتی از حیات این حمام در خاطر داشته باشند.

سبک معماری حمام به دوره قاجار بازمی گردد و دارای یک در ورودی به صورت دالان در ارتفاع پایین تر از سطح خیابان و ورودی اصلی که به صورت هشتی بوده به دلیل اینکه حمام دیده نشود، می باشد. حالا این حمام پس از مرمت به یک نمایشگاه و کارگاه صنایع دستی تبدیل شده و به محض ورود در فضای حمام مرمت شده به نمایش در آمدن دستساخته های هنری زنان و مردان روستا توجه را به خود جلب می کند. بر اساس آماري که شاغلان در کارگاه ارائه می کنند سالیانه حدود ۲۰ نفر مشغول به قالیبافی، ۲۵ نفر مشغول به بافت گلیم و همچنین ۵۰ نفر در رشته میناکاری خالق هنر هستند که این آمار نشان دهنده شرایط مہیای هنری برای شهروندان صالح آبادی است.

عمارت قجری بدون کاربری

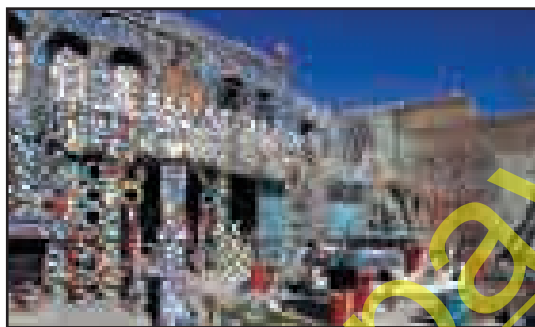
در بخش دیگر بازدید راهی عمارت حاج غیبعلی می شویم، به گونه ای می توان گفت که این عمارت تنها اثر معماری تاریخی به جای مانده از دوران قاجار در این شهر است که حالا گرچه متفاوت ترین فضای معماری را به نمایش می گذارد، اما کاربری خاصی برای آن تعریف نشده. به محض ورود به حیات این عمارت سبک خاص معماری آن حضرات را تحت تأثیر قرار می دهد.

این عمارت در ۳ طبقه با قدمتی ۲۵۰ ساله و سبک معماری عهد صفویان در دوره قاجار بنا شده که توجه و بازسازی آن نه تنها حالا توانسته گوشه ای از تاریخ این منطقه را به نمایش بگذارد، بلکه در صورت تعریف کاربری خواهد توانست میراث تاریخی و معماری قدیم صالح آباد را مطرح کند. این عمارت در زمان انقلاب اکتبر شوروی محل اتراف نیروهای روسی بوده که روس ها در محوطه حیاط اجاق هایی درست کرده و بر روی آن غذا طبخ می کردند.

نیروهای روس تقریباً ۲ سال در این مکان سکونت داشته و در مدت اقامت خود در این عمارت از هیچگونه اغتشاش، هراس و ناامنی در میان اهالی صالح آباد دریغ نکردند. حالا این عمارت مرمت شده و کافی است از پله هایی که حیاط را به ایوان سرتاسری می رسانند راهی ورودی اتاق های مشرف به فضای بیرونی شوید تا درآبید چه ظرفیت غنی از معماری خانه تاریخی زیر آسمان این شهر جای خوش کرده است.

البته که داشته های تاریخی صالح آباد به این گزینه ها ختم نمی شود، شهردار صالح آباد از پل انگلیسی ها برای ما می گوید، پلی که روی رودخانه فصلی صالح آباد (سیمینه رود) بنا شده است.

این رودخانه از ارتفاعات کوه آلاقولاخ سرچشمه گرفته و دارای یک پوشش طاقی به طول ۹ متر است و مصالح به کار رفته در آن از جنس بلوک های سنگینی در ابعاد ۳ در ۵۰ در ۳۰ سانتیمتر با ملات ماسه، سیمان و ستون است که طول آن حدود ۲ متر و عرض آن ۸ متر مربع است.



آرامش هزار تکه سفال رنگی و یک قصر رویایی

راهی می شویم تا به نقل از شهردار صالح آباد آن سوی شهر صالح آباد خانه ای با سفال های رنگی هوش از سرمان می برد، خانه ای که تا به امروز شبیه آن در هیچ کجای ایران ندیده ام. خانه ای که در ورودی آن راهروی سفالی حال خوبی به میهمانان می دهد در خیال تعداد سفال ها را می شمارم اما می دانم عدد به هزاران هزار تکه سفالی قطع به یقین خواهد رسید برای همین از شمردن آنها صرف نظر می کنم و وارد حیاط خانه می شوم. خانه ای که سفال های رنگی هنری را به تصویر می کشند، خانه ای که قصر رویایی نام دارد و تا آنجا نباشید در نمی یابید چه شکوهی شهر صالح آباد را با داشتنش دربر می گیرد.

اگر کسی عکسی از آن را برایم ارسال می کرد تصور می کردم بخشی از آن بزرگنمایی جلوه های عکاسی باشد، اما حالا در حصار این سفال ها دنبال ایده ای هستم که چرایی و چگونگی ایجاد این بنا را شکل داده است. می گویند در این خانه بیشتر ساعات روز باز است و خانواده آصفی مالک خانه هستند. وقتی با صاحبخانه هم کلام می شوم، واژه به واژه اش با عشق و علاقه خاصی گره خورده است.

می گوید: ۵ سال است که در و دیوار خانه را با تکه های شکسته سفال های رنگی با وسواس خاصی می پوشانم و هیچ کس مرا در این مسیر همراهی نکرده مگر ایده های خودم و همسر. راه دسترسی به سفال ها را می پرسم، می گوید: همه این سفال ها را از لالچین به اینجا آورده اند. از ابهاماتی می گوید که به ذهنش محاط می شود و از او که هیچ سر رشته ای در معماری و بنایی نداشته خالق هنرمند این قصر رویایی را می سازد. وقتی خانه سفالی نقش در نقش قصر رویایی را می آفریند بخشی از تالار کوچک آن به محلی برای ثبت خاطرات بازدید کنندگان خانه تبدیل می شود کسانی که می آیند و مات و مبهور این همه زیبایی عکس های خاطره انگیزه شان را در قصری رویایی ثبت می کنند و می روند.

وقتی تصورات ذهنی او را جویا می شوم خیال مرا به فیلم ایتالیایی قصر رویایی گره می زند و می گوید: پیش از آغاز به کار فیلم را ندیده بودم، اما پس از آن همراه با همسرم فیلم را دیدیم و تشابهاتی وصف ناشدنی از آن با این خانه دریافتیم.

کنار آتلیه عکس سفالی یک اتاق است که محل اسکان میهمان با ظرفیت محدود تعریف شده است. می گوید برخی ها برای مراسم عروسی و یا جشن های تولد و ثبت خاطره هایشان برای ساعتی ساکن قصر رویایی من می شوند و نگاه های پر از اشتیاق آنها در انعکاس نور سفال های رنگی گره می خورد و این همان اتفاقی است که مرا بیشتر برای ادامه دادن مسیرم علاقه مند می کند تا برای تکمیل قصر ایده های نو خلق کنم. در این باره در گزارش های دیگر مفصل خواهم نوشت، اما همین بس که صالح آباد با این تعدد داشته های تاریخی و فرهنگی مرا به عنوان یک روزنامه نگار در حوزه گردشگری مبهور کرده است.

از حیاط سفالی قصر رویایی که خارج می شوم می دانم در آینده نزدیک برای ثبت یک گزارش مفصل تر به این خانه بازخواهم گشت.

آرامش رویای گردشگری زیر آسمان صالح آباد تعبیر می شود

۳۰ کیلومتری غرب همدان قرار دارد، شهری که نام و نشان آن را خیلی ها به عنوان مقصد گردشگری نشینده اند. در کنار سهرای همدان - کرمانشاه و سندج جا خوش کرده است.

پیش از این راه ارتباطی همدان به غار علیصدر بود و این موقعیت رونق گردشگری را برایش معنا می بخشد، اما حالا به دلیل ساخت راه جدید همدان به بیجار و تغییر راه دسترسی به غار علیصدر تردد مسافران به سمت این شهر به طور کاملاً محسوسی کاهش پیدا کرده است. این اتفاق موجب شده شهر صالح آباد در استان همدان کمتر در مسیر تردد دوستاناران طبیعت و تاریخ قرار گیرد تعدد جاذبه های گردشگری این شهر و پیگیری جدی شهردار آن یک دلیل کافی است برای آنکه راهی این منطقه شویم.

نزدیک به ورودی شهر که می شویم زمین های کشاورزی اطراف آن توجه را به خود جلب می کند، زمین های پراکنده که محصولات آن سیب زمینی و گندم است. شاخه های فرعی رودخانه قره چای از این شهر می گذرد و با ایجاد سدی کوچک از آن برای آبیاری تاکستان ها و مزارع آنجا استفاده می شود و این سیمای دل انگیز کاملاً مشهود است.

در حاشیه غربی و جنوب غربی شهر مناطق جنگلی وجود دارد که به نقل از ساکنان بومی، هر هفته افراد بسیاری از شهرهای اطراف و ساکنان برای سپری کردن تعطیلات چند ساعته آخر هفته راهی آنجا می شوند.

از نقاط تاریخی شهر می توان به پل انگلیسی ها مربوط به جنگ جهانی اول، حمام تاریخی شهر و خانه قجری که از نظر معماری اثری ماندگار به شمار می رود، اشاره کرد. میزبان ما شهردار شهر صالح آباد و برخی اعضای شورای شهر هستند. مهدی سحاب روشن از آن دست شهردارانی است که جنس نگاه و دغدغه اش توسعه گردشگری است. این مهم موجب شد تا در ارتباط با کمیته گردشگری مرکز پژوهش ها و مطالعات شورای شهر همدان و روزنامه همدان پیام به دنبال ایجاد زمینه ای باشد در راستای رقم خوردن جذب ایده های نو در مسیر معرفی ظرفیت های مغفول مانده شهر صالح آباد.

آرامش یک کرسی و دیزی دلچسب زیر سقف بوم گردی خادملو

مقصد دیگر بازدید ما اقامتگاه بوم گردی خادملو است که در یک خانه تاریخی دیگر شهر ایجاد شده است.

به نقل از عباس رضایی عارف، مدیر این اقامتگاه مجوز آن در سال ۱۳۹۶ صادر شده و ظرفیت پذیرش میهمان در آن ۷۵ تا ۱۰۰ صد نفر است. خادملو نخستین خانه بوم گردی صالح آباد است این عمارت ۱۰ اتاق، یک آشپزخانه و تجهیزات دیگر بنا را داراست و جایی دنج برای دمی آسودن زیر آسمان شهری لبریز از حس آرامش است. گویا در کنار دیگر جاذبه های تاریخی صالح آباد همچون حمام تاریخی، پارک جنگلی عمارت حاج غیبعلی، پل انگلیسی ها و یک شهر زیرزمینی با ۴ هزار سال قدمت باید این خانه برپا می شد تا جایگاه ویژه ای به منظر تاریخی و فرهنگی شهر بخشیده شود. تعدد داشته های واجد ارزش تاریخی و طبیعی کافی است تا مسافرانی که قرار است از استان های کردستان و کرمانشاه وارد همدان شوند از خدمات این خانه بوم گردی برخوردار شوند؛ قطع به یقین در مسیر توقفی خواهند کرد و لذت نشستن زیر کرسی و خوردن دیزی را مانند ما تجربه خواهند کرد.



شهرداری نهاوند از اجرای برنامه های استقبال نوروز و تحولات شهری می گوید

نوروز ۱۴۰۱ یزدگرد راه خانه اش را گم می کند

روشنایی معابر و بلوار و میدان های اصلی و ورودی شهر ، ایجاد مبلمان جدید و تنوع در نقاط اصلی شهر با نصب المان های جدید توسط واحد زیباسازی از جمله المان نهاوند که در ورودی شهر نصب شده است.

❖ چرا "هایی که پاسخ می گیرد"

شهردار می گوید؛ در حال پاسخگویی به "چرا نیست و چرا نداریم ها" هستیم و تا جایی که شرایط فراهم باشد مطالبات شهروندان را اجرایی خواهیم کرد.

ضمن اینکه در اجرای این برنامه ها از همراهی صاحبان اندیشه ، تفکر و خلاقیت بهره خواهیم برد.

❖ فضای سبز و سبزه های گشنیز

فضای سبز و هرس درختان و کاشت گل هم از دیگر اقدامات در استقبال از نوروز است که در حال اجراست.

به جای سبزه امسال ، محصول گشنیز که برندی در نهاوند است کشت می کنیم و اگر چه سال آینده هم برنامه های متفاوتی در این حوزه داریم.

❖ رهایی نقاط محروم از بن بست ها

بازگشایی معابر اصلی در نقاط محروم شهر دسترسی بلوار دخواهران به بلوار امام حسین ع به طول ۸۵۰ متر که کوه بری انجام شد.

از بلوار امام حسین به قلعه (چغا، شیخ منصور) که از نظر ترافیکی موقعیت دسترسی نداشت، در حال ایجاد بلوار هستیم و پس از آن هم به بلوار خلیج فارس انجام می شود تا این بار یزدگرد با تغییرات ایجاد شده در این مناطق ، راه خانه را پیدا نکند.

یوسفی نوید، نوید تحول و تفاوت چشمگیر می دهد و می گوید؛ دنبال تحول هستیم پارک های محله ای را از ابتدای کار استارت زده ایم، مناطق محروم را با امکانات و تجهیزات توسعه خواهیم بخشید.

❖ شهر ماشین اقدام نخست در ساماندهی مشاغل

در بودجه سال آینده هم اجرای بازار خودرو و شهر ماشین را خواهیم داشت بعنوان یک منبع درآمدی پایدار که ظرفیت ۱۰۰ مغازه تا ۷۵۰ متری را خواهد داشت سند هم صادر شده است، که در ساماندهی مشاغل این نخستین اقدام است.



❖ گام نخست؛ زیباسازی و سیمای شهری

شهردار نهاوند درباره برنامه های استقبال از نوروز، می گوید: گام نخست راه اندازی واحد زیبا سازی در شهر بوده که جای خالی آن در برنامه استقبال از نوروز احساس می شد.

به گفته یوسفی نوید مرمت شهری و زیباسازی آن از مواردی است که روح شهر را صیقل می دهد و در کنار آن جمع آوری مبلمان های فرسوده و شکسته و تاریکی هایی در نقاط مختلف شهر که در فاز نخست اقدام به اعمال تغییرات در این بخش ها شد.

❖ گام دوم؛ روشنایی و تعویض مبلمان فرسوده

اقدام دیگر که ضروری هم به نظر می رسید، ساماندهی و بازسازی

شهر نهاوند ظرفیت های بسیاری دارد باید پای کار بود نیاز سنجی ، برنامه ریزی و اقدام کرد.

با توجه به همه ظرفیت ها و موقعیت های قابل توسعه، بکر و زیر ساختی در این شهر برخی برنامه ها هنوز اجرایی نشده و نیازهایی هم هست که بعنوان مطالبه مدت هاست در غبار فراموشی رها شده است. نشاط در سیمای شهری از خواسته های مهم مردم است که از مدیریت شهری است.

برنامه ریزی و نیازسنجی هایی انجام شده و به تبع اقدامات هم از تغییر و ایجاد تفاوت در سیمای شهری و مبلمان فرسوده شهر آغاز شده است.

مردم در نقاط مختلف شهر توقع دارند و امکانات می خواهند و این خواسته به جا و منطقی است و شهرداری هم باید برنامه ریزی و نیاز سنجی و اقدام کند آن هم به شایستگی و رعایت ضوابط و اصول اجرا کند. این ها را مجید یوسفی نوید شهردار نهاوند می گوید.

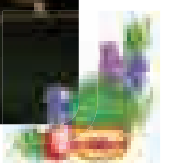
شهرداری که تقریباً ۷ ماه از آغاز بکارش در نهاوند می گذرد. شهری که اگر چه کارهای بزرگ و برنامه های مختلفی در آن انجام شده است اما باز فضای کار و مطالبه گری همچنان برقرار است و نیاز مند اجرای برنامه های بیشتری است.

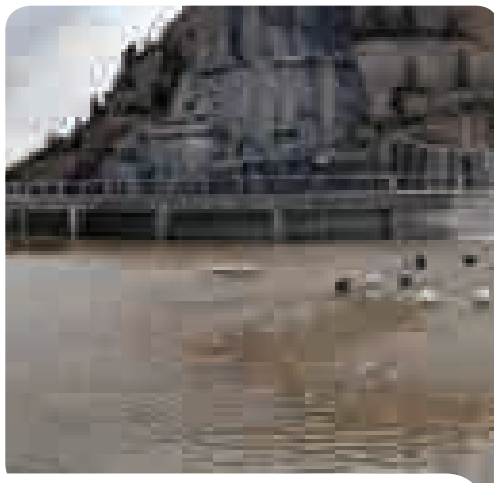
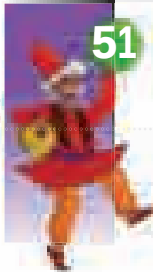
یوسفی نوید هم شهرداری است که در مدیریت اجرایی اش به جزئیات دقت بیشتری دارد شاید این نوع نگاه او ناشی از وسواس و ودقت نظری است که در تامین زیر ساخت ها دارد.

شهری که به گفته ی او برای یک شب ماندگاری و اسکان مسافر، هتل و اقامتگاهی شایسته ندارد و باید این نیازها را در برنامه های ۱۴۰۱ شهر نهاوند و حوزه گردشگری آن گنجانند و اجرا کرد.

او برای این مطالبه بام نهاوند و برخی نقاط شهر را دارای ظرفیت خاصی می داند که باید پای گردشگری را در این شهر با اجرای آن ثابت کرد و خیال میهمان نواری را هم راحت.

مجید یوسفی نوید اقدامات متعددی در این مدت محدود انجام داده است اگر چه او در این راه تا حدودی هم تنها بوده و همراهی که شهرداران سابق در این شهر داشته اند را نداشته و شاید هم چنین شورای ششم شناس این همراهی را از او گرفت اما از اقدام کرد و از حرکت متوقف نشد.





تبدیل تهدیدها به فرصت

نهادند شهر بکری برای اجرای برنامه ها و اقدامات مختلف است، ساماندهی سیل گاه در قالب بازسازی و مرمت دیواره و تغییر در نمای کلی آن و سال آینده هم این موقعیت را به فضای شهری تبدیل خواهیم کرد تا به عنوان یک تفرجگاه های خطی هم در شهر می توان به آن نگاه کرد.

پارک هایی که ۱۴۰۱ بهره برداری می شود مصوبه پارک بانوان هم پس از چندین سال خاک خوردن در بهترین نقطه شهر با موقعیت و شرایط خاص (امکانات ورزشی و...) کلنگ زنی شد که سال آینده به بهره برداری خواهد رسید.

باغ پادام با هدف استفاده از درختان مثمر در شهر، این پارک کلنگ زنی و اجرای آن در شهرک شهید حیدری آغاز و در حال جدولگذاری و سال آینده بخش عمده آن انجام خواهد شد.

نهضت ادامه دارد

بیش از ۵۰ درصد معابر شهر خاکی است در مدت محدودی که داشته ایم ۳ هزار تن آسفالت ریزی انجام شده است، اغلب مواد اولیه از امکانات و تجهیزات شهرداری تهیه و اجرا می شود.

مجوز تمدید معدن هم با آتش باری سال گذشته صادر و منابع درآمدی خوبی برای شهرداری در گام های بعدی خواهد بود.

۵۰۰ تن قیر رایگان بعنوان نخستین شهر دریافت کردیم و قالب مصالح تولید آسفالت را در شهرداری با کمترین هزینه انجام می دهیم.

در استقبال از بهار آسفالت گرم و دستی در ورودی ها و چاله های خطرناک شهر انجام می شود.

تقویت درگاه های ارتباطی ۱۳۷

در بحث نظام اداری و فرآیندها هم راه اندازی درگاه ارتباطی ۱۳۷ است که شهروندان موارد را اطلاع و نیروها هم اجرا می کنند.

از ایده ها استقبال می کنیم از ایده ها ابتکارها و هنرهای شاخص که از دور ریزهای زباله های بازافتی تولید می شود در خانه شهروند و شهر یار استقبال می شود.

سدمعبر چالشی با ضمیمه معیشت

سد معبر یک چالش مهم در مدیریت شهری است که با اقتصاد و معیشت مردم گره خورده است لذا باید تدبیری اندیشید که هم کسب و کار فرد برقرار باشد و هم رضایت شهروندان و سیما و منظر شهری و کیفیت خدمات هم تامین و حفظ شود.

دو بازار روز شهری که با بخش خصوصی تفاهم شده در یک سال گذشته مورد استفاده قرار نگرفته و با توجه به نیاز سنجی هایی که انجام نشده مورد استقبال قرار نگرفت اما با توجه به فرارسیدن نوروز و خریدهای سال نو این دو روز بازار را فعلا بصورت رایگان به دستفروش ها با هدف ساماندهی سد معبر تحویل دادیم.

به توسعه شهری امید داریم

و برای ساخت شهری آباد زیبا و توسعه یافته امیدواریم و حرکت می کنیم.

۱۴۰۱ گردشگری نهادند میزبان ۶ نوروزگاه

قالبی خوش رنگ و نقشی بافته از تار و پود بخشندگی و زیبایی که رج به رج آن را خداوندگار هستی با عشق و هنرمندی تمام، از روح خود بر آن دمیده است.

نهادند شهری پر از داشته و نعمت در جنوب غربی همدان، سومین شهر بزرگ استان که از آن به عنوان تاریخی ترین و با تمدن ترین شهرهای ایران در منابع تاریخی بارها نام برده شده است.

شهری از هر طرف به دشتی سرسبز و کوه های پرغور و سر به فلک کشیده، رودهای جاری در دل گرین و خفته بر آغوش زاگرس خدا را نجوا می کند اینهمه زیبایی و عظمت.

سرآب هایی بکر در هر گوشه این شهر از گاماسیاب پرآب و جنگل های بلوط گیان و صدای زندگی پرندگان و حیات وحش در ملوسان و فارسبان همیشه زیبا با آن پاییزهای زرد و نارنجی و سرخس و صدای خش خش برگ ها و برف بر بال کوهستان تا درخت کهنسال کنگاور کهنه و گنبد کبود جان افزا رد پای خداست در نقش آفرینی که برای آرامش بشر به زندگی روح بخشیده است.

شهری با هزار داشته و زیبایی چندین سال است که میزبان نوروزگاه هایی شاد که با استقبال میهمانان و برنامه های متنوعی برگزار می شود، است.

نوروز ۱۹۷۶ استارت این نوروزگاه ها در سرآب فارسبان زده شد و تقریبا

در ۸ منطقه گردشگری شهرستان این برنامه با حضور میهمانان و مسافران و اجرای برنامه های متنوع برگزار شد و با پیدایش ویروس منحوس کرونا و بیماری مرگ آور این برنامه پس از ۲ سال متوقف شد تا با رعایت پروتکل ها زمان به کمک

مهار این ویروس ناخوانده بیاد.

حالا پس از ۲ سال تعطیلی نوروزگاه ها این برنامه مجدداً سرگرفته شد و قرار است نوروز ۱۴۰۱ در اماکن گردشگری

شهرستان این برنامه با اجرای برنامه های متنوع و جدید از سر گرفته شود.

برنامه ای که سال های پیش با همکاری رسانه ها توانست بخش عمده برنامه میهمانان و مسافران نوروزی را با خود هماهنگ و همراه کند.

آیتم های قابل اجرا در این نوروزگاه ها اسب سواری، تیراندازی بر روی اسب، ناوختن ساز و آوازهای محلی، برگزاری نمایشگاه تولیدات محلی و صنایع دستی، طبخ آش محلی و رکواز با استفاده از گیاهان کوهی، مسابقات ورزشی همچون طناب کشی، بافت فرش و نصب دار قالی، پخت نان محلی و دوغ و کره و آنچه دست هنرمند روستایی ها در این برنامه ها به رسم ادب و میهمان نوازی برای مسافران نوروزی به نمایش خواهد گذاشت تا میهمانان با خاطره ای خوش و روزگاری ماندگار از دوران زیستن و سفر روزهای نوروز را ثبت کنند.

رئیس اداره میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری نهادند از اجرای برنامه نوروزگاه در ۶ نقطه گردشگری شهرستان نهادند، در صورت

موافقت ستاد مبارزه با کرونا خبر داد.

به گفته مسئول میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری شهرستان نهادند نوروز ۱۴۰۱ هم بیش از ۶ نقطه گردشگر نهادند میزبان برگزاری نوروزگاه به همراه اجرای برنامه های شاد و آشنایی با سنت ها آداب و رسوم این مناطق خواهد بود.

محسن جانجان می گوید: معرفی ظرفیت ها و پتانسیل های گردشگری شهرستان نهادند در قالب شیوه های نوین و جذاب یکی از ضرورت های گردشگری نهادند به حساب می آید، که در ۲ سال گذشته به علت شیوع کرونا انجام نشده و برای نوروز ۱۴۰۱ در تلاش هستیم با اخذ موافقت ستاد مبارزه با کرونا با برگزاری ۶ نوروزگاه از گردشگران نوروزی نهادند استقبال کنیم.

این برنامه از سوم تا ۱۲ فروردین ماه در اماکن گردشگری چون سرآب های گیان، گاماسیاب، فارسبان، ملوسان و کنگاور کهنه و همچنین، بام تفریحی نهادند برگزار خواهد شد.



شورای شهر کبودراهنگ برای رشد و بالندگی شهر می کوشند



غلامرضا بابایی
رئیس شورا



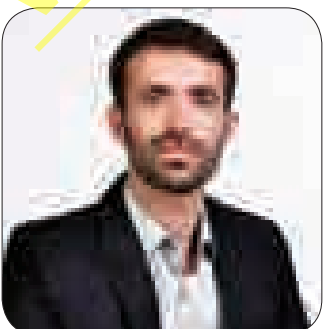
مصطفی حسینی



مرتضی اسلامی



محمد یعقوبی



میثم امیدی

عزیز و همکاری مسئولان ادارات مختلف شهرستان و استان می تواند اعضای شورای شهر و شهردار را در پیشبرد و تحقق تمامی برنامه های مدیریت شهری یاری کند و به ارتقاء سطح کمی و کیفی خدمات در شهر منجر شود تا بتوانیم در کنار همدیگر شاهد توسعه همه جانبه شهر که پشتیبانی رشد منطقه می باشد باشیم.

از وظایف مهم اعضای شورای شهر انتخاب شهردار بود که با درایت اعضای شورای شهر فردی متخصص، متعهد و کاربلد از بدنه شهرداری کبودراهنگ با سوابق علمی تخصصی و تجربی به عنوان شهردار انتخاب شد تا با همکاری اعضای شورای شهر و تعامل بالای مهندس علی فلاح با مردم و ادارات مختلف بتوانیم شادابی را به شهر برگردانیم و در انجام خدمات تعریف شده و برنامه ریزی شده موفق شویم. از اهداف والای اعضای شورای شهر فعال نمودن کمیسیون های مختلف فرهنگی، ورزشی، اجتماعی سرمایه گذاری، مذهبی... بوده که در این راستا جلسات متعددی با متولیان امر چه دولتی چه غیردولتی، مردم و فعالان امور مذکور برای شناسایی افراد تاثیرگذار در این عرصه دارند برگزار شده که امیدواریم بتوانیم با معرفی اعضای کمیسیون ها گامی نوین در خدمات رسانی به مردم شریف شهر برداشته و شورای شهر داری را به شورای شهر تبدیل شویم.

در خصوص فعالیت های صورت گرفته در بحث خدماتی، عمرانی، فضای سبز، پرداخت حقوق معوقه، بدهی های شهرداری ساماندهی نیروهای مختلف شهرداری حمایت های فرهنگی، ورزشی و مذهبی و... گام های موثری برداشته و از اهداف شورای شهر و شهردار ایجاد شور و نشاط و افزایش آن در میان مردم با انجام فعالیت ها ی مذکور می باشد تا بتوانیم مشارکت مردم عزیز را در مدیریت شهری بالا ببریم.

بدین منظور میلمان و سیمای منظر شهری در کنار فعالیت های عمرانی از طریق ساماندهی و مناسب سازی خیابان ها و معابر ساماندهی پارک های شهر و پارک محلات علی الخصوص در مناطق کم برخوردار در دستور کار شهرداری و شورای شهر قرار دارد.

در پایان از طرف خود و همکارانم در شورای شهر کبودراهنگ از خداوند متعال سالی پر از خیر و برکت و پر از شادی و سلامتی و توفیق نشاط روز افزون را در سایه الطاف الهی و رهنمودهای مقام معظم رهبری برای هموطنان و همشهریان عزیز کبودراهنگ مسئلت دارم و امیدوارم سال جدید سالی سرشار از نعمت های مادی و معنوی باشد.

■ رئیس شورای شهر و اعضای شورای شهر کبودراهنگ



امروزه شهر و هر محیط زندگی مدنی و اجتماعی، با شهروندان، معنی پیدا می کند. رابطه شهروندی با مدیریت شهری از جمله مسائل و موضوعات مهمی است که در حوزه مدیریت شهری در جهان مورد توجه قرار گرفته است.

یکی از عواملی که می تواند به تحقق و پایداری نظام مردم سالاری در جامعه از طریق اجتماعات مردمی بیانجامد، توجه به حقوق شهروندی است که می توان دستیابی به این هدف را از سوی شوراها دنبال کرد.

در یک نگاه جامع شوراها در بطن خود، کلیدواژه حقوق شهروندی، را دارا است چرا که فلسفه وجودی خود شوراها بندهایی از تحقق معیارها و مولفه های حقوق شهروندی است. به عبارت دیگر، شوراها تبلور تحقق حقوق شهروندی هستند.

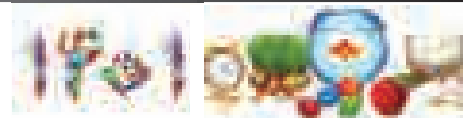
بنابراین می توان گفت شوراها کارآمد قوی و دلسوز می تواند زمینه سازبستر توسعه و پیشرفت شهر ها باشند

شوراها دوره ششم شهر کبودراهنگ نیز از نیمه مرداد ۱۴۰۰ روی کار آمدند و از آنجایی که این شوراها افرادی جوان، تحصیل کرده، با انگیزه هستند با یکدلی و تعامل و همکاری با شهردار توانسته اند گام های موثری برای پیشرفت این شهر بردارند و شبانه روز پای کار هستند تا بتوانند گرهی از مشکلات شهر و شهروندان بگشاید و موجب رشد و بالندگی کبودراهنگ شوند.

فرارسیدن نوروز سال جدید را خدمت همه همشهریان عزیز مردم شریف ولایتمدار و شهید پرور شهر کبودراهنگ تبریک عرض می نمایم. سال ۱۴۰۰ با تمام تلخی ها، ناکامی ها، کامیابی ها، فراز و فرودها به پایان رسید و با ورق خوردن یک سال دیگر از دفتر روزگار سال ۱۴۰۱ آغاز و تقویم یک سال دیگر به عمرم اضافه شد.

در سال جدید برای همشهریان عزیزم و همچنین برای مردم سرزمین ایران کهن سالی پر از امید، سلامتی، سازندگی، پیشرفت و آبادانی آرزومندم امیدوارم در سایه الطاف الهی و رهنمودهای مقام معظم رهبری بتوانیم از ظرفیت های عظیم موجود بهترین بهره را برای خدمات رسانی به مردم شریف ببریم.

جای خرسندی است که اعلام کنیم مدیریت شهری کبودراهنگ اعم از شهرداری و شورای شهر در سال گذشته علیرغم مسائل و مشکلات فراوان به لطف الهی و همراهی شما مردم عزیز توانست بخش عمده ای از برنامه های خود را در حوزه های مختلف خدماتی، عمرانی و فرهنگی اجتماعی، خدمات شهری، سیما منظر شهری و ... بسیاری از برنامه های زیرساختی را محقق سازند و امیدواریم برای سال جدید بتوانیم خدمات بهتری برای همشهریان ارائه دهیم مسلمان همراهی مشارکت و همدلی همیشه همشهریان



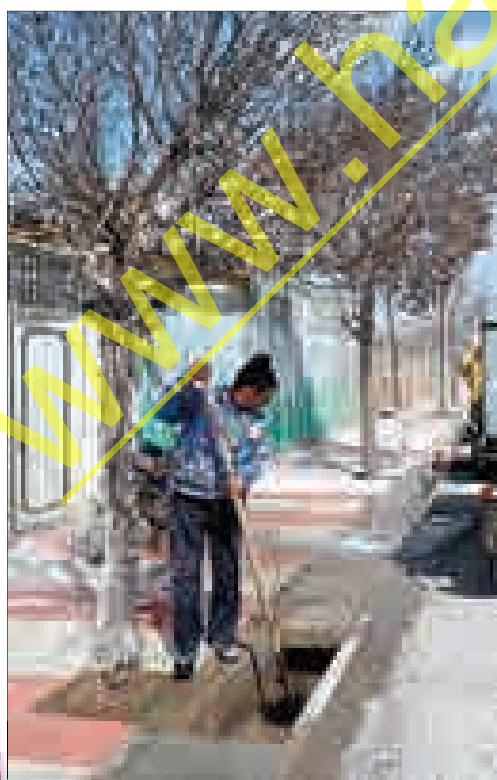
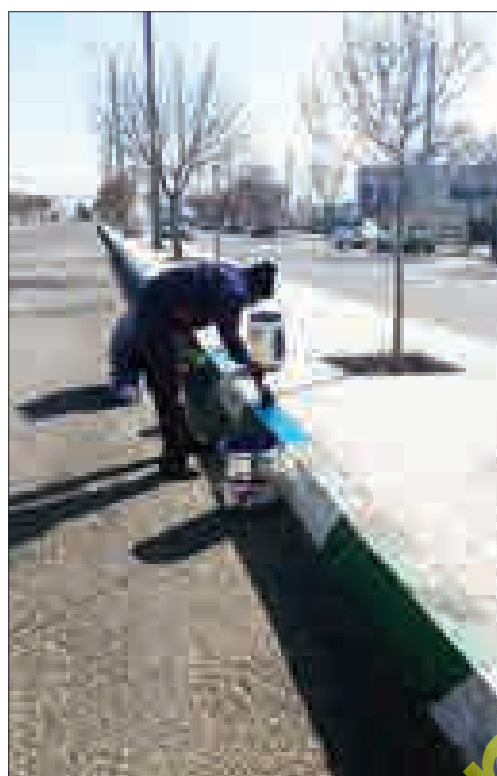
تالاب شیرین سو

از جاذبه مهم گردشگری استان به شمار می آید

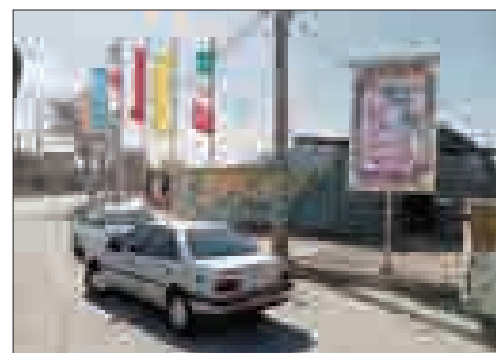
شیرین سو در حد فاصل دو غار بزرگ جهانی یعنی غارهای علیصدر کبودرآهنگ و کتله خور خدابنده قرار گرفته است که این مهم می تواند نقش بسزایی در رونق اقتصادی شهر و جذب گردشگران عبوری داشته باشد. وجود تالاب زیبای شهر، موزه فسیل های بیست میلیون ساله، چشم انداز اراضی بادام کاری، میراث و صنایع دستی ثبت شده آن و نیز موقعیت جغرافیایی مناسب شیرین سو، نوید بخش آینده ای مطلوب و درخشان برای شهر است. از مهم ترین فعالیت های انجام شده مردمان این شهر کشاورزی و دامداری می باشد.

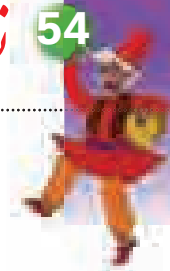
مجموع عملکرد شهرداری و شورای شهر شیرین سو در سالی که گذشت

- ۱- پیگیری تخصیص اعتبارات از طریق سازمان مدیریت و برنامه ریزی - استانداری و سازمان شهرداریهای کشور
- ۲- جابجایی تیرهای چراغ برق داخل شهر با همکاری اداره برق شیرین سو
- ۳- بازگشایی معابر و حذف اتافک آبفای شهری با همکاری شرکت آب و فاضلاب شهرستان
- ۴- پیگیری جهت احداث میدان ولایت
- ۵- پیگیری طرح ممیزی شهری از طریق انتخاب پیمانکار و طی مراحل قانونی
- ۶- پیگیری جهت خرید یکدستگاه ماشین حمل زباله از طریق جناب آقای دکتر توسلی نماینده محترم شهرستان در مجلس شورای اسلامی
- ۷- دیدار با مسئولین استانی و شهرستانی با حضور اعضای محترم شورای اسلامی و شهرداری
- ۸- پیگیری افزایش اعتبارات ماده ۵۸ و ۳۹ و عوارض آلاینده ها و ارزش افزوده شهرداری
- ۹- تنظیف مداوم جداول و معابر داخل شهر توسط پرسنل خدوم شهرداری
- ۱۰- جمع آوری زباله های سطح شهر به صورت روزانه و دفن بهداشتی آنها
- ۱۱- پیگیری و اطلاع رسانی وام های مقاوم سازی از سوی شهرداری و شورای اسلامی شهر
- ۱۲- پیگیری دریافت سند املاک متعلق به شهرداری
- ۱۳- تشکیل مرتب جلسات شورای اسلامی شهر و پاسخگویی به مراجعین
- ۱۴- رونمایی از کارت منزل شهروندی در راستای تکریم سالمندان و حفظ شان و جایگاه ایشان
- ۱۵- برگزاری اولین یادواره شهدای گمنام و شهدای والامقام شهر شیرین سو
- ۱۶- اجرای طرح شناسایی و غربالگری بیماران مبتلا به کرونا که قرنطینه را رعایت نمی کنند
- ۱۷- افتتاح مرکز توسعه کسب و کار شهر شیرین سو
- ۱۸- تنظیف و شستشوی معابر و خیابان های سطح شهر
- ۱۹- نصب بنر خوش آمدگویی به مسافران نوروزی در ورودی های شهر
- ۲۰- نصب هفت سین در میدان اصلی شهر
- ۲۱- رنگ آمیزی جداول
- ۲۲- آذین بندی و زیباسازی سطح شهر با نصب پرچم و اقلام تزئینی
- ۲۳- اجرای برنامه نوروز گاه با همکاری اداره میراث فرهنگی و صنایع دستی و گردشگری شهرستان در هنگام لحظه تحویل سال
- ۲۴- برپایی ایستگاه شادمانه و خوش آمدگویی به مسافران نوروزی در سطح شهر



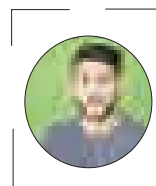
- ۲۵- انتخاب شهردار بومی و جدیدی شیرین سو
- ۲۶- اجرای آسفالت ریزی به مقدار ۴۰۰ تن با اعتباری بالغ بر ۶۰۰ میلیون تومان
- ۲۷- لکه گیری تمامی سطح معابر شهر با ۱۲۰ تن آسفالت با اعتبار بالغ بر ۱۰۰ میلیون تومان
- ۲۸- جدولگذاری معابر شهر به طول ۳۶۳ متر با اعتباری بالغ بر ۶۵ میلیون تومان
- ۲۹- تولید جداول بتنی به تعداد ۱۵۰۰ قالب با اعتباری بالغ بر ۷۵ میلیون تومان
- ۳۰- تولید جالیز (سنگ مصنوعی و سنگ فرش) جهت اجرا در معابر شهر
- ۳۱- تعمیر ماشین آلات شهرداری توسط پرسنل زحمتکش در راستای صرفه جویی هزینه های شهرداری
- ۳۲- پیگیری مستمر طرح گردشگری تالاب شیرین سو از طریق کمیته کارشناسی شورای پژوهشی استانداری و میراث فرهنگی و پیشرفت ۵۰ درصدی طرح
- ۳۳- تکمیل مجتمع کارگاهی در راستای ایجاد درآمد پایدار برای شهرداری و صرفه جویی در هزینه ها و پیشرفت ۵۰ درصدی کارگاه
- ۳۳- احداث و تکمیل ساختمان نگهداری شهرداری با اعتبار بالغ بر ۱۵ میلیون تومان
- ۳۴- خرید گلدان و درخت کاج با اعتبار بالغ بر ۱۲ میلیون تومان و نصب آن در سطح شهر در راستای زیبا سازی و منظر عمومی شهر
- ۳۵- اصلاح ورودی برخی از معابر سطح شهر از جمله کوچه سعدی ۸ - خیابان ورزش - کوچه شاهد ۲ - کوچه رجایی ۵ - نبوت ۱ - کوچه بهارستان ۲ و ۴ با اعتباری بالغ بر ۱۵ میلیون تومان
- ۳۶- زیرسازی و مخلوط ریزی معابر سطح شهر از جمله کوچه توحید ۲ - کوچه شهید سپهری - کوچه شاهد ۲ و بوستان با اعتباری بالغ بر ۱۸ میلیون تومان
- ۳۷- آماده باش واحد آتش نشانی و اعزام به ماموریت و اطفاء حریق ۱۱ مورد
- ۳۸- تکمیل ۲۶ مورد پرونده کمیسیون ماده ۱۰۰ قانون شهرداریها
- ۳۹- پیگیری طرح جمع آوری آبهای سطحی از طریق استانداری
- ۴۰- پیگیری تحویل قیر رایگان از طریق سازمان شهرداریها و دهیاری های کشور به میزان ۱۶۰ تن
- ۴۱- پیگیری تحویل جنگل بادام کاری دیم توسط شهرداری و شورای شهر
- ۴۲- پیگیری دریافت وام جهت احداث کارگاه از طریق استانداری و سازمان شهرداریها





چرا انتصابات در دولت سیزدهم پر حاشیه است؟

کمبود مدیران باسابقه اصولگرا و فشار سهم خواهان



محمد توابی

سال ۱۴۰۱ دومین سال دولت سیزدهم است. از ۱۲ مرداد ماه (روز مراسم تنفیذ دولت منتخب) تاکنون حدود ۷ ماه از عمر دولت سیزدهم به ریاست سید ابراهیم رئیسی می‌گذرد.

گفتنی است که هر دولتی پس از مراسم تنفیذ، نخستین گام خود را با انتصابات و تشکیل کابینه آغاز می‌کند. پس از تشکیل کابینه دولت، گام به گام انتصابات به سطوح پایین‌تر مدیریتی می‌رسد و می‌توان گفت که پس از گذشت چند ماه ابتدایی عمر دولت‌ها، مدیران مدنظر دولت در همه سطوح انتخاب می‌شوند. در این میان گفتنی است که چند عامل در گستره تغییرات در بدنه مدیریتی کشور تأثیرگذار است. رئیس‌جمهوری جدید و تغییر قدرت در جریان‌های سیاسی، شرایطی است که بیشترین تغییرات در بدنه مدیریتی را به همراه خواهد داشت. با این حال تغییر دولت اگر به تغییر جریان قدرت در میان جریان‌های سیاسی منجر نشود، عموماً تغییرات زیادی در بدنه مدیریت اتفاق نمی‌افتد و تغییراتی که صورت می‌گیرد بیشتر رنگ‌وبوی سهم‌خواهی از طرف پیروز رقابت را دارد. البته در این میان هنگامی که تغییر دولت با تغییر رئیس‌جمهور همراه نیست، شاهد کمترین تغییرات در دولت‌ها هستیم (پایین دولت اول یک رئیس‌جمهور و آغاز دولت دوم وی).

پس از پیروزی اصولگرایان در سیزدهمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری به ریاست رئیسی، تغییر گسترده در بدنه مدیریتی کشور پیش‌بینی می‌شد. البته این در حالی است که در زمان رقابت‌های انتخاباتی و نخستین روزهای دولت سیزدهم، رئیسی بر انتصابات با محوریت شایسته‌سالاری و به‌دور از نگاه حزبی تأکید می‌کرد و این امر به معنی احتمال ابقای برخی مدیران دولت حسن روحانی بود.

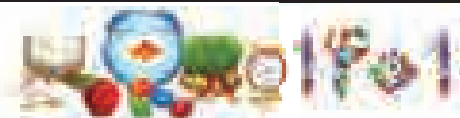
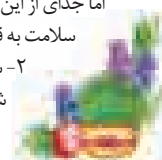
با این حال می‌توان گفت که معقوله تغییر مدیران و انتصابات، از زمان تشکیل کابینه تاکنون که انتصابات به سطح مدیران پایه و عملیاتی (شهرستان‌ها) رسیده، همواره با حواشی متفاوتی روبه‌رو بوده و توجه رسانه‌ها و عموم مردم را به خود جلب کرده است.

همدان در آغاز قرن نو

۱- سال گذشته بین علمای علم تقویم و زمان و تاریخ اختلاف بر سر این بود که ۱۴۰۰ آغاز قرن جدید است یا ۱۴۰۱؟ هر گروهی که موافق و مخالفی با استدلال سعی در اثبات درستی نظر خود داشتند.

اما جدای از این اختلافات علمایی و اندیشه‌ای مردم بی‌توجه به دنبال عبور به سلامت به قرن جدید و رسیدن به جهانی امن و سالم برای زیستن بودند.

۲- سال گذشته را برخی پایان قرن گذشته و آغاز قرن جدید شمسی دانستند و از اینکه یک قرن را تمام کرده و به قرنی جدید وارد شدند، بر خود بالیدند.



مدیران حرفه‌ای (سال ۱۳۹۵)، مدیران حرفه‌ای به ۴ دسته ارشد، میانی، پایه، عملیاتی تقسیم می‌شوند. گفتنی است که در مصوبه مذکور شرایط انتصاب مدیران را شرح داده است. با این حال شاهد انتصاب برخی افراد در بالاترین سطوح مدیریتی‌ای بودیم که حتی سابقه مدیریت میانی را هم در کارنامه خود نداشتند. در رابطه با این مسأله می‌توان گفت که شرایط در قدرت بودن جریان‌های سیاسی در کشورمان، یکی از دلایل این مسأله است. از این رو که در ۳۰ سال گذشته تنها ۸ سال (دولت احمدی‌نژاد) مدیران نزدیک به جریان دولت سیزدهم بر رأس کار بودند. این در حالی است که بسیاری از وزرا و افراد نزدیک به دولت احمدی‌نژاد در ۸ سال گذشته (در دولت روحانی) به سمت سایر نهادها به‌ویژه مجلس شورای اسلامی روی آوردند. از این رو حتی رئیسی در استفاده از مدیران باتجربه دولت احمدی‌نژاد هم با چالش روبه‌رو شد. به طور مثال علی نیکزاد که از وزرای سرشناس کابینه دولت احمدی‌نژاد به حساب می‌آمد و در رئیس‌کانون تبلیغاتی رئیسی در زمان انتخابات بود، حضور در مجلس یازدهم را نسبت به حضور در دولت ترجیح داد.

۲۱- **چالش‌های انتصابات از مدیران ارشد به مدیریت‌های پایین‌تر**
گفتنی است که چالش‌های انتصابات برخی مدیران ارشد به سطوح پایین‌تر مدیریت اجرایی کشور نیز کشیده شد. می‌توان گفت وقتی مدیری بر اساس سهم‌خواهی و روابط منصوب شود، مورد سهم‌خواهی نیز قرار خواهد گرفت. از سوی دیگر مدیرانی که از سابقه و تجربه پایینی برخوردارند، طبیعتاً علاقه کمتری دارند که از مدیران و معاونانی استفاده کنند که خود آن‌ها باتجربه‌تر و ماهرتر باشند. همین دو مسأله عامل نفوذ چالش‌های انتصابات به سطوح پایین‌تر مدیریت است. اعتراض برخی نمایندگان به انتصابات فامیلی یکی از وزرای کابینه دولت که انتصاب خود وی با چالش‌های زیادی روبه‌رو بود و از سوی دیگر حواشی دخالت برخی نمایندگان مجلس در انتصابات استان و شهرستان متبوعشان که این روزها توجه رسانه‌ها و افکار عمومی را به خود جلب کرده، نمونه‌هایی از کشیده شدن چالش انتصابات به سطوح پایین مدیریتی است.

۲۲- **تمیز مدیریت از سیاست**
در رابطه با راه‌حل این چالش‌ها که در برخی موارد به بحران انتصابات هم تبدیل می‌شود، باید این مسأله در کشورمان جا بیفتد که مدیریت‌ها از طرف‌کشی‌های سیاسی جدا شود. مدیریت یک امر تخصصی است که بیش از هر چیزی به دانش و تجربه مربوطه لازم دارد. این در حالی است که شاخص سیاسی افراد نسبت به دانش و تجربه آن‌ها در اولویت قرار می‌گیرد.

در نخستین گام انتصابات دولت سیزدهم، دو معقوله مورد توجه بود. ابتدا، پست‌گیری رقبای اصولگرای رئیس‌دولت سیزدهم در بالاترین سطوح مدیریتی و از سوی دیگر معرفی برخی وزرا به مجلس شورای اسلامی که در سوابق و رزومه کاری آن‌ها مدیریت ارشد نبود.

۲۳- **فشار سهم‌خواهان در انتصابات**
پست‌گیری رقبای انتخاباتی نزدیک به جریان متبوع دولت سیزدهم را می‌توان در معقوله سهم‌خواهی از طرف پیروز انتخابات تعریف کرد که به هر حال فارغ از بد یا خوب بودن آن، امری رایج است.

با این حال گستره سهم‌خواهی از دولت سیزدهم نسبت به دولت‌های گذشته بیشتر بود و همین امر موجب توجه رسانه‌ها و افکار عمومی به این مسأله شد. در این رابطه گفتنی است که شرایط انتخابات ۲۸ خرداد ۱۴۰۰، تأثیر به‌سزایی در افزایش سطح سهم‌خواهی‌ها از طرف پیروز انتخابات شده بود. با رد صلاحیت شدن و یا شرکت نکردن چهره‌های اصلی جریان اصلاحات در انتخابات و از سوی ائتلاف اصولگرایان بر سر رئیسی، پیش‌بینی پیروز رقابت انتخاباتی کار دشواری نبود. از این رو رفتن به سمت پیروز احتمالی انتخابات، سهم‌خواهی از دولت سیزدهم را افزایش داد.

انتصاب پرحاشیه علی‌زاکانی یکی از رقبای انتخاباتی رئیسی به‌عنوان شهردار تهران با مدرک دکتری انرژی هسته‌ای و بدون سابقه مدیریت ارشد و انتصاب محمد اسلامی به‌عنوان رئیس سازمان انرژی اتمی کشور با مدرک مهندسی راه و ساختمان از یکی از دانشگاه‌های معتبر در سطح بین‌الملل را برخی نمونه بارز سهم‌خواهی از دولت سیزدهم می‌دانند.

البته گفتنی است که در رابطه با برخی سهم‌خواهی‌ها اختلاف نظرهایی هم شکل گرفت. گفتنی است که در رابطه با فاکتور «نقلابی» بودن که به منظور عبور از نگاه حزبی-سیاسی مطرح شده است، شاهد این مسأله بودیم که در برخی مقاطع، این واژه حتی به محل اختلاف میان اصولگرایان قدیمی و نزدیک به دولت احمدی‌نژاد و اصولگرایان جدیدتر و نزدیک به مجلس یازدهم بر سر مسأله انتصابات، بدل شده بود.

۲۴- **انتصاب برخی مدیران کم‌یا بی‌سابقه**
با وجود اینکه دولت سیزدهم به‌دلیل انتصاب برخی وزرای کابینه خود مورد تمجید قرار گرفته، اما انتصاب برخی افراد بی‌سابقه و یا کم‌سابقه در بالاترین سطوح مدیریتی همچون برخی وزرای کابینه دولت، همواره مورد نقد بوده است. طبق مصوبه شورای عالی اداری درباره دستورالعمل اجرایی نحوه انتخاب و انتصاب

۵- همگان می‌دانند که گذشته همدان با شکوه‌تر از امروز بوده و امروز همدان برای رسیدن به جایگاه فاخر گذشته به‌ویژه در حوزه علم که چهارراه تبادل علمی جهان بوده کار سختی در پیش دارد.

توسعه استان هیچ تناسبی با تاریخی که استان دارد، ندارد و این وظیفه تمامی دلسوزان توسعه را سخت‌تر می‌کند تا در قرن جدید همت خود را بر توسعه کیفی‌تر و برداشتن فاصله‌ها قرار دهند.

۶- شایسته‌استانی تاریخی و با مردمانی شجاع، عابد، مؤمن و فرهنگ‌دوست نیست که از مواهب توسعه روز به‌ویژه در حمل‌ونقل ریلی، هوایی دور بوده و از زیرساخت‌های لازم برای توسعه برخوردار نباشد. این مردم شایسته داشتن دغدغه مسکن، کار، آینده فرزندان، محیط‌زیست و ... نیستند و بر مسئولان است با برنامه برای پاسخ به این دغدغه‌ها قرن جدید را آغاز کنند.

۷- در قرن گذشته و به‌ویژه در سال‌های پایانی رسم بر این بود که با راه انداختن دعوای زرگری افکار مردم از نبود برنامه برای توسعه دور شود و بود و نبود پروژه یا مسأله‌ای کوچک بحث روز استان شود.

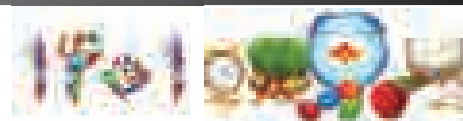
اما واقعیت آن است که ۱۴۰۰ را باید سال پایانی قرن بدانیم و ۱۴۰۱ سال آغاز قرن جدید شمسی است.

۳- قرن گذشته رویدادها و حوادث تلخ و شیرینی را برای مردم جهان و کشور ما رقم زد شاید به‌دلیل ماندگاری این اتفاقات در حافظه بشری است که در تعریف جامعه، دارا بودن مشترکات از جمله در تاریخ و رویدادها به عنوان یک اصل برای مردم تشکیل‌دهنده یک جامعه ضروری است.

از این زاویه جنگ جهانی دوم، اشغال ایران، کودتای ۲۸ مرداد، ملی شدن صنعت نفت، قیام ۱۵ خرداد، انقلاب اسلامی، دفاع مقدس و رویدادهای تاریخ معاصر اهم اتفاقاتی است که ملت ما در این قرن تجربه کرده و با درس گرفتن از اتفاقات نامطلوب، امروز سربلندتر از هر زمان تاریخ، گام دوم انقلاب را طی می‌کند.

۴- استان همدان استانی تاریخی است و به‌عنوان نخستین شهر جهان که همچنان ماندگار است، از آن یاد می‌شود.

این ویژگی نشان می‌دهد که تجربه زیسته مردمان همدان به اندازه کل تاریخ است و این مردم از ازلت تاریخ تا عصر حاضر تجربه دارند و این داشته‌ها را همواره با مردم جهان نیز به اشتراک گذاشته‌اند.



گل کاشتن می‌توان گل کاشت

گلخانه هیدروپونیک در اراضی روستایی آبرومند واقع در شهرستان بهار

کشاورزی آغاز و پس از دریافت مجوزهای لازم از ادارات مربوطه موفق به دریافت مجوز تأسیس از سازمان جهاد کشاورزی شد که این مراحل آغاز کار برای دریافت تسهیلات از بانک کشاورزی بود. نمی‌توان این مهم را نادیده گرفت که از علل مهم تأخیر در اجرای پروژه درگیر شدن سرمایه‌گذار با بروکراسی و نامه‌نگاری بین ادارات و همچنین موازی کاری اداری بود. از اهداف اجرا و ایجاد شهرک گلخانه در منطقه سرمایه‌گذار این پروژه چنین می‌توان گفت: می‌توان به تحول منطقه در حوزه گردشگری اشاره کرد که قطع یقین تأثیر به‌سزایی در اقتصاد و ایجاد مسیرهای گردشگری در منطقه زیبای آبرومند خواهد داشت.

در زمینه اشتغال این پروژه هم باید گفت: البته هر گلخانه با توجه به متراژ، حدوداً ۱۵ متر اشتغال مستقیم و ۳۰ نفر اشتغال غیرمستقیم ایجاد می‌کند. برای راه‌اندازی و اجرای طرح مدیریت و پرسنل جهاد کشاورزی شهرستان بهار و همچنین مدیریت و کارکنان و بانک کشاورزی شهرستان بهار سعی و تلاش قابل تحسین داشته‌اند. در صورت آزادسازی تسهیلات پروژه تا شهریور ماه سال ۱۴۰۱ بهره‌برداری می‌رسد. گفتنی است که در پروژه مشابه این پروژه در استان‌هایی همچون فارس و خراسان رضوی میلیاردها ریال گردش مالی در سال نصیب کارآفرینان این حرفه شده؛ امید آنکه در همدان نیز شاهد ایجاد این چنین گلخانه‌ای باشیم.

سعید دوست‌محمدی: گلخانه هیدروپونیک یکی از دستاوردهای کشاورزی مدرن است که با روش آب کشت یا کشت هیدروپونیک امکان پرورش گیاهان با کیفیت را در تمام فصل‌های سال فراهم کرده است

کاهش مصرف آب تا ۹۵٪ و استفاده از روش گلخانه‌ای بدون خاک یا همان هیدروپونیک از ویژگی‌های گلخانه هیدروپونیک است. این ویژگی کافی است که با شنیدن آن برای روبه‌رو شدن با یک چنین گلخانه‌ای در استان همدان لحظه‌شماری کنیم. کارشناسان می‌گویند در صورت مهیا بودن شرایط محیطی با امکانات لازم و با بهترین ایده‌ها در چنین گلخانه‌ای می‌توان در گل کاشتن هم گل کاشت.

می‌توان در آینده نزدیک شاهد کارآفرینی شاخص در این حوزه بود، زیرا شرایط آب و هوایی منطقه غربی به‌ویژه استان همدان در فصول خاص مناسب پرورش گل رز است.

همچنین امروزه به منظور استفاده حداکثر از منابع آب و خاک سیستم‌های پرورش گل رز در قالب گلخانه‌های مجهز به سیستم هیدروپونیک مد نظر قرار گرفته که می‌تواند در صورت تحقق موجب حضور گردشگران در استان همدان شود.

سرمایه‌گذار این پروژه در گفت‌وگو با همدان‌پایام عنوان کرد: پروژه ساخت و اجرای گلخانه تمام اتوماتیک شیشه‌ای با روش کشت هیدروپونیک گل رز شاخ بریده و تزئینی است که در زمینی به مساحت ۸ هزار و ۲۶۰ متر و متراژ گلخانه ۵ هزار و ۷۶۰ متر در استان همدان اراضی روستایی آبرومند واقع در شهرستان بهار، جاده اسدآباد در حال اجرا است.

سعید دوست‌محمدی گفت: گلخانه هیدروپونیک یکی از دستاوردهای کشاورزی مدرن است که با روش آب کشت یا کشت هیدروپونیک امکان پرورش گیاهان با کیفیت را در تمام فصل‌های سال فراهم کرده است. در روش کشت هیدروپونیک برخلاف روش کاشت گیاه در خاک گیاهان بر بستری از آب غنی شده با مواد مغذی پرورش می‌یابند که این طرح گلخانه شیشه‌ای پس از ۱۲ سال در همدان در دست اجرا و ساخت است. این طرح با سرمایه‌گذاری ۱۵۰ میلیارد ریال تکمیل خواهد شد که حدوداً مبلغ ۸۰ میلیارد ریال آن از تسهیلات صندوق توسعه ملی که توسط بانک عامل کشاورزی پرداخت، مابقی طرح نیز از محل آورده سرمایه‌گذار است.

دوست محمدی همچنین افزود: با توجه به کمبود منابع آبی در منطقه این طرح می‌تواند موجب تشویق کشاورزان به روی آوردن به ساخت گلخانه و کشت‌های گلخانه‌ای شود. البته لزوم آن ارائه مشوق‌های لازم برای کشاورزان است.

در حال حاضر این پروژه حدود ۳۵ درصد پیشرفت دارد که همه سرمایه‌گذاری آن از محل آورده سرمایه‌گذار است که متأسفانه با توجه به تورم و افزایش قیمت‌ها تسریع در اتمام کار را با موانعی روبه‌رو کرده است.

وی همچنین گفت: پروژه از سال ۱۳۹۶ با ارائه درخواست به جهاد





صد سال با وبا، طاعون و کرونا

موارد، زارعان و حتی مالکان مجبور می‌شدند برای پرداخت بدهی‌های انباشته و بهره‌های مرکب وام‌هایشان اموال و مزارع خود را به طلبکاران و نزول‌خواران واگذار کنند یا آنها را بفروشد و از کار کشت و زرع یک‌سره دست بکشند. در این میان، تحمیلات نظام ارباب و رعیتی و ناچیزبودن سهم زارعان از محصول نیز مزید بر علت می‌شد و هرگونه انگیزه‌ای را از زارعان برای افزایش تولید و حتی ادامه آن سلب می‌کرد.

نوشته‌های رنه دو جهانگرد فرانسوی که در اواخر سلطنت مظفرالدین شاه به ایران آمده است، گواه این موضوع است: «بلای قحطی غالباً از عدم نظم و ترتیب زراعی تولید می‌شود... زارع باید زیاد کار کند و سود کمی از دسترنج خود ببرد. تقریباً ۸/۱۰ حاصلی که به عمل می‌آورد به مالک تعلق می‌گیرد و دهقان مجبور است به سختی و قناعت امرار معاش کند.»

در تاریخ قحطی نباید از فتنه‌جویی‌های سیاسی هم غافل ماند. برای مثال کمبود آرد و نان به عنوان خوراک اصلی مردم همیشه از نظر سیاسی مسئله‌آفرین بوده و گاه و بیگاه مورد سوء استفاده سیاست‌بازان قرار می‌گرفته است.

اما قحطی فقط معطوف به مسائل تاریخی و اجتماعی نبوده بلکه عوامل طبیعی هم در آن نقش پررنگی داشته و بدون شک نبود یا کمبود بارندگی، منشاء اصلی بروز بیشتر قحطی‌ها در ایران بوده است؛ زیرا سرزمین ایران به‌ویژه بخش فلاتی آن که بیش از ۹۵ درصد کل مساحت آن را در بر می‌گیرد، یکی از مناطق خشک جهان محسوب می‌شود. بنابر آمار رسمی، میزان بارش در ایران یک‌سوم جهانی و تخمیر آن ۳ برابر جهانی است. گرچه ایران کشور خشکی است اما نباید از سرما و سیل به‌عنوان یکی از علل قحطی غافل ماند. ابوالفضل بیهقی-مورخ قرن چهارم هجری- درباره رویدادهای سال سده چهارم قمری از نزول ۶۷ نوبت برف متوالی در نیشابور ضمن یک سال یاد می‌کند و قحطی وحشتناک آن سال را چنین توصیف می‌کند: «سال ۴۰۰ قمری در نیشابور ۶۷ نوبت برف افتاد. آن قحط که در سال ۴۰۱ قمری افتاد در نیشابور، از این سبب بود که غله را آفت رسید از سرما و این قحط در خراسان و عراق عام بود و در نیشابور و نواحی آن سخت‌تر. آنچه به حساب آمد که در نیشابور هلاک شده بودند از خلاق صد و هفت هزار و کسری خلق بود... اما سعد خرگوشی در کتاب تاریخ خود اثبات کند که هر روز از محله وی زیادت از چهارصد مرده به گورستان نقل افتادی و این قحط نه از آن بود که طعام عزیز بود بلکه علت جوع کلی (گرستگی سگ، بیماری‌ای که چون بر کسی عارض شود حرص او بر خوردنی‌ها دم به دم زیاد گردد و هرگز سیر نشود) بود که بر خلق مستولی شده بود.»

بیماری‌های همه‌گیر انسانی هم یکی دیگر از دلایل قحطی در تاریخ ایران بوده است. بیماری‌های وبا و طاعون موجب می‌شد بخش بزرگی از نیروهای انسانی شاغل در روستاها از بین بروند و عملاً کار زراعت در سال‌های بعد مختل می‌شد و به این ترتیب زمینه مناسبی برای کاهش تولید غلات و شروع قحطی یا ادامه آن فراهم می‌آورد. در بیشتر موارد شیوع وبا و طاعون موجب ضعف بدنی ناشی از بی‌غذایی یا کم‌غذایی هم می‌شد که بالطبع قدرت مقاومت افراد را در برابر هجوم بیماری‌ها به شدت کاهش می‌داد. اضطراب مردم به خوردن مواد نامناسب و غیر قابل هضم و آلوده مثل برگ درختان، کاه و چرم زمینه را برای ابتلا به بیماری‌های عفونی آماده می‌کرد. در سال ۱۳۱۰ نیز وبا در تهران از محله سرچشمه شروع شد و سپس در پامنار، خیابان ناصریه و تا مرقد حضرت عبدالعظیم (ع) گسترش پیدا کرد. نویسنده کتاب تاریخ یحیی در این باره نوشته است: «محرم ۱۳۱۰ فرا می‌رسد و از روز دوم محرم وبا طغیان می‌کند. هنوز به دهم ماه نرسیده، روزی صدها از مردم هلاک می‌شوند. همچنین بنابر روایت اعتمادالسلطنه «از نیمه دوم محرم تا اوایل صفر، بر شدت بیماری افزود شد تا آنجا که در دو روز هزار و ۶۰۰ نفر از وبا جان باختند و از ۲۰ محرم تا ۲۰ صفر در شهر و اطراف آن ۲۳ هزار نفر مبتلا شدند.»

داشته و برخی روایت‌های مربوط به این اتفاق در تاریخ به جا مانده است. وضع نزولات جوی، سرما و سیل، بیماری‌های همه‌گیر انسانی و حیوانی، هجوم ملخ‌ها و شیوع آفت‌های گیاهی دلایل طبیعی قحطی و جنگ و محاصره، بی‌ثباتی سیاسی، بی‌کفایتی، سوسیالیست و فساد اعمال حکومت، حاکمیت استبداد و نبود اعتماد و همدلی بین مردم و حاکمان، احتکار، اوضاع نابسامان راه‌ها، تحمیل‌های حاکمان و مظالم اربابان و مالکان، اعمال خشونت و سخت‌گیری بی‌مورد در مقابله با قحطی و فتنه‌جویی‌های سیاسی دلایل تاریخی و اجتماعی قحطی در کشورمان بوده است. بنا بر مستندات تاریخی، قحطی عمومی سال ۱۲۸۸ قمری هولناک‌ترین و مرگبارترین رویداد در طول ۲ قرن اخیر و حتی در دوران پس از مغول است. پس از حمله مغول و در زمان قحطی «از حدود بلخ تا حدود دماغان، یک سال پیوسته خلق گوشت آدمی، سگ و گربه می‌خوردند؛ از جمله دلایل بروز قحطی در تاریخ ایران می‌توان به بی‌ثباتی سیاسی اشاره کرد. سبطه ملوک الطوائفی بر جامعه ایران و حاکمیت امرای متعدد در نواحی مختلف کشور که اغلب در رقابت و کشمکش با یکدیگر بودند، همچنین دست به دست شدن مناطق و شهرهای مختلف موجب اختلاف و چنددستگی‌های محلی می‌شد و زمینه قحطی را ایجاد می‌کرد.

حاکمیت استبداد و نبود اعتماد و همدلی بین مردم و حاکمان هم یکی دیگر از مواردی بوده که منجر به قحطی در ایران شده است. گفته می‌شود در سال قحطی معروف یعنی ۱۲۸۷ قمری ناصرالدین شاه در کرمانشاه به سر می‌برد. وی ضمن گفت‌وگویی تلگرافی، از کارگزاران دولت در تهران، درباره اوضاع و احوال عمومی و از جمله قحطی و وبا استفسار کرد و آنان بدون کمترین احساس مسئولیتی، بی‌شرمانه چنین دروغ‌هایی را به او تحویل دادند: «احوال خیلی خوب است. تازه‌ای که قابل عرض همایون باشد هیچ نیست... از هر جهت، امنیت و آسودگی حاصل است... طهران کمال نظم و وفور را دارد. جنس به قاعده به انبارها می‌رسد. به هیچ قسم از تهران نگرانی نداشته باشید.»

این «خاطر مبارک آسوده باشد»‌ها در شرایطی اظهار می‌شد که کشور و پایتخت در لهیب عظیم‌ترین قحطی چند قرن اخیر که با همه‌گیری و با هم توأم شده بود، می‌سوخت و مردم مانند برگ‌های درخت به زمین می‌ریختند. احتکار که این روزها هم در برخی موارد دیده می‌شود نه‌تنها به‌عنوان عامل تشدیدکننده قحطی‌ها بلکه در بعضی موارد به صورت مبدأ و منشأ آن ظاهر شده است. پروفیسور شوکا اوکازاکی محقق ژاپنی در پژوهش خود درباره قحطی بزرگ سال ۱۲۸۸ قمری در ایران تحلیل می‌کند: «بعد از ۲ سال خشکسالی، در زمستان ۱۲۸۸ قمری باران و برف فراوانی آمد که حاصل خوبی را برای سال بعد نوید می‌داد. این بود که حدود مرداد، یک ماه پیش از فصل درو، غله بسیار در بازار عرضه شد. سنت جان که در آن ماه از شهر قم می‌گذشت قطارهای بی‌شمار شتر را دید که گندم و جو محصول سال پیش را از منطقه‌ای حاصلخیز در نزدیکی همدان به تهران می‌برد... او همچنین می‌گوید که صاحبان غله در همه جا موجودی خود را عرضه کرده بودند... از همه این شواهد برمی‌آید که در دوره قحطی هم، در مناطق غله‌خیز کشور ذخیره غله کافی وجود داشت و بالا رفتن غیرعادی قیمت گندم و کمبودهای ناشی از آن که به مرگ و میر مردم از گرسنگی و به آدم‌خواری کشید فقط نتیجه قحطی نبود و این قحط و غلا به طور مصنوعی و با احتکار و اسباب‌چینی به وجود آمد. اگر دولت و مقامات محلی تدابیر درست اتخاذ می‌کردند آسیب خشکسالی را می‌شد به حداقل رساند.»

احمد کتابی در کتاب «قحطی‌های ایران» درباره تأثیر تحمیل‌های حاکمان و مظالم اربابان و مالکان روی قحطی آورده است: «وضع مالیات‌ها و عوارض بسیار سنگین از طرف دولت مرکزی و تحمیل انواع متعدد جرایم مالی توسط حکام محلی که غالباً از طریق تقدیم رشوه یا هدیه، منصب حکومت و ولایت را تصاحب کرده؛ بنابراین پیش از هر چیز در اندیشه پرکردن کیسه حرص و آز خود بودند، غالباً موجبات رکود فعالیت‌های اقتصادی به‌ویژه زراعت را فراهم می‌آورد تا آنجا که در بسیاری

کرونا وارد ایران شد و این نخستین بار نبود که یک بیماری همه‌گیر مردم ایران را می‌ترساند. در تاریخ کشور این اتفاق چندبار رخ داده و عواقب آن به ثبت رسیده است. با آغاز جنگ جهانی اول در ماه اوت ۱۹۱۴ م، همدان از جمله شهرهایی بود که در این واقعه جهانی دچار صدمات فراوانی شد. این شهر که بر سر راه‌های مواصلاتی، بازرگانی و زیارتی غرب کشور قرار داشت پیامدهای این جنگ را با مشکلاتی نظیر قحطی ویرانگر، مرگ‌ومیر فراوان انسانی و کاهش قابل ملاحظه جمعیت شهری و روستایی، خرابی زمین‌های کشاورزی و نابودی فعالیت‌های اقتصادی-اجتماعی تجربه کرد. چرایی و چگونگی ایجاد قحطی و پیامدهای اجتماعی مرتب بر آن در واپسین سال‌های حکومت قاجاریه موضوع اصلی تحقیق پیش رو است که با روشی توصیفی-تحلیلی و با تکیه بر اسناد و مدارک موجود سعی شده تا ابعاد تازه‌ای از این رویداد سیاسی-اجتماعی مورد بررسی قرار گیرد. با توجه به مسأله بنیادین این تحقیق درباره علت‌شناسی شکل‌گیری پدیده قحطی در همدان، نتایج پژوهش گویای این واقعیت است که هرچند علت اساسی آن را باید در جنگ و حضور بیگانگان در منطقه جست‌وجو کرد اما عواملی از قبیل احتکار، خشکسالی، بیماری و نبود امنیت اجتماعی نیز مزید بر علت بوده است. شیوع بیماری‌های همه‌گیر در ایران تاریخی طولانی دارد. بیماری‌هایی مثل جذام و طاعون که در کتب قدیمی ایران از آن‌ها یاد شده و برای مقابله با شیوعشان هم دستورالعمل‌هایی برای نیالودن خاک و آب و رعایت بهداشت فردی برمی‌خوریم. اما این توصیه‌ها برای «وبا» درمانی نداشتند که بیماری بومی ایران بود و سالی یک‌بار همه‌گیر می‌شد. مثل وبای تبریز که حدود ۷۰۰ سال پیش در زمان سلطان «ویس آل جلایر» همه‌گیر شد. ۳۰۰ هزار نفر را کشت و کاری هم از دست حکومت برنیامد. یا همه‌گیری ترسناک آن در هرات دوره تیموریان که می‌گویند احتمالاً با طاعون همراه بود و به قول «فصیح خوافی» مورخ ایرانی، چنان کشنده که از هر ۲۰۰ نفر، یکی زنده ماند.

اکثراً هم بازرگانان از ناقلان اصلی این بیماری بوده‌اند و راه ابریشم هم یکی از مسیرهای مهم انتقال. «میرخوانده» مورخ مشهور روایت کرده که در سال ۷۵۷ خورشیدی «طاعون» در «کلات» خراسان ظاهر شد و بسیاری از مردم آنجا را به کام مرگ فرستاد. این بیماری خطرناک بارها به ایران حمله کرده که فقط چند نمونه‌اش از دوره صفوی گزارش شده. از گفته مورخان معلوم است که هربار وقوع این بیماری خطرناک، ۲۰ تا ۳۰ هزار نفر را در قزوین، اردبیل، گیلان و همدان کشته است. مثل «سیاه سرفه» که در ایران چندباری همه‌گیر شد و طبق گفته «بهاءالدوله رازی» پزشک برجسته ایران حدود ۴۰۰ سال پیش بسیاری را در ری از بین برد. یا «تراخم» و «تیفوس» که گهگاه در نقطه‌ای همه‌گیر می‌شدند، عده زیادی را می‌کشند و می‌فرستند. گرچه پزشکان ایرانی برای درمان این بیماری‌ها راهکارهایی ارائه می‌کردند، اما جلوگیری از شیوع گسترده آن نیازمند سازوکاری بود که تنها از حکومت برمی‌آمد، اما به درستی انجام نمی‌شد.

فهرست بیماری‌های همه‌گیر در ایران بیش از این‌هاست، اما همه‌گیری هیچ‌کدام آن‌ها به آنفلوآنزای اسپانیایی نمی‌رسد که به دلیل همزمانی‌اش با جنگ جهانی اول، آمار دقیقی از مرگ‌ومیر آن نداریم. می‌گویند این بیماری ۵۰ تا ۱۰۰ میلیون نفر را در جهان کشت؛ یعنی ۳ تا ۵ درصد جمعیت انسان آن روزگار. آمار مرگ‌ومیر آنفلوآنزای اسپانیایی در ایران را که مرده‌ش دچار کم‌خونی و قحطی بودند، تا ۲/۵ میلیون نفر هم تخمین زده‌اند.

در سال‌های اخیر هم بیماری‌های همه‌گیر چندباری در ایران شیوع داشته‌اند. مثل «آنفلوآنزای مرغی» و حالا «کووید ۱۹» معروف به «کرونا» که سرعت شیوع آن بسیار بالاست. اینکه تاریخ بعدها درباره پیشگیری‌ها از شیوع این بیماری در ایران چه می‌نویسد بستگی به عملکرد امروز مسئولان دارد.

آنچه تاریخ از قحطی‌های یک سده در ایران می‌گوید

قحطی در تاریخ ایران دلایل مختلف طبیعی، اجتماعی و سیاسی





کرونا و کنج عافیت



ک شکوفه رنجبر

بیش از دو سال است که بحران کرونا، در همدان همه گیر شده است و می توان گفت بعد از گذر ماه ها و روزهای بحرانی حالا دیگر به سنگ محک بزرگی برای مسئولان و قوانین اجرایی استان تبدیل شده چرا که از یک سو پس از چالش های بزرگ دو سال اخیر، نقاط ضعف جدی مدیریت بحران و چالش های ناشی از برخی ناکارآمدی های مدیریتی را در زمینه های مختلف نشان داده و از سوی دیگر استان را به برنامه ریزی های بنیادی و زیرساختی برای مواجهه با بحران را در سیستم اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و اجتماعی استان بیش از پیش نیازمند کرده است.

با این حال شوک های وارد شده از طرف این ویروس مانند تحریم ها، فرصت مناسبی را برای حل مشکلات ساختاری در استان فراهم کرده است که نمی توان به راحتی آن را از دست داد به عبارتی تبدیل تهدید کرونا به فرصت شریایی بود که متأسفانه در این دو سال با غفلت و سهل انگاری برخی مدیران و مسئولان در همدان به غارت رفت و باعث شد از نظر اقتصادی و درآمدزایی بسیاری از مشاغل و خانوارهای همدانی با مشکل مواجه شوند.

شاید در فروردین ماه سال ۹۹ با فاصله گذاری اجتماعی که شد و اعمال محدودیت های ناشی از شیوع این بیماری این تصور در بین مردم و مدیران استان بود که پرونده کرونا حداکثر یک یا دو ماه بسته خواهد شد، اما با شیوع این بحران، نه تنها بیمارستان های ما پر از بیمارانی شد که رسیدگی به آنان سخت و طاقت فرسا بود بلکه بسیاری از صنایع و مشاغل مهم مانند هتلداری، گردشگری، صنایع تبدیلی و کسب و کارهای خردوکلان در همدان دستخوش تغییر و حتی تعطیلی شد.

این شرایط در حالی بود که متأسفانه در این مدت همدان آثار پژوهشی و علمی درخور توجهی برای مدیریت بیماری از خود ارائه نکرد و مقامات دستگاه های اجرایی مختلف نتوانستند با بهره گیری از نیروی مشاوران و نخبگان دانشگاهی از فرصت به وجود آمده استفاده کنند تا زیرساخت ها را تقویت و بازسازی نمایند. حتی در این زمینه به توصیه های اتاق های فکر و مشاورانی که به نوعی مرتبط با ستاد کرونای استان بودند و در زمینه تفاوت های منطقه ای، میزان شیوع، علائم و شیوه های درمانی و طول درمان و



بهره می گیرند.

در این میان ۲۵ تا ۳۰ میلیون نفر از کاربران ایرانی، کودک و نوجوان هستند که با شیوع ویروس کرونا و لاجرم شدن آموزش غیرحضوری یا آنلاین، تداوم حضور این قشر از جامعه در فضای مجازی دوچندان شده تا آنجا که بر اساس آمار، بیش از ۱۵ میلیون دانش آموز ایرانی به دلیل همه گیری ویروس کرونا از آموزش آنلاین به جای آموزش حضوری استفاده می کنند.

اما با این شرایط در استان همدان نتوانستیم با مدیریت شرایط از فضای مجازی بهره برداری مطلوبی را داشته باشیم به عبارتی با اینکه امروز استفاده از اینترنت و فضای مجازی همه گیر شده است اما در این مدت خوراک آموزشی و مهارتی برای خانواده ها، والدین و فرزندانمان نداشتیم و همچنین برای معرفی همدان و ظرفیت های مختلفی که دارد از گردشگری گرفته تا پزشکی، از فرهنگ و هنر گرفته تا بسترهای مناسب برای سرمایه گذاری اقتصادی ناتوان بودیم و متأسفانه از فضای موجود استفاده چندانی نکردیم.

بزرگترین متضرر کرونا، صنعت گردشگری استان بود

این شرایط در حالی بود که کمبود نگاه تخصصی به مفهوم گردشگری و ساده انگاری نسبت به ظرفیت های گردشگری استان در این مدت سبب شد تا همدان در مسیر توسعه گردشگری با موانع بسیار زیادی مواجه شود و از آنجا که معقوله سفر، پذیرش مسافر و استفاده از زیرساخت های گردشگری همیشه در همدان درخور بروکراسی های چندگانه و موازی کاری های زیاد بوده است متأسفانه نهادهای مرتبط با موضوع نه تنها هیچ کدام با هم تفاهم، تعامل و نظر واحدی در این مدت نداشتند بلکه این اتفاق منجر شد تا در زمان کرونا نه سرمایه گذاری خاصی در این زمینه انجام شود و نه به ظرفیت های استان از جمله هتل، رستوران های اقامتی، فضاهای تفریحی و توریستی، سالن های همایش و ... چیزی اضافه شود.

۲۱ وقتی غفلت از سرمایه گذاری آفت جان شد

گرایش و سوق دادن سرمایه گذاران به سمت مشاغل تخصصی از دیگر مسائلی است که در این دوسال می توانست در توسعه این صنعت راهگشا باشد اما به آن توجه چندانی نشد در حالی که به نظر می رسد باید برای رونق گردشگری داخلی و خارجی، استان زیرساخت ها بیشتری به آنچه در حال حاضر در دسترس است افزوده شود.

نبود برنامه و نداشتن هدف گذاری درست در کنار فرصت سوزی برای بهره مندی از دانش فنی، تخصص، مهارت، تکنولوژی و ابزارهای مربوط به آن در این دوسال بیش از شیوع کرونا به گردشگری همدان لطمه زد و جالب آنکه حتی از ظرفیت گردشگری سلامت که نقطه قوت استان بود در این مدت بهره ای گرفته نشد.

بر همین اساس باید گفت کرونا با همه خسارت هایی که در صنعت گردشگری برجا گذاشت اما فرصت بازبینی و بررسی زیرساختی در این حوزه را هم برای مسئولان و برنامه ریزان استان و هم برای مجریان و فعالان این عرصه در همدان ایجاد کرده است تا با توسعه خدمات الکترونیک و آنلاین، آگاهی بخشی و آموزش، آشنایی عمومی با مقاصد جدید، تطبیق استانداردها و

ضوابط، بازسازی و طراحی های داخلی تاسیسات بتوانند باردیگر همدان

و صنعت گردشگری آن را به روز کرده و به رخ هگان کشند

چیزی که در این دوسال با کنج عفتیت نشینی از آن

غفلت شد

عوارض پس از درمان، هشدار می دادند هم توجه چندانی نشد.

۲۲ کرونا حنای قطبیت پزشکی همدان را بی رنگ کرد

با اینکه همواره در محافل بهداشتی و درمانی یکی از مواردی که به آن اشاره می شود قطبیت پزشکی همدان در غرب کشور است اما بحران کرونا بسیاری از مشکلات قدیمی درمان و سلامت را در این استان برجسته کرد و نشان داد با اینکه این مدت زمان فرصت خوبی برای حل برخی از این مشکلات ساختاری بود اما با بی توجهی به آن سر شده است

در این بازه زمانی نیاز به تجهیزات پزشکی بالا رفت، مصرف دارو افزایشی شد و با اینکه ظرفیت ها زیادی در استان برای تامین آن وجود داشت اما چون دست مسئولان و مدیران اجرایی برای مقابله با کرونا خالی بود نتوانستند با اتخاذ راهکارهای اصولی در این زمینه مولد اتفاقاتی باشند که منجر به تقویت تولید افزایشی دارو و تجهیزات پزشکی در استان باشد.

پنهان کاری جایگزین شفافیت شد

متأسفانه برخی رفتارهای قهرآمیز یا منتشرکنندگان خبر در اوایل بیماری و همچنین پنهان کاری از حقیقت با دادن اطلاعات قطره چکانی توسط علوم پزشکی همدان به عنوان در راس ترین نهاد مقابله با بیماری باعث شد که با تکذیب اخبار شیوع توسط مقامات بهداشتی استان بی اعتمادی در بین مردم شکل گیرد و جمعیت زیادی از آن ها نسبت به هشدارها بی توجه باشند.

هشدارهایی که اگر از روزهای نخست بیماری با شفافیت از آنچه پیرامون کرونا در همدان رخ می داد منتشر شده بود شاید درصد کمتری از ابتلاها و مرگ های کرونایی را شاهد بودیم که متأسفانه باید گفت این رفتارها منجر به آن شد که در لحظه نگارش این مطلب مجموع بیماران شناسایی شده به ۱۴۲ هزار و ۷۷۱ نفر در استان رسیده است و از ابتدای شیوع این ویروس سه هزار و ۲۵۴ نفر هم قربانی مرگ شده اند.

۲۳ قرنطینه هایی که به بطالت گذشت

اگرچه در زمان شیوع کرونا و همه گیری این ویروس مدارس تعطیل و غیر حضوری شد، ادارات با نصف کارمندان مشغول به فعالیت شدند، کالاهای محصولات تولیدی استان کاهش یافت، نیرو های کار تعدیل شدند و عملاً همدان به مرز تعطیلی کشیده شد و راه حل تمام آن ها اعمال محدودیت و قرنطینه های بدون برنامه بود.

در این شرایط با اینکه به نحوه اعمال این محدودیت ها انتقاداتی وارد بود اما متأسفانه نقد اصلی که از آن به سهولت عبور کردیم استفاده بهینه از مدت زمانی بود که این قرنطینه ها در اختیار مسئولان و افراد صاحب نفوذ در استان برای اتخاذ تصمیمات اجرایی و کاربردی گذاشته بود.

با اینکه در این مدت مشاغلی از جمله هتلداری، گردشگری، ساختمان سازی، واحدهای تولیدی و بسیاری از صنوف مختلف متضرر شدند و حتی برخی تعدیل نیرو کرده و یا به طور کامل تعطیل شدند اما برای احیای آن ها خبری از برگزاری دوره های آموزشی و کاربردی مختلف نبود و دوران قرنطینه زنگ تفریحی شد که بهای آن را تا مدت ها باید در اقتصاد، اجتماع، فرهنگ و سیاست پس داد.

۲۴ سیطره فضای مجازی و خلا مدیریت بهینه آن

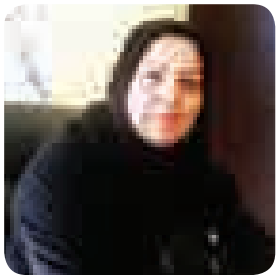
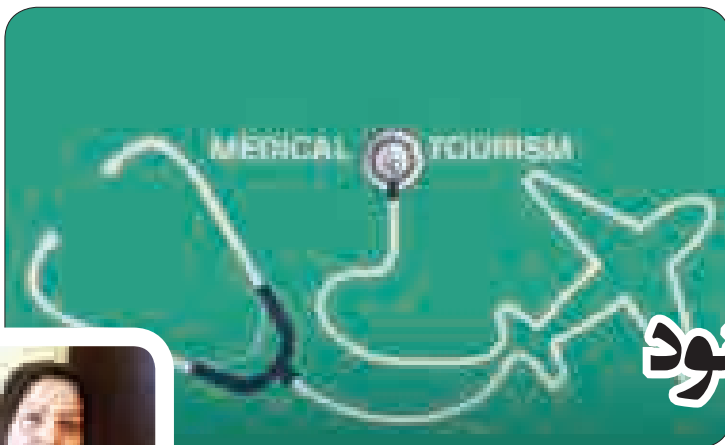
بر پایه آمار سازمان تنظیم مقررات رادیویی در سال ۱۳۹۹، شمار کاربران اینترنت در ایران از ۷۸ میلیون نفر فراتر رفته و ضریب نفوذ اینترنت در ایران به ۹۴ درصد رسیده، یعنی از هر ۱۰۰ نفر ایرانی ۹۴ نفر از اینترنت



معصومه معظمی

مسئول گردشگری سلامت دانشگاه علوم پزشکی همدان

گردشگری سلامت با حمایت مالیه محقق می شود



نزدیکی همدان به عراق از طریق بزرگراه کربلا و مناظر زیبا، دو بانه بودن و مناسب بودن اسفالت بزرگراه، یکی عوامل جذب توریست

های عراقی به داخل کشور است. بیماران خارجی همدان بیشتر از کشورهای تاجیکستان، ارمنستان و کشورهای حوزه شمال دریای خزر است، اما عمده بیماران از جنوب عراق، شهر بصره، شهر بغداد و بخش های کردنشین عراق مثل سلیمانیه و اربیل هستند. نبود بودجه و در پی آن نداشتن تبلیغات مناسب در کشورهای عمان و کویت باعث شده تا بازار این کشورها را از دست بدهیم. تعداد بیماران خارجی پیش از شیوع کرونا حدود ۳۰۰ بیمار بود، اما در دوران شیوع کرونا این تعداد نزدیک به صفر رسید، در حال حاضر با فعال شدن خطوط هوایی شاهد از جانی دوباره در این صنعت هستیم و در سال جاری بالای ۱۰۰ بیمار سرپایی و نیازمند جراحی وارد همدان شده اند. بیماران قلب فرسایشی، بیمارستان بوعلی، کلینیک شفا و افق بیشترین پذیرش بیمار را داشته اند.

(۸) همدان از نظر جذب توریست سلامت چه رتبه ای در کشور دارد؟
با توجه به شیوع کرونا رتبه بندی بهم ریخته و شرایط رتبه بندی و ارزشیابی در سال جاری صحیح به نظر نمی رسد، امیدواریم بعد از برگشت وضعیت به حالت عادی و رونق پذیرش بیمار رتبه بندی انجام گیرد.

شهرهای اصفهان، شیراز، مشهد، تبریز و تهران جزو ۵ استان برتر در این حوزه هستند و مشهد با وجود بارگاه امام رضا، هتل های خوب و وجود بیمارستان مجهز امام رضا از شهرهای پیشرو در این حوزه است. شیراز هم مقصد توریست های سلامت از کشورهای حاشیه خلیج فارس به ویژه عمان و قطر است.

(۹) در رابطه با هتلینگ بیمارستان ها و سایر خدمات به گردشگران چه کارهایی انجام شده است؟

اتاق های تک تخته و مبله شده، اتاق های مجهز به سیستم وای فای رایگان و چای ساز و یخچال های با کیفیت و... از اصول اساسی هتلینگ اتاق ها است. به عنوان نمونه در بیمارستان فرشچیان ۲ اتاق، در کلینیک افق نیز یک طبقه با دکور مناسب نزدیک به استانداردهای جهانی برای گردشگران سلامت در نظر گرفته شده است.

تنظیم قیمت عمل های جراحی به صورت یورو و دلار روی سایت های بیمارستان ها، سیستم خوش آمدگویی مناسب، تختهای سه شکن و جدید، استفاده از تشک ها و حافیه ها و لباس های خاص و با کیفیت برای بیماران، منوی سه وعده غذایی، پرسنل آموزش دیده و یک پزشک عمومی که گزارش بیمار را به جراح می دهد، آمادگی نگهبان ها و آموزش چند جمله انگلیسی به آنها برای برخورد با بیماران خارجی، تعیین یک کارشناس گردشگری سلامت (IPD) مسلط به زبان انگلیسی یا کردی و عربی در همه بیمارستان های هدف، هماهنگی با انجمن راهنمایان گردشگری برای دسترسی به مترجم همراه، گشت رایگان شهری یک روزه برای مکان های دیدنی و توریستی شهر همدان، یک شب اقامت رایگان در ویلاهای گنجنامه و تپه عباس آباد برای ریکاوری بعد از عمل، از خدمات پکیج به بیماران خارجی است.

در طول ۳ سال گذشته ۳ شرکت تسهیل گر سلامت در همدان به ثبت رسیده است، این شرکت ها تنها در زمینه جذب و بازاریابی بیمار خارجی و کار حرفه ای به صورت یک تیم فعالیت می کنند. این شرکت ها در زمینه صدور بلیت و فعالیت های مربوط به گردشگری فعال نیستند و تمام مدارک بیمار را دریافت و کارهای مربوط بیمارستان را ۲۴ ساعته تا پذیرش بیمار هماهنگ می کنند.

هر فصل برای گروه های درگیر در گردشگری سلامت دوره های آموزشی بازاریابی بیمار بین المللی، چگونگی برخورد با بیمار بین المللی، مهمان پذیری و مهمان داری بیمار بین المللی برگزار می شود.

طبق راینزی با سازمان فنی و حرفه ای یک دوره سه روزه ویژه آموزش مهمانداری به پرستاران و نیروهای خدماتی به صورت مجزا در فروردین ماه سال آینده برگزار خواهد شد.

از پتانسیلی که در مراکز درمانی وجود دارد برای جذب بیماران خارجی استفاده کند.

مراجعات بیشتر برای جراحی های زیبایی (رینوپلاستی)، لیپوساکشن، درمان بیماری چشمی، ارتوپدی، گوش و حلق و بینی و جراحی های مختلف به همدان سفر می کنند.

(۶) مشکلات گردشگری سلامت در همدان چیست؟
نبود بودجه برای معرفی همدان در سطح داخلی و خارجی به عنوان یک قطب مهم گردشگری از بزرگترین مشکلات بر سر راه گردشگری سلامت استان است.

در شهر شیراز سیستم تاکسی رانی یکی از بال های مهم گردشگری است، تلاش داشتیم تا از طریق سیستم تاکسی رانی در همدان مسافران خارجی که نیازمند خدمات درمانی هستند به مراکز درمانی معرفی شوند راینزی هابی نیز صورت گرفت که موفق نبود.

سیستم دلال بیمار در همدان یکی دیگر از مشکلات این حوزه است، به جای اینکه بیمار در یک مسیر سازمان یافته و قانونی هدایت شود، توسط دلالان به پزشکان خاص سوق داده می شوند. برای پیشبرد برنامه گردشگری سلامت سعی در شناسایی و تماس با برخی از این دلالان برآمدیم تا بیماران خارجی در مسیر درست هدایت شوند و حتی پیشنهاد دریافت پورسانت از بیمارستان ها به این دلالان شده که در این زمینه نیز موفقیتی حاصل نشد.

اگر این دلالان با دانشگاه همکاری می کردند، تحت آموزشهای تخصصی توسط دانشگاه دارای اعتبار می شدند، سیستم هدایت بیماران بین المللی نیز در مسیر صحیحی قرار می گرفت که در این زمینه نیز موفق نبودیم.

ظرفیت های همدان از قبیل زیرساخت های مناسب، جراح های خوب، پرسنل آموزش دیده، استفاده از ظرفیت پرسنل انجمن راهنمایان گردشگری مسلط به زبان های کردی، عربی، انگلیسی، آلمانی، فرانسه و... نشان دهنده آمادگی استان همدان برای پذیرش بیماران بین المللی است. اما با توجه به هزینه بالای نمایشگاه های گردشگری و تخصیص ندادن بودجه به گردشگری سلامت امکان شرکت دانشگاه علوم پزشکی و معرفی جهت تبلیغ همدان محدود است که خود بزرگترین مشکل این صنعت نوپا در همدان است.

در ۳ نمایشگاه گردشگری شیراز، اصفهان و وان ترکیه شرکت کرده ایم، به دلیل نبود بودجه و هزینه بالای غرفه ها امکان شرکت در نمایشگاه اربیل عراق، تهران و عمان را جهت تبلیغات را از دست دادیم. نظر به اینکه همه دستگاه های دولتی موافق توسعه این صنعت در استان هستند، انتظار می رود، دستگاه های دولتی مثل استانداری، میراث فرهنگی و فرمانداری و هر ارگانی که با گردشگری در تماس است به این فرزند نوپای گردشگری کمک کنند.

گردشگری سلامت یک صنعت خصوصی است و دانشگاه بودجه ای به این موضوع اختصاص نمی دهد. بر طبق سیاست وزارت بهداشت صنعت گردشگری سلامت می تواند تا یک سوم درآمد خود را صرف تبلیغات کند، اما موضوع قابل تامل این است که صنعت توریسم سلامت در همدان نوپا است و هنوز شروع به درآمدزایی نکرده تا از حساب درآمدهای خود هزینه تبلیغات کند.

بر اساس دستورالعمل قیمت گذاری وزارت بهداشت هزینه های درمان بیماران خارجی در داخل کشور تا سقف ۴ تا ۵ برابر پرداختی بیماران خصوصی داخلی می باشد که دانشگاه همدان ۳ (۳٪) برابر تعرفه را از بیماران خارجی دریافت می کند، برخی از استان های همجوار برای درمان بیماران خارجی مبلغ پایینی دریافت می کنند که این شکستن قیمت به نفع سایر استان ها نیست.

از طرف دیگر دانشگاه علوم پزشکی درگیر پاندمی کرونا بود و نمی توانست ردیف بودجه ای خاصی برای گردشگری سلامت در نظر بگیرد، امیدواریم در برنامه های گردشگری استان اگر تبلیغاتی دیده می شود حتما به گردشگری سلامت به صورت ویژه پرداخته شود.

(۷) توریست های سلامت از چه کشورهایی وارد همدان می شوند؟ کدام بیمارستان ها بیشترین بیماران خارجی را پذیرش کرده اند؟

صنعت گردشگری یکی از صنایع ارزا آور و چهارمین صنعت سودآور دنیا است، حضور هر گردشگر سلامت به اندازه ۷۵ بشکه نفت درآمدزایی برای کشور به دنبال دارد، حمل و نقل و جابه جایی گردشگران (ترنسفر)، استفاده از هتل، غذا و هزینه درمان و پیگیری های بعد از جراحی ها تا بهبود کامل، تمام این موارد اشتغال زایی و درآمد زایی بالایی برای کشور خواهد داشت. در همین رابطه، دکتر ویدا سمیعی مسئول گردشگری سلامت دانشگاه علوم پزشکی همدان در گفت و گو با همدان پیام به تشریح و توضیح جایگاه این صنعت در همدان پرداخته است که در ادامه با هم می خوانیم:

(۱) جایگاه همدان در توریسم سلامت کجاست؟
گردشگری سلامت از سال های قبل در همدان مطرح بود و توریست بیماران در مراجعه به بیمارستان های همدان در بخش های معمولی بیمارستان مورد مداوا قرار می گرفتند، اما از ۴ سال گذشته مطالعات مفصلی برای گردشگری سلامت شروع شده و طبق دستورالعمل های وزارتخانه، ۶ مرکز خدمات درمانی شهر همدان جهت ارتقای زیرساخت های بیمارستانی معرفی شدند، در این بین بیمارستان تامین اجتماعی با وجود امکانات بیمارستانی مجهز و پزشکان حاذق، به دلیل نداشتن سایت انگلیسی از این برنامه عقب افتاد که پیگیری های لازم در این مورد ادامه دارد.

(۲) کدام مراکز درمانی در شهر همدان برای گردشگری سلامت مجوز دارند؟

بیمارستان قلب فرشچیان و بیمارستان تروما و سوختگی بعثت، بیمارستان خصوصی و جنرال بوعلی با سابقه ۵۰ ساله، بیمارستان تامین اجتماعی و کلینیک های محدود جراحی افق و شفا در گردشگری سلامت دارای مجوز IPD یا (International Patient Department) هستند.

برای درمان بیماران سرطانی با مرکز آر آی مهدیه و همچنین بیمارستان مطهری نیز راینزی هابی شده تا بخش های جدیدی را برای پذیرش بیماران خارجی اضافه کنند. طی جلسات معاونت درمان با انجمن راهنمایان گردشگری همدان با محوریت توریسم سلامت قرار شد از ظرفیت این انجمن برای معرفی توریست های نیازمند به مراکز درمانی استفاده شود.

(۳) برای ارتقای زیرساخت های مراکز خدمات درمانی چه کارهایی انجام شده است؟

شیوع پاندمی کرونا علاوه بر زیان به صنعت گردشگری، گردشگری سلامت را نیز متحمل ضررهای جبران ناپذیری کرد، با شروع مطالعات جدی از ۴ سال قبل، گردشگری سلامت رشد ۲۰۰ درصدی را در سال اول تجربه کرد، با تکمیل زیرساخت ها و معرفی پزشکان متخصص این روند ادامه داشت، اما با وجود پاندمی کرونا و بسته شدن پروازها، کنسل شدن سفرها تعداد بیماران خارجی به صفر رسید و شهرهای نوپا مثل همدان از نبود گردشگر متضرر شدند.

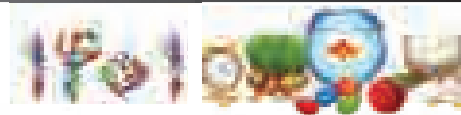
(۴) با توجه به تعطیلی پذیرش در مدت شیوع کرونا چه بر سر بخش های بین المللی بیمارستانی آمد؟

در مدت شیوع کرونا با استفاده از فرصت به دست آمده، شروع به آموزش پرسنل و تکمیل بخش های بین المللی بیمارستان ها کردیم و با وجود نداشتن بیماران بین المللی، بخش های بین المللی (IPD) را بلااستفاده نگذاشتیم، پذیرش بیماران داخل کشور که تمایل به استفاده از بخش های لوکس (VIP)، اتاق های خصوصی و شیک داشتند شروع شد و بخش بین المللی بیمارستان قلب فرشچیان و بیمارستان بعثت موفق بودند، اتاق های تک تخته و شیک که برای بیماران خارجی تجهیز شده بود توسط بیماران (VIP) داخلی مورد استفاده قرار گرفت که متقاضیان زیادی نیز دارند.

(۵) توریسم سلامت در همدان برای درمان چه بیماری هایی اقدام به جذب بیمار کرده است؟

با توجه به جراح ها و متخصصین توانمندی که در مراکز درمانی همدان وجود دارد، توریسم سلامت استان تلاش دارد تا در زمینه رینو پلاستی (جراحی زیبایی بینی)، ایدومینوپلاستی (جراحی شکم)، گوش و حلق و بینی، کلیه و مجاری ادراری و ارتوپدی





سفرهای عید چگونه با کمترین هزینه انجام شود؟



نخستین توصیه توریسته برای نوروز ۱۴۰۱

اسفندماه می‌توان با قیمت‌هایی معادل یک میلیون و ۲۰۰ هزار تومان برای هتل‌های ۵ ستاره تا ۲ میلیون و ۵۵۰ هزار تومان برای هتل‌های ۳ ستاره تهیه کرد، این در حالی است که همین تورها در نوروز از ۲ میلیون و ۲۵۰ هزار تومان برای هتل ۵ ستاره تا ۵ میلیون و ۹۵۰ هزار تومان برای هتل‌های ۳ ستاره متغیر است. به فرض که یک خانواده ۳ نفره هم بخواهند ۳ شب در شیراز باشند باید حداقل بین ۷ تا ۱۸ میلیون تومان بپردازند. زیرا در این تورها هزینه‌هایی نظیر خوراک و... در نظر گرفته نشده است. آیا با چنین قیمت‌هایی باز هم سفر با تور به صرفه‌تر از سفرهای شخصی است؟ رفیعی در این باره می‌گوید: برخی کسب و کارهای گردشگری با توجه به ضرر و زبانی که در طول سال متحمل شده‌اند قصد دارند این خسارت‌ها را در نوروز به عنوان فصل داغ گردشگری جبران کنند. هرچند طبیعی است که قیمت‌ها نسبت به بهمن و اسفند در نوروز بالاتر باشد اما این افزایش باید به شکلی باشد که هزینه غیرقابل قبولی را به گردشگران وارد نکند و افزایش صد، ۲۰۰ یا ۳۰۰ درصدی موضوعی نیست که ما هم با آن موافق باشیم.

وی با توصیه به مردم برای توزیع مکانی سفر اضافه می‌کند: گردشگران نوروزی می‌توانند با مقایسه قیمت‌ها مقاصد را انتخاب کنند که در موضوع قیمت‌گذاری منصفانه عمل کرده باشند. نوروز فرصتی است که بخش خصوصی توریسم برای رونق خود می‌تواند از آن بهره‌برد اما این موضوع برای صاحبان کسب و کارهایی اتفاق خواهد افتاد که بتوانند رضایت حداکثری مشتریان خود را به دست آورند و بار مالی اضافه بر دوش آنها نگذارند. گفته‌های این فعال حوزه گردشگری نشان‌دهنده آن است که در نوروز ۱۴۰۱ بیش از آنکه شاهد بیشتر شدن سفرهای خارجی باشیم، توریسم داخلی رونق خواهد گرفت. اما استقبال از این مقاصد نیز به قیمت‌گذاری اماکن گردشگری و تورها وابسته است. شعار «گردشگری برای همه» که متولیان توریسم در گفته‌های خود بر آن تأکید دارند زمانی محقق خواهد شد که بتوان بسته‌های گوناگون برای اقشار در دهک‌های مختلف درآمدی تعریف کرد، به‌طوری که دهک‌های پایین هم بتوانند بسته به میزان هزینه‌ای که می‌خواهند داشته باشند سفری استاندارد را تجربه و به رونق صنعت گردشگری در ایران کمک کنند.

نیز بهتر تأمین می‌کند. همچنین از آنجا که چنین فضاهایی قابل کنترل و نظارت نیست از مسئولان هم می‌خواهیم نسبت به این موضوع حساسیت بیشتری داشته باشند.

در سال گذشته هم متولیان گردشگری مواردی مانند ممنوعیت چادر زدن در پارک‌ها توسط مسافران نوروزی را مطرح کردند و از مردم خواستند برای رعایت پروتکل‌های کرونا با تور سفر کنند. با این حال چنین ممنوعیتی مسافران نوروزی را از چادر زدن بازداشت و موجب رونق بالای تورهای نوروزی هم نشد. یکی از دلایل این امر را شاید بتوان به همان شرایط اقتصادی و افزایش قابل توجه قیمت تورها در تعطیلات نوروزی مرتبط دانست که خانواده‌ها را برای کاهش سفر به دید و بازدیدهای خانوادگی و اقامت در چادرها وادار می‌کند. نکته قابل توجه اینکه، این هزینه‌ها نسبت به زمان مشابه سال گذشته افزایش قابل توجهی را هم تجربه می‌کند. به عنوان مثال تور زمینی شیراز به ازای ۳ شب اقامت را در

برخی کسب و کارهای گردشگری با توجه به ضرر و زبانی که در طول سال متحمل شده‌اند قصد دارند این خسارت‌ها را در نوروز به عنوان فصل داغ گردشگری جبران کنند. هرچند طبیعی است که قیمت‌ها نسبت به بهمن و اسفند در نوروز بالاتر باشد اما این افزایش باید به شکلی باشد که هزینه غیرقابل قبولی را به گردشگران وارد نکند

به آغاز سال جدید شمسی و تعطیلات نوروز ۱۴۰۱ تنها چند روز باقی است، زمانی که سفرهای داخلی اوج گرفته و برخی مقاصد بالاترین سطح حضور توریست‌ها را تجربه می‌کنند. در شرایطی که تورم و اوضاع اقتصادی بسیاری از مردم را به صرفه‌جویی در هزینه‌ها وادار کرده، افزایش قیمت ۲ برابری تور برخی مقاصد نسبت به بهمن و اسفند سفر را دشوارتر هم کرده است. در مقابل این افزایش قیمت می‌توان گزینه‌هایی را مدنظر قرار داد تا هم سفرهای نوروزی را تنوع بخشید و تجربه‌های متفاوت به دست آورد و هم هزینه‌های خود را کاهش داد.

حرمتا... رفیعی، رئیس انجمن صنفی آژانس‌های گردشگری در این باره به رسانه‌ها می‌گوید: در ایران گرچه شهروندان از زمان آغاز شیوع کرونا تاکنون محدودیت‌هایی برای سفر داشته‌اند اما در کنار آن در این بازه زمانی به لحاظ اقتصادی نیز شرایط دشوارتر شده و به معیشت مردم لطمه جدی وارد شده است، بنابراین اینکه حتماً در نوروز ۱۴۰۱ شاهد سونامی گردشگری باشیم دور از انتظار است و بعید می‌دانم استقبالی که در سال‌های پیش از کرونا از سفر شده و تمام مسیرهای ما پرتردد و امکان خرید بلیت قطار، هواپیما و اتوبوس کم می‌شد را در این نوروز تجربه کنیم. به گفته این مسئول و کارشناس حوزه گردشگری برای برگشت روال توریسم در ایران به ریل سابق به زمان نیاز داریم.

وی با بیان این مطلب می‌افزاید: این استدلال که چون مردم ۲ سال سفر نرفته‌اند، در نوروز یکباره این کمبود را جبران می‌کنند چندان قابل قبول نیست. ادله این موضوع را هم می‌توان با تورهای خارجی نشان داد. در تابستان امسال تورهای خارجی به مقصدی مانند ترکیه باز بود با این حال آژانس‌هایی که چارتر کردند متحمل ضرر و زیان شدند. البته به واسطه افزایش قیمت تورهای خارجی قطعا تورهای داخلی با استقبال بیشتری مواجه خواهند شد و این موضوع به توسعه توریسم داخلی منجر می‌شود. وی در عین حال توسعه این شیوه از گردشگری در نوروز را به آب‌وهوا و شرایط کرونا مرتبط می‌داند و می‌گوید: شهروندان برای کاهش ابتلا به کرونا بهتر است سفرهایشان را از مجرای قانونی انجام داده و به جای اینکه سراغ گزینه‌هایی مانند کمپ کردن و چادر زدن در پارک‌ها بروند، از اماکن تحت پوشش صنعت گردشگری استفاده کنند، زیرا این موضوع علاوه بر اینکه به رونق صنعت گردشگری منجر می‌شود سلامت آنها را



تقویم ایران چه زمانه هجری شمسه شد؟

قدیمی و در امور گمرکات و مالیات ایران مورد استفاده قرار می‌گرفت؛ تا آنکه در سال ۱۳۲۸ هجری قمری / ۱۲۸۸ هجری شمسی، میرزا عبدالحسین خان شیبانی وحیدالملک، نماینده تهران در مجلس شورای ملی، طرحی با موضوع قید تاریخ کلیه معاملات و مبادلات مشترکه عمومی را از تاریخ قمری به هجری شمسی برجی پیشنهاد کرد. این پیشنهاد در دوره دوم مجلس شورای ملی ایران در ماده ۳ قانون محاسبات عمومی، مصوب ۲۱ صفر ۱۳۲۹ / ۲ حوت ۱۲۸۹ پذیرفته شد و تقویم هجری شمسی برجی به عنوان مقیاس رسمی زمان در محاسبات دولتی تصویب شد. روایت دیگری نیز وجود دارد که تقویم هجری شمسی یا تقویم جلالی ابداع عمر بن خیام نیشابوری بوده است. ابوالفتح‌الدین عمر بن ابراهیم نیشابوری مشهور به خیام از برجسته‌ترین حکما و ریاضی‌دانان جهان اسلام، در رشته‌های ریاضیات و نجوم تبحر خاصی داشت و در این حوزه شیوه‌های خاصی را در حل مسائل مختلف ابداع کرد. به دلیل تبحر و دانش عظیمی که در این دو علم به دست آورده بود، ملکشاه سلجوقی او را به سوی دربار فراخواند و وی را در صدر نشاند. خیام نزد ملکشاه دست به انجام کارهای علمی بسیاری زد که از میان آنها می‌توان به نگارش تقویم جلالی اشاره کرد. او بنا به درخواست ملکشاه رصدخانه ملکشاهی را ساخت و در صدد اصلاح تقویم موجود برآمد. تقویم جلالی او که امروزه در میان ایرانیان رواج دارد از چنان اعتباری برخوردار است که تاکنون کمتر به آن ایراد وارد شده است. همچنین گفته‌اند تقویم او از تقویم «گریگوری» دقیق‌تر است. ملکشاه از این روز تاریخ و تقویم جلالی را در کشور ایران استوار ساخت. سال قمری ۱۰ روز و شش ساعت و ۱۱ ثانیه کوتاه‌تر از سال شمسی است. با تنظیم تقویم جلالی مقرر شد که هر چهار سال یک روز بر تعداد روزهای سال بیفزایند و سال چهارم را ۳۶۶ روز حساب کنند و پس از هر ۲۸ سال (هفت دوره چهار ساله) به جای آنکه به آخرین ماه سال یک روز بیفزایند این روز را در نخستین دوره بعد یعنی دوره نهم اضافه کنند. تصویب رسمی تقویم هجری شمسی در اواخر سال ۱۳۰۳ هجری شمسی برجی، جمعی از نمایندگان دوره پنجم مجلس شورای ملی ایران، طرحی را پیشنهاد کردند که نام برج‌های عربی متداول در تقویم برجی به نام‌های فارسی تبدیل شود و نام سال‌ها در دوره دوازده حیوانی رایج نیز متروک شود. پس از بحث‌های فراوان، بالاخره در جلسه ۱۴۸ مجلس شورای ملی ایران در شب سه‌شنبه ۱۱ فروردین ۱۳۰۴، قانون تبدیل بروج به ماه‌های فارسی از نوروز ۱۳۰۴ شمسی به تصویب رسید و تقویم هجری شمسی به عنوان تقویم رسمی کشور پذیرفته شد.

در روز ۱۱ فروردین ۱۳۰۴ قانون تبدیل بروج به ماه‌های فارسی از تصویب نمایندگان مجلس شورای ملی گذشت؛ قانونی که بر اساس آن ادارات دولتی و موسسات اقتصادی مکلف به کار بردن تقویم شمسی (خورشیدی) به جای قمری شدند.

به نقل از سایت تاریخ ایرانی، تقویمی که امروز از آن استفاده می‌کنیم، جزو دقیق‌ترین گاه‌شمارهای جهان است. این تقویم که ۱۲۷ سال بیشتر عمر ندارد، در طول عمر خود فراز و نشیب‌های فراوانی را پشت سر گذاشته است. برخی معتقدند تقویم هجری شمسی را نخستین بار عبدالفارخان نجم‌الدوله استخراج کرد. او عبارت ۱۲۶۴ شمسی را در حاشیه تقویم سال ۸۰۷ جلالی مطابق ۱۳۰۲-۳ هجری قمری ذکر کرد و از آن تاریخ به بعد، تقویمی را در ایران رایج کرد که اساس آن شمسی و مبداء آن هجرت پیامبر اکرم (ص) از مکه مکرمه به مدینه منوره باشد. البته تقویمی که او نوشت، به تقویم هجری شمسی برجی معروف است که اصول آن به قرار زیر است:

مبداء آن، اول فروردین‌ماه سال شمسی، هجرت پیامبر اسلام از مکه مکرمه به مدینه منوره است که ۱۱۹ روز قبل از اول محرم سال اول هجری قمری و مطابق با روز جمعه ۱۹ مارس ۶۲۲ میلادی است. لحظه تحویل سال مقارن با عبور مرکز خورشید از نقطه اعتدال بهاری است، وقتی که خورشید از نیمکره جنوبی وارد نیمکره شمالی آسمان می‌شود. این لحظه که اول برج حمل نامیده می‌شود، نوروز نامیده شده و همیشه بر روز اول بهار منطبق است. سال هجری شمسی برجی از نوع سال شمسی حقیقی است، یعنی مدت زمان دو عبور متوالی مرکز خورشید از نقطه اعتدال بهاری. مدت متوسط آن ۳۶۵ شبانه‌روز و ۵ ساعت و ۴۸ دقیقه و ۲/۴۵ ثانیه اندازه‌گیری شده اما مدت سال شمسی حقیقی ثابت نیست و بر اثر تغییر تعدادی از پارامترهای نجومی، تغییر می‌کند. مدت سال شمسی حقیقی در دوره‌ای ۵۰ ساله (۱۳۸۵-۱۳۳۵ ه.ش) بین ۳۶۵ شبانه‌روز و ۵ ساعت و ۴۲ دقیقه تا ۳۶۵ شبانه‌روز و ۶ ساعت و ۴ دقیقه در تغییر بوده است. توجه داشته باشید این مقدار متفاوت با سال نجومی است که زمین یک دور کامل به دور خورشید می‌گردد و مقدار آن ۳۶۵/۲۵۶۴/۳۶۵ شبانه‌روز معادل ۳۶۵ شبانه‌روز و ۶ ساعت و ۹ دقیقه و ۱۰ ثانیه است.

ین تقویم شامل ۱۲ ماه حقیقی به نام «برج» است که به نام ۱۲ صورت فلکی قدیمی منطقه البروج که خورشید هر سال از آنها عبور می‌کند، نامگذاری شده است. از حدود ۲۰ قرن قبل از آن، منجمان دایره البروج را به ۱۲ برج مساوی



قراردادی تقسیم کرده بودند که اغلب متفاوت از آن صورت فلکی‌ای است که خورشید در آن به سر می‌برد. ضمن آنکه به دلیل حرکت زمین، محور زمین هر ۲۵۸۰۰ سال یک بار در آسمان دور می‌زند و برج‌ها در این بازه زمانی یک دور کامل روی تمام صورت‌های فلکی گردش می‌کنند. (همین حرکت موجب تفاوت بین سال شمسی حقیقی و سال نجومی است) از سوی دیگر، به دلیل حرکت ظاهری غیر یکنواخت مرکز خورشید در آسمان، طول هر برج از ۲۹ تا ۳۲ روز متفاوت بود و همانند ماه قمری، گاه پیش می‌آمد که طول یک برج از سالی به سال دیگر تغییر کند. هر چهار یا پنج سال یک بار نیز مجموع طول سال به ۳۶۶ شبانه‌روز می‌رسید و به اصطلاح، سال کبیسه می‌شد. تقویم هجری شمسی برجی در آغاز رسمی نبود و تنها در تقویم‌های





آژانس‌های مسافرتی به پایان راه رسیده‌اند؟

مسافرت با خدمات آنلاین

با رشد چشمگیر استراتژی‌های دیجیتالی در سفرها پس از همه‌گیری کرونا، بازار آنلاین سفرها تا سال ۲۰۲۵ به بیش از ۷۶۵ میلیارد دلار خواهد رسید.

همه‌گیری کووید-۱۹، صنعت گردشگری را در سال ۲۰۲۰ نابود کرد، زیرا سفرها به حالت توقف درآمد و ارزش جهانی سفر آنلاین را با کاهش ۶۰ درصدی به ۲۳۶/۷ میلیارد دلار رساند. این بیماری همه‌گیر به شدت به کسب و کارها آسیب رساند؛ بسیاری از فعالیت‌ها را به طور کامل تعطیل کرد، تقاضای مصرف‌کنندگان پایین آمد و هزینه‌های اضافی ایجاد شد. اما با این حال بسیاری از شرکت‌ها از این تهدید به شکل یک فرصت استفاده کردند و از این شرایط منحصر به فرد برای تسریع تحول دیجیتال خود استفاده کردند. مدیران شرکت‌ها، راه‌حل فناوری مشتری محور را به اجرا درآوردند که با چالش‌های به وجود آمده توسط کووید-۱۹ مانند کاهش تعامل فیزیکی با مشتریان، هماهنگی داشت.

همه‌گیری کووید-۱۹ نیاز شرکت‌های بازار سفر و گردشگری را برای سرمایه‌گذاری در استراتژی‌های دیجیتال از جمله بازار جهانی سفر آنلاین تسریع کرده و پیش‌بینی می‌شود با نرخ رشد سالانه ۸ درصد بین سال ۲۰۲۲ تا ۲۰۲۵ به بیش از ۷۶۵ میلیارد دلار برسد. طبق بررسی‌های شرکت پیشرو داده‌ها و تجزیه و تحلیل گلوبال دیتا، باتوجه به روی آوردن بیشتر مصرف‌کنندگان به تجارت الکترونیک، اگر بازیگران صنعت گردشگری نتوانند روی یک استراتژی قوی دیجیتال سرمایه‌گذاری کنند، به رقبای خود اجازه می‌دهند تا سهم

بیشتری از بازار را به خود اختصاص دهند. در تحقیقی با موضوع «سفر آنلاین ۲۰۲۲» نشان داده شده که واسطه‌ها و برگزارکنندگان سفر به‌طور فزاینده‌ای از خدمات حضوری به سمت عملیاتی صرفاً آنلاین تغییر جهت دادند تا تغییرات در تقاضای مصرف‌کنندگان را برآورده کنند و هزینه‌های عملیاتی خود را پایین نگه دارند. این بیماری همه‌گیر کاهش تماس فیزیکی را تشدید کرده و این امر منجر به تغییر رفتار مصرف‌کننده شده و مشتریان اکنون تراکنش‌های خود را به‌صورت آنلاین انجام می‌دهند. در نظرسنجی اخیر شرکت گلوبال دیتا این روند تأیید شده که بر اساس آن ۷۸ درصد از مصرف‌کنندگان گزارش دادند که به دلیل خطرات ناشی از کووید-۱۹ «به‌شدت»، «کاملاً» یا «کمی» نگران بازدید از فروشگاه‌ها یا شرکت‌های مسافرتی هستند. بنابر گفته هانا فری، تحلیلگر سفر و گردشگری در شرکت گلوبال دیتا، باتوجه به تغییر نیازها و تقاضاهای مسافران مدرن، واسطه‌گری سفر از فروشگاه‌های سنتی در خیابان‌ها با آژانس‌های مسافرتی حضوری به یک «بازار آنلاین» گسترده تبدیل شده است. بر اساس آخرین نظرسنجی شرکت گلوبال دیتا، ۲۴ درصد از مشتریان در آخرین رزرو خود برای گذران تعطیلات از یک آژانس مسافرتی آنلاین (OTA) استفاده کردند و تنها ۷ درصد مشتریان از آژانس مسافرتی حضوری برای سفرهای خود بهره گرفتند. براین اساس، فری نتیجه می‌گیرد که این راه‌حل‌ها اثرات بهتر و بیشتری را در دوره بهبودی پس از همه‌گیری تضمین می‌کنند. وجه تمایز شرکت‌های مسافرتی

آنلاین، پیشرو بودن، ادغام و استفاده از آخرین فناوری‌های نوین است تا جایی که برخی برندهای مسافرتی همچون ایر بی‌ان بی (Airbnb) و تریپ دات کام (Trip.com) در وهله اول خود را به‌عنوان شرکت‌های فناوری معرفی می‌کنند. همان‌طور که در سال ۲۰۲۰ و ۲۰۲۱ مشاهده کردیم، شرکت مسافرتی آنلاین Airbnb با رشد چشمگیری همراه بوده و باتوجه به تغییر سبک و ذائقه مسافران در انتخاب مقاصد از شهرها به سمت روستاها و از هتل‌ها به سمت اقامتگاه‌های شخصی و بوم‌گردی مورد استقبال گسترده‌ای قرار گرفت.

باتوجه به شرایط موجود جهان می‌توان گفت که شخصی‌سازی، داده‌های کلان، اپلیکیشن‌های سفر، هوش مصنوعی و یادگیری برنامه‌نویسی نقش عمده‌ای در استراتژی‌های شرکت‌های مسافرتی آنلاین ایفا کرده و بازیگران پیشرو، سرمایه‌گذاری‌های هنگفتی در این زمینه برای برآورده کردن نیازهای در حال تکامل مصرف‌کنندگان می‌کنند.

امنیتی اجتماعی ستاد ملی بررسی و مقرر است فردا نیز در جلسه رؤسای کمیته‌های تخصصی دفتر معاون اول رئیس جمهور، مطرح شود، اگر نهایی شود روز شنبه در ستاد ملی کرونا مطرح و تصمیم‌گیری می‌شود. وی تأکید کرد: محدودیت‌ها در حوزه‌های کارکنان، اصناف، آموزشی، فرهنگی و اجتماعی و ترددها است، اما این محدودیت‌ها به شکل گذشته و به مانند آبان سال ۹۹ که محدودیت‌های سختگیرانه‌ای داشتیم، نیست و متناسب با بحث مدیریت هوشمند در بستر سامانه و واکسیناسیون تغییرات اعمال می‌شود.

سخن آخر

با توجه به سخنان دبیر کمیته امنیتی، اجتماعی و انتظامی ستاد ملی مدیریت کرونا، افرادی که واکسن کرونا تزریق کرده‌اند به‌راحتی می‌توانند در تعطیلات عید رفت و آمد کنند و با ماشین شخصی یا وسایل حمل و نقل عمومی سفر کنند. به نظر می‌رسد اگر محدودیتی وجود داشته باشد، برای افرادی است که هنوز واکسن کرونا تزریق نکرده‌اند. البته هنوز تصمیم مشخصی به تصویب نرسیده و تا از راه رسیدن نوروز ممکن است تغییراتی ایجاد شود.

وضعیت محدودیت‌ها به چه صورت است؟

دبیر کمیته امنیتی، اجتماعی و انتظامی ستاد ملی مدیریت کرونا اعلام کرد که افراد واکسن زده غیربیمار، می‌توانند با خودروهای شخصی یا حمل‌ونقل عمومی در نوروز سفر کنند. ملاک این است که افراد واکسن زده باشند و بیمار نباشند، در این صورت می‌توانند با خودروهای شخصی یا حمل و نقل عمومی به استان‌های کشور سفر کنند. قاسمی اعلام کرد: محدودیت‌های کرونایی از جلسه ۱۰۴ ستاد ملی کرونا تصویب و اعمال شده است و در جلسه‌های ۱۰۶ و ۱۰۷ ستاد ملی کرونا هم تمدید شده است. جدیداً رئیس جمهور دستور صادر کرده‌اند و خواستار بازنگری مجدد در رنگ‌بندی‌ها و اعمال محدودیت مرتبط با آن متناسب با مدیریت هوشمند و واکسیناسیون شده‌اند.

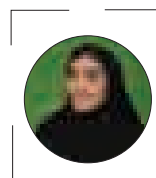
پس با توجه به تصمیمی که در حال حاضر برای نوروز گرفته شده، محدودیت چندانی برای سفر در نوروز ۱۴۰۱ وجود ندارد و افرادی که واکسن زده‌اند و در دوره بیماری به سر نمی‌برند، به‌راحتی می‌توانند سفر کنند. دبیر کمیته امنیتی، اجتماعی و انتظامی ستاد ملی مدیریت کرونا همچنین گفته است: «در همین راستا این موضوع روز گذشته در جلسه کمیته

وضعیت محدودیت سفرهای نوروزی ۱۴۰۱

حالا که به عید نزدیک می‌شویم و نقشه قرمز ایران شاهد اوج گرفتن سویه امیکرون است، بسیاری نگران تعطیلات عید هستند و سؤالشان این است که آیا در عید محدودیت کرونایی وجود دارد یا نه؟ در ۲ سال پیش مردم با نگرانی و اضطراب نوروز را گذراندند، اما امسال چه خواهد شد و



رسانه دیجیتال همدان پیام بستری برای ارتباط مؤثر با مردم



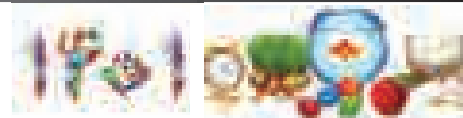
حدیثه حبیبی

واحد دیجیتال روزانه ۶۰ پیام در تلگرام، ۲۰ پیام در اینستاگرام، ۲۰ گزارش خبری در سایت و ۵ ویدیو در آپارات بارگزاری می‌کند. همچنین مجموعه فرهنگی رسانه‌های همدان پیام در دی ماه ۱۴۰۰ با برگزاری هفته فرهنگی همدان با شعار ۱۸ فجر با همدان پیام و انتشار مطالب و جشن‌های این هفته در فضای مجازی مردم را نیز در شادی خود شریک کرد، پس فضای مجازی می‌تواند بستری باشد برای به اشتراک گذاشتن شادی و نشاط، از طرفی همدان پیام با برگزاری مراسم اختتامیه هفته فرهنگی خود در فضای مجازی نشان داد حتی زمانی که کرونا دست ما را برای برگزاری یک مراسم باشکوه با حضور مردم می‌بندد می‌توان با استفاده از همین فضا و تنها با یک گوشی موبایل میهمان خانه‌های مردم شد و کنار آن‌ها جشن گرفت. افتخار ما این است که امروز حدود ۲۵ هزار نفر در فضای مجازی ما را دنبال کرده و حدود ۴۵ هزار نفر از سراسر کشور از تولیدات ما بازدید می‌کنند، که نشان دهنده پیشرفت هرروز این رسانه است. این روزها فضای مجازی ارتباطات را گسترده کرده به گونه‌ای که می‌توانیم از اتفاقات روز دنیا تنها با استفاده از یک گوشی تلفن آگاه شویم، همدان پیام این فرصت را مغتنم شمرده تا با استفاده از این فضا ارتباط خود را با مردم بیشتر کند، حالا مردم هم با رسانه‌ها ارتباط دوطرفه دارند و می‌توانند از طریق ارسال پیام‌ها، نظرات و مشکلات شهر خود را اعلام کنند و حتی در تصمیمات شهری دخالت داشته باشند. در نهایت رسانه دیجیتال همدان پیام به عنوان عضوی از خانواده فرهنگی رسانه‌های همدان پیام در کنار مردم و مسئولان بوده و با هدف ارتقای استان و حل مشکلات مردم به فعالیت خود ادامه می‌دهد و در سال‌های آینده نیازمند همراهی بیشتر شما عزیزان است.

جامعه و مردم مرتبط است در غرب کشور حرف‌هایی برای گفتن دارد و این روزها توانسته با ایجاد تنوع در تولیدات خود بین مردم جا باز کند. این واحد در سال ۱۴۰۰ با افزایش نیروهای متخصص در زمینه‌های مختلف از جمله تولید محتوا، طراحی، تدوین، ایده پردازی، گویندگی و... فعالیتش را گسترده‌تر کرد. تمامی این افراد در زمینه‌های مختلف برای یک هدف واحد در کنار هم مشغول فعالیت هستند و این هدف اطلاع‌رسانی دقیق و صحیح به مردم است. رسانه دیجیتال همدان پیام علاوه بر اخبار روز، پیگیری دغدغه‌های مردم از مسئولان و بررسی مسائل روز استان و کشور را در اولویت‌های خود قرار داده تا سهم کوچکی در توسعه استان داشته باشد. در نظر گرفتن محتواهای سرگرمی و آموزشی از دیگر اقدامات این رسانه در یکسال اخیر بوده تا گامی هرچند کوچک در پر کردن اوقات فراغت جوانان استان داشته باشد و اطلاعات عمومی آن‌ها را افزایش دهد، برای مثال از ایده‌های نو در رسانه دیجیتال همدان پیام می‌توان به آموزش زبان انگلیسی برای علاقه‌مندان به این حوزه، آموزش مسائل روانشناسی برای افزایش خودشناسی، انتشار اینفوگرافیک‌های متناسب با مناسبت‌های روز برای افزایش سطح آگاهی مردم، انتشار پادکست‌های صوتی مصاحبه با مسئولان برای پیگیری دغدغه‌های مردم، انتشار گزارش‌های تصویری و صوتی و ویدیویی از اتفاقات استان اشاره کرد. در کنار کار خبری با ارائه خدماتی از قبیل بسته‌های تبلیغاتی که شامل تولید محتوا، طراحی، فیلم برداری، عکاسی، تدوین و انتشار در کنار کسب و کارها است تا به رشد و دیده شدن آن‌ها کمک کند.

سازمان کارآفرین فرهنگی رسانه‌های غرب کشور با عنوان همدان پیام در ۳ شاخه روزنامه و ضمیمه به عنوان پرتیراژترین روزنامه استان همدان، مرکز چاپ و بسته‌بندی همدان به عنوان بزرگترین چاپخانه فرهنگی صنعتی غرب کشور و شرکت فناوری و خلاق در حوزه رسانه، چاپ و بسته‌بندی ۱۸ سال است که فعالیت می‌کند. زحمات شبانه‌روزی نیروهای همدان پیام سبب شد تا امروز این رسانه دو شاخه بزرگ در دل خود جای دهد و تنها یک روزنامه نباشد و در حوزه رسانه چاپی با ۶ عنوان همدان پیام، پیام آدینه، شاپره، نیازمندی‌ها، صبح‌امید و پیام‌مادستان فعالیت کند. در حال حاضر حضور افراد جامعه در فضای مجازی بسیار پررنگ شده و همین موضوع اهمیت رسانه‌های دیجیتال را پررنگ‌تر می‌کند. پس از گسترش فضای مجازی بین مردم همدان پیام برای پاسخ دادن به نیاز امروز جامعه سال ۱۳۹۵ فعالیت خبری خود را در شاخه دیجیتال و در ۴ فضای اینستاگرام، تلگرام، سایت و آپارات آغاز کرد. رسانه دیجیتال واحدی است که ابتدا با نیروی کم کارش را آغاز کرد و در ۵ سال به تعداد نیروهای خود افزود و تیمی کامل در حوزه دیجیتال در غرب کشور را به وجود آورد. حالا پس از ۵ سال تلاش شبانه روزی پرسنل، امروز رسانه دیجیتال همدان پیام به جایگاهی رسیده که طبق آخرین نظرسنجی‌ها ۶۸ درصد بر افکار عمومی تأثیر داشته و ۳۵ درصد پوشش اخبار در رسانه‌های استان را به خود اختصاص داده است. در ابتدا این رسانه تنها با هدف پوشش اخبار و افزایش آگاهی مردم در فضای مجازی که اکنون جایگاه ویژه‌ای در بین مردم دارد؛ وارد این عرصه شد اما امروز با تهیه گزارش‌های ویدیویی که عمدتاً به مسائل روز





حکایت همدان در گذر زمان

رودخانه‌ها پوشیده و خط آسمان شکسته شد

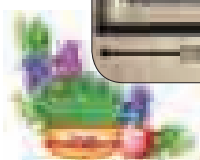
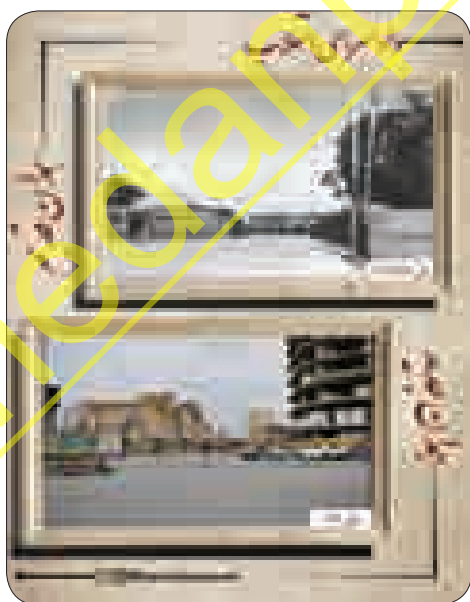
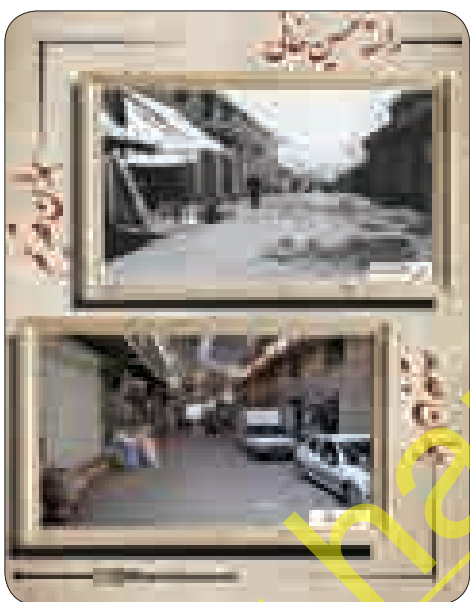


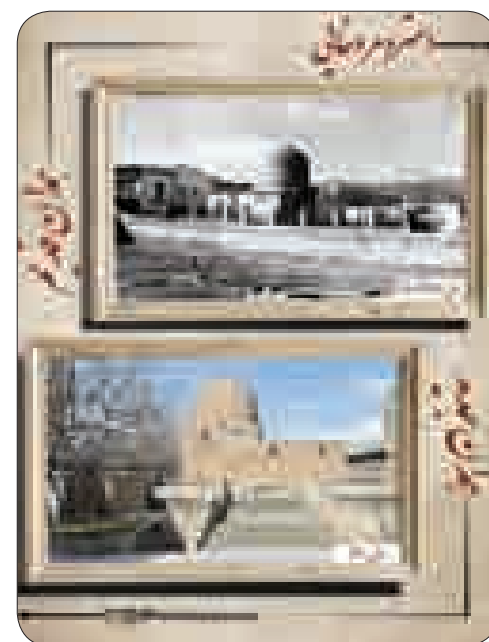
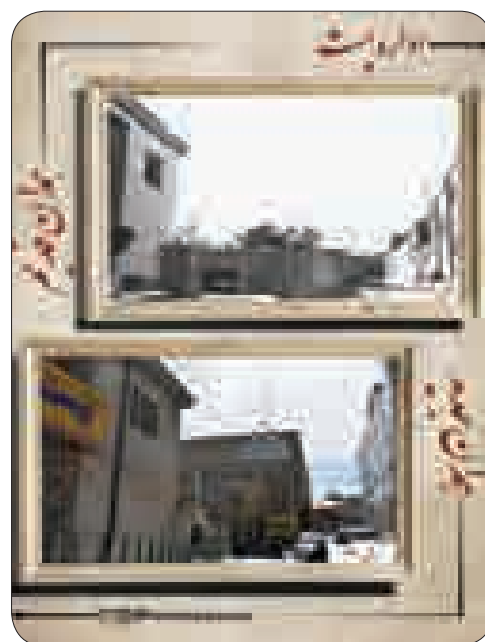
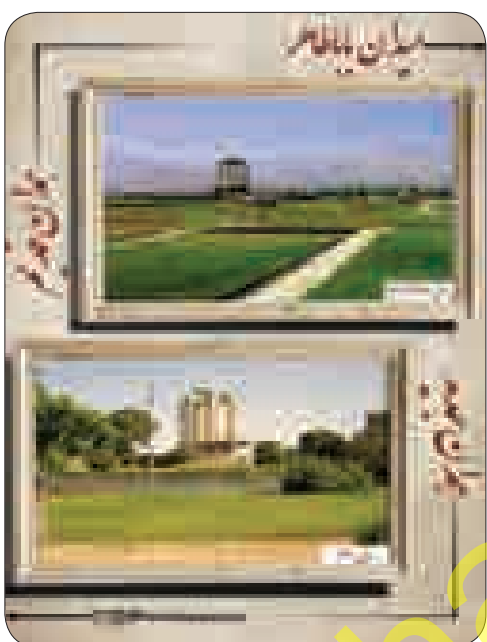
همدان یکی از قدیمی‌ترین شهرهای ایران در منطقه کوهستانی غرب ایران است که قدمت آن به بیش از ۳ هزار سال می‌رسد. مجموعه «همدان در گذر زمان» کوشیده تا بخشی از عکس‌های قدیمی محله‌ها و بناهای همدان را با چهره امروزی آن مقایسه کند.

شهر همدان به عنوان یکی از مهمترین شهرهای حوزه زاگرس در ۱۰۰ سال اخیر شاهد تحولات گوناگونی بوده که به صورت توسعه شدید کالبدی درون شهری نمود پیدا کرده است. با روی کار آمدن حکومت پهلوی در آغاز سده ۱۴ هجری و همزمان با آغاز دوره مدرنیسم، در همدان نیز همانند با دیگر شهرهای مهم کشور، اقداماتی در جهت تغییر سیمای کالبدی آن از یک شهر سنتی به شهری امروزی صورت می‌گیرد و نخستین شهر ایران است که نقشه شهری به خود دید. در شهر همدان، اقداماتی در جهت تغییر سیمای کالبدی آن از یک شهر سنتی به شهری امروزی و مدرن صورت می‌گیرد. نخستین اقدام در این زمینه، ساخت خیابان‌های عریض و مستقیم اتومبیل‌رو و رشد طولی شهر با ساخت‌وسازها به جای عریض شدن شهر است که به عنوان مظهر تجدد و پیشرفت، همواره مورد استقبال مردم قرار می‌گیرد. در گزارش تصویری مقابل خالق تصاویر تلاش کرد، ضمن به تصویر کشیدن وجه تمایزها و تغییرات شهری در سال‌های گذشته تا امروز روند طراحی شهری، اثرات طرح‌های توسعه شهری بر ساختار کالبد تاریخی شهر همدان، نحوه گسترش بافت‌های مختلف شهر، معماری هندسی ارتباطی و گذریندی شعاعی بر بافت کهن شهر همدان را مورد بررسی و ارزیابی قرار دهد. همدان شهری در دامنه‌های کوه الوند و قدیمی‌ترین شهر ایران است که قدمت آن به بیش از ۳ هزار سال می‌رسد، شهری که از بدو شکل‌گیری همواره و در کوران حوادث روزگار پابرجا و دارای سکنه بوده و امروز نیز یکی از شهرهای تاریخی کشور به شمار می‌رود. همدان پایتخت تاریخ و تمدن ایران زمین بوده و به شایستگی این نام صاحب جایگاهی والا در عرصه فرهنگ و تاریخ و تمدن در کشور است زیرا از لحاظ تاریخی و فرهنگی قدمتی فراتر از ۳ هزار سال دارد و نخستین پایتخت سلسله حکومت ایران بوده است.

امروز همدان یکی از ۵ شهر گردشگری و تاریخی کشور محسوب می‌شود. وجود آثار تاریخی و فرهنگی با قدمت چند هزار ساله در همدان، همچون تپه هگمتانه، گنبد علویان، برج قربان، موزه تاریخ طبیعی، حمام قلعه، موزه مشاهیر، کتیبه‌های گنجنامه و جاذبه‌های طبیعی منحصر به فرد جایگاه این شهر را به عنوان یکی از مقاصد گردشگری در ایران و جهان تثبیت می‌کند.

خلاصه اینکه مقایسه مجموعه تصاویر بیانگر آن است که بخشی از رودهای جاری شهر قربانی خیابان‌کشی شده و خط آسمان در همدان قربانی بلندمرتبه‌سازی شده است، اما بافت‌های تاریخی بازار و کوچه پس کوچه‌های تاریخی زیاد تغییری در معماری و ساخت‌وسازها نکرده است.





چاپ لیبل و لثاف های بسته بندی



بدون نیاز به سیلندر و کلیشه

تیراژ دلخواه

تحویل فوری

- ✓ لیبل های بسته بندی (فیلم، کاغذ، متالایز، ترنس برنت، آکروئال، هات ملت و ...)
- ✓ سلفون، فیلم و لثاف های رنگ لایه تا چند لایه (BOPP, CPP, OPP, متالایز، کاغذ، فویل آلومینیوم و ...)
- ✓ لیبل شیرینگ به صورت رول و اسلیو
- ✓ خدمات تکمیلی (طلا، دایکات، درجیت، پوشال گیری و ...)
- ✓ چاپ مجله و کتاب، دفاتر، جعبه و مقرا، کاتالوگ، بروشور و کارتن
- ✓ واحد طراحی
- ✓ تولید انواع پاکت های فیلم، سلفون ساده و کاغذی



Main office: Payam Building, Mahdih St, Hamedan, Iran
Printing: 9th St., Sanat St., Baharan Industrial Park, Hamedan
Tel: +98 918 314 8188

دفتر مرکزی: همدان، خیابان مهدیه، ساختمان پیام
چاپخانه: همدان، شهرک صنعتی بهاران، خیابان صنعت، خیابان بهار
همراه: ۰۹۱۸ ۳۱۴ ۸۱۸۸

ما را در شبکه های مجازی دنبال کنید



www.anichap.com

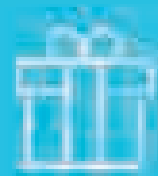


@anichap.co



@anichap

خریدی لذت بخش
 از آمادای مارکت



کالاهای سوپرمارکتی <

تخفیف
 ویژه

تخفیف تا
 ۴۰%



دانلود مستقیم
 نسخه اندروید

noroz141

کد تخفیف برای خرید اولی ها:



دریافت از بازار
 آیفون

noroz242

کد تخفیف برای مشتریان قدیمی:



در تعطیلات نوروز همراهتان هستیم

فعالسازی کد تخفیف ها در جشنواره نوروزی آمادای مارکت

www.amadaimarket.com

دانلود از گفقه بازار و سایت رسمی آمادای مارکت